UCHWAŁA NR XLV/200/2014
RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

z dnia 22 stycznia 2014 r.

w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. 2013 poz. 594 z późn. zm.[1)]), w związku z art. 11 pkt 12 oraz art. 12 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. 2012 poz. 647 z późn. zm.[2)]) uchwala się, co następuje:

§ 1. Uchwala się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń, zwane dalej „Studium", dla całego obszaru gminy – w jej granicach administracyjnych.

§ 2. Integralną częścią uchwały są:

1) Załącznik Nr 1 – tekst Studium – Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
2) Załącznik Nr 1A – rysunek Studium w skali 1:10 000, określający uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
3) Załącznik Nr 2 – tekst Studium – Kierunki zagospodarowania przestrzennego,
4) Załącznik Nr 2A – rysunek Studium w skali 1:10 000, określający kierunki zagospodarowania przestrzennego,
5) Załącznik Nr 3 – uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu Studium,
6) Załącznik Nr 4 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Golub-Dobrzyń.

§ 3. Traci moc uchwała Nr XIX/114/2000 Rady Gminy w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 27 kwietnia 2000 roku w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

§ 4. Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Golub-Dobrzyń.

§ 5. Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodniczący Rady
Gminy

Sławomir Izajasz

[1)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w : Dz. U. z 2013 r. poz. 645 i 1318
[2)] Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy został ogłoszone w : Dz. U. z 2012 r. poz. 951 i 1445 oraz z 2013 r. poz. 21, 405, 1238 i 1446

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

ZAŁĄCZNIK NR 1

DO UCHWAŁY NR XLV/200/2014

RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ Z DNIA 22 STYCZNIA 2014 R.

UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GOLUB-DOBRZYŃ 2014R.

SPIS TREŚCI

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE ... 5
PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE ... 5
ZESPÓŁ AUTORSKI ... 6
CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA ... 7
1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU ... 9
1.1 Ogólna charakterystyka gminy ... 9
1.2 Struktura użytkowania i przeznaczenie terenów ... 12
1.3 Charakterystyka poszczególnych miejscowości i sołectw w gminie. ... 14
1.1.1 Sołectwo Białkowo ... 15
1.1.2 Sołectwo Cieszyny ... 16
1.1.3 Sołectwo Gajewo ... 16
1.1.4 Sołectwo Gałczewko ... 16
1.1.5 Sołectwo Karczewo ... 17
1.1.6 Sołectwo Kujawa ... 17
1.1.7 Sołectwo Lisewo ... 17
1.1.8 Sołectwo Macikowo ... 17
1.1.9 Sołectwo Nowa Wieś ... 18
1.1.10 Sołectwo Nowogród ... 18
1.1.11 Sołectwo Olszówka ... 18
1.1.12 Sołectwo Ostrowite ... 19
1.1.13 Sołectwo Paliwodzizna ... 19
1.1.14 Sołectwo Pląchoty ... 19
1.1.15 Sołectwo Podzamek Golubski ... 19
1.1.16 Sołectwo Pusta Dąbrówna ... 20
1.1.17 Sołectwo Skępsk ... 20
1.1.18 Sołectwo Sokoligóra ... 20
1.1.19 Sołectwo Sokołowo ... 20
1.1.20 Sołectwo Węgiersk ... 21
1.1.21 Sołectwo Wrocki ... 21
2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY ... 22
2.1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego ... 22
2.2 Decyzje o warunkach zabudowy ... 25
2.3 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego ... 26
3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO ... 27
3.1 Położenie fizyczno-geograficzne ... 27
3.2 Rzeźba terenu ... 29
3.3 Budowa geologiczna ... 31
3.4 Hydrografia ... 33
3.4.1 Wody powierzchniowe ... 33
3.4.2 Wody podziemne ... 37
3.5 Złoża i tereny górnicze ... 39
3.6 Klimat ... 44
3.7 Gleby ... 45
3.8 Fauna i flora ... 47
3.9 Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna ... 54
3.9.1 Rolnictwo ... 54
3.9.2 Leśnictwo ... 61
3.10 Uwarunkowania rozwoju turystyki ... 68

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 69
4.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych 71
4.2 Zespoły pałacowo – parkowe 72
4.3 Obiekty techniki i kultury materialnej 73
4.4 Obiekty sakralne 79
4.5 Wsie o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach kulturowych 80
4.6 Nieruchome zabytki archeologiczne 81
5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA 98
5.1 Potencjał demograficzny 98
5.2 Rynek pracy 104
5.3 Gospodarka mieszkaniowa 106
5.4 Infrastruktura społeczna 108
5.4.1 Oświata 108
5.4.2 Ochrona zdrowia 110
5.4.3 Opieka społeczna 110
5.4.4 Stan bezpieczeństwa 110
5.4.5 Kultura 110
5.5 Działalność gospodarcza 113
6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 117
7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 118
7.1 Mocne strony 119
7.2 Słabe strony 119
7.3 Szanse 120
7.4 Zagrożenia 120
8. UWARUNKOWANIA WYNIKJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW 121
9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 122
9.1 Obszary i obiekty chronione prawem 122
9.1.1 Rezerwat Przyrody „Rzeka Drwęca” 122
9.1.2 Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Drwęcy 123
9.1.3 Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001 124
9.1.4 Pomniki przyrody 128
9.1.5 Użytki ekologiczne 134
9.2 Zielone Płuca Polski 143
9.3 Gleby pochodzenia organicznego 145
9.4 Strefy ochronne wokół ujęć wód podziemnych 145
9.5 Strefa ochronna wód powierzchniowych 145
9.6 Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych 145
9.7 Pasy technologiczne linii elektroenergetycznych 146
10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 147
11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH 148
12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 151
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI 152
13.1. Komunikacja i transport 152
13.1.1 Komunikacja drogowa 152
13.1.2 Komunikacja kolejowa 156

13.1.3 Transport publiczny ... 157
13.1.4 Urządzenia komunikacyjne ... 157
13.2. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków i ich oczyszczanie ... 158
13.2.1 Zaopatrzenie w wodę ... 158
13.2.2 Odprowadzanie ścieków ... 158
13.3. Energetyka ... 159
13.4. Gazownictwo ... 160
13.5. Ciepłownictwo ... 161
13.6. Telekomunikacja ... 162
13.7. Gospodarka odpadami ... 163
14. UWARUNKOWANIA WYNIKJACE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH ... 165
14.1. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla krajowego i wojewódzkiego ... 165
14.1.1 Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju ... 165
14.1.2 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003) ... 165
14.1.3 Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego ... 172
14.1.4 Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Kujawsko-Pomorskim ... 174
14.1.5 Odpady komunalne na terenie województwa kujawsko – pomorskiego: Koncepcja Gospodarowania. ... 174
14.1.6 Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego 2010 ... 175
14.1.7 Krajowy Program Zwiększania Lesistości ... 175
14.2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla powiatowego i lokalnego ... 176
14.2.1 Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Golubsko – Dobrzyńskiego na lata 2004 – 2006 oraz 2007 - 2013 ... 176
14.2.2 Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Golub - Dobrzyń na lata 2007 – 2013 ... 177
15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ ... 180
SPIS TABEL ... 181
SPIS WYKRESÓW ... 182
SPIS RYSUNKÓW ... 182
SPIS FOTOGRAFII ... 183

INFORMACJE WPROWADZAJĄCE

Pierwsze Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń przyjęto uchwałą Nr XIX/114/2000 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 27 kwietnia 2000 r. w sprawie uchwalenia „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Golub-Dobrzyń".

W zmieniającej się sytuacji społecznej i gospodarczej gminy zaistniała potrzeba aktualizacji treści zawartych w studium oraz wyznaczenia nowych kierunków rozwoju gminy. W tym celu Rada Gminy Golub-Dobrzyń przyjęła uchwałę Nr VII/26/2011 z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

Przy sporządzeniu studium wykorzystano niektóre informacje dotychczas obowiązującego dokumentu, jednakże zdecydowana większość danych zostały zaktualizowana oraz wprowadzono nowe informacje wynikające z zmieniających się uwarunkowań przyrodniczych, społecznych, gospodarczych. Wprowadzono nowe dane, jednocześnie wykorzystując informacje i statystyki z lat ubiegłych. Dostosowano również zapisy studium do obowiązujących przepisów prawa. Zabieg ten pozwolił na trafne dokonanie oceny zmian badanych zjawisk we wskazanych przedziałach czasowych.

PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE

Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń zostało opracowane na podstawie:

- art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tekst jednolity Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.);
- art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tekst jednolity Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.);
- uchwała nr VII/26/2011 z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

ZESPÓŁ AUTORSKI

Uchwała Nr VII/26/2011 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Golub-Dobrzyń.

opracowane przez:
„METROPOLIA – SATINI s.c.”,
ul. Waryńskiego 32-36, 86-300 Grudziądz
tel./ fax +48 56 46 130 44,
www.metropolia.info.pl, e-mail: metropolia@satini.com.pl

Zespół w składzie:

- główny projektant mgr Rafał Łucki wpis nr G-271/2010 na listę Północnej Okręgowej Izby Urbanistów
- asystenci głównego projektanta:
  - mgr Łukasz Piskurewicz
  - mgr inż. Paweł Góra
- specjaliści ds. spraw ochrony środowiska:
  - mgr inż. Joanna Klimek
  - mgr Hanna Ollik
- współpraca:
  - mgr inż. Agnieszka Maliszewska
  - mgr inż. Anna Tydryszewska
  - Agata Karpińska

CEL, ZAKRES I METODY OPRACOWANIA

Głównym celem opracowania Studium jest aktualizacja uwarunkowań i wyznaczenie aktualnych kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń. Pierwsze „Studium" uchwalono w 2000 roku. Od tego czasu zmieniła się zarówno sytuacja społeczna i gospodarcza gminy, jak i struktura przestrzenna tej jednostki administracyjnej. Aktualizacja i określenie kierunków zagospodarowania przestrzennego polega na ustaleniu lokalnych zasad organizacji struktury przestrzennej gminy przy równoczesnym uwzględnieniu wymagań dotyczących ochrony środowiska przyrodniczego i kulturowego, rozmieszczenia infrastruktury technicznej i społecznej oraz uwzględnieniu podstawowych elementów sieci osadniczej.

Ustalenia Studium winny być rozumiane jako świadome działanie władz gminy Golub-Dobrzyń, zmierzające do optymalnego wykorzystania uwarunkowań przestrzennych gminy w celu osiągnięcia wyznaczonych kierunków jego rozwoju. Generalną zasadą kształtowania i zagospodarowania przestrzeni gminy winny być reguły określające rozwój zrównoważony. Pojęcie to określa rozwój przestrzenny, gospodarczy, społeczny i kulturowy, który harmonizuje z uwarunkowaniami przyrodniczymi ograniczając jednocześnie degradację przyrody, nie naruszając możliwości zaspokajania potrzeb przyszłych pokoleń.

Zakres przestrzenny Studium obejmuje cały obszar gminy Golub-Dobrzyń w jej granicach administracyjnych.

Pierwszym etapem opracowania była inwentaryzacja oraz aktualizacja uwarunkowań w zakresie środowiska przyrodniczego, kulturowego, stanu zagospodarowania przestrzennego gminy, sytuacji społeczno – demograficznej oraz infrastruktury technicznej.

Następnym etapem było uwzględnienie ustaleń Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego, uchwalonego uchwałą Nr XI/135/03 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 26 czerwca 2003 r. oraz rozpatrzenie wniosków do Studium.

Ostatnim etapem było wyznaczenie aktualnych kierunków rozwoju przestrzennego gminy Golub – Dobrzyń.

<u>Na Studium składa się:</u>

- tekst studium, stanowiący załącznik do uchwały:
  - Załącznik Nr 1 – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
  - Załącznik Nr 2 – kierunki zagospodarowania przestrzennego

- rysunek studium w skali 1:10 000:
  - Załącznik nr 1A – uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego,
  - Załącznik nr 2A – kierunki zagospodarowania przestrzennego;
- uzasadnienie zawierające objaśnienia przyjętych rozwiązań oraz syntezę ustaleń projektu studium, stanowiące załącznik nr 3 do uchwały;
- rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu Studium, stanowiące załącznik Nr 4 do uchwały.

Uchwaleniu nie podlegają:

- opracowanie ekofizjograficzne;
- prognoza oddziaływania na środowisko do projektu Studium;
- część formalno-prawna, dokumentująca tryb sporządzania i uchwalenia Studium, określona w ustawie o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

1. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z DOTYCHCZASOWEGO PRZEZNACZENIA, ZAGOSPODAROWANIA I UZBROJENIA TERENU

1.1 Ogólna charakterystyka gminy

Gmina wiejska Golub-Dobrzyń położona jest we wschodniej części Województwa Kujawsko-Pomorskiego i stanowi jedną z sześciu gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego. W skład gminy wchodzi 21 sołectw. Obszar gminy położony jest wokół miasta Golub-Dobrzyń, która stanowi lokalne centrum administracyjno – gospodarcze. Gmina Golub Dobrzyń graniczy z: gminą Radomin (powiat golubsko – dobrzyński), gminą Ciechocin (powiat golubsko-dobrzyński), gminą Zbójno (powiat golubsko – dobrzyński), gminą Kowalewo Pomorskie (powiat golubsko-dobrzyński), gminą Dębowa Łąka (powiat wąbrzeski), gminą Bobrowo (powiat brodnicki), gminą Wąpielsk (powiat rypiński).

Rysunek 1. Mapa powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego

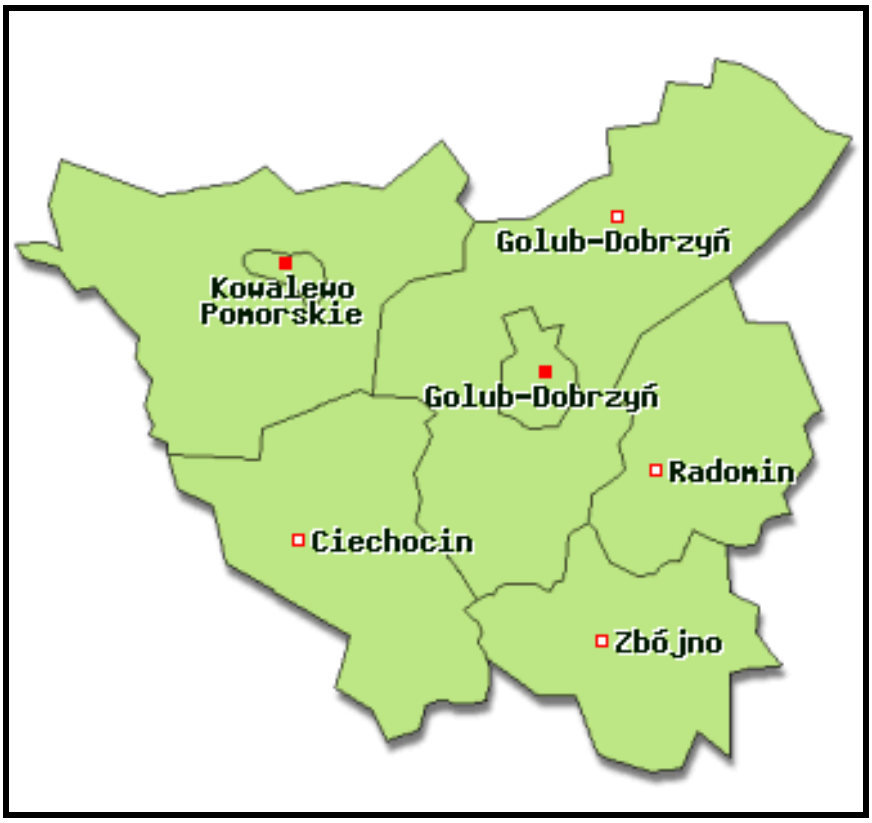

Źródło: www.gminypolskie.pl

Rysunek 2. Położenie gminy Golub – Dobrzyń na tle województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Źródło: http://www.bratalbert.cp.win.pl

Gmina Golub-Dobrzyń jest największa gminą powiatu golubsko-dobrzyńskiego i zajmuję powierzchnię 197 km^2.

Wykres 1. Powierzchnia gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego.

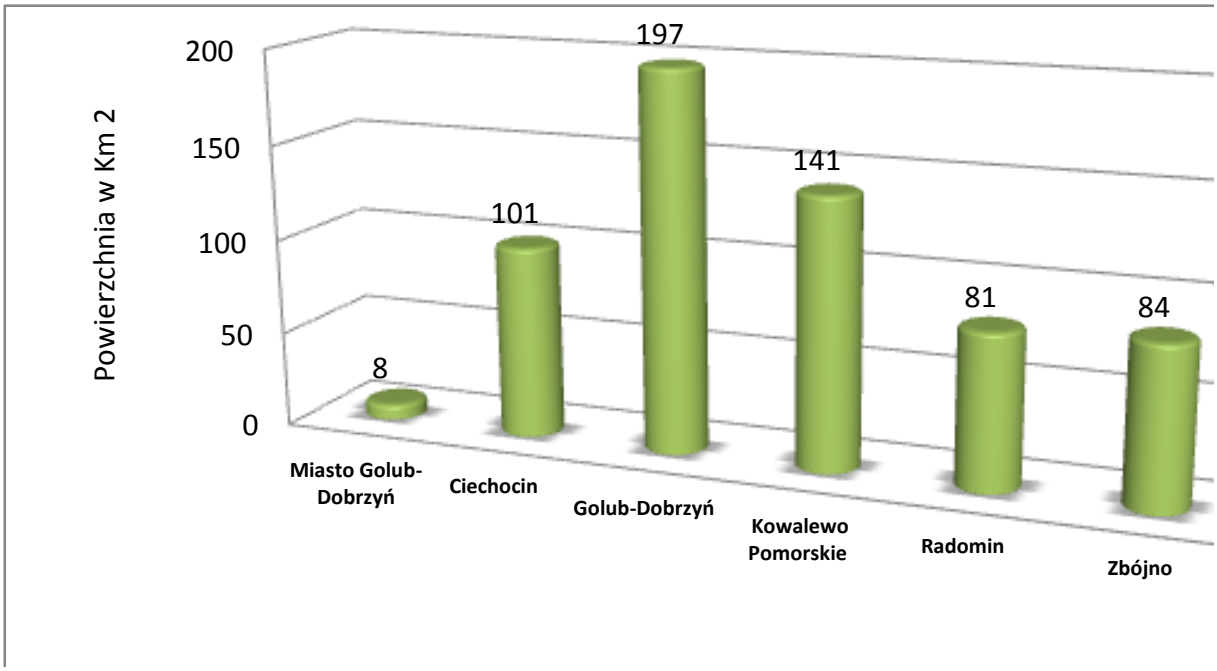

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Liczba ludności gminy w 2010 roku wynosiła 8 373 osób, natomiast gęstość zaludnienia – 42 os/km^2. Gmina Golub Dobrzyń zajmuje trzecie miejsce (po gminie miejskiej Golub-Dobrzyń oraz gminie Kowalewo Pomorskie) w powiecie pod względem liczby ludności.

W strukturze użytkowania gruntów największa grupę stanowią użytki rolne – 60,92%, najmniej zaś jest pozostałych gruntów, takich jak grunty zabudowane, grunty pod wodami, użytki ekologiczne, nieużytki czy tereny różne – jedynie 5,84 %.

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia w ha
użytki rolne	12 050
lasy i grunty leśne	6 574
pozostałe grunty	1 155
RAZEM	19 779

Źródło: Opracowano na podstawie danych Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu

Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

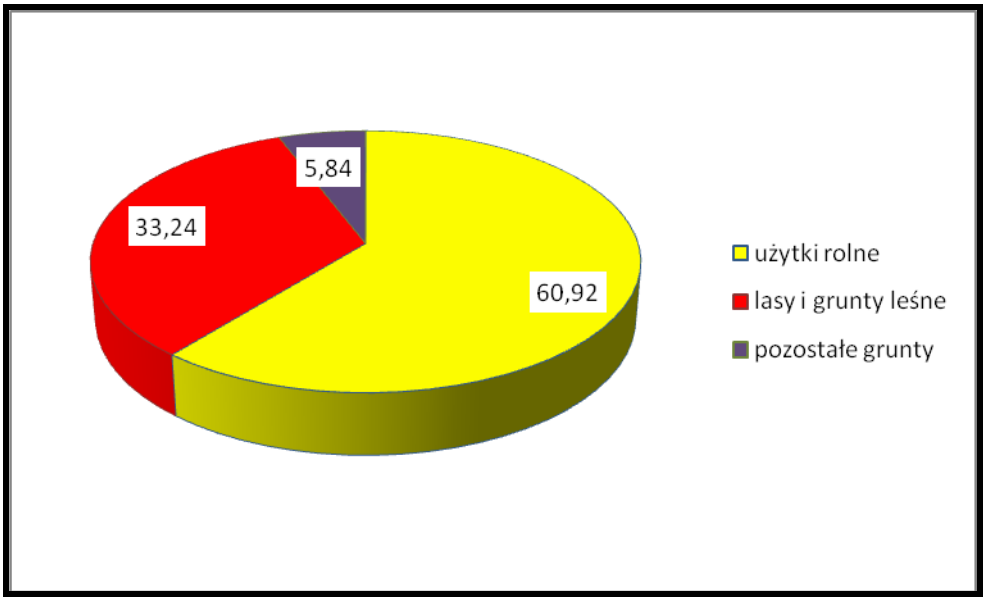

Źródło: Opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu

1.2 Struktura użytkowania i przeznaczenie terenów

Według danych ze Starostwa Powiatowego gmina Golub-Dobrzyń według powierzchni ewidencyjnej, zajmuje obszar 19 700 ha. Powierzchnia geodezyjna gminy wynosi 19 779 ha. Szczegółowe zestawienie dotyczące powierzchni użytkowania gruntów według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 2. Powierzchnia ewidencyjna i geodezyjna gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

Rodzaj użytkowania	Powierzchnia ewidencyjna w ha	Powierzchnia geodezyjna w ha
Użytki rolne, w tym:	**12 001**	**12 050**
- grunty orne	10 559	10 602
- sady	142	143
- łąki i pastwiska	991	995
- grunty rolne zabudowane	252	253
- grunty pod rowami	57	57
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione, w tym:	**6 548**	**6 574**
- lasy	6 534	6 560
- grunty zadrzewione i zakrzewione	14	14
Grunty zabudowane i zurbanizowane, w tym:	**541**	**543**
- tereny mieszkaniowe	42	42
- tereny przemysłowe	3	3
- inne tereny zabudowane	8	8

- zurbanizowane tereny niezabudowane	19	19
- tereny rekreacji i wypoczynku	18	18
- drogi	385	387
- tereny kolejowe	64	64
- użytki kopalne	2	2
Grunty pod wodami, w tym:	**245**	**246**
- wody powierzchniowe płynące	208	209
- wody powierzchniowe stojące	37	37
Użytki ekologiczne	**104**	**104**
Nieużytki	**260**	**261**
Tereny różne	**1**	**1**
Razem	**19 700**	**19 779**

Źródło: Opracowano na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu. Stan na 2011 r.

Udział procentowy poszczególnych rodzajów gruntów według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej przedstawia się następująco:

- użytki rolne według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej stanowią 60,92%;
- grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione stanowią 33,24%;
- grunty pod wodami według powierzchni stanowią 1,24%;
- grunty zabudowane i zurbanizowane stanowią 2,75%;
- nieużytki według stanowią 1,32%;
- użytki ekologiczne stanowią 0,53%;
- najmniejszą grupę stanowią tereny różne, których wskaźnik procentowy według powierzchni ewidencyjnej i geodezyjnej wynosi 0,01%.

W strukturze użytków rolnych najwięcej jest gruntów ornych – 87,98%, najmniej zaś sadów – jedynie 0,47%. Lasy stanowią większość gruntów leśnych oraz zadrzewionych i zakrzewionych – 99,79%. W grupie gruntów zabudowanych i zurbanizowanych najwięcej jest dróg – 71,16%, najmniej zaś użytków kopalnych – tylko 0,37%. W skali całej gminy, grunty orne są najliczniejszą grupą, zarówno według powierzchni geodezyjnej jak i ewidencyjnej, stanowią 53,60%.

1.3 Charakterystyka poszczególnych miejscowości i sołectw w gminie.

Gmina wiejska Golub – Dobrzyń położona jest we wschodniej części wojewódzka Kujawsko-Pomorskiego i stanowi jedno z sześciu gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego. W skład gminy wchodzi 21 sołectw, na które składa się 60 miejscowości.

Rysunek 3. Sołectwa Gminy Golub-Dobrzyń.

Źródło: Materiały własne gminy
(Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych na terenie Gminy)

Tabela 3. Liczba ludności w sołectwach Gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Sołectwo	Liczba mieszkańców na 22.08.2011
1	Kujawa	160
2	Paliwodzizna	443
3	Pusta Dąbrówka	238
4	Ostrowite	845
5	Lisewo	651
6	Sokołowo	485
7	Wrocki	745
8	Nowa Wieś	238
9	Sokoligóra	482
10	Nowogród	442
11	Białkowo	511
12	Węgiersk	486
13	Skępsk	360
14	Macikowo	328
15	Podzamek Golubski	281
16	Cieszyny	401
17	Gałczewko	407
18	Gajewo	261
19	Olszówka	443
20	Karczewo	217
21	Pląchoty	157
RAZEM		**8581**

Źródło: Materiały własne gminy.

1.1.1 Sołectwo Białkowo

Sołectwo, położone w południowo - wschodniej części gminy rozciągającej się na ziemi dobrzyńskiej, około 5 km na południe od Golubia-Dobrzynia, przy drodze nr 534 Golub-Dobrzyń – Rypin. Sołectwo obejmuje wsi Białkowo i Sadykierz. Zajmuje powierzchnią 792,23 ha. Sołectwo

zamieszkałe przez 511 osoby. Wieś sołecką Białkowo zamieszkują 368 osoby. Rozciąga się ona od granic miasta Golubia-Dobrzynia w kierunku wschodnim. Teren w większości rolniczy, wykorzystywany pod uprawy. Miejscowość Sadykierz położona jest w południowo-zachodniej części sołectwa Białkowo, tuż przy drodze 534 Golub-Dobrzyń - Rypin, w obrębie doliny rzeki Drwęcy i IX terasy nadzalewowej tej rzeki, na wysokości ok. 100-108,5 m n.p.m., w strefie sandrowej.

1.1.2 Sołectwo Cieszyny

Sołectwo obejmuje tylko wieś Cieszyny. Zajmuje powierzchnie 593,58 ha (5% powierzchni gminy). Obecnie sołectwo zamieszkują 401 osoby. Wieś sołecka leżąca na północno - wschodnim skraju gminy, w odległości około 14 km od Golubia-Dobrzynia, wzdłuż lokalnej drogi Wrocki-Pusta Dąbrówka. Wieś położona jest w odległości około 2 km od pradoliny rzeki Drwęcy, w okolicy lesistej. Lasami tymi administruje Leśnictwo Cieszyny podległe Nadleśnictwu Golub-Dobrzyń. Wieś zabudowana jest w kształcie widlicy z peryferycznym rozproszeniem. W centrum wsi znajduje się wysychający staw, nad którym położone są stare gospodarstwa.

1.1.3 Sołectwo Gajewo

Sołectwo obejmuje wieś Gajewo. W północno-wschodniej części sołectwa znajdują się dwa jeziora morenowe o nazwie Oszczywilk oraz Gajewskie. Sołectwo obejmuje swym zasięgiem 438,4 ha powierzchni ogólnej. Zamieszkane jest przez 261 osób. Wieś sołecka, oddalona od siedziby gminy w odległości ok. 6,5 km w kierunku północno-zachodnim. Od południowego-zachodu do wsi przylegają duże kompleksy leśne obrębu Leśno i Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. Przez północą część wsi ze wschodu na zachód przebiega linia kolejowa Bydgoszcz – Brodnica. Przez wieś przebiega lokalna droga z Ostrowitego przez Gajewo do Skępska i dalej przez Słuchaj i Pasiekę do Antoniewa i Golubia-Dobrzynia. Teren odkryty, wykorzystywany rolniczo. Wieś ma w większości charakter rzędówki poparcelacyjnej rozlokowanej na południe od byłego folwarku Gajewo oraz wzdłuż drogi bocznej w kierunku Gierszówki.

1.1.4 Sołectwo Gałczewko

Sołectwo obejmuje wieś Gałczewko oraz wieś sąsiednią Gałczewo. Sołectwo Gałczewko jest jedną z mniejszych tego typu jednostek na terenie gminy. Obejmuje swym zasięgiem 573,1 ha powierzchni ogólnej. Gałczewo zamieszkane jest przez 407 osoby. Rozciąga się w północno - wschodniej części gminy, w odległości ok. 7 km od Golubia - Dobrzynia, w terenie częściowo

lesistym administrowanym przez Leśnictwo Przeszkoda Nadleśnictwa Golub - Dobrzyń na równinnej i lekko falistej wysoczyźnie morenowej użytkowanej rolniczo.

1.1.5 Sołectwo Karczewo

Sołectwo poza wsią sołecką obejmuje ponadto wieś o nazwie Tokary oraz leśniczówkę o tej samej nazwie. Zajmuje obszar 394,9 ha powierzchni całkowitej, w tym 359, 9 ha zajmują grunty orne. Sołectwo zamieszkane jest. przez 217 osób. We wschodniej części wsi Karczewo niedaleko stacji Wrocki przepływa niewielki ciek wodny o nazwie Mendzinna, będący lewobocznym dopływem strugi Kujawka. Przez środek sołectwa i wsi sołeckiej przechodzi równoleżnikowo ruchliwa droga krajowa Toruń-Olsztyn oraz linia kolejowa.

1.1.6 Sołectwo Kujawa

Największe obszarowo sołectwo gminy Golub-Dobrzyń, zajmujące powierzchnię 3602,8 ha. W 2011 r. zamieszkałe przez 160 osób. Prócz Kujawy wsi do sołectwa należą następujące miejscowości: osada Bobrowisko, Hamer, Józefat, Konstancjewo, Mokry Las, Sortyka - osada oraz niezamieszkana obecnie była osada pomłynarska Kołat. Wieś sołecka Kujawa położona jest tuż obok strugi zwanej od zdrobnienia nazwy wsi - Kujawka (inna nazwa występująca w starych źródłach - Stobnica lub Młynówka), na wysokości 85 m n.p.m., w obrębie X terasy nadzalewowej pradoliny rzeki Drwęcy. Odległość od centrum wsi do rzeki Drwęcy w prostej linii wynosi 2,5 km, odległość do siedziby gminy - 12 km. Sołectwo Kujawa, ma oprócz największej powierzchni w gminie, również największą lesistość.

1.1.7 Sołectwo Lisewo

Sołectwo tworzy miejscowość Lisewo wraz z sąsiednim Handlowym Młynem, Lisewskim Młynem, Nowym Młynem i Lisakiem. Lisewo położone jest ok. 3 km na północny wschód od Golubia-Dobrzynia. Przez wieś przebiega lokalna droga Golub-Dobrzyń-Nowa Wieś oraz Lisewo-Handlowy Młyn łącząca się u podnóża pradoliny Drwęcy z drogą Golub-Wrocki-Brodnica. Teren wsi w większości jest odkryty, wykorzystywany rolniczo. Niewielkie lasy sosnowe porastają północno-wschodnią i południowo-zachodnią część Lisewa. W. sołectwie Lisewo zamieszkuje 651 mieszkańców.

1.1.8 Sołectwo Macikowo

Wieś sołecka zamieszkała obecnie przez 328 mieszkańców, położona na południowym skraju gminy, w odległości ok. 7 km od jej siedziby, wzdłuż drogi z Golubia-Dobrzynia, przez Węgiersk, Macikowo, Nowogród, Paliwodzizną do Golubia-Dobrzynia, w strefie falistej morenowej

znacznie obniżającej się w kierunku jeziora Macikowskiego, na wysokości od 100 do 118 m n.p.m. Z zachodniej strony od sąsiedniej wsi Nowogród przebiega rynna o głębokości 20 m, którą odpływają wody jeziora Macikowskiego (zwane też Dago) do jezior Stawek i Słupno. Teren wsi całkowicie odkryty, wykorzystywany rolniczo. Sołectwo Macikowo obejmuje swym zasięgiem 633,5 ha. W jego skład, oprócz Macikowa, wchodzą ponadto miejscowości Carski Dar i Babiak.

1.1.9 Sołectwo Nowa Wieś

Sołectwo Nowa Wieś swym zasięgiem obejmuje 986,9 ha powierzchni ogólnej, w tym 452,9 ha to grunty orne. Wieś sołecka i sołectwo oddalone ok. 5 km na północny wschód od siedziby gminy, rozciągające się na równinnej, miejscami falistej wysoczyznie morenowej o wysokości względnej 82 m n. p. m., ok. 2 km na południe od linii kolejowej Bydgoszcz - Brodnica. Teren wsi w całości odkryty, wykorzystywany rolniczo. Północno zachodnią i południową granicę wsi i sołectwa stanowi największy prawoboczny dopływ rzeki Drwęcy - Struga Wąbrzeska. W centrum wsi w parku podworskim znajduje się niewielki staw. Zwarte kompleksy leśne (w większości bory sosnowe) otaczają sołectwo od południa (Leśnictwo Przeszkoda). Oprócz wsi sołeckiej, w obręb sołectwa wchodzą jeszcze trzy odrębne wsie i miejscowości (w tym dwie byłe osady pomłynarskie) Zawada i Przeszkoda oraz wieś Mokrylas.

1.1.10 Sołectwo Nowogród

W skład sołectwa Nowogród, oprócz wsi sołeckiej, wchodzą wsie Bierzgło, Kamienny Smug oraz Praczka. Sołectwo obejmuje swym zasięgiem 808,8 ha. Sołectwo obecnie zamieszkiwane jest przez 442 osoby. Wieś sołecka położona w odległości 5 km na południowy zachód od Golubia-Dobrzynia, nad jeziorem zwanym Grodno (Nowogrodzkim), przy drodze Golub-Dobrzyń – Rembiocha – Kijaszkowo - Wola Trutowo – Kikół - Lipno. Wieś położona jest malowniczo na mocno falistej wysoczyźnie morenowej, której obniżenia wypełniają jeziora rynnowe.

1.1.11 Sołectwo Olszówka

Wieś Olszówka nad rzeką Drwęcą tworząca wraz z sąsiednim Antoniewem odrębne sołectwo, obejmujące swym obszarem 514 ha. Miejscowość położona jest w obrębie III i VI terasy nadzalewowej doliny rzeki Drwęcy, na prawym jej brzegu. W większej swej części wieś leży poniżej terasy w formie ulicówki. Część gospodarstw rozproszona jest na zboczach terasy. Od północnej strony miejscowość otacza zwarty kompleks lasów wchodzących w skład Leśnictwa Leśno (leśniczówka w Tobółce). Gleby w większości piaszczyste szczerki - nieużytki.

1.1.12 Sołectwo Ostrowite

Na sołectwo składają się wieś Ostrowite oraz wieś Poćwiardowo. Wieś sołecka położona jest na północno-wschodnim skraju gminy, w odległości 6 km od Golubia-Dobrzynia. Południowo-zachodnią i zachodnią granicę wsi stanowią położone w rynnach polodowcowych dwa jeziora wysoczyznowe: Gajewskie i Oszczywilk oraz początkowy bieg Strugi Skępskiej. Teren wsi prawie w całości odkryty i wykorzystywany rolniczo. Większy las porasta sąsiednie sołectwo Sokoligóra. Wraz z Poćwiardowem sołectwo Ostrowite obejmuje 1232 ha powierzchni ogólnej. Użytki rolne zajmują 1059 ha ogólnej.

1.1.13 Sołectwo Paliwodzizna

W skład sołectwa wchodzą wsie: Grudza, Pomorzany, Ruziec, Strachowo i Strachówek, Wygoda i Zaręba oraz Leśnictwo Paliwodzizna. Sołectwo Paliwodzizna, po sołectwie Kujawa, zajmuje największą powierzchnię ze wszystkich sołectw wchodzących w skład gminy oraz posiada najniższe zaludnienie. Przyczyną takiego stanu jest duża jego lesistość. Wieś oraz sołectwo rozciągające się w południowo - zachodniej części gminy, pomiędzy drogą Golub-Dobrzyń, sołectwem Nowogród, sąsiednią gminą Ciechocin oraz rzeką Drwęcą. Sama wieś Paliwodzizna oddalona jest 5 km od siedziby gminy. Położona u południowo - zachodniego skraju lasu wchodzącego w obręb leśnictwa o tej samej nazwie, należącego do Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. Od południa do wsi przylegają dwa rynnowe jeziora: Grodno i Słupno. Wschodnią i zachodnią granicę sołectwa stanowi ciek Ruziec. Teren jest bardzo urozmaicony i pofałdowany przez ostatnie zlodowacenie.

1.1.14 Sołectwo Pląchoty

Sołectwo Pląchoty to najmniejsze sołectwo pod względem powierzchni, obejmujące zaledwie 304,9 ha. Użytki rolne zajmują 283,6 ha. 259,9 ha powierzchni ogólnej sołectwa stanowią grunty orne; 2,3 ha sady; 14,6 ha łąki; 6,7 ha pastwiska. Wieś sołecka położona na północno - wschodnich rubieżach gminy Golub-Dobrzyń, w odległości ok. 15 km. Sołectwo obecnie zamieszkuje 157 mieszkańców. Przez wieś przebiega droga wojewódzka nr 548.

1.1.15 Sołectwo Podzamek Golubski

Sołectwo zamieszkuje 281 osób. Całe sołectw wraz z Krążnem obejmuje powierzchnię 607,5 ha. Wieś sołecka położona przy północno-wschodnich granicach administracyjnych miasta Golubia-Dobrzynia, które w 1909-11 i 1954 r. wchłonęło część wsi Podzamku Golubskiego wraz z byłymi zabudowaniami folwarku oraz zamkiem golubskim. Wieś oraz sąsiednie Krążno

wchodzące w obręb sołectwa Podzamku Golubskiego położone są na wysokości 90 m n.p.m., na lekko falistej, południowej krawędzi Wysoczyzny Chełmińskiej, w rozwidleniu dwóch dróg wojewódzkich wychodzących w kierunku do Wąbrzeźna i Grudziądza oraz Kowalewa Pom. i Torunia. We wsi znajdują się dwa przystanki autobusowe umożliwiające połączenie z Grudziądzem i Toruniem.

1.1.16 Sołectwo Pusta Dąbrówna

Sołectwo Pusta Dąbrówna zajmuje powierzchnie 12,70 km^2. Znajduje się w północno – wschodniej części gminy. Sołectwo zamieszkane jest przez 238 mieszkańców, gęstość zaludnienia na terenie sołectwa wynosi 18,7 os/km2. Znaczna część sołectwa jest zalesiona. W granicach sołectwa Pusta Dąbrówka znajduje się zabytkowy zespół dworsko-parkowy.

1.1.17 Sołectwo Skępsk

Sołectwo tworzy wieś sołecka wraz z osadami Słuchaj i Pasieka. Skępsk oddalony jest od Golubia-Dobrzynia około 7 km na północ. Leży na falistej wysoczyźnie morenowej, u skraju krawędzi doliny rzeki Drwęcy oraz głębokiej rynny Strugi Czarna, zwanej też Strugą Skępską, dawniej Skępnicą. Do wsi prowadzi asfaltowa droga od strony Ostrowitego i Gajewa oraz od strony Słuchaja i Pasieki. Gospodarstwa w większości zgrupowane są wokół drogi Słuchaj i szosy do Gajewa; zabudowa częściowo rozproszona. Teren wysoczyzny odkryty, wykorzystywany rolniczo. Prawie połowa gruntów to gleby klasy IIIa - IVb. Sołectwo zajmuje 637 ha.

1.1.18 Sołectwo Sokoligóra

Sołectwo Sokoligóra swym kształtem przypomina odwróconą literę "L", zajmuje obszar 965,1 ha. W sołectwie mieszka 482 mieszkańców. W skład sołectwa wchodzą ponadto dwie wsie: Owieczkowo i Kolonia Lipnica oraz nieistniejąca obecnie w oficjalnym wykazie miejscowości, miejscowość Gaj (niem. Neubruch). Wieś solecka rozciągająca się na północnych i północno-wschodnich rubieżach gminy Golub-Dobrzyń, w odległości ok. 2 km od Golubia-Dobrzynia, wzdłuż obu stron drogi nr 534 z Golubia-Dobrzynia do Wąbrzeźna i Grudziądza. Grunty orne w sołectwie rozciągają się na obszarze 792,4 ha.

1.1.19 Sołectwo Sokołowo

Wieś sołecka, jedna z większych w gminie Golub-Dobrzyń, położona wzdłuż drogi Golub-Dobrzyń - Dulsk, w odległości 2 km na południe od siedziby gminy. Część wsi Sokołowo nosi nazwę Sokołowskie Rumunki. Jak wskazuje drugi człon nazwy, jest to były rumunek powstały w zalesionej częściowo do dziś, malowniczej i głębokiej rynnie strugi Ruziec. Stara wieś

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

Sokołowo rozciąga się koło miejscowego pałacu i byłego folwarku przekształconego po II wojnie światowej w Państwowe Gospodarstwo Rolne (PGR). Były rumunek - Sokołowskie Rumunki, częściowo rozparcelowany po nacjonalizacji i parcelacji majątku Sokołowo, położony jest na południowy-zachód od pałacu w Sokołowie i w większości rozciąga się wzdłuż głębokiej, częściowo porośniętej lasem, malowniczej rynny glacjalnej.

1.1.20 Sołectwo Węgiersk

Wieś sołecka położona ok. 5 km na południe od Golubia-Dobrzynia w rozwidleniu drogi wojewódzkiej powiatowej: Golub-Dobrzyń – Węgiersk – Kikół – Lipno oraz Węgiersk – Nowogród – Paliwodzizna. Wschodnią granicę sołectwa stanowi malownicza i głęboka, podmokła rynna polodowcowa, wykorzystywana przez lewoboczny dopływ rzeki Drwęcy – rzekę Ruziec. Północna granica sołectwa opiera się o lasy państwowe leśnictwa Paliwodzizna. Od zachodu granicę sołectwa stanowi niewielki ciek wodny, odwadniający wody jeziora Macikowskiego i jeziora Stawek.

1.1.21 Sołectwo Wrocki

Wieś i sołectwo położone na północno-wschodnim skraju gminy Golub-Dobrzyń, w odległości ok. 14 km od siedziby gminy. Sołectwo to jest najgęściej zaludnione w całej gminie. Sołectwo zamieszkiwane jest przez 745 mieszkańców. Położone tuż przy ruchliwej drodze krajowej Toruń-Olsztyn (nr 15) oraz odchodzącej od niej drogi lokalnej do Golubia-Dobrzynia. Wieś w większości skupia się wokół, stanowiącego jej dominantę, średniowiecznego kościoła parafialnego pod wezwaniem św. Marcina. W rozwidleniu szosy do Golubia-Dobrzynia znajduje się gospodarstwo prywatne utworzone po byłym PGR. Jej teren w całości odkryty, wykorzystywany jest rolniczo. We wsi znajduje się kościół parafialny, Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej, poczta, szkoła podstawowa, przedszkole, filia Gminnej Biblioteki Publicznej, Ludowy Zespół Sportowy "Zryw", stacja benzynowa.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

2.1 Obowiązujące miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Golub-Dobrzyń posiada opracowane miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. Poniżej przedstawiono wykaz obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń:

- uchwała Nr X/22/95 Rady Gminy w Golubiu-Dobrzyniu z dnia 10 czerwca 1995 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Zespołu Domków Letniskowych w Paliwodziźnie – przedmiotem ustaleń planu są tereny zabudowy letniskowej, teren zieleni urządzonej i nieurządzonej, teren istniejącej zabudowy zagrodowej, teren rezerwacji drogi pod główną drogę dojazdową do zespołu zabudowy letniskowej, rezerwacja terenów pod ewentualny zbiornik retencyjny;
- uchwała Nr XVII/2/96 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 21 lutego 1996 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Golub – Dobrzyń na obszarze wsi Nowogród – wieś letniskowa – przedmiotem ustaleń są tereny: usług turystyki, usług gastronomii, zabudowy letniskowej i zagrodowej, zieleni parkowej i izolacyjnej, ośrodka gospodarki rybackiej, oczyszczalni ścieków, upraw polowych, komunikacji drogowej, parkingowych wydzielonych i wydzielonych ciągów pieszych;
- uchwała Nr III/13/98 Rady Gminy w Golubiu-Dobrzyniu w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń w części wsi Paliwodzizna na działce geodezyjnej nr 250 – przedmiotem ustaleń są tereny zabudowy usługowo – handlowej oraz zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr X/59/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 28 maja 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Nowogród – teren zabudowy letniskowej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy letniskowej, komunikacji drogowej, komunikacji pieszej i zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr XV/81/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 2 grudnia 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wsi Białkowo – teren usług;
- uchwała Nr XI/63/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 15 czerwca 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi

Paliwodzizna – teren zabudowy mieszkalno – usługowej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkalno – usługowej, urządzeń energetyki, komunikacji drogowej, komunikacji pieszej i pieszo jezdnej, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;

- uchwała Nr XIII/70/99 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 26 sierpnia 1999 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Paliwodzizna – tereny zabudowy mieszkaniowej mieszkalno – usługowej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkalno – usługowej, mieszkaniowej jednorodzinnej, urządzeń energetyki, teren komunikacji drogowej i komunikacji pieszej oraz pieszo – jezdnej, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr XVIII/105/2000 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 30 marca 2000 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń na obszarze wsi Nowogród – teren zabudowy letniskowej, sportu i rekreacji oraz parking – przedmiotem ustaleń planu tereny zabudowy rekreacyjno – letniskowej, rekreacyjno – sportowe, teren: parkingu, komunikacji drogowej i pieszej i zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr XXVIII/153/01 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 27 lutego 2001 r. w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń, na obszarze wsi Białkowo dotyczący terenów usługowo – mieszkalnych – przedmiotem ustaleń planu są tereny usługowe, mieszkalne, komunikacji drogowej i zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr XXXVIII/195/02 Rady Gminy Golub – Dobrzyń z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie zmiany miejscowego planu ogólnego zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń na obszarze wsi Paliwodzizna dotyczący terenu zabudowy rekreacyjnej (działka nr 111/1) – przedmiotem zmiany ustaleń planu jest teren zabudowy rekreacyjnej, teren komunikacji drogowej, zasady obsługi w zakresie infrastruktury technicznej;
- uchwała Nr X/64/2003 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 10 października 2003 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części działki nr 107/3 położonej w miejscowego Nowogród, gmina Golub – Dobrzyń – przedmiotem ustaleń jest teren lądowiska śmigłowca;
- uchwała Nr XXII/149/05 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 11 lutego 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Paliwodzizna, obejmującej działki geodezyjne nr 262/8 i 262/13, dotyczącego zabudowy mieszkaniowej

jednorodzinnej z niezbędnym układem komunikacyjnym – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, dróg publicznych;

- uchwała Nr XXII/150/05 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 11 lutego 2005 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego części wsi Paliwodzizna, obejmującej działki geodezyjne nr 95/1 i 95/2, dotyczącego zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, komunikacji drogowej;
- uchwała Nr XXXVII/194/09 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 28 grudnia 2009 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenów rekreacji indywidualnej we wsi Kujawa – przedmiotem ustaleń planu są tereny: rekreacji indywidualnej, usług z funkcją mieszkaniową, lasu, zieleni nieurządzonej, wód powierzchniowych, ujęcia wody, rezerw na poszerzenie dróg publicznych, dróg publicznych: lokalnych i dojazdowych, dróg wewnętrznych, ciągów komunikacji pieszej;
- uchwała Nr XLIV/219/2010 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu rekreacji indywidualnej we wsi Gajewo – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy rekreacji indywidualnej, teren zieleni z przejściem pieszym, teren drogi wewnętrznej;
- uchwała Nr XLIV/220/2010 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 35/5 i część działki 35/6 we wsi Podzamek Golubski – przedmiotem ustaleń planu są tereny: usług z funkcją mieszkaniową jednorodzinną, rezerwy na poszerzenie drogi publicznej, teren drogi wewnętrznej;
- uchwała Nr XLIV/221/2010 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego terenu działki 261 i 265 we wsi Lisewo – przedmiotem ustaleń planu są tereny: zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami, rezerw na poszerzenie dróg publicznych, teren publicznej drogi dojazdowej, teren drogi wewnętrznej;
- uchwała nr XVI/69/2011 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 28 października 2011 r. w sprawie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na obszarze wsi Lisewo obejmującego działki nr 193/1, 193/2 i 193/3 – przedmiotem ustaleń planu są tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, tereny leśny, droga dojazdowa i drogi wewnętrzne.

Z powyższego wykazu wynika, że gmina Golub-Dobrzyń posiada 18 obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, z czego 10 zostało sporządzonych na podstawie ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym, zaś 8 na podstawie ustawy z dnia 23 marca o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

Podział planów ze względu na rodzaj zabudowy wygląda następująco:

- w 3 planach występuję zabudowa letniskowa;
- w 1 planie występuje zabudowa zagrodowa;
- w 3 planach występuje zabudowa usługowa;
- w 3 planach występuje zabudowa mieszkaniowo – usługowa;
- w 4 planach występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna;
- w 1 planie występuje zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna z usługami;
- w 1 planie występuje zabudowa usług i sportu;
- w 2 planach występuje zabudowa rekreacyjna;
- w 1 planie teren przeznaczono pod lądowisko śmigłowca.

2.2 Decyzje o warunkach zabudowy

Tabela 4. Decyzje o warunkach zabudowy w latach 2004 – 2011.

Rodzaj zabudowy	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011
Zabudowa mieszkaniowa	18	45	39	68	62	54	75	69
Zabudowa zagrodowa	9	92	78	33	24	20	29	29
Zabudowa usługowa	1	2	2	9	8	7	3	6
Zabudowa produkcyjna, magazynowa	2	3	4	2	2	4	5	1
Zabudowa rekreacyjna	-	3	1	2	5	1	3	-
Infrastruktura	4	1	-	2	-	-		1
Inne		1	-	2	2	3	3	1
Razem	**34**	**147**	**124**	**118**	**103**	**89**	**118**	**107**

Źródło: Materiały własne gminy.

W okresie 2004 – 2011 w gminie Golub-Dobrzyń wydano 840 decyzji o warunkach zabudowy. W analizowanym okresie przeciętnie w ciągu roku wydawano 105 decyzji. Największy wzrost liczby wydawanych decyzji w stosunku do roku poprzedniego nastąpił w 2005 roku – o ponad 300%. Największy spadek zanotowano w 2009 roku.

W 2011 roku najwięcej decyzji dotyczyło zabudowy mieszkaniowej – 64,49% wszystkich decyzji. Najmniej zaś infrastruktury i innych, co stanowiło zaledwie 0,93% ogółu.

2.3 Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego

Tabela 5. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w latach 2008 – 2011.

L.p.	Rok	Liczba wydanych decyzji ogółem
1.	2008	6
2.	2009	19
3.	2010	12
4.	2011	11

Źródło: Dane z Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

W latach 2008 – 2011 na terenie gminy Golub-Dobrzyń wydano 48 decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego. Przeciętnie w ciągu roku wydawano 12 decyzji. Najwięcej decyzji wydano w 2009 roku, najmniej zaś w 2008 roku. W analizowanym okresie największy spadek liczby wydanych decyzji w stosunku do roku poprzedniego miał miejsce w 2011 roku.

3. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, W TYM STANU ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ, WIELKOŚCI I JAKOŚCI ZASOBÓW WODNYCH ORAZ WYMOGÓW OCHRONY ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

3.1 Położenie fizyczno-geograficzne

Gmina Golub-Dobrzyń leży we wschodniej części województwa kujawsko – pomorskiego, w centralnej części powiatu golubskiego-dobrzyńskiego, okala ze wszystkich stron miasto Golub-Dobrzyń. Pod względem fizycznogeograficznego podziału Polski (Kondracki, 2009) obszar gminy Golub-Dobrzyń leży w granicach leży w obrębie makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskie, na granicy mezoregionów Pojezierze Chełmińskie, Dolina Drwęcy i Pojezierze Dobrzyńskie.

Rysunek 4. Jednostki fizyczno- geograficzne i typy krajobrazu wg Kondrackiego.

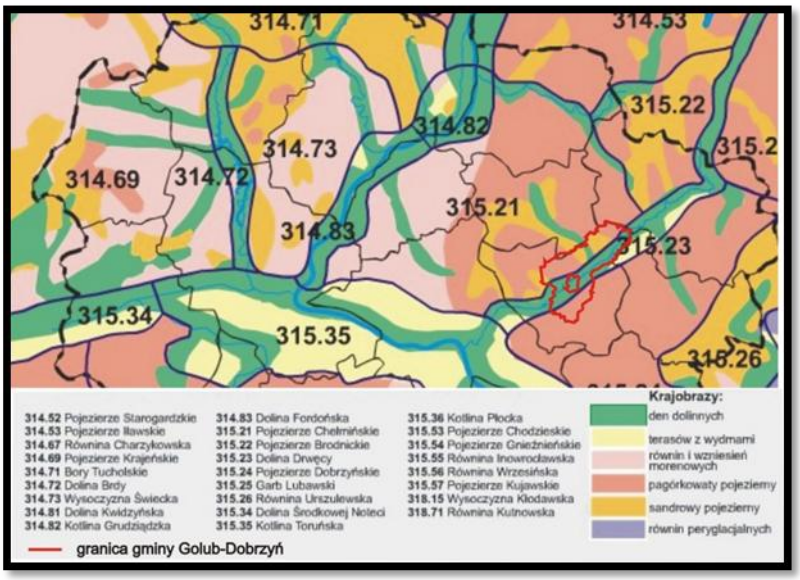

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz 2009

Obszar gminy Golub-Dobrzyń znajduje się w centralnej części powiatu golubsko-dobrzyńskiego, okala ze wszystkich stron miasta Golub-Dobrzyń. Gmina zajmuje powierzchnie 19 779 ha, co stanowi 32,27% powierzchni powiatu golubsko-dobrzyńskiego o całkowitej powierzchni 61 285 ha (GUS, 2010). W gminie przeważają grunty rolne - prawie 60%. Gmina ma nieregularny podłużny kształt, którego południowa cześć wyraźnie wydłużona jest w kierunku wschodnim, wartości bezwzględne oscylują w granicach od 50,2 do 116,5 m n.p.m. Przez teren gminy przebiega poza drogami powiatowymi i gminnymi, droga krajowa nr 15, droga wojewódzka

nr 554 łącząca Sierakowo z miejscowością Kikół, droga wojewódzka nr 534 łącząca Grudziądz z Rypinem i droga wojewódzka nr 569 biegnąca z Dobrzejewic so Golubia-Dobrzynia oraz kolej.

Gmina Golub-Dobrzyń graniczy od północy z powiatem wąbrzeskim, od północnego wschodu z powiatem brodnickim, od wschodu z powiatem rypińskim, od południa z powiatem lipnowskim zaś od zachodu z powiatem toruńskim.

Rysunek 5. Gmina Golub-Dobrzyń na tle województwa i powiatu.

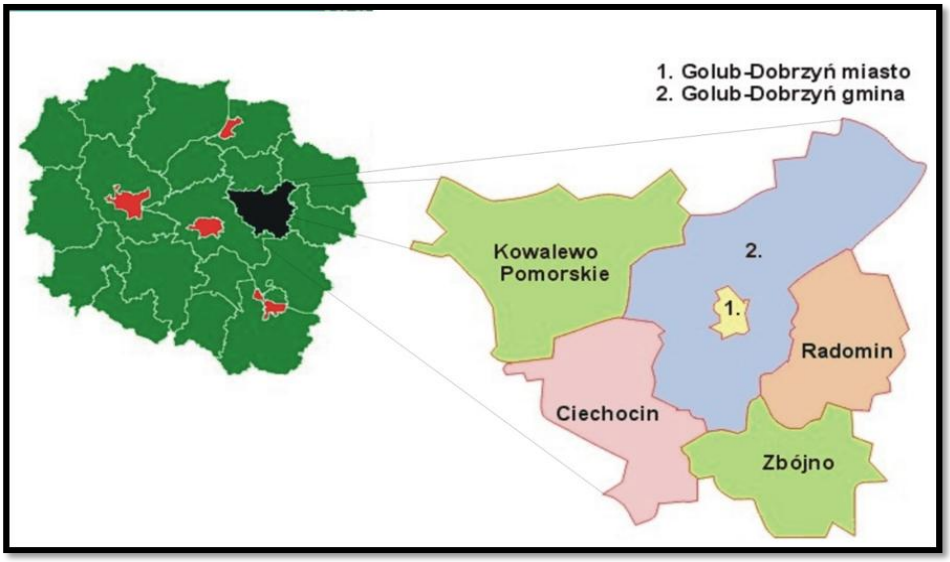

Pod względem fizycznogeograficznego podziału Polski (Kondracki, 2009) obszar gminy Golub-Dobrzyń leży w granicach makroregionu Pojezierze Chełmińsko-Dobrzyńskiego (315.1),w granicy trzech mezoregionów. Północna cześć gminy leży w mezoregionie Pojezierze Chełmińskie(315.11), centrala część w mezoregionie Dolina Drwęcy (315.13), południowa cześć w mezoregionie Pojezierze Chełmińskie (315.14). Według podziału na regiony fizjogeograficzne S. Pietkiewicza (1947) leży Pasie wielkich dolin (IV), Wysoczyzn jeziornych IVB, północna część na Wysoczyźnie Dobrzyńskiej IVB5, południowa na Wysoczyźnie Chełmińskiej IVB6 (Kondracki, 2009).

Rysunek 6. Gmina na tle podziału Polski na regiony fizjograficzne wg Kondrackiego.

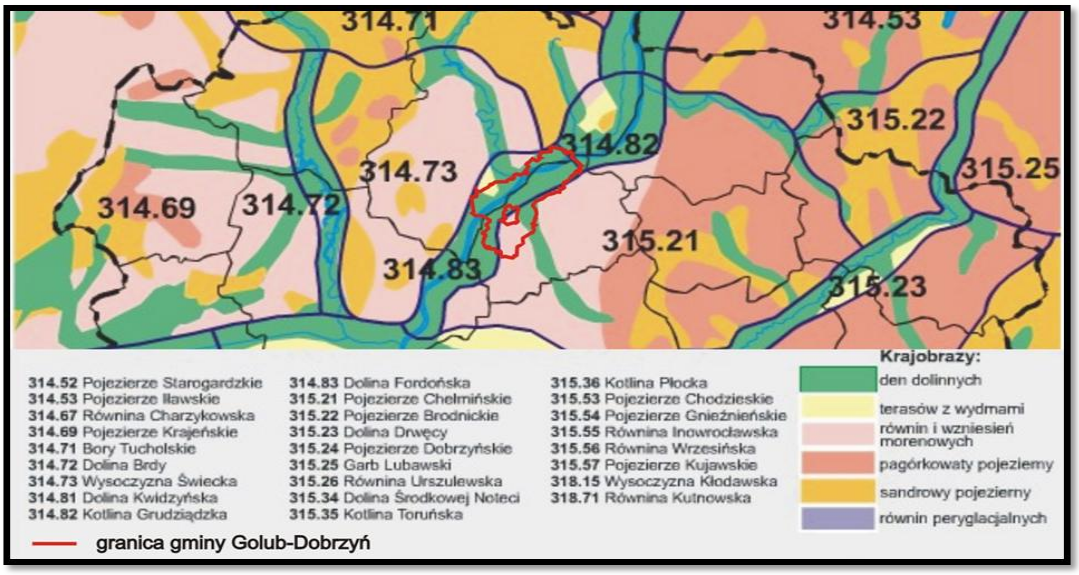

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz 2009

Gmina w całości położona jest w dorzeczu Drwęcy, w obrębie dorzecza można wyróżnić pięć większych zlewni rzek: Ruziec, Struga Dobrzyńska, Struga Skępska(Czarna), Kujawka i Wawrzonka.

3.2 Rzeźba terenu

Rzeźba terenu gminy Golub-Dobrzyń wykazuje cechy typowego krajobrazu młodoglacjelnego (zlodowacenia północnopolskie). Występują tu formy pochodzenia lodowcowego jak i wodnolodowcowego tj. wysoczyzny i wzgórza morenowe, rynny, kemy, ozy zagłębienia wytopiskowe, i jeziora) występują również formy pochodzenia rzecznego (dna dolin i tarasy rzeczne)(Nowak, 2002).

Północna cześć terenu opracowania położona jest na terenie Pojezierza Chełmińskiego tworzy go Wysoczyna morenowa, która na tym terenie nosi cechy degradacji powierzchniowej co znaczy, że na terenie tym przeważają moreny martwego lodu, kemy i ozy (Kondracki, 2009). Na tym terenie wysoczyzna zbudowana jest z piaszczystej gliny zwałowej urozmaiconej wyżej wspomnianymi formami terenu. W rejonie Lisewo –Gałczewko występuje największy w rejonie oz lisewski. Oz Lisewski składa się z dwóch członów północnego o długości 900 m i południowego o długości 4 km, szerokościach od 50-120 m i wysokościach wahających się od 5 do 12 m. W okolicach miejscowości Owieczkowo zlokalizowane są wzgórza kremowe, które buduję poziomo, warstwowane, drobnoziarniste piaski i mułki, porośnięte lasem iglastym (Nowak, 2002).

Rysunek 7. Lokalizacja ozu lisewskiego w okolicach miejscowości Lisewo .

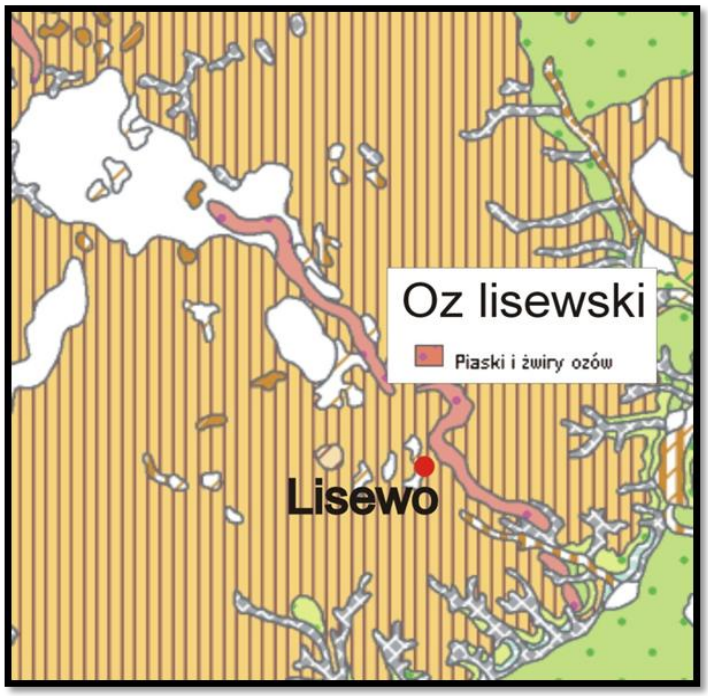

Źródło Mapa geologiczna IKAR

Południowe formy urzeźbienia gminy powstały w fazie poznańskiej i subfazie kujawsko-dobrzyńskiej zlodowacenia wiślanego. Największą powierzchnię zajmuje falista i płaska wysoczyzna morenowa należąca do mezoregionu Pojezierze Dobrzyńskie. Podobnie jak w północnej części gminy morena jest urozmaicona formami polodowcowymi m.in. rynny subglacjalne o przebiegu zbliżonym do południowego, wykorzystywane są one przez rzeki i jeziora m.in. w rejonie Paliwodzizny, Nowogrodu oraz zagłębienia wodnolodowcowe wypełnione wodą i zabagnione. W południowo-wschodniej części gminy w okolicy Sokołowa zlokalizowane są drumliny, są to unikalne formy rzeźby terenu, zbudowane warstwowo z glin zwałowych.

Ważnymi elementami tego obszaru są jeziora, pod względem genetycznym można podzielić je na morenowe (Owieczkowskie), rynnowe (Słupno, Głodno) oraz wytopiskowe (Macikowskie). Wysoczyznę morenową rozdziela dolina Drwęcy, rzeka ta jest rzeką typowo nizinną, silnie meandrującą. Przepływa przez centralną część gminy z północnego wschodu na południowy-zachód. W północnej części przebiega jako płaska rozległa dolina, zaś już w okolicach miasta Golub-Dobrzyń zwęża się. Dno współczesnej doliny znajduje się na wysokości średnio 61,5 m n.p.m. zaś głębokość wcięcia doliny w otaczającą ją wysoczyznę morenową wynosi średnio 40-60m. Strefę boczną doliny urozmaicają liczne tarasy, dolinki denudacyjne i erozyjne. Pradolina posiada dobrze rozwinięty system terasów na terenie gminy wyróżniono 4 z nich, zbudowana jest ona z piasków i żwirów, które częściowo zostały przewiane

w wydmy. Dolina Drwęcy wcina się w terasy pradolinowe na głębokość około 10-15 m. Budują ją utwory holoceńskie: mady, torfy, piaski rzeczne, wydmy oraz utwory murszowe. Obszar pradoliny porastają zwarte kompleksy leśne leżące w miejscowościach Konstancjewo, Duża Kujawa, Mokry Las. Doliny roztopowe i erozyjne tworzą malownicze krajobrazy rzek Ruziec, Czarna, Radomińska Struga.

3.3 Budowa geologiczna

Teren gminy leży w obrębie dużej jednostki geologiczno-strukturalnej zapadliska (niecki) brzeżnego. Zapadlisko to wypełnione jest osadami kredy i trzeciorzędu, pod którymi występują skały permu, triasu i jury, leżące niezgodnie na utworach paleozoicznych. Do najstarszych utworów na omawianych obszarze należą margle i wapienie margliste kredy górnej. Rozpoznano je w okolicy Golubia-Dobrzynia w otworach wiertniczych na głębokości 135,0-153,8m. Na osadach górnokredowych (o miąższości 1400 m) występują osady trzeciorzędowe: piaski z wkładkami mułków, iłów i węgla brunatnego (miocen) oraz iły przewarstwieniami mułków i piasków pylastych (pliocen).

Czwartorzędowe osady (plejstocen, holocen) występują na całym obszarze. Zróżnicowana miąższość i wykształcenie tych osadów zależy głównie od ukształtowania podłoża trzeciorzędowego, przebiegu zlodowaceń i interglacjalnej erozji rzecznej, a także od ówczesnej powierzchni terenu. Miąższość utworów czwartorzędowych wynosi: od kilkunastu do 25 m w dolinie Drwęcy , 45-60 m w części północno- zachodniej części gminy oraz 60-80 m w centralnej.

Plejstocen reprezentują osady zlodowaceń północnopolskich, a utwory zlodowaceń południowopolskich i środkowopolskich występują lokalnie na nierównej powierzchni podłoża trzeciorzędowego. Do utworów tych zaliczono iły i mułki zastoiskowe, piaszczyste gliny zwałowe oraz piaski, żwiry i głazy lodowcowe oraz piaski i żwiry, mułki ozów i kemów w rejonie Lisewo-Owieczkowo, piaski i głazy moren czołowych (Owieczkowo-Okonin-Ugoszcz), a także iły, mułki i piaski zastoiskowe odsłonięcia w zboczach doliny Drwęcy koło Sortyki i okolicach Golubia-Dobrzynia. Iły i mułki, miejscami z domieszką piasków (mady) tarasów zalewowych, 0-2 m. n.p.m., bardzo często na piaskach i żwirach tarasów zalewowych. Występują w obrębie tarasów zalewowych Drwęcy i Ruźca. Są to osady mułkowato-piaszczyste o barwie szarej, ciemnoszarej lub ciemnobrunatnej. Stwierdza się w nich często przewarstwienia piasków z detrytusem rooelinnym i okruchami drewna, a miejscami także wkładki torfów. Ich miąższość waha się od 0,5 do 1,8 m.

Osady holoceńskie to piaski i żwiry budujące taras zalewowy w dolinie Drwęcy, namuły ilaste lub piaszczyste, często z zawartością części organicznych, o miąższości 2 m wypełniające obniżenia i dna dolin w obrębie wysoczyzn polodowcowych ora torfy , gytie i kreda jeziorna, występujące w rynnach polodowcowych i w różnego rodzaju przepływowych lub bezodpływowych zagłębieniach na obszarze wysoczyzny morenowej oraz dolin rzek.

Tabela 6. Wykaz wybranych punktów dokumentacyjnych na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Rodzaj punktu* (według słownika)	Lokalizacja (miejscowość)	Rzędna (m n.p.m.)	Głębokość (m)	Uwagi
od	Sokoligóra	110,0	10,0	Budowa wzgórza kemowego – piaski zprzewarstwieniami mułków (ponad 10 m)
sm	Owieczkowo	110,0	10,0	Budowa wzgórza kemowego – piaski i mułki (7,0 m) ma glinach zwałowych zlodowacenia Wisły
sm	Owieczkowo	110,0	20,5	Budowa wzgórza kemowego – piaski i mułki
sm	Owieczkowo	110,0	10,0	Budowa wzgórza kemowego – piaski (8,0) na glinach zwałowych zlodowacenia Wisły
sm	Lisewo	105,0	19,0	Budowa wału ozowego – piaski (17,0 m) na glinach zwałowych zlodowacenia Wisły
sm	Mokry Las	80,0	17,5	Taras erozyjno-akumulacyjny (II) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (4,5 m) leżące na piaskach wodnolodowcowych zlodowaceń oerodkowopolskich
sm	Mokry Las	72,5	8,5	Taras erozyjno-akumulacyjny (IV) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (2,5 m) leżące na piaskach wodnolodowcowych zlodowaceń oerodkowopolskich
od, sm	Golub-Dobrzyń	95,0	44,5	Budowa wysoczyzny morenowej płaskiej – dwa poziomy glin zwałowych zlodowacenia Wisły (6,0 m) na glinach zwałowych zlodowaceń oerodkowopolskich
sm	Paliwodzizna	70,0	10,0	Taras erozyjno-akumulacyjny (III) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (3,0 m) na piaskach i mułkach zastoiskowych zlodowaceń środkowopolskich
sm	Paliwodzizna	75,0	10,0	Taras erozyjno-akumulacyjny (II) rzeki Drwęcy – piaski i żwiry rzeczne (3,5m) leżące na glinach zwałowych zlodowaceń oerodkowopolskich
sm	Sokołowo	95,0	13,0	Budowa zdenudowanej wysoczyzny morenowej – piaski deluwialne (2,5 m) na glinach zwałowych (dolny poziom) zlodowacenia Wisły
sm	Sokołowo	107,5	10,0	Budowa wysoczyzny morenowej płaskiej – dwa poziomy glin zwałowych zlodowacenia Wisły rozdzielone piaskami wodnolodowcowymi
sm	Sokołowo	113,0	10,0	Budowa wysoczyzny morenowej płaskiej

				– górny poziom glin zwałowych zlodowacenia Wisły

*od— odsłonięcia, sm— sondy mechaniczne

Źródło: Objaśnienia do szczegółowej mapy geologicznej polski Arkusz Golub-Dobrzyń, Wysota W., 2007.

3.4 Hydrografia

3.4.1 Wody powierzchniowe

Obszar gminy Golub-Dobrzyń położony jest w dorzeczu II rzędu rzeki Drwęcy, prawobrzeżnego dopływu Wisły. W obrębie dorzecza Drwęcy wydzielić można sześć zlewni III rzędu: lewobrzeżne dopływ z jeziora Słupno, Ruziec, Struga Dobrzyńska oraz prawobrzeżne: Czarna, Struga i Kujawka. Rzeka Drwęca jest również źródłem wody powierzchniowej dla miasta Torunia.

Należy zauważyć iż sieć hydrologiczna obszaru gminy jest bardzo bogata. Poza ciekami wodnymi o znaczeniu regionalnym-Drwęca, Ruziec na terenie gminy zlokalizowane są cieku wodne o znaczeniu regionalnym tworzące sieć powiązań pomiędzy sobą, są to m.in. dopływ z jeziora Słupno biorący swój początek w południowej części gminy z jeziora Macikowskiego dalej przepływający przez jezioro Stawek, j. Słupno, w okolicy Paliwodzizny wpada do niego dopływ Gronowo i wspólnie uchodzą do Drwęcy w okolicach miejscowości Pomorzany. Poza ciekami wodnymi, starorzeczami, jeziorami na terenie gminy licznie występują oczka wodne, zagłębienia bezodpływowe pełniące zbiorniki naturalnej retencji wodnej. Z analiz jakie przeprowadzono w trakcie sporządzania niniejszego opracowania można zaobserwować znaczne zmniejszenie się tego typu obszarów. Uległy one osuszeniu głównie w wyniku antropopresji w postaci intensywnych działań agrotechnicznych, ale również poprzez zmieniające się warunki klimatyczne.

Najważniejszym ciekiem wodnym na terenie gminy jest Drwęca będąca jedną z głównych osi ekologicznych kraju. Drwęca jest prawym dopływem Wisły, płynącym z Garbu Lubawskiego należącego do Wzgórz Dylewskich przez Pojezierze Iławskie, dolinę Drwęcy i Kotlinę Toruńską, w przeszłości zwanym również Drwięcą lub Drewnaczą. Źródła rzeki znajdują się na wysokości ok. 192 m n.p.m. w Woli Niskiej. Drwęca jest rzeką silnie meandrującaoą (rzeka o krętym korycie i dużej liczbie zakoli) o długości 230,7 km. Odwadnia ona obszar 5 693,3 km^2 (WIOŚ, Bydgoszcz). Rzeka przepływa przez centralą cześć gminy od granicy z gminą Bobrowo i Wąpielsk w okolicach miejscowości Pusta Dąbrówka, płynie przez tereny leśne Kotliny Konstancjewskiej, dalej Doliną Drwęcy przepływa przez tereny rolnicze i miejskie miasta Golub –

Dobrzyń do miejscowości Olszówka (długość rzeki na terenie gminy to ok. 30 km). Średni spadek rzeki wynosi 0,41%, zaliczana jest do rzek zimnych. Średnia roczna temp. wody wynosi 6,5-10,4°C. Zjawiska lodowe występują na tym odcinku podobnie jak w dolnym pomiędzy 11 XII i 20 XII, a zanikają pomiędzy 11 II i 20 III, czas występowania zjawisk lodowych wynosi 31 do 90 dni. Charakterystyczne przepływy na tym odcinku są następujące :

- NNQ= 8,32 m^3/s;
- SNQ =14,60 m^3/s;
- SSQ= 28,51 m^3/s;
- SWQ= 57,45 m^3/s;
- WWQ=139,0 m^3/s.

Przepływ nienaruszalny obliczony na podstawie przepływu średniego niskiego z wielolecia dla okresu zimowego wynosi 8,97 m3/s, a dla okresu letniego 6,78 m3/s. W okresie wysokich stanów wód rzeka podtapia łąki w dolinie Drwęcy. Należy zaznaczyć iż rzeka Drwęca, jej dopływ Ruziec oraz strefa przyległego brzegu od roku 1961 jest rezerwatem ichtiofaunistycznym (szerszy opis rezerwatu przedstawiony został w podrozdziale rezerwat przyrody Rzeka Drwęca). (Frączek, 2002).

Wg przeprowadzonych przez WIOŚ w Bydgoszczy w 2009 roku badań stanu czystości wód Drwęcy wykazano, że w zakresie biologicznym (analizowano zawartość chlorofilu „a" na wszystkich stanowiskach i (IO) indeksu okrzemkowego na stanowiskach w Szabdzie i Młyńcu) uwzględniając klasyfikację wskaźników fizykochemicznych, stwierdzono dobry stan ekologiczny na wszystkich stanowiskach pomiarowych. Zawartość chlorofilu „a" na wszystkich stanowiskach spełniała wymogi I klasy, zaś IO – II klasy. Analizowano również obecność związków pochodzenia przemysłowego, tzw. substancji priorytetowych. Stwierdzono dobry stan chemiczny. Stan bakteriologiczny oceniono jako niezadowalający na całej długości cieku. Z biegiem rzeki, notowano niewielki wzrost zanieczyszczenia w tym zakresie. Porównanie najnowszych średniorocznych wartości wskaźników z wynikami z roku 2008 wykazało utrzymywanie się tendencji niewielkiej poprawy jakości w zakresie wskaźników organicznych i azotowych.

Lewobrzeżnym dopływem Drwęcy jest rzeka Ruziec wypływa z jeziora Ruda (poza terenem gminy) uchodzi do Drwęcy poniżej miasta Golub-Dobrzyń, jego całkowita długość wynosi 39km. Jest to typowa rzeka pojezierna płynąca w terenie gminy w szerokie: na 1km i głębokiej na 49 m rynnie kończącej się w pradolinie Wisły. Charakterystyczne przepływy na tym odcinku są następujące:

- NNQ= 0,05 m^3/s;
- SNQ =0,30 m^3/s;
- SSQ= 1,23 m^3/s;
- SWQ= 3,87 m^3/s;
- WWQ=10,4 m^3/s.

Wody rzeki na podstawie badań z 2001 roku zostały zakwalifikowane do III klasy czystości. Struga Skępska (Czarna) prawobrzeżny dopływ Drwęcy. Powierzchnia jej zlewni wynosi 31,7 km^2 w górnym biegu przepływa przez tereny rolnicze, dlatego też zagrożeniem może być dla niej intensywna gospodarka rolna, w środkowym i dolnym flora graniczą z ciekiem jest bardziej urozmaicona, poza terenami rolniczymi otaczają ją zadrzewienia przywodne, śródpolne pełniące izolację przed bezpośrednim wpływem chemizacji rolnictwa.

Dopływ z jeziora Słupna wspomniany już wcześniej przepływa przez jeziora otoczone roślinnością wysoką głównie zwartymi płatami lasu w okolicach Paliwodziny i Nowogrodu. Zagrożeniem dla stanu czystości wód w tym rejonie, zwłaszcza ze względu na estetyczną okolice z dala od tkanki miejskiej, widoczna jest presja osadnicza w rejonie jezior Słupno i Grodno przejawiająca się budową domków letniskowych w bezpośrednim sąsiedztwie brzegu jezior. W pracach planistycznych należałoby zadbać o racjonalną gospodarkę wodno-ściekową tych terenów.

Południowo-wschodnią część terenu gminy odwadnia Radomińska Struga na całym odcinku płynąca w gminie, w otoczeniu lasu. Struga uchodzi do Drwęcy w mieście Golub-Dobrzyń.

Kujawka jest prawobrzeżnym dopływem Drwęcy. Długość Strugi wynosi 17,6 km. Zlewnia Strugi Kujawskiej jest obszarem typowo rolniczym. Wskaźnik lesistości wynosi tylko 8,1% powierzchni zlewni. Lasy zlokalizowane są w dolnym biegu rzeki w okolicy miejscowości Kujawka.

Wawrzonka (Struga) całkowita jej długość wynosi 29,8 km, na terenie gminy przebiega w długości 8,7 km, średni jej spadek wynosi 1,3%. Wg. „Programu ochrony i rozwoju zasobów wodnych w województwie kujawsko-pomorskim (udrożnienie rzek dla ryb dwuśrodowiskowych)" na rzece przewidziano w 0+150 kilometrażu rzeki w okolicy miejscowości Handlowy Młyn budowę obiektu małej retencji wód o wysokości piętrzenia 4,80 m ,1+320 kilometrażu w miejscowości Lisiak budowę MEW + retencja wód o wysokości piętrzenia 4,30 m oraz 6+011 kilometrażu

w okolicy miejscowości Zawada przewiduje się budowę budowli retencji wód + stawy rybne o wysokości piętrzenia 3,78 m.

Fotografia 1. Stawy rybne w okolicach m. Zawada i budowla piętrząca wodę w okolicy m. Handlowy Młyn)

Źródło: Wikimapia

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 12 jezior powyżej 2,0 ha co stanowi 0,65% całego obszaru gminy. Ich łączna powierzchnia wynosi 128,2 ha. Pod względem genetycznym można podzielić je na morenowe (Owieczkowskie), rynnowe (Słupno, Głodno) oraz wytopiskowe (Macikowskie). Jeziora zlokalizowane są często poza obszarami leśnymi, dlatego też pełnią ważną rolę ekologiczną i hydrologiczną. Jeziora w pobliżu kompleksów leśnych posiadają predyspozycje do rozwoju turystyki, należą do nich Owieczkowo (kl. II), Gajewo (kl.II), Grodno (kl. III), i Słupno (kl.II).

Badaniami WIOŚ objęte było jedno jezioro: Owieczkowo, a na jeziorach Grodno i Słupno kontrolowano stan kąpielisk. Jezioro Owieczkowo znajduje się w północno-zachodniej części gminy w pobliżu wsi o tej samej nazwie. Powierzchnia jeziora wynosi 30,2 ha, a objętości 734,0 tys. m^3 powierzchnia zlewni wynosi 4,8 km^2. Maksymalna głębokość jeziora wynosi 5,3 m. Pod względem stanu czystości jezioro nie kwalifikuje się do żadnej z klas czystości śródlądowych wód powierzchniowych. Jezioro Grodno znajduje się w południowej części gminy. Powierzchnia jeziora wynosi 22,3 ha, a objętość wody 780,5 tys. m^3, zaś powierzchnia zlewni całkowitej 11,1km^2. Maksymalna głębokość jeziora wynosi 7,8 m. Po wschodniej stronie jeziora znajduje się ośrodek turystyczno-wypoczynkowy z zapleczem noclegowym i gastronomicznym. Pod względem stanu czystości zaklasyfikowano je do 2003 roku II klasy czystości wód. Obrzeża jeziora Grodno i sąsiedniego jeziora Słupno to tereny rozwoju budownictwa letniskowego. Ponadto nad jeziorem Grodno znajdują się wyznaczone miejsca dla miłośników wędkarstwa.

Płytkie jeziora otoczone gruntami rolnymi są w stanie zarastania np. j. Macikowskie, podczas wizji terenowych zaobserwowano, że niektóre jeziora są trakcie intensywnego zarastania i nie nadają się pod zagospodarowanie turystyczne (WIOŚ, 2009, POŚ gminy Golub-Dobrzyń).

3.4.2 Wody podziemne

Wg podziału regionalnego zwykłych wód powierzchniowych wód podziemnych Polski (B. Paczyński) teren gminy należy do rejonu chełmińsko-dobrzyńskiego Ic będącego jednostką podrzędną regionu mazowieckiego. W rejonie gminy podstawowe znaczenia użytkowe ma piętro czwartorzędowe, lokalnie w zachodniej części również trzeciorzędowe. Poziom czwartorzędowy występuje tutaj jako międzyglinowy zbudowany z piasków drobno- i średnioziarnistych, rzadziej gruboziarnistych. Należy zaznaczyć iż poziom ten w obrębie dolin Drwęcy oraz Ruźca pozbawiony jest izolacji. Wśród glin zarówno górnych jak i dolnych, występują drobne przewarstwienia piasków. W obrębie doliny Drwęcy miąższości osadów wodonośnych mieszczą się w przedziale od kilkunastu do ponad 20 m, na pozostałym obszarze od około 20 do 50 m w okolicach Nowogrodu. Na wcześniej wspomnianych terenach pozbawionych izolacji zwierciadło wody występuje na głębokości od 2 do 10 m. Na pozostałym terenie poziom wodonośny jest izolowany, zmiennej grubości pokrywą słabo przepuszczalnych glin zwałowych. Wydajność potencjalna została przedstawiona na rysunku poniżej. Wydajność potencjalna na podstawie mapy PSH w przeważającej części gminy wynosi od 10-30 m3/24h Paliwodzizna, Olszówka, Białkowo, Kujawa, Wrocki, Cieszyny Płąchoty. Najwyższa występuje w okolicy Owieczkowa, Ostrowitego, Gajewa większe od 70 m^3/24h, najmniejsze zaś w okolicach miejscowości Ostrowite oraz wschodniej granicy gminy w okolicy miejscowości Pusta Dąbrówka mniejsze od 10 m^3/24h. Na obszarze gminy Golub-Dobrzyń występuję następujące jednostki hydrogeologiczne 1 bQI/TR, 2 aQI/Tr, 3bcrI. Jednostka 1bQI/Tr jest jednostką trójdzielną obejmującą czwartorzędowy poziom miedzymoenowy. Charakteryzuje się on średnią miąższością 23,9m, współczynnikiem filtracji 15.5 m/24h i przewodnością 358m^2/24h. Na ternie gminy w północnozachodniej (okolice m. Owieczkowo, Gałczewko) części występuje pierwszy człon tej jednostki. Na tym obszarze poziom wodonośny występuje na głębokości 24-50 m pod ciągłą pokrywą glin zwałowych. Miąższość osadów wodonośnych wynosi 8-30m, przewodowość hydrauliczna 200-500 m^2/24h, lokalnie w okolicach Gałczewka 500-1000 m^2/24h. Izolacja od powierzchni terenu utworami słaboprzepuszczalnymi jest zmienna i wynosi 24-42m. W Gałczewku zlokalizowana jest stacja uzdatniania wody o wydajności 121 m3/h. Trzeci człon tej jednostki (2 na terenie gminy)

zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części gminy w okolicach m. Macikowo, Olszyna. Poziom wodonośny na tym terenie występuje na głębokości 15-46m, jego miąższość waha się od 8-14 m w części północnej zaś w okolicach Nowogrodu nawet do 40m. Przewodowość sięga 200-500 m^2/24h. Poziom wodonośny jest izolowany cienką pokrywą glin o miąższości 15-50 m. W rejonie tej jednostki zlokalizowane jest ujęcie wód w Nowogrodzie (o zasobach eksploatacyjnych wynoszących 50m^3/24 h.km^2, wydajności 100 m^3/h). Kolejną jednostką hydrogeologiczną na terenie gminy jest jednostka 2 aQI/Tr. Podobnie jak poprzednia składa się z trzech członów, obejmują one obszary dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. Jednostka ta nie posiada izolacji utworami słabo przepuszczalnymi od powierzchni terenu, charakteryzuje się również swobodnym zwierciadłem terenu. Człon zajmujący odcinek doliny Drwęcy o powierzchni ok. 2 km^2 okolicy miejscowości Pomorzany. Średnia miąższość piasków wodonośnych wynosi 8m, przewodowości 190 m^2/2.

Rysunek 8. Wydajności potencjalne studni gminie Golub-Dobrzyń.

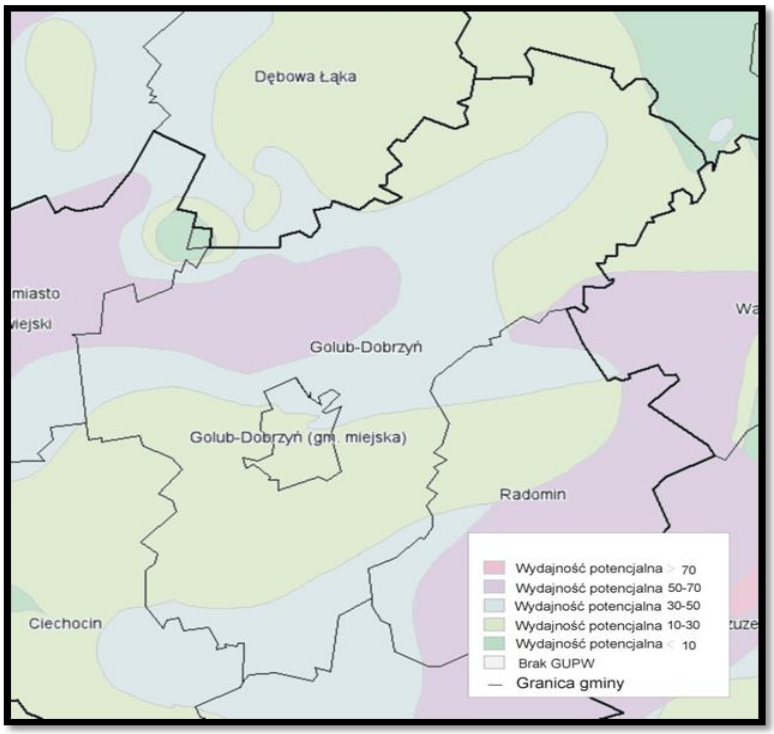

Źródło: PSH.

Kolejny człon jednostki 2 stanowi obszar doliny Drwęcy w północno-wschodniej części gminy. Swobodne zwierciadło wody występuje na głębokości 2-16 m. Miąższość piasków wodonośnych zawiera się w przedziale od 10 do ponad 16 m. Przewodowość hydrauliczna wynosi 100m^2/24h. We Wrockach zlokalizowane są 2 ujęcia wody o wydajności 100 m^3/h. Trzeci

człon obejmuje rzekę Ruziec o powierzchni 20 km^2, obszary wodonośne występują tu na głębokości 3-15 m, ich miąższość mieści się w przedziale 18-22 m. Przewodowość hydrauliczna w części północnej wynosi 100m2/24h, a na południu 50-70 m^3/h.

Trzecią jednostką zlokalizowaną na obszarze gminy jest jednostka 3bcTrl zlokalizowana jest ona w okolicach Paliwodzizny. Poziom wodonośny tej jednostki zbudowany jest z piasków drobnoziarnistych miocenu o miąższości około 8 metrów i występuje na głębokości ponad 50 m. Powierzchnia jednostki przekracza 15 km^2. Przewodowość hydrauliczna wynosi poniżej 100 m^2/24h.

Wg informacji Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Golubiu-Dobrzyniu o stanie bezpieczeństwa sanitarnego na terenie powiatu za rok 2010 we wszystkich działających na terenie powiatu wodociągach nie zaobserwowano deficytów wody. Nie było również skarg ludności na jakość pobieranej wody w gospodarstwach domowych. W trakcie bieżącego nadzoru (2010) w pobranych próbkach wody stwierdzono odbiegające od wymagań parametry w wodociągu publicznym w Nowogrodzie gm. Golub-Dobrzyń - ponadnormatywna zawartość manganu (85µg/l, 268 µg/l), pobrane próby kontrolne wykazały brak tej substancji.

3.5 Złoża i tereny górnicze

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowano 7 złóż kruszywa naturalnego zlokalizowane są głównie w obrębie tarasu nadzalewowego rzeki Drwęcy m.in. złoże czwartorzędowych piasków pochodzenia wodnolodowcowego „Olszówka" średnia grubość nakładu to 0,45m, miąższość złoża 4,05m, głębokość spągu 5,10m. Wg PIG MIDASW złoże było eksploatowane w 1992 r. pod koniec tego roku eksploatacji zaniechano eksploatacji z powodu braku zbytu. Danych o ubytku zasobów brak. Niekoncesjonowaną eksploatację prowadzono do 1998 r. Nieopodal Olszówki zlokalizowane jest złoże Olszówka I, serię złożoną o miąższości 7,3 m - 8,2 m (średnio 7,70m) tworzą piaski. Jedynym ówcześnie zagospodarowanym złożem posiadającym aktualną koncesję jest złoże Podzamek Golubski I położone w niedalekiej odległości na północny-zachód od miasta Golub-Dobrzyń.

Tabela 7. Złoża kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa złoża	Opis położenia	kopalina	Pow. złoża	Stan zagospodarowania	Rekultywacja	Koncesja
1.	Białkowo II	Zlokalizowane w miejscowości Białkowo	KN- złoża piasków budowlanych	0,67ha	Eksploatacja złoża zaniechana	sportowo - rekreacyjny	-
2.	Lisewo I	Lisewo dz. nr 110	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	1,74	złoże rozpoznane szczegółowo	Rolniczo-leśny	do 31.12.2013 r.
3.	Macikowo	Macikowo	NK- złoża piasków budowlanych	1,62	złoże rozpoznane szczegółowo	Rolniczo leśny	do 31.12.2020 r.
4.	Olszówka	Olszówka	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	0,90	złoże rozpoznane szczegółowo	rolniczy	-
5.	Olszówka I	Olszówka dz. nr 286/3 (część)	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,00	złoże rozpoznane szczegółowo	Nie ustalona	-
6.	Podzamek Golubski I	Podzamek Golubski	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,77	Złoże zagospodarowane-status aktywny	Rolniczo-wodna	Data rozp. eksploatacji 1.10.2008
7.	Pusta Dąbrówka I	Pusta Dąbrówka	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	13,35	Złoże rozpoznane wstępnie	leśny	-
8.	Nowogród	Nowogród	Złoże piasków budowlanych	1,46	Złoże rozpoznane szczegółowo	wodna	-
9.	Sokołowo I	Sokołowo	Złoże piasków budowlanych	1,37	Złoże rozpoznane szczegółowo	rolnicza	do 31.12.2015 r.
10.	Sokoligóra I	Sokoligóra	Złoże piasku ze żwirem	0,61	Złoże eksploatowane okresowo	rolnicza	-

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Fotografia 2. Złoże w Olszówka I

Źródło: Wikimapia.

Rysunek 9. Złoże w Olszówka I

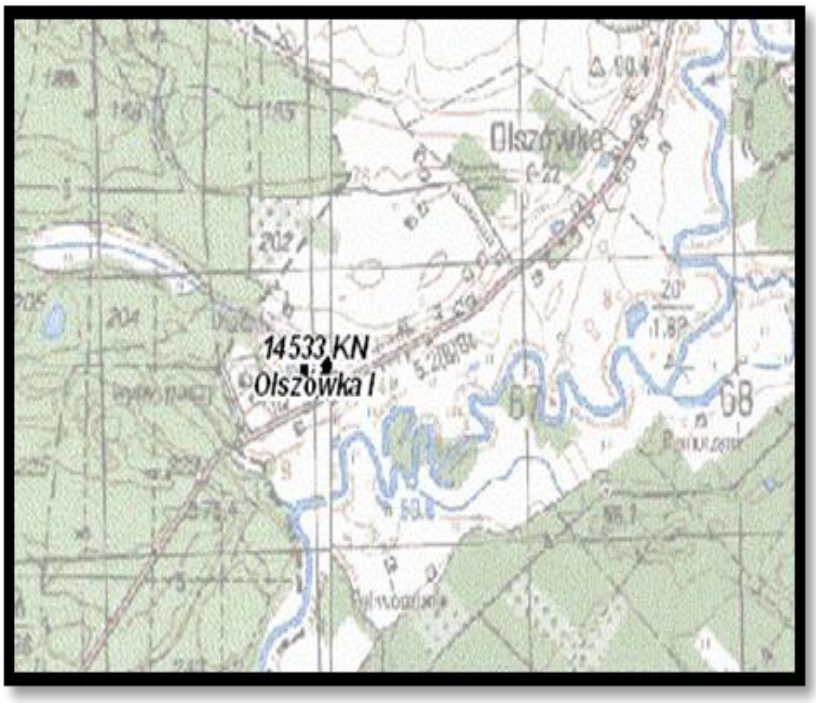

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 10. Lokalizacja złoża Białkowo II

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 11. Lokalizacja złoża Macikowo

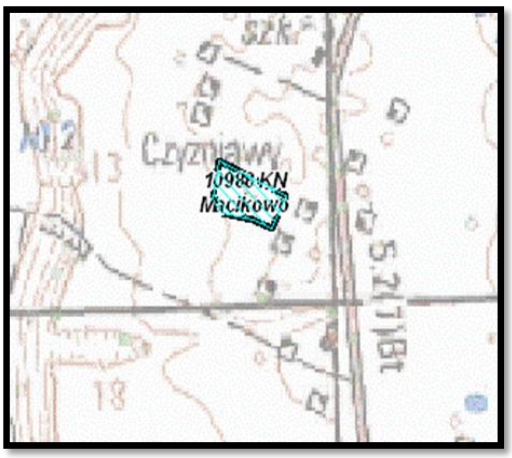

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 12. Lokalizacja złoża Olszówka

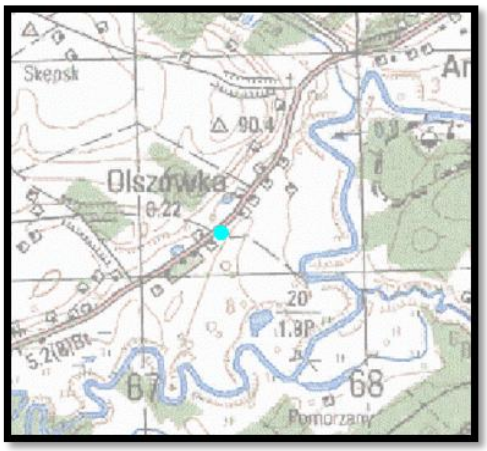

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Rysunek 13. Lokalizacja złoża Pusta Dąbrówka I

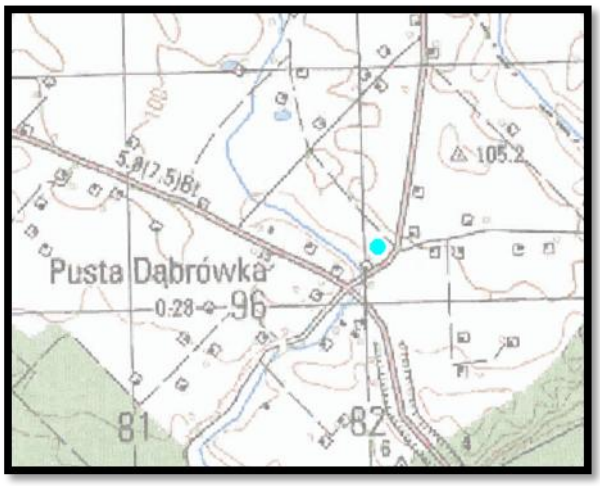

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Na terenie gminy zlokalizowany jest jeden obszar górniczy w okolicy miejscowości Podzamek Golubski I.

Tabela 8. Obszary górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa	Typ	Nr w rejestrze	Stan	Data rozp.	Pow. m^2	Data plan zak.	Nazwa złoża
1.	Podzamek Golubski I	OG	10-2/3/219	aktualny	2008/11/24	19 593	2023/12/31	Podzamek Golubski I

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny. Stan na 31.12.2010 r.

Rysunek 14. Obszar i teren górniczy Podzamek Golubski I

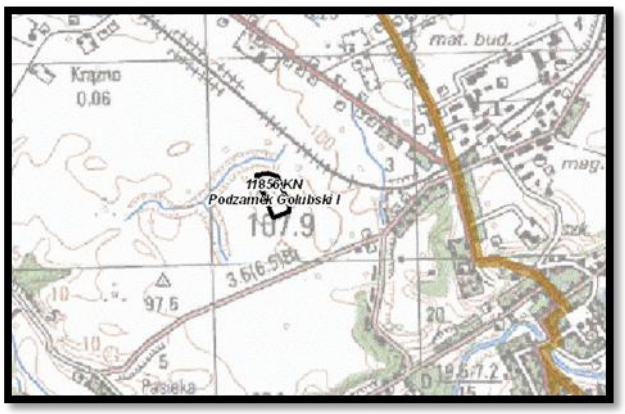

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny.

Tabela 9. Tereny górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa złoża	Typ	Nr w rejestrze	Stan	Pow. m^2
1.	Podzamek Golubski	TG	10-2/3/219	aktualny	36 253
2.	Lisewo I	TG	10-2/5/391	aktualny	17 400
3.	Sokołowo I				
4.	Sokoligóra I	TG	10-2/5/452	aktualny	8 678
5.	Macikowo	TG	10-2/5/441	aktualny	33 237

Źródło: Państwowy Instytut Geologiczny. Stan na 31.12.2010 r.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie ma perspektyw udokumentowania złóż kopalin o znaczeniu przemysłowym.

3.6 Klimat

Charakterystyczną cechą klimatu obszaru opracowania jest jego przejściowość i zmienność, wyrażaną ze zmiennymi warunkami temperatury, ciśnienia, opadów, wiatru oraz zachmurzenia. Gmina położona jest pomiędzy chłodniejszym i bardziej wilgotnym obszarem północy kraju (dzielnicą pomorską), a cieplejszym i bardziej suchym regionem środkowej Polski (dzielnicą środkową). Zgodnie z przyjętą klasyfikacją termiczną opadową rok hydrologiczny 2009 w stacji meteorologicznej Koniczynka zaklasyfikowano, jako normalny pod względem warunków termicznych (7,2ºC) i normalnym pod względem opadów atmosferycznych (500,2mm). Analizując rozkład temperatury w skali całego roku hydrologicznego najcieplejszymi miesiącami okazały się lipiec i sierpień z miesięcznymi temperaturami powyżej 16ºC, natomiast najniższe temperatury miesięczne odnotowano w styczniu. Średnia roczna temp. Powietrza wyniosła 8,7°, temperatura maksymalna 31,4°, a temperatura minimalna -18,2°.

Jak podaje „Raport o stanie geoekosystemów Polski w roku 2009" Prof. zw. dr hab. Andrzeja Kostrzewskiego rok hydrologiczny 2009 pod względem sumy rocznej opadów należał do okresu normalnego lub wilgotnego. Zestawienie sum miesięcznych odnotowanych

w analizowanym roku na tle wartości z wielolecia wskazuje znaczące różnicę zarówno in plus i in minus. W stacji meteorologicznej w Koniczynce suma roczna opadów - 500,2 liczba dni z opadem - 201 była to wartość najwyższa w okresie prowadzenia badań w latach 1994 – 2008, maksymalny opad dobowy wystąpił w lipcu i wyniósł 38,7mm.

Rysunek 15. Rozkład opadów na terenie województwa kujawsko – pomorskiego.

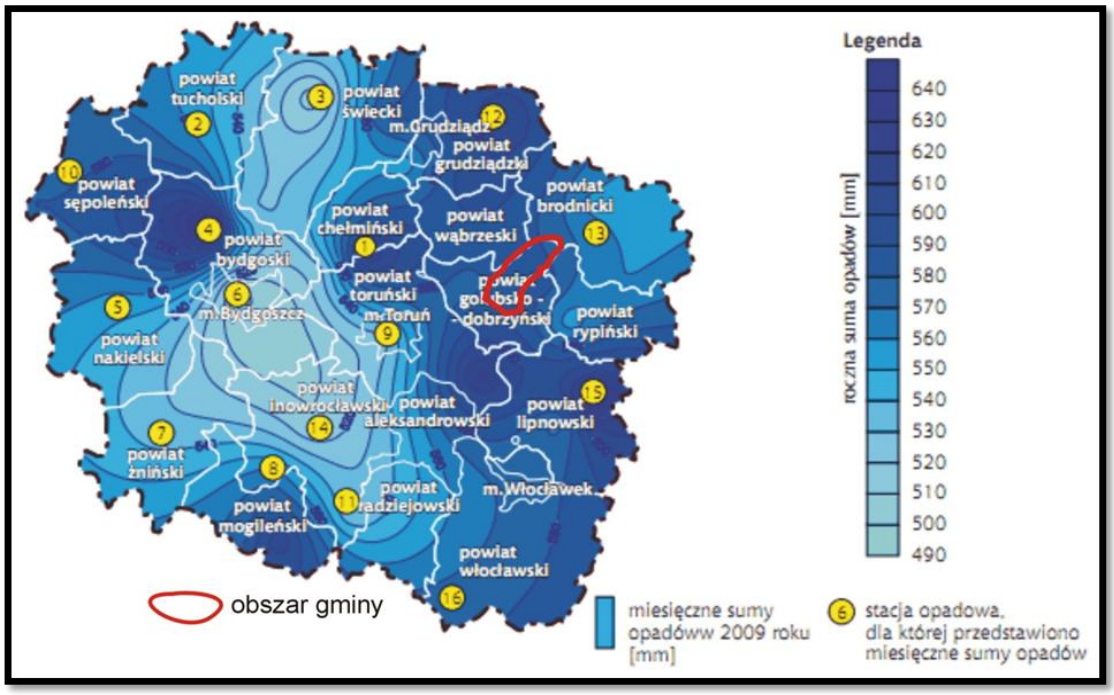

Źródło: WIOŚ Bydgoszcz 2009

Okres wegetacyjny, czyli dni z temperaturą powyżej 5°C, wynosi 218 dni. Dominuje zachodni (19,5%) i południowo – zachodni (13,8%) , a najrzadziej północny (8,2%) i północno-wschodni (8,3%) kierunek wiatru. Cisze atmosferyczne występują przez około 6% czasu. Średnie prędkości wiatrów według kierunków są równomierne - średnio 3,2 m/s (najsilniej wieje wiatr zachodni (3,6 m/s). Najmniejsze prędkości wiatrów występują jesienią oraz latem, największe zaś wiosną (marzec-kwiecień). Pokrywa śnieżna na terenie gminy Golub-Dobrzyń występuje średnio przez 55-60 dni, a zima trwa na tym terenie 95 dni.

3.7 Gleby

Rozmieszczenie kompleksów rolniczej przydatności gleb jest odzwierciedleniem rzeźby gminy. Na utworach pochodzenia wodnolodowcowego występują gleby wyższych, na utworach pochodzenia rzecznego najniższych kompleksów. W północnej części gminy (Pojezierze

Chełmińskie) dominują gleby kompleksu 4-tego, tj. żytniego bardzo dobry (pszenno-żytni) tworzy on większe obszary na południe od Gajewa, w okolicach Skępska, na północ od Podzamku Golubskiego, Lisewa, w okolicach Gałczewka, Karczewa Tokary, m Wrocki, Pustej Dąbrówki. Wyżej wskazany kompleks budują gleby brunatne wyługowane i kwaśne wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych gliną w okolicach Gajewa, Podzamku Golubskiego oraz na południe od Pustej Dąbrówki. Na pozostałych terenach tworzą go gleby płowe wytworzone z piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych średnio głęboko gliną. Są to gleby wrażliwe na suszę na terenie gminy uprawiona jest na tych glebach głównie kukurydza, pszenica i jęczmień. Kolejnym co do wielkości kompleksem występującym na terenie gminy jest kompleks 5 żytni dobry w okolicach Ostrowitego, Owieczkowa, na północ od miejscowości Wrocki, Cieszyny i w okolicach Płąchot. Kompleks budują w zachodniej części gleby brunatne właściwe oraz gleby płowe podobnie jak dla kompleksu 4-tego. Pozostałe tereny zajmują słabsze kompleksy 6-żytni słaby, 7-żytni bardzo słaby, poza niewielkimi powierzchniami kompleksu 2-pszennego dobrego w okolicach Lisewa Cieszyn, Gajewa, Skępska, Poćwiardowa. Kompleksy trwałych użytków zielonych zajmują tereny głównie wzdłuż cieków wodnych oraz zagłębień bezodpływowych. Gleby kompleksu 3z – użytki zielone słabe i bardzo słabe zlokalizowane są po obu stronach Strugi Czarnej, Strugi Kujawskiej. Są to użytki zielone zaliczane do III i IV klasy bonitacyjnej. Kompleks 2z - użytki zielone średnie zlokalizowany jest na terenach podmokłych w okolicach przy zachodniej granicy gminy, w okolicach Skępska i ozu lisewskiego, Konstancjewa, podmokłe łąki w okolicach miejscowości Przeszkoda (obecnie na terenie tym uprawiana jest kukurydza). W dolinie Drwęcy, której grunty tworzone przez utwory pochodzenia rzecznego występują gleby niższych kompleksów począwszy od 6-żytniego słabego, po 9-ty zbożowo-pastewny słaby. Największe powierzchnie zajmuje tu kompleks 7-my żytni bardzo słaby /żytni-łubinowy/ na glebach tego kompleksu uprawia się zazwyczaj żyto ze względu niskie wymagania, tudzież na terenach zajmowanych przez ten kompleks w gminie Golub-Dobrzyń uprawiane jest właśnie żyto, zauważalne jest również ogrodnictwo (pod foliami) lub gleby pozostawione są jako nieużytki. W okolicach Olszówki, doliny Drwęcy zlokalizowane są użytki zielone średnie tworzone przez mady. Południowa cześć gminy charakteryzuje się glebami nieco mniej przydatnymi do produkcji rolnej aniżeli północna. Na tym terenie przeważa kompleks 5 – żytni dobry, tworzoną go gleby brunatne właściwe wytworzone z piasków gliniastych lekkich podścielanych gliną oraz gleby brunatne właściwe wytworzone z piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych średnio głęboko gliną. W okolicach Sokołowa, miejscowości Węgiersk oraz na południowy wschód od Nowogrodu występuje

kompleks 4 -ty, tj. żytni bardzo dobry. Wyżej wskazany kompleks budują gleby brunatne wyługowane i kwaśne wytworzone z piasków gliniastych lekkich lub piasków gliniastych mocnych pylastych podścielanych gliną. W opisywanej części gminy występują również kompleksy: 2 pszenny dobry (Sokołowo, Paliwodzina-Nowogród), 3 pszenny wadliwy (okolice m Węgiersk, Bierzgło), ponadto kompleksu żytni słaby oraz żytni bardzo słaby. Spośród kompleksów trwałych użytków zielonych występuje tu kompleks 3z zlokalizowany m.in. wzdłuż południowowschodniej granicy jeziora Grodno, cieku wodnego łączącego go z jeziorem Plebanka i dalej bezimiennym ciekiem ku południowej granicy, kolejny płat od południowej granicy jeziora Słupno biegnie ku południowi przez jezioro Stawek, aż do jeziora Macikowskiego, kolejny taki kompleks zlokalizowany jest w dolinie rzeki Ruziec. Kompleks 2z występuje jedynie w okolicach stawów na południowy-zachód od miejscowości Sadykierz.

Tabela 10. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej

Część gminy	Wskaźnik bonitacji				Ogólny wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej
	Jakości i przydatności rolniczej gleb	Agroklimatu	Rzeźby terenu	Warunków wodnych	
Gmina Golub-Dobrzyń	50,2	8,8	3,7	2,8	65,5

Źródło: Instytut Uprawy Nawożenia i Gleboznawstwa (IUNG). Stan na 2010 r.

3.8 Fauna i flora

Znaczna ilość obszarów i obiektów chronionych na terenie gminy sprawia, że obszar ten różnorodny jest w pod względem występowania zwierząt, jak również zbiorowisk roślinnych. Fauna i flora tych terenów została szerzej opisana w podrozdziałach poświęconych poszczególnym obszarom chronionym. Ziemia Chełmińska jest miejscem zasiedla lub potencjalnym do zasiedlenia wielu gatunków zwierząt zagrożonych są nimi:

- Ssaki:
  - Borowiaczek Nyctalus leisleri,
  - Popielica Glis glis;
- Ptaki:
  - Bąk Botaurus stellaris,

- Bączek Ixobrychus minutus,
- Kania czarna Milvus migrans,
- Kania ruda Milvus milvus,
- Bielik Heliaeetus albicilla,
- Orlik krzykliwyAquila pomarina,
- Rybołów Pandion haliaetus,
- Sokoł wędrowny Falco peregrinus,
- Zielonka Porzana parva,
- Kulik wielki Numenius arquata,
- Rybitwa biało czelna Sterna albifrons,
- Puchacz Bubo bubo,
- Włochatka Aegolius funereus,
- Podrożniczek Luscinia svecica,
- Wąsatka Panurus biarmicus;

- Gady:
  - Żołw błotny Emys orbicularis,
  - Gniewosz plamisty Coronella austriaca;
- Płazy:
  - Traszka grzebieniasta Triturus cristatus;
- Ryby:
  - Łosoś atlantycki Salmo salar,
  - Rożanka Rhodeus sericeus,
  - Piekielnica Alburnoides bipunctus,
  - Strzebla błotna Eupallasella percnurus,
  - Piskorz Misgurnus fossilis,
  - Głowacz pręgopłetwy Cottus poecilopus,
  - Minog rzeczny Lampetra fluviatilis,
  - Minog strumieniowy Lampetra planeri.

Szczegółowe informacje na temat lokalizacji gatunków objętych ochroną ścisłą (Rozp. Min. Środ. z dn. 26.09.2001 r. - Dz.U. 2001. Nr 130. Poz.1456 - Załącznik nr 1) na terenie gminy Golub–Dobrzyń przedstawione są w Programie Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń".

Na terenie nadleśnictwa znajdują się dwa miejsca rozrodu i regularnego przebywania gatunków chronionych, tzw. ostoje. Strefy ochronne utworzono dla bociana czarnego (Ciconia nigra).

Tabela 11. Gniazdowanie ptaków chronionych w rejonie działania Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń

Gatunek chroniony	Strefa ścisła	Strefa częściowa
Bocian czarny Ciconia nigra	3,10	70,21
Bocian czarny Ciconia nigra	2,92	50,61

Źródło: Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwo Golub – Dobrzyń.

Wśród owadów liczne są trzmiele, motyle karłątek, ryska, dostojka, bielinek kapustnik, mówki rudnice, ważki, głównie w pobliżu terenów leśnych i zbiorników wodnych.

Gady reprezentowane są głównie przez żmije zygzakowate i zaskrońce, jaszczurki zwinki i jaszczurki zielone oraz padalce. Na wysoczyźnie oprócz drobnych ssaków licznie reprezentowana jest ornitofauna.

Tereny pól uprawnych są miejscem schronienia dla drobnych gryzoni: myszy polnej, kreta, a także zwierzyny łownej m.in. sarny, zające, lisy.

Na terenie gminy zlokalizowanych jest 37 gniazd bociana białego. Po jednym gnieździe w Cieszynach (na słupie), Gałczewku (na drzewie liściastym) Nowej Wsi (na słupie), Pląchoty (na słupie), Podzamek Golubski (na budynku gospodarczym) oraz Sokołowie na drzewie liściastym. Najwięcej gniazd zlokalizowano w miejscowości Skępsk (6 gniazd) kolejno 5 gniazd w m. Paliwodzizna, po 4 w Macikowie i Białkowie, po dwa w Gajewie, Nowogrodzie, Lisewie, Gajewie, Węgiersku i Wrockach.

Fotografia 3. Gniazdo bocianów w miejscowości Józefat

Źródło: Materiały własne.

Polom uprawnym, nieużytkom, osadom ludzkim, drogom towarzyszy roślinność segetalna i ruderalna. Są to synantropijne zbiorowiska roślin jednorocznych i wieloletnich. Zbiorowiska segetalne (towarzyszące uprawom zwłaszcza północno-zachodniej i południowej części gminy), występujące zwykle na obrzeżach pól, przydrożach i miedzach, reprezentowane są głównie przez: komosy, wierzbówki, babki i bylice.

Roślinność łąkową tworzą cykoria podróżnik, chaber bławatek, maruna bezwonna, świerzbnica polna, marchew zwyczajna, wyka ptasia, wiechlina łąkowa, kostrzewa czerwona, rajgras wyniosły. Na łąkach zlokalizowanych na zboczach rosną samosiejki sosen, na miedzach pojedyncze dzikie grusze i jabłonie oraz bez czarny.

W uprawach zbożowych najczęściej występuje mak piaskowy (Papaver argemone L.), maruna bezwonna (Tripleurospermum inodorum) i chaber bławatek ((Centaurea cyanus L.).

Fotografia 4. Maruna bezwonna

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 5. Marchew zwyczajna

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 6. Karłątek ryska

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 7. Świerzbnica polna

Źródło: Materiały własne

Najbardziej rozpowszechnionymi zbiorowiskiem ruderalnym jest zespół bylicy pospolitej i wrotycza zwyczajnego. Jego płaty wykształcają się na zasobnych w biogeny nieużytkach, przydrożach, gruzowiskach, przypłociach i zbudowane są przeważnie z: bylicy pospolitej, wrotycza zwyczajnego, perzu właściwego i krwawnika pospolitego. Na żyznych zasobnych w próchnicę siedliskach śmietników i pod płotami rosną: pokrzywa zwyczajna, ślaz, rdest ptasi, szarłat biały i inne. Na podwórkach i pastwiskach dominuje babka zwyczajna, mniszek postoplity.

Wokół zabudowań gospodarskich, prywatnych posesji, instytucji, a także wzdłuż ulic rosną: świerk pospolity i srebrny, żywotniki, cyprysy, wierzby, topole, bez lilak, kasztanowce zwyczajne, brzozy, klony zwyczajne i jawory, jesiony pospolite, jarzębiny zwyczajne oraz drzewa owocowe. Żywopłoty najczęściej wykonane są z: ligustru pospolitego, śnieguliczki oraz cyprysów. W ogródkach rosą kwiaty ozdobne.

Tereny leśne w okolicy jezior otoczone są roślinnością wysoką, gatunkiem dominującym jest tu sosna z domieszką brzozy brodawkowatej w podszycie rośnie grab zwyczajny, jesion zwyczajny wśród roślin naziemnopączkowych (hemikryptofity) poziomka pospolita, szczawik zajęczy, spotkano również trujący gat.- glistnika jaskółcze ziele, paprocie, brzegi jeziora trzcina.

<u>Gatunki drzew i krzewów:</u>

- Drzewa:
  - Robinia akacjowa (Robinia pseudacacia),
  - Klon jesionolistny (Acer negundo),
  - Dąb czerwony (Quercus borealis),
  - Kasztanowiec biały (Aesculus hippocastanum),
  - Jesion pensylwański (Fraxinus pennsylvanica),
  - Jarząb szwedzki (Sorbus intermedia),
  - Lipa szerokolistna (Tilia platyphyllos),
  - Śliwa lubaszka (Prunus insititia),
  - Wiśnia zwyczajna (Cerasus vulgaris);
- Krzewy
  - Śnieguliczka biała (Symphoricarpos albus),
  - Tawlina jarzębolistna (Sorbaria sorbifolia),

- Suchodrzew tatarski (Lonicera tatarica),
- Lilak pospolity (Syringa vulgaris),
- Jaśminowiec wonny (Philadelphus coronarius).

W celu ochrony bioróżnorodności należy:

- w miarę możliwości w trakcie wykonywania zrębów zupełnych i cięć uprzątających pozostawiać wokół tych miejsc pas drzewostanu;
- o ile to możliwe, starać się nie prowadzić przez te tereny szlaków zrywkowych;
- dążyć, w miarę możliwości do zachowania w stanie niezmienionym istniejące stosunki wodne poprzez utrzymanie i konserwację istniejących urządzeń melioracyjnych;
- w ramach dolesiania luk i przerzedzeń zaleca się wprowadzać gatunki biocenotyczne;
- zaleca się pozostawiać śródleśne łąki, polany i nieużytki w stanie nienaruszonym.

3.9 Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

W oparciu o dane pozyskane z Powszechnego Spisu Rolnego przedstawiono poniżej analizę przemian zachodzących w rolniczej przestrzeni produkcyjnej na terenie gminy Golub-Dobrzyń. W celu dokonania jak najpełniejszej charakterystyki rolnej gminy wykorzystano aktualnie dostępne dane statystyczne z roku 2010, z uwagi jednak na ich niekompletność charakterystykę tę uzupełniono danymi z roku 2002.

3.9.1 Rolnictwo

Jedną z najważniejszych funkcji gminy Golub-Dobrzyń w dotychczasowym okresie było rolnictwo. Taki stan utrzymuje się ze względu na dość dużą ilość gleb o dobrych klasach bonitacyjnych (III i IV), tradycyjne rolnictwo jak również brak istotnych alternatyw.

Dość duże znaczenie w skali gminy odgrywają grunty użytkowane rolniczo. Znajdują się one głównie w części północno-zachodniej, ciągną się od miejscowości Gałczewko i Nowej Wsi w kierunku ściany zachodniej gminy. Istotne ze względu na rozwój rolnictwa są także tereny zlokalizowane w obrębie pasma miejscowości Wrocki-Cieszyny-Pląchoty oraz Sokołowo-Węgiersk-Macikowo. Pierwsze ulokowane są w północno-wschodnim cyplu gminy, drugie zaś południowej i południowo-wschodniej jej części.

Głównymi elementami środowiska przyrodniczego decydującymi o możliwościach rozwoju rolnictwa są: gleby, agroklimat, warunki wodne oraz rzeźba terenu. Na terenie gminy przeważają piaski gliniaste. W północnych-wschodnich sołectwach tj. Karczewo, Pląchoty,

Wrocki, Cieszyny i Pusta Dąbrówka dominuje kompleks żytni dobry i bardzo dobry. W centralnych sołectwach między innymi w sołectwie Kujawy znaczną cześć obszaru zajmują lasy. Największe obszary gleb zaliczanych do kompleksu pszennego dobrego występują w sołectwach Sokołowo, Podzamek Golubski oraz Poćwiardowo. W sołectwie Olszówka oprócz piasków zajmujących znaczną cześć sołectwa występują również mady, które są ciężkie do uprawy.

W ocenie jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej szczególne znaczenie mają wskaźniki bonitacji:

- gleb w skali punktowej 1 : 100, wynoszący 50,2;
- agroklimatu 1 :10, wynoszący 8,8;
- warunków wodnych, wynoszący 2,8;
- rzeźby terenu w skali 1 : 5, wynoszący 3,7;
- łączny wskaźnik dla tych cech tj. wskaźnik jakości rolniczej przestrzeni produkcyjnej, wynoszący 65,5.

Tabela 12. Struktura wielkościowa – liczba i udział gospodarstw wg klas wielkościowych

Wielkość gospodarstw	Liczba gospodarstw
do 1 ha włącznie	273
powyżej 1 do mniej niż 2 ha	161
od 2 do mniej niż 5 ha	200
od 5 do mniej niż 7 ha	112
od 7 do mniej niż 10 ha	177
od 10 do mniej niż 15 ha	192
od 15 do mniej niż 20 ha	91
od 20 do mniej niż 50 ha	82
od 50 do mniej niż 100 ha	7
powyżej 100 ha	11

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Z danych Narodowego Spisu Rolnego wynika, że w 2002 roku w Gminie Golub-Dobrzyń było ogółem 1 306 gospodarstw rolnych o łącznej powierzchni 1 379 349 ha. Najwięcej było gospodarstw rolnych o powierzchni do 1 ha, występowała również duża ilość gospodarstw od 2-5 ha oraz tych z przedziału od 15 do 20 ha. Oprócz tego zanotowano najmniejsza ilość gospodarstw o największym areale to jest gospodarstw od 50 do 100 ha jedynie 7, natomiast tych powyżej 100 ha na terenie gminy w analizowanym okresie znajdowało się jedynie 11. Szczegółową strukturę agrarną przedstawia tabela i wykres.

Wykres 3. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych w gminie Golub-Dobrzyń.

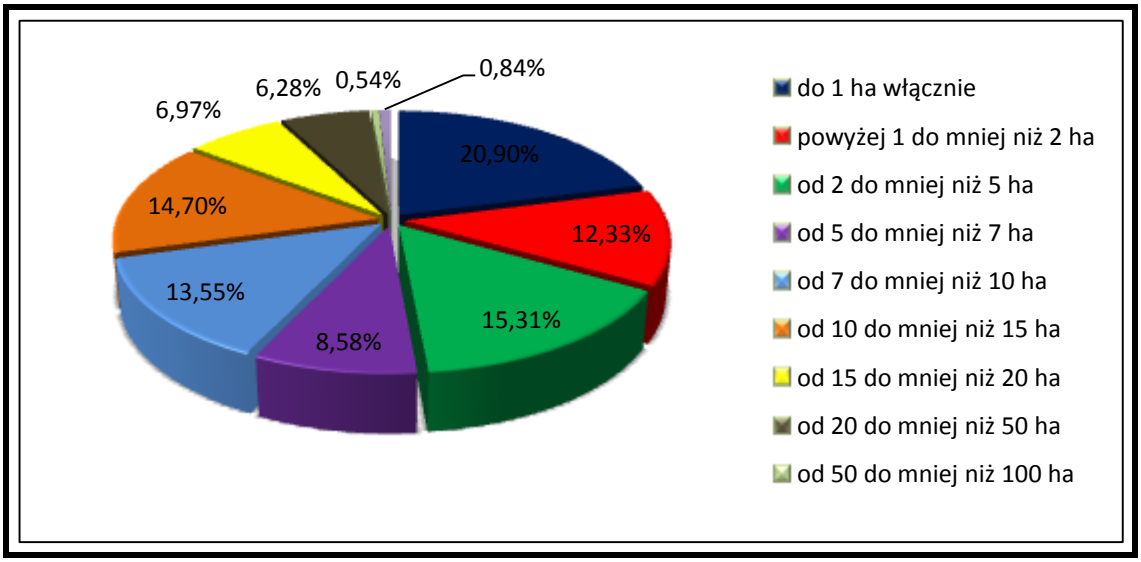

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Największą powierzchnie zajmują gospodarstwa w przedziale od 10,01 do 20,00 ha . Powierzchnia zajmowana przez te gospodarstwa stanowi ponad 30% powierzchnia zajmowanej przez wszystkie gospodarstwa w gminie Golub-Dobrzyń. Najmniejszą powierzchnie zajmują gospodarstwa poniżej 1 ha.

Tabela 13. Struktura wielkościowa - powierzchnia gruntów i udział gospodarstw wg klas wielkościowych.

Wielkość gospodarstw	Powierzchnia gruntów	% udział w ogólnej powierzchni gruntów
poniżej 1 ha	16 080	1,17
1,01 do 5,00 ha	106 857	7,75
5,01 do 10,00 ha	240 901	17,46
10,01 do 20,00 ha	423 904	30,73

20,01 do 30,00 ha	132 948	9,64
30,01 do 50,00 ha	117 665	8,53
ponad 50 ha	340 994	24,72

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Według danych uzyskanych z Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r., gospodarka rolna nastawiona jest kolejno na rynek – 61% gospodarstw, głównie na potrzeby własne – 23% gospodarstw, 11% gospodarstw nie prowadzi produkcji rolnej oraz 5% produkuje wyłącznie na potrzeby własne.

Analizując strukturę dochodów należy zwrócić uwagę na fakt, że 15,64 % gospodarstw rolnych deklarowało, iż utrzymują się głównie z emerytury i renty, dla 44,02 % gospodarstw głównym źródłem utrzymania była działalność rolnicza, 20,40% utrzymywało się z pracy najemnej, około 3,91% gospodarstw miało niezarobkowe źródło utrzymania, 8,13% utrzymywało się z działalności pozarolniczej i 5,75% to gospodarstwa domowe pozostałe. Niewielki odsetek – zaledwie 0,69% reprezentowany był przez gospodarstwa prowadzące zarówno działalność rolniczą jak i utrzymujące się z pracy najemnej.

Tabela 14. Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów

Rodzaj dochodów	liczba gospodarstw
z działalności rolniczej	574
z działalności rolniczej i pracy najemnej	9
z pracy najemnej	266
z pracy najemnej i działalności rolniczej	19
z emerytury i renty	204
z działalności pozarolniczej	106
z niezarobkowych źródeł utrzymania	51

gospodarstwa domowe pozostałe	75

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Wykres 4. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów

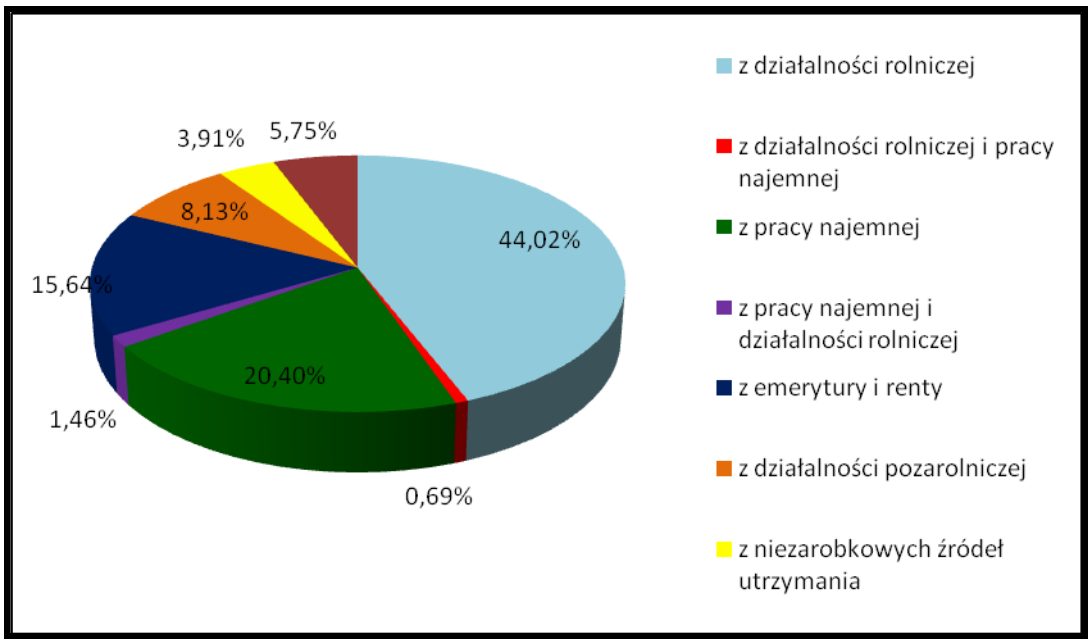

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Powszechnego Spisu Rolnego z 2002 r.

Analizując strukturę zasiewów można stwierdzić, iż największe powierzchnie zajmuje: pszenżyto ozime (15,77%) oraz jęczmień jary (13,15%) jak również mieszanki zbożowe jare (13,01%) i pszenica ozima (12,43%). Udział buraków cukrowych był nieco mniejszy i wynosił ok. 8,95 % całej obsiewanej powierzchni gminy.

Tabela 15. Kierunki produkcji roślinnej w gminie

Kierunki produkcji	Powierzchnia zasiewów (ha)	Udział zasiewów w ogólnej powierzchni zasiewów (%)
ogółem	1 056 351	
pszenica ozima	131 290	12,43
pszenica jara	40 614	3,84
żyto	79 940	7,57
jęczmień ozimy	9 687	0,92

jęczmień jary	138 918	13,15
owies	10 277	0,97
pszenżyto ozime	166 599	15,77
pszenżyto jare	6 517	0,62
mieszanki zbożowe ozime	6 907	0,65
mieszanki zbożowe jare	137 448	13,01
gryka, proso i inne zbożowe	2 062	0,20
kukurydza na ziarno	50 551	4,79
kukurydza na zielonkę	6 994	0,66
strączkowe jadalne	2 251	0,21
ziemniaki	45 161	4,28
buraki cukrowe	94 508	8,95
rzepak ozimy	47 335	4,48
rzepak jary	20 859	1,97
okopowe pastewne	11 278	1,07
warzywa gruntowe	7 765	0,74
truskawki	805	0,08

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Najpopularniejszą rośliną uprawianą w gminie jest pszenżyto ozime. W wielu gospodarstwach pszenżyto uprawiane było wyłącznie na potrzeby własne, czyli jako składnik paszy wykorzystywanej w produkcji zwierzęcej.

Tabela 16. Kierunki produkcji zwierzęcej w gminie.

Kierunki produkcji	Liczba gospodarstw	Liczba sztuk
bydło	526	4 127
krowy	460	1 625
trzoda chlewna	709	38 665
trzoda chlewna lochy	-	3 639
konie	58	113
owce	4	126
kury	-	241 294
kury nioski	-	128 619
kozy	-	159

bez zwierząt gospodarskich	530	-

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Najpopularniejsza wśród gospodarstw gminy Golub-Dobrzyń jest hodowla trzody chlewnej – 31% gospodarstw w gminie. W dużej część gospodarstw dominuje hodowla bydła 23% , a 520 gospodarstw nie prowadzi hodowli zwierząt gospodarskich.

Gospodarstwa na terenie gminy są w dosyć dobrym stopniu wyposażone w budynki, maszyny i urządzenia służące prowadzeniu działalności rolniczej. Szczegółowe informacje zawierają zestawienia poniżej. Na terenie gminy podczas przeprowadzania Powszechne Spisu Rolnego zanotowano 1077 ciągników.

Tabela 17. Wyposażenie gospodarstw w gminie.

Rodzaj maszyn, urządzeń i budynków	Liczba wyposażenia (maszyn, urządzeń, budynków - sztuki)
ciągniki	1077
kombajny zbożowe	113
kombajny ziemniaczane	102
kombajny buraczane	65
samochody ciężarowe	106

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Tabela 18. Powierzchnia budynków i budowli.

Rodzaj maszyn, urządzeń i budynków	Powierzchnia budynków i budowli w m^2
obory	43 049
chlewnie	53 163
kurniki	20 772
stodoły	74 808
wiaty	8 658
garaże	62 565
budynki wielofunkcyjne	93 353
inne pomieszczenia	16 238

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

Wśród kierujących gospodarstwami rolnych w gminie Golub-Dobrzyń dominują osoby bez wykształcenia rolniczego, następna grupę stanowią osoby, które ukończyły jedynie kurs rolniczy 24,29%.

Wykres 5. Gospodarstwa według wykształcenia osoby kierującej

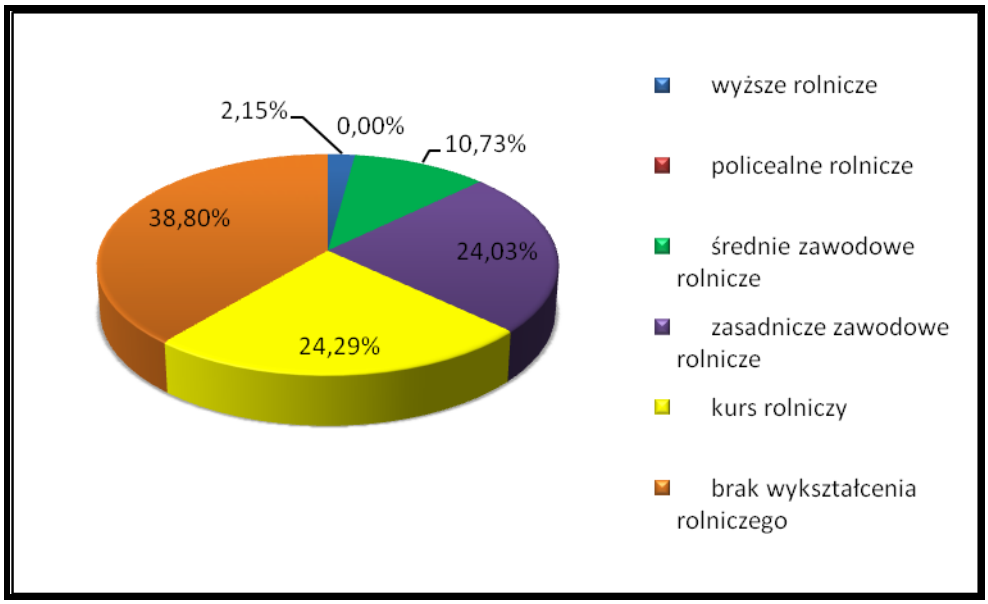

Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych PSR 2002 r.

3.9.2 Leśnictwo

Gmina Golub-Dobrzyń położona jest w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, obręb Konstancjewo podzielony jest z kolei na 6 leśnictw:

- Cieszyny – 1368,09 ha – położone na terenie gminy Golub-Dobrzyń;
- Mokry Las – 1634,93 ha – położone na terenie gminy Golub-Dobrzyń;
- Paliwodzizna – 1445,29 ha – położone na terenie gminy Golub-Dobrzyń;
- Płonne – 994,56 ha – położone poza terenem gminy Golub-Dobrzyń;
- Radziki – 1414,16 ha – położone poza terenem gminy Golub-Dobrzyń;
- Tokary – 1907,12 ha – położone poza terenem gminy Golub-Dobrzyń.

Lesistość gminy liczy 33,24% (6574 ha, w tym lasy 6560 ha zaś grupa zadrzewień i zakrzewień 14 ha). Pod względem podziału Polski na krainy i dzielnice przyrodniczo-leśne („Przyrodniczo-leśna regionalizacja Polski" - Trampler i in. 1990 r.) obszar omawianego Nadleśnictwa położony jest w:

- Krainie III - Wielkopolsko-Pomorskiej;
- Dzielnicy 3 - Pojezierza Chełmińsko – Dobrzyńskiego;

- Mezoregionie c - Wysoczyzny Dobrzyńsko – Chełmińskiej;
- Dzielnicy 5 - Kotliny Toruńsko-Płockiej.

Tabela 19. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa

Jednostka	wiek	[lata]*	Przeciętna	zasobność	[m³/ha]*	Przeciętny
Obręb Konstancjewo	1.1.2006	56	296	5,29	52,59	85,27
Obręb Leśno	1.1.2006	54	271	5,02	36,37	69,56
Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	1.1.2006	55	284	5,16	44,51	77,44
Województwo kujawsko-pomorskie	1.1.2001	56	168	3,00	75,60	89,50

* na powierzchni leśnej zalesionej, ** na powierzchni leśnej zalesionej i niezalesionej

Źródło: Plan Urządzenia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń obręby leśne: Konstancjewo, Leśno

Według Planu Urządzenia Lasu na lata 2006-2015 na terenie gminy Golub-Dobrzyń wyznaczono cztery grupy funkcje lasu, ich powierzchnię wiek udział gatunków przedstawia tabela poniżej.

Tabela 20. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu w obrębie Konstancjewo i Leśno.

Obręb, Nadleśnictwo / Grupa funkcji	Wiek [lata]	Powierzchnia [ha]*	Zapas [m23]**	Przec. Zasob. [m23/ha]	Udział gatunków	
					Liściastych [%]	iglastych [%]
Obręb Konstancjewo						
Rezerwaty	108	19,06	7 549	396	60,07	39,93
Lasy ochronne specjalnego przeznaczenia	60	387,19	124 204	321	24,88	75,12
Lasy ochronne ogólnego przeznaczenia	48	1 054,24	274 247	260	39,51	60,49
Lasy wielofunkcyjne	59	6 530,31	1 960 811	300	10,00	90,00
Razem:	56	7 990,80	2 366 811	296	14,73	85,27
Obręb Leśno						
Rezerwaty	110	63,21	32 100	508	100,00	0,00
Lasy ochronne specjalnego przeznaczenia	68	323,09	83 754	259	66,52	33,48

Lasy ochronne ogólnego przeznaczenia	50	2 664,98	631 931	237	31,40	68,60
Lasy wielofunkcyjne	57	4 884,21	1 408 999	288	26,53	73,47
Razem:	54 7	935,49 2	156 784	272	30,38	69,62

Źródło: Plan Urządzenia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń obręby leśne: Konstancjewo, Leśno

Lasy obrębu Konstancjewo oraz Leśno (teren gminy Golub-Dobrzyń) podzielone są na 251 kompleksów wielkość i dokładną liczbę przedstawia tabela poniżej.

Tabela 21. Liczba i wielkość kompleksów leśnych

Obręb, nadleśnictwo	Wielkość kompleksu [ha]	Liczba kompleksów	Łączna powierzchnia [ha]
Obręb Konstancjewo	do 1,00 1,01 – 5,00 5,01 – 20,00 20,01 – 100,00 100,01 – 500,00 500,01 – 2000,00 ponad 2000,00	32 52 20 12 8 1 1	16,4419 128,6628 180,5097 625,1702 2074,0264 1032,3840 4706,9443
Razem		**126**	**8764,1393**
Obręb Leśno	do 1,00 1,01 – 5,00 5,01 – 20,00 20,01 – 100,00 100,01 – 500,00 500,01 – 2000,00 ponad 2000,00	22 51 35 10 2 4 1	11,1527 126,6272 304,1578 500,8433 455,7070 3608,7949 3848,9449
Razem		**125**	**8856,2278**

Źródło: Plan Urządzenia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń obręby leśne: Konstancjewo, Leśno

Na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń stwierdzono występowanie rzadkich siedlisk przyrodniczych, które zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 14 sierpnia 2001 r. w sprawie określenia rodzajów siedlisk przyrodniczych podlegających ochronie (Dz. U 92 z 3.09.2001, poz. 1029) podlegają ochronie prawnej.

Tabela 22. Naturalne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie występujące na terenie Nadleśnictwa w gminie Golub-Dobrzyń.

Obręb Oddział, pododdział	Powierzchnia [ha*]	STL	Ogólna charakterystyka

Konstancjewo	268 f,i 6,40	Lśw	Lasy po zachodniej stronie drogi Płonne-Rodzonne, w niedalekiej odległości od rezerwatu „Bobrowisko”
Konstancjewo	179 a,d 6,42	OlJ	Lasy higrofilne w dolinach Drwęcy i jej dopływu Kujawki w pobliżu wsi Kujawa
Konstancjewo	45 b, 66 d 18,97	OlJ	Lasy higrofilne w dolinie Wawrzynki dopływu Drwęcy w kompleksie leśnym pomiędzy Lipnicą i Nową Wsią
Konstancjewo	335 g 2,30	Lśw	Lasy na obrzeżu J. Słupno

*-powierzchnia wg Planu urządzania lasu na lata 2006 – 2015

Źródło: Plan Urządzenia Gospodarstwa Leśnego na lata 2006 – 2015 Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń obręby leśne: Konstancjewo, Leśno

Zagrożenia dla ekosystemów leśnych. Degenerację ekosystemu leśnego w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń oceniono biorąc pod uwagę następujące elementy:

- aktualny stan siedliska;
- stopień pinetyzacji (borowacenia);
- stopień neofityzacji.

„Operat glebowo-siedliskowy dla Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń” za przyczyny powodujące zniekształcenie i dalej degradację siedlisk uznaje:

- niedostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do wymagań i możliwości siedliska;
- występowanie monokultur iglastych (głownie sosnowych);
- nadmierne odsłanianie dna lasu przy braku wielowarstwowej jego struktury (brak podszytu, podrostu);
- grabienie ściółki – w przeszłości bardzo powszechne;
- czynniki związane z przyjęciem niewłaściwych metod gospodarowania lasem, związane z wyżej wymienionymi pogorszenie formy rozkładu próchnicy, a co za tym idzie wyłączenie z obiegu znacznej ilości składników pokarmowych;
- degradację industrialną;
- gospodarkę przemienną.

Borowacenie (pinetyzacja) jest formą degeneracji ekosystemu leśnego wynikającą ze zbyt dużego udziału sosny i świerka w górnej warstwie drzewostanu na siedliskach boru mieszanego, lasu mieszanego i lasu. Na 20% nadleśnictwa brak jest borowacenia, na obszarze

59% jest ono słabe co jest wynikiem tego iż gatunkiem panującym w drzewostanach jest sosna na przeważających powierzchniowo siedliskach boru mieszanego świeżego. Neofityzacja – forma degeneracji ekosystemu leśnego wynikająca ze sztucznej uprawy lub samoistnego wnikania gatunków obcych drzew i krzewów. Wyłączenia z gatunkami obcymi panującymi w górnej warstwie drzewostanu zajmują tylko około 62 ha powierzchni leśnej. Gatunkami obcymi występującymi w górnej warstwie są: sosna czarna, akacja (grochodrzew), dąb czerwony, klon jesionolistny, topola (pozostałości po plantacjach) i kasztanowiec. Największy powierzchniowo udział zajmuje dąb czerwony w warstwie górnej wynosi średnio 55,87% zaś w warstwie dolnej 19,3%.

W celu poprawy stanu środowiska przyrodniczego na terenie Nadleśnictwa gospodarka leśna jest prowadzona w Zasadach Hodowli Lasu (Warszawa 2003).

Podstawowe wytyczne i zasady prowadzenia gospodarki leśnej wynikające z wyżej wymienionego dokumentu można przedstawić w następujących punktach:

- zachowanie, w miarę możliwości ekosystemów leśnych w stanie zbliżonym do naturalnego;
- restytucja zdegradowanych i zniekształconych zbiorowisk metodami hodowli i ochrony lasu;
- utrzymanie i wzmożenie produkcyjnych funkcji lasu poprzez racjonalne użytkowanie główne i uboczne;
- ochrona i zachowanie różnorodności biologicznej oraz bogactwa genetycznego dziko żyjących roślin i zwierząt;
- utrzymanie i wzmożenie funkcji ochronnych lasów, a w szczególności funkcji wodochronnych;
- utrzymanie zdrowotności i żywotności ekosystemów leśnych.

Jednostką przestrzenną krajobrazu, ważną z punktu widzenia gospodarki leśnej jest kompleks leśny. Racjonalna gospodarka leśna i ochrona przyrody ściśle związane są z jego wielkością i kształtem. Z tego też względu dąży się do zwiększania powierzchni kompleksów leśnych oraz wyrównywania ich granic. Dlatego tez istotna jest realizacja programu zwiększenia lesistości i zadrzewień województwa kujawsko-pomorskiego w latach 2001-2020 a tym samym zlokalizowanie w studium granicy polno-leśnej.

<u>Czynniki biotyczne:</u>

- Struktura drzewostanów:

  - skład gatunkowy (monotypizacja, pinetyzacja, jednowiekowość),
  - niezgodność składu gatunkowego drzewostanu z siedliskiem;
- Szkodniki owadzie (pierwotne i wtórne);
- Choroby grzybowe (liści i pędów, pni, korzeni);
- Zwierzyna (głownie roślinożercy i gryzonie).

Czynniki abiotyczne:

- Czynniki atmosferyczne:
  - anomalie pogodowe (ciepłe zimy, mrozy, przymrozki późne i wczesne, upały, obfite opady, huragany i szadź),
  - czynniki wilgotnościowe (susze, powodzie),
  - wiatr (dominujący kierunek, siła);
- Właściwości gleby:
  - wilgotnościowe (niski lub wysoki poziom wód gruntowych oraz zbyt silne jego wahania),
  - troficzne (gleby piaszczyste, grunty porolne);
- Warunki fizjograficzne (ukształtowanie terenu).

Czynniki antropogeniczne:

- zanieczyszczenia powietrza (energetyka, gospodarka komunalna, transport);
- zanieczyszczenia wód i gleb (przemysł, gospodarka komunalna, rolnictwo);
- przekształcenia powierzchni ziemi (górnictwo);
- pożary lasu;
- szkodnictwo leśne (kłusownictwo i kradzieże, pozyskiwanie konwalii majowej, nadmierna penetracja, wyrzucanie śmieci do lasu, zagrożeniem mogą być dzikie wysypiska powstające na terenach nieczynnych obszarach leśnych);
- niewłaściwa gospodarka leśna (schematyzm postępowania, nadmierne użytkowanie, zaniechanie pielęgnacji).

Ważniejsze działania w zakresie ochrony przyrody walorów krajobrazowych w stosunku do stanowiska roślin chronionych:

- w miejscach występowania tych gatunków odpowiednio planować prace związane z pozyskaniem drewna i jego zrywką, zabiegi te konsultować na bieżąco z kadrą inżynierską Nadleśnictwa;

- zaleca się opracować, powielić i rozpowszechnić wśród służby leśnej zestaw ilustracji ułatwiających rozpoznanie tych gatunków;
- na bieżąco inwentaryzować nowe i aktualizować zasięg istniejących stanowisk tych roślin Lilii złotogłów zlokalizowanej 89 g – obr. Leśny Konstancjewo 265 f - obr. Leśny Konstancjewo;
- największe skupisko kwitnących okazów, w miarę możliwości nie dopuszczać do zacienienia stanowiska;
- w trakcie wykonywania prac leśnych postępować zgodnie z aktualnym w tej dziedzinie prawodawstwem;
- rozważyć możliwość odpowiedniego oznakowania (w sposób czytelny jedynie dla służby leśnej) stref celem uniknięcia ewentualnych pomyłek podczas prowadzenia prac leśnych;
- zaleca się aby w planowanym okresie gospodarczym przynajmniej raz przeprowadzić kontrolę stref ochronnych ze specjalistą w celu;
- ewentualnej weryfikacji ich granic;
- pozostawić drzewa dziuplaste, które nie stwarzają zagrożenia przy pracach leśnych;
- sukcesywnie uzupełniać inwentaryzację drzew z gniazdami ptaków drapieżnych i bociana czarnego,
- zaleca się na bieżąco inwentaryzować miejsca kolonii letnich i zimowych (strychy zabudowań, piwnice, budki lęgowe);
- zaleca się pozostawiać w miejscach obserwacji uformowane w stosy gałęzie.

Naturalne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie:

- zaleca się pozostawiać te miejsca jako ekotony wokół jezior;
- dążyć, w miarę możliwości do zachowania w stanie niezmienionym istniejące stosunki wodne;
- postępować zgodnie z obowiązującym planem urządzenia lasu;
- zaleca się na bieżąco rejestrować drzewa pomnikowe;
- zaleca się nie składować odpadów zrębowych w pobliżu zarejestrowanych drzew;
- w przypadku, gdy drzewa nie stanowią zagrożenia przy pracach leśnych zaleca się pozostawić je do naturalnego rozkładu.

3.10 Uwarunkowania rozwoju turystyki

Przez teren gminy Golub-Dobrzyń przebiegają następujące szlaki turystyczne:

- trasy rowerowe:
  - kraina ozu,
  - krajobraz i zabytki,
  - górskie pojezierze,
- trasa konna;
- trasa piesza.

Ponadto trasy wodne wyznaczone są rzece Drwęcy, jeziorze Grodno i Słupnie. Jezioro Słupno, Grodno i Owieczkowo pełnią funkcje turystyczne.

W południowej części gminy znajdują się tereny rekreacji indywidualnej i zbiorowej - głównie nad jeziorem Grodno i Słupno.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO, ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Ochronie prawnej podlegają zasoby dziedzictwa kulturowego rozumiane jako trwałe elementy zagospodarowania obszaru bądź struktury przestrzennej o walorach historycznych, zabytkowych, estetycznych lub artystycznych. Zasoby dziedzictwa kulturowego stanowią istotny element tożsamości świadczący o zachowaniu ciągłości działalności i dorobku społeczności lokalnej.

Zabytek - według Ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568, z późniejszymi zmianami, w tym zmianą z dnia 18 marca 2010 r. – Dz.U. 2010 nr 75 poz. 474) - to rzecz (nieruchomość, np. budynek, cmentarz lub krajobraz kulturowy albo rzecz ruchoma, np. dzieło sztuki użytkowej, obraz, rzeźba, znalezisko archeologiczne) lub zespół rzeczy, które są dziełem człowieka lub są związane z jego działalnością i stanowią świadectwo minionej epoki bądź zdarzenia, a które powinny być zachowane ze względu na swoją wartość artystyczną, naukową i historyczną.

Zabytkami nieruchomymi są krajobrazy kulturowe, układy urbanistyczne, ruralistyczne, zespoły budowlane, dzieła architektury i budownictwa, dzieła budownictwa obronnego, obiekty techniki, cmentarze, parki, ogrody i inne formy zieleni zaprojektowanej, także miejsca upamiętniające wydarzenia historyczne, bądź działalność wybitnych osobistości lub instytucji. Zabytkami nieruchomymi są także nieruchome zabytki archeologiczne.

Formami ochrony prawnej zabytków są:

- wpis do rejestru zabytków;
- uznanie za pomnik historii;
- utworzenie parku kulturowego;
- ustalenia ochrony w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego.

Obecnie obowiązuje podział na:

- zabytki nieruchome – nieruchomość, jej część lub zespół nieruchomości;

- zabytki ruchome – rzecz ruchoma, jej cześć lub zespół rzeczy ruchomych;
- zabytki archeologiczne - zabytek nieruchomy będący powierzchniową, podziemną lub podwodną pozostałością egzystencji i działalności człowieka, złożoną z nawarstwień kulturowych i znajdujących się w nich wytworów bądź ich śladów albo zabytek ruchomy, będący tym wytworem;
- wszystkie zabytki łącznie (z dziedziny budownictwa, rzemiosła, sztuki, archeologii i zabytkowej zieleni) stanowią zasoby dziedzictwa kulturowego.

Terytorium gminy Golub-Dobrzyń znajduje się na granicy dwóch krain geograficznych: ziemi dobrzyńskiej i chełmińskiej, rozdzielonych naturalną granicą - rzeką Drwęca. Rzeka ta już w średniowieczu dzieliła państwo zakonne od księstwa mazowieckiego, a po 1815 r. zabór pruski od rosyjskiego. W miejscowości Golub-Dobrzyń, stanowiącej odrębną jednostkę administracyjną, znajdowała się komora celna i przejście graniczne, które zostało zlikwidowane dopiero po odzyskaniu przez Polskę niepodległości. W konsekwencji polityk zaborców, ziemie znajdujące się obecnie w granicach gminy, posiadają odmienny charakter i zróżnicowany krajobraz kulturowy. W szczególności północno-wschodnie tereny gminy, z miejscowościami: Ostrowite, Wrocki, Handlowy Młyn, Owieczkowo, do dnia dzisiejszego noszą piętno planowej polityki kolonizacyjnej tej części zaboru pruskiego, osadnikami niemieckimi. Teren gminy jest dość bogaty zarówno w zasoby dziedzictwa kulturowego, jak i w walory krajobrazu przyrodniczego. Zasoby dziedzictwa kulturowego w ogólności obejmują następujące komponenty:

- obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych;
- nieruchome zabytki archeologiczne eksponowane w terenie (grodziska);
- nieruchome zabytki archeologiczne nie posiadające ekspozycji w terenie;
- wsie o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych;
- zespoły pałacowo-parkowe;
- obiekty sakralne (kościoły i cmentarze);
- obiekty architektury i budownictwa, techniki i kultury materialnej.

Wszystkie wymienione elementy środowiska kulturowego występują na terenie gminy Golub-Dobrzyń. Najbardziej powszechną formą ochrony zabytków jest rejestr zabytków. Działaniami administracyjnymi w zakresie wpisu obiektu do rejestru zabytków zajmuje się Wojewódzki Konserwator Zabytków, który z urzędu bądź na wniosek strony - właściciela lub

użytkownika obiektu, rozpoczyna procedurę wpisu. Zabytek otrzymuje numer rejestru zgodny z kolejnym zapisem w księdze rejestru zabytków. Rejestr zabytków jest stale uaktualniany i publikowany m.in. na stronie internetowej Narodowego Instytutu Dziedzictwa. Według wykazu zabytków nieruchomych wpisanych do rejestru zabytków - stan na 19 listopada 2010 r. w gminie Golub- Dobrzyń zlokalizowane są zabytki wymienione w poniższej tabeli.

4.1 Obiekty wpisane do rejestru zabytków nieruchomych i ruchomych

W poniższej tabeli przedstawiony wykaz obiektów wpisanych do rejestru Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

Tabela 23. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Data decyzji	Nr rejestru
1.	Gajewo	Park dworski	08.10.1984	A/621
2.	Gałczewko	Park dworski	08.10.1984	A/620
3.	Karczewo	Park dworski	22.11.1984	A/622
4.	Lisewo	Grodzisko	26.02.1968	C/67
5.	Nowogród	Grodzisko	18.12.1967	C/63
6.	Ostrowite	Kościół parafialny pod wezwaniem p.w. św. Marii Magdaleny	13.07.1936	A/352
7.	Ostrowite	Park dworski	22.11.1984	A/625
8.	Pusta Dąbrówka	Park dworski	22.11.1984	A/624
9.	Podzamek Golubski	Budynek mieszkalny na działce nr 250/23 – przeniesiony z Torunia, z ul. Krasińskiego 15a	18.11.1992	A/1358
10.	Słuchaj	Park dworski	22.11.1984	A/623
11.	Sokołowo	Założenie dworsko-parkowe: Pałac	15.02.1985	A/543
		Park typu krajobrazowego	26.11.1984	A/937
12.	Wrocki	Kościół parafialny p.w. św. Marcina	17.10.1929	A/393
13.	Ostrowite	Zbór ewangelicki (ob. zagospodarowany) pastorówka	1.06.2011	A/1590/1-2

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków w Toruniu.

4.2 Zespoły pałacowo – parkowe

Spośród zespołów pałacowo parkowych posiadających znaczenie, jako zabytki kulturowe oraz przyrodnicze na terenie gminy zachowało się dziesięć obiektów:

- Sokołowo – zespół pałacowo – parkowy;
- Gajewo – zespół dworsko – parkowy;
- Owieczkowo – zespół dworsko – parkowy;
- Gałczewko - – zespół dworsko – parkowy;
- Pusta Dąbrówka - – zespół dworsko – parkowy;
- Ostrowite – zespół pałacowo – parkowy;
- Słuchaj – zespół dworsko – parkowy;
- Karczewo – zespół podworski;
- Poćwiardowo – zespół podworski;
- Wrocki - zespół podworski.

W typie zespołów dworsko – parkowych są również osada Nadleśnictwo w Konstancjewie z założeniem ogrodowym o charakterze parkowym i osada młyńska w miejscowości Lisak, z założeniem o charakterze parkowym.

Pałac w Sokołowie

Zespół pałacowy składa się z pałacu – budowli z 2. Poł. XIX w., parku o pow. 6,93 ha, założone w XIX w i części gospodarczo-folwarcznej. Prawdopodobnie dwór został wniesiony już w XVII lub XVIII wieku przez ówczesnych właścicieli dóbr sokołowskich, rodzinę Działyńskich. Z pierwotnego pałacu zachowały się piwnica i niektóre partie muru.

Zespół podworsko folwarczny z parkiem w Ostrowitem

Zabytkowy dworek otoczony parkiem, dziś budynek i teren szkoły podstawowej. Właściciele folwarku zamieszkiwali przestrzenną reprezentacyjną siedzibę – dworek. „Służbowe" mieszkania dla pracowników folwarku znajdowały się w parterowych chatach. Folwark w Ostrowitem posiadał liczne budynki gospodarcze, między innymi oborę, owczarnie a nawet kuźnie i gorzelnie.

4.3 Obiekty techniki i kultury materialnej

Obiekty kolejnictwa, młyny, kuźnie, mleczarnie etc. jako związane z historią techniki i cywilizacji – podlegają ochronie konserwatorskiej. Winny być zachowane w dobrym stanie technicznym.

Na terenie gminy znajduje się część linia kolejowa Kowalewo - Brodnica, którą oddano do użytku w 1900 roku. Kilka obiektów takich jak budynki stacyjne w Ostrowitem, Golubiu-Dobrzyniu, Gałczewku i Wrockach, które utraciły dawną funkcję wraz z zakończeniem eksploatacji trakcji kolejowej w 1999 roku należy uznać za zabytkowe. Wymienione wyżej zabytki kolejnictwa - budynki stacyjne i strażnice drogowe, podlegające ochronie konserwatorskiej. Winny być zachowane w dobrym stanie przez właścicieli bądź użytkowników. Szczególna troską należy otoczyć młyny (dawniej wodne) w Handlowym Młynie i Zarębie wraz zespołem budynków gospodarczych, a także z pozostałościami konstrukcji po kołach młyńskich i ciekach wodnych wraz z urządzeniami do spiętrzenia wody. Obiekty techniki jakimi są młyny (parowe, wodne, elektryczne) wraz z zachowanym pierwotnym wyposażeniem i infrastrukturą techniczną (pozostałości po kołach młyńskich, cieki wodne i budynki pomocnicze) podlegają ochronie jako trwały ślad w rozwój techniki i cywilizacji.

Budynki gospodarcze stodoły, obory, spichrze (ciekawy przykład budynku gospodarczego we wsi Słuchaj - spichlerz, mur., 1 ćw. XX w.), wiatraki i inne charakterystyczne dla danego regionu budowle inżynierskie (mosty, wiadukty) i przemysłowo - techniczne (mleczarnie, cegielnie, fabryki) podlegają ochronie jako trwały element krajobrazu kulturowego gminy. Dopuszcza się wymianę zabudowy, której stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia.

Przy odtwarzaniu zabudowy należy kierować się zasadą że nowy budynek powinien swoim usytuowaniem, gabarytem kształtem i pokryciem dachu, nawiązywać do poprzedniego. Przy lokalizacji nowej zabudowy powinno się uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie powinny być sytuowane w taki sposób by degradowały istniejącą tradycyjną zabudowę, a ich forma architektoniczna powinna być dostosowana do otaczającej zabudowy, tworząc miejscowy krajobraz kulturowy.

Tabela 24. Zabytki architektury i budownictwa oraz zabytkowych układów przestrzennych ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Lp.	Nr	Obiekt	Nr ewid. dz	Datowanie
Antoniewo				
1.	19	Młyn/cegielnia	393/9	XIX/XX
Cieszyny				
2.	29	Budynek mieszkalny	46/3	XIX/XX
3.	27	Szkoła	122	po 1888
4.	27	Zabudowa gospodarcza przy szkole	122	po 1888
5.	-	Krzyż przydrożny	-	1912 r. odbudowane w 1945 r.
6.	1	Budynek mieszkalny	104/1	XIX/XX w
7.	3	Budynek mieszkalny	105	pocz. XX w
8.	4	Budynek gospodarczy	227	kon. XIX w.
9.	4	Budynek mieszkalny	227	pocz. XX w
10.	9	Budynek mieszkalny	236/4	pocz. XX w
11.	13	Budynek mieszkalny	257/7	pocz XX w
12.	14	Budynek mieszkalny	177	pocz XX w.
13.		Kuźnia później remiza OSP	157/8	pocz XX w.
14.	18	Budynek mieszkalny	131/1	pocz. XX w.
15.	81	Budynek mieszkalny	35	kon. XIX w.
16.	77	Budynek mieszkalny	76	1913 r.
17.	78	Budynek mieszkalny	52/7	ok. 1913 r.
18.	54	Budynek mieszkalny	272	XIX/XX w.
19.	53	Budynek mieszkalny	297	ok. 1910
20.	57	Budynek mieszkalny	262/1	1876
21.	46	Budynek mieszkalny	275	pocz. XX w
22.	40	Leśniczówka	-	pocz. XX w
23.	40	Zabudowa gospodarcza przy leśniczówce	-	XIX/XX
Gajewo				
24.	14	Dwór	72/4	3 cw. XIX w.
25.	1	Budynek mieszkalny	15/3	XIX/XX w.
26.	37	Budynek mieszkalny	106/2	pocz. Xx w.
27.		Dwór	14	4 ćw. XIX w.
Gałczewko				
28.	53	Budynek mieszkalny PKP		1900 r.
29.	52	Zabudowa gospodarcza PKP		1900 r.
30.	52	Budynek stacji kolejowej		1900 r.
31.	2	Budynek gospodarczy (obora)	161/4	XIX/XX w.
32.	2	Budynek gospodarczy	164/7	XIX/XX w.

33.	2	Dwór	161/3	II poł. XIX w.
34.	2	Spichlerz	164/7	II poł. XIX w.
35.	6/7	Szkoła	74	ok. 1920 r.
36.	5	Zajazd	37	XIX/XX w.
Hamer				
37.	1	Szkoła powszechna	145	1906 r.
Handlowy Młyn				
38.	36	Karczma	131/17	1914
Konstancjewo				
39.	2	Budynek mieszkalny (czworak)	390, 391	koniec XIX w.
40.		Kaplica Madonny Królowej Polski		1937
41.	1	Dwór	5134/1	II poł. XIX w.
Krążno				
42.		Wiadukt kolejowy	127	1899 r.
43.	8	Zagroda - budynek mieszkalny i obora	91/1	Budynek mieszkalny -1874
Kujawa				
44.	3	Budynek mieszkalny (osada pracowników leśnych)	329	ok. 1900 r.
45.	6	Budynek mieszkalny (osada pracowników leśnych)	330	1937 r.
Lisak				
46.	11	Budynek mieszkalny		pocz. XX w
Lisewo				
47.	25	Budynek mieszkalny	113	1902 r.
48.	4	Budynek mieszkalny	28/2	XIX/XX w.
49.	47	Budynek mieszkalny	40	pocz. XX w.
50.	43	Budynek mieszkalny	48/1	1936 r.
51.	44	Budynek mieszkalny	35/1	pocz. XX w.
Lisewo Młyn				
52.		Młyn wodny	195/1, 197/4	kon. XIX w.
53.		Młynarzówka i dom pracowników młyna	197/3	kon. XIX w.
Macikowo				
54.		Kaplica Matki Boskiej		ok. 1900 r.
Mokrylas				
55.	1	Leśniczówka	5118/1	ok. 1900 r.
56.	1	Zabudowa gospodarcza przy leśniczówce	5118/1	ok. 1900 r.
57.	2	Strażnica leśna	393	pocz. XX w.
58.		Kaplica z madonną		1945 r.
59.	7	Budynek mieszkalny	170	XIX/XX w.
60.	8	Budynek mieszkalny	181	pocz. XX w.
Nowogród				
61.	21	Budynek mieszkalny	180	XIX/XX w.
62.	70	Plebania - zabudowa	153/1	pocz. XX w.
Olszówka				

63.	25	Strażnica pograniczna	285	4 ćw. XIX w.
Ostrowite				
64.		Pałac		pocz. XX w.
65.	76	Szkoła/ Ochronka	492	XIX/XX w.
66.	87	Budynek mieszkalny	35/1	pocz. XX w.
67.	54	Kostnica	61/1	II poł. XIX w.
68.	53	Stajnia	283/2	II poł. XIX w.
69.	52A	Owczarnia	294/2	II poł. XIX w.
70.		Remiza strażacka	27/1	1905-1907 r.
71.	38	Gorzelnia	303/2	XIX/XX w.
72.	34	Budynek mieszkalny	216	pocz. XX w.
73.	33	Budynek mieszkalny	125	1908 r.
74.	28	Budynek mieszkalny	312/1	1905 r.
75.		Budynek stacji kolejowej	325/7	1900 r.
76.	18	Budynek mieszkalny PKP	135/7	1900 r.
77.	18	Zabudowa gospodarcza PKP	135/7	1900 r.
78.	8	Gorzelnia/mleczarnia	372	1909 r.
79.	8	Komin gorzelni/mleczarni	372	1909 r.
80.	18	Drożnicówka	380	1900 r.
81.	7	Zajazd z salą balową „pod niemiecką strażnicą”	371	1902 r.
82.		Kościół ewangelicki w zespole kościoła		1905 r.
83.		Pastorówka w zespole Kościoła Ewangelickiego		1905 r.
84.		Budynek gospodarczy w zespole kościoła		1905 r.
Owieczkowo				
85.	1	Budynek mieszkalny	144	I poł. XX w.
Paliwodzizna				
86.	22	Leśniczówka (stara leśniczówka i stodoła)		pocz XX w.
87.	4	Budynek mieszkalny	141/5	XIX/XX w.
Pląchoty				
88.		Szkoła i budynek gospodarczy	42/8	1900 – 1901 r.
89.		Budynek mieszkalny	317	XIX/XX w.
Poćwiardowo				
90.	28	Zagroda	231	Ok. 1920 r.
91.	34	Budynek gospodarczy	264	1888 r.
92.	16	Budynek mieszkalny	388/5	II poł. XIX w.
93.	14	Budynek mieszkalny	391/3	XIX/XX w.
94.	18	Budynek mieszkalno-gospodarczy	386	Ok. 1870
95.	1	Budynek mieszkalny	401/1	pocz XX w.
Podzamek				
96.	44	Budynek mieszkalny	8/2	pocz XX w.
97.	43	Budynek mieszkalny	15/2	pocz XX w.
98.	2	Zagroda	43/3	pocz XX w.
99.	4	Budynek mieszkalny	58/3	pocz XX w.
100.	4	Budynek gospodarczy (stodoła)	58/3	pocz XX w.
101.	5	Budynek mieszkalny	27/2	pocz XX w.
102.	6	Spichlerz następnie budynek	57	II ćw. XIX w., 1933 r.

		mieszkalny		
103.	8	Budynek mieszkalny	54/1	pocz XX w.
104.	20	Budynek mieszkalny	261/1	pocz XX w.
105.	25	Budynek mieszkalno-gospodarczy	290	pocz XX w.
106.	26	Budynek mieszkalny	292	pocz XX w.
107.	27	Budynek mieszkalny	293	pocz XX w.
108.	29	Budynek mieszkalny	266/2	Po 1907 r.
109.	20	Ewangelicka Szkoła Powszechna, Szkoła Podstawowa	264/1	Ok. 1910-1911 r
110.	20	Budynek gospodarczy przy ewangelickiej szkole	264/1	Ok. 1910-1911 r.
Praczka				
111.	1	Gajówka	437/1	I poł. XX w.
112.	6	Budynek mieszkalny	371	XIX/XX w.
Przeszkoda				
113.	3	Budynek mieszkalny	244/3	II poł. XIX w.
Pusta Dąbrówna				
114.	8	Poniatówka	92/1	Lata 30-te XX w.
115.	33	Dwór	170/8	II poł. XIX w. (po 1888 r.)
116.	34	Kasjernia, rządcówka	170/20	kon. XIX w.(ok. 1880r)
117.		Kuźnia	170/20	II poł. XIX w.
118.	35	Czworak	111/5	kon. XIX w.
119.		Kaplica Madonny z Dzieciątkiem		kon. XIX w., odbudowane w 1946r.
120.	22	Poniatówka	146	lata 30-te XX w.
Skępsk				
121.		Leśniczówka	470	pocz. XX w.
Słuchaj				
122.	13	Budynek mieszkalny	142/4	XIX/XX w.
123.	14	Dwór	158/5	przed 1910
124.	14	Obora i spichlerz	155/5	II poł. XIX w.
Sokoligóra				
125.	8	Zagroda – budynek gospodarczy i ziemianka	178	XIX/XX w.
126.	8	Zagroda - Budynek mieszkalny	178	XIX/XX w.
Sokołowo				
127.		Kaplica	34/5	1938
Suwała				
128.	6	Budynek mieszkalny	150	pocz. XX w.
129.	1	Budynek mieszkalny	140	XIX/XX w.
Węgiersk				
130.	120	Budynek mieszkalny	210/3	ok. 1940 r.
131.	123	Budynek mieszkalny	205/1	ok. 1940 r.
132.	124	Budynek mieszkalny	204/1	ok. 1940 r.
133.	129	Budynek mieszkalny	184/1	
134.	24	Budynek mieszkalny	279/2	pocz. XX w.
135.	10	Budynek mieszkalny	197/7	1933 r.
136.	11	Budynek mieszkalny	291	1933 r.

137.		Mleczarnia	273/2	1933 r.
138.	2	Budynek mieszkalny	271	II poł. XIX w.
Wrocki				
139.	24	Budynek mieszkalny	68	pocz. XX w.
140.	26	Budynek mieszkalny	22/3	pocz. XX w.
141.	23	Budynek mieszkalny	66	pocz. XX w.
142.	17	Szkoła	122	1857 r.
143.		Kaplica św. Józefa	66/3	II poł. XIX w.
144.	61	Budynek mieszkalny	292	pocz. XX w.
145.	58	Budynek mieszkalny	229	ok. 1940 r.
146.	53	Budynek mieszkalny	277	XIX/XX w.
147.	47	Budynek mieszkalny	140/2	1908 r.
148	43	Budynek mieszkalny	211/1	II poł. XIX w.
149.	40	Zagroda	180	XIX/XX w.
150.	37	Budynek mieszkalny	177	XIX/XX w.
151.		Pomniki ku czci ofiar I Wojny Światowej		1929 r. odb. 1948 r.
152.	7	Plebania	121/8	pocz. XX w.
153.	7	Budynek gospodarczy przy plebani	121/8	XIX/XX w.
154.	7	Budynek gospodarczy przy plebani	121/8	XIX/XX w.
155.	2	Budynek mieszkalny	115/2	XIX/XX w.
156.	1	Karczma	115/1	1910-14
157.	3	Budynek mieszkalny/ Siedziba Żandarmerii i areszt (II wojna)	130	pocz. XX w.
158.	10	Budynek mieszkalny później ośrodek zdrowia	1	pocz. XX w.
159.	14	Szpital (szpitalka)	3	II poł. XIX w.
160.	13	Budynek mieszkalny (stara plebania)	4	XIX/XX w.
161.	13	Zabudowa gospodarcza (przy starej plebani)	4	XIX/XX w.
162.	9	Karczma	101	pocz. XX w.
163.	9	Budynek gospodarczy	101	XIX/XX w.
164.	14	Budynek mieszkalny		poł. XIX w.
165.		Gorzelnia parowa	172/8	1862 r.
166.	1	Budynek stacji kolejowej		1899 – 1900 r.
167.	1	Zabudowa gospodarcza PKP		1899 – 1900 r.
168.	2	Budynek mieszkalny PKP		1899 – 1900 r.
169.		Wieża ciśnień		pocz. XX w.
Zawada				
170.		Most ze śluzą		pocz. XX w.

Źródło: WKZ w Toruniu

Remiza strażacka OSP w Ostrowitem

Wzniesiona ok. 1905-07 r. z funduszy Pruskiej Komisji Osiedleńczej w miejsce rozebranej dawnej owczarni, z której pozostawiono jedynie wschodnią część zaadaptowaną następnie na dom mieszkalny (dziś dom nr 39). Remizę po wybudowaniu przekazano nowo powstałej w 1908 r. gminie wiejskiej Ostrowite. Wzniesiona w stylu

neoromańskim. Na wieży umocowana syrena alarmowa. W 1972 r. od strony szosy Golub-Kowalewo Pomorskie dobudowano bezstylowy, murowany, parterowy garaż.

Kościół ewangelicki w Ostrowitem

Wybudowała go w Ostrowitem w pierwszej dekadzie XX wieku Pruska Komisja Osiedleńcza dla sprowadzonych tu osadników niemieckich. Głównym obiektem była świątynia – zbór połączony z pastorówką (plebanią ewangelicką). Obok plebani budynek gospodarczy połączony w całość z wozownią. Wieże zboru ewangelickiego pokrywa dach w formie hełmu baniastego (inaczej cebulastego), ze smukłą kolumnowa nadbudówką – tzw. latarnią. W najwyższej części hełm cebulasty przechodzi w iglicę zwieńczoną kulą.

4.4 Obiekty sakralne

Kościoły i kaplice oraz cmentarze wszystkich wyznać, czynne i zamknięte – jako obiekty o szczególnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, a ponadto kościoły – jako dominanty architektoniczne, cmentarze jako miejsca pamięci i pomniki historii, podlegają bezwzględnej ochronie. Wszelkie poczynania w obrębie i sąsiedztwie tych obiektów powinny być uzgodnione z wojewódzkim Konserwatorem Zabytków w Toruniu.

Tabela 25. Zabytkowe cmentarze ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków

Lp.	Miejscowość	Obiekt	Czas powstania	Powierzchnia
1.	Gałczewo	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,27 ha
2.	Kujawa – Józefat	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,16 ha
3.	Lisak	Cmentarz miejsce pamięci narodowej	1945 r.	0,01 ha
4.	Nowogród	Cmentarz parafialny	2 poł. XIX w.	0,55 ha
5.	Nowogród	Cmentarz katolicki	XIX/XX w.	0,27 ha
6.	Ostrowite	Cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.	0,50 ha
7.	Ostrowite	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,36 ha
8.	Ostrowite	Cmentarz przykościelny	XIV w., 1 ćw. XX w.	0,48 ha
9.	Pląchoty	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,24 ha
10.	Sadykierz	Cmentarz miejsce pamięci narodowej	1939 r.	0,01 ha
11.	Sokoligóra	Cmentarz ewangelicki	pocz. XX w.	0,16 ha
12.	Skępsk	Cmentarz ewangelicki	2 poł. XIX w.	0,16 ha
13.	Wrocki	Cmentarz parafialny	1945 r.	0,6325 ha
14.	Wrocki	Cmentarz przykościelny	XIX w.	0,50 ha

Źródło: WKZ w Toruniu

Fotografia 8. Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem

Źródło: Materiały własne.

Fotografia 9. Kościół p.w. św. Marcina i cmentarz przykościelny we Wrockach

Źródło: Materiały własne.

4.5 Wsie o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach kulturowych

Na terenie gminy występują różne typy osad w kształcie:

- przydrożnicy – Gajewo, Gałczewo, Lisewo, Macikowo, Krążno, Owieczkowo, Podzamek Golubski, Pląchoty, Skępsk, Sokołowo, Węgiersk;
- owalnicy: Cieszyny, Ostrowite, Wrocki;
- luźne kolonie powstałe w wyniku parcelacji: Carski Dar, Józefat, Konstancjewo, Kujawa, Nowa Wieś, Mokry Las, Kamienny Smug, Paliwodzizna, Sadykierz;
- osiedla na bazie dawniejszych osad folwarcznych: Gałczewko, Karczewo, Słuchaj, Pusta Dąbrówna, Poćwiardowo.

Do wsi o układzie zachowanym można zaliczyć: Cieszyny, Gałczewko, Lisewo, Nowogród, Ostrowite, Węgiersk, Wrocki.

4.6 Nieruchome zabytki archeologiczne

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajduje grodziska w miejscowości Nowogród, objęte strefa ochrony archeologicznej ,,W", mające ekspozycję terenową.

Pozostałe nieruchome zabytki archeologiczne poniższe nie posiadają ekspozycji terenowej i tereny przez nie zajmowane są dostępne na cele inwestycyjne pod warunkiem wcześniejszego przeprowadzania wykopaliskowych badań archeologicznych. Z uwagi na ogromną ilość nieruchomych zabytków archeologicznych na terenie gminy pożądane byłoby, aby wszystkie inwestycje na terenie gminy przeprowadzono badania archeologiczne.

Tabela 26. Nieruchome zabytki archeologiczne

Lp.	Numer obszaru AZP	Miejscowość	Numer nieruchomego zabytku archeologicznego w miejscowości	Funkcja obiektu	Bliższa chronologia
1	37-48	BIAŁKOWO	1	OSADA	PŚ
2	38 - 48		2	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
3			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
4			4	OBOZOWISKO	MEZOLIT
5			4	OSADA	HA
6			4	ŚLAD OS.	PŚ
7			5	OSADA	PŚ
8			5	OSADA	HA
9			6	ŚLAD OS.	HA
10			7	ŚLAD OS.	PŚ
11			7	OSADA	HA-LA
12			8	ŚLAD OS.	EK(?)
13			8	OSADA	HA
14			8	ŚLAD OS.	PŚ
15			9	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
16			10	ŚLAD OS.	HA-LA
17			11	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
18			11	ŚLAD OS.	PŚ
19			12	ŚLAD OS.	EK(?)
20			13	ŚLAD OS.	HA-LA
21			14	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
22			15	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
23			16	ŚLAD OS.	NEOLIT
24			17	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
25	35-49	CIESZYNY	1	OSADA	PŚ

26			1	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
27			2	OSADA	CZASY NOW
28			2	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
29			2	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
30			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
31			4	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
32			5	OSADA	NEOLIT
33			6	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
34			6	ŚLAD OS.	CZASY NOW
35	36-49		7	OSADA	CZASY NOW
36			8	ŚLAD OS.	HA-LA
37			10	ŚLAD OS.	HA-LA
38			12	OSADA	PŚ
39			13	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
40			13	OSADA	CZASY NOW
41			14	OSADA	CZASY NOW
42			15	OSADA	PŚ-CZASY NOW
43			16	OSADA	CZASY NOW
44			17	OSADA	PŚ
45			18	OSADA	WŚ
46			18	OSADA	PŚ
47			19	ŚLAD OS.	WŚ
48			19	OSADA	PŚ
49			20	OSADA	PŚ
50			21	ŚLAD OS.	WŚ
51			21	OSADA	PŚ
52	38-47	DOBRZYŃ	0	SKARB	WŚ X-XI w.
53	37-47	GAJEWO	1	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
54			2	ŚLAD OS.	MEZOLIT
55			2	ŚLAD OS.	?
56			4	ŚLAD OS.	WŚ
57			3	ŚLAD OS.	PŚ
58			0	ZNAL. LUŹNE	NEOLIT
59	38-47		5	ŚLAD OS.	PŚ
60			5	ŚLAD OS.	WŚ
61	36-48	GAŁCZEWO	13	ŚLAD OS.	NEOLIT
62	37-47		1	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
63	37/48		3	OSADA	
64			3	ŚLAD OS.	PŚ
65			3	ŚLAD OS.	?
66			4	ŚLAD OS.	OR(?)
67			5	ŚLAD OS.	PŚ
68			5	ŚLAD OS.	CZASY NOW
69			6	OSADA	CZASY NOW
70			1	OSADA	PŚ
71			7	ŚLAD OS.	PŚ
72			8	ŚLAD OS.	PŚ
73			9	ŚLAD OS.	PŚ
74			10	ŚLAD OS.	PŚ
75			11	ŚLAD OS.	PŚ
76			2	ŚLAD OS.	PŚ
77			0	OSADA	WŚ

78	36-48	KARCZEWO	1	OSADA	CZASY NOW
79			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
80			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
81			4	OSADA	PŚ-CZASY NOW
82			4	ŚLAD OS.	HA-LA
83			5	ŚLAD OS.	HA-LA
84			6	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
85			6	OSADA	WŚ
86			7	OSADA	PŚ
87			8	OSADA	HA-LA
88			9	OSADA	PŚ-CZASY NOW
89			9	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
90			10	OSADA	PŚ-CZASY NOW
91			11	OSADA	PŚ-CZASY NOW
92	37-47	KIEŁPINY	1	OSADA	PŚ
93	37-48	KONSTANCJEWO	1	OSADA	PŚ
94	36-49	KUJAWA	4	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
95			5	OSADA	CZASY NOW
96			0	ZNAL. LUŹNE	OR.
97	37-49		1	OSADA	PŚ-CZASY NOW
98			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
99			3	OBOZOWISKO	NEOLIT
78	36-48	KARCZEWO	1	OSADA	CZASY NOW
79			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
80			3	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
81			4	OSADA	PŚ-CZASY NOW
82			4	ŚLAD OS.	HA-LA
83			5	ŚLAD OS.	HA-LA
84			6	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
85			6	OSADA	WŚ
86			7	OSADA	PŚ
87			8	OSADA	HA-LA
88			9	OSADA	PŚ-CZASY NOW
89			9	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
90			10	OSADA	PŚ-CZASY NOW
91			11	OSADA	PŚ-CZASY NOW
92	37-47	KIEŁPINY	1	OSADA	PŚ
93	37-48	KONSTANCJEWO	1	OSADA	PŚ
94	36-49	KUJAWA	4	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
95			5	OSADA	CZASY NOW
96			0	ZNAL. LUŹNE	OR.
97	37-49		1	OSADA	PŚ-CZASY NOW
98			2	OSADA	PŚ-CZASY NOW
99			3	OBOZOWISKO	NEOLIT
100			0	ZNAL. LUŹNE	NEOLIT
101			0	ZNAL. LUŹNE	OR
102	37-48	LISEWO	1	GRODZ.	WŚ
103			1	OSADA	WŚ. IX - X w
104			40	ŚLAD OS.	PŚ
105			2	ŚLAD OS.	PŚ
106			2	OSADA	CZASY NOW

107			3	OSADA	CZASY NOW
108			4	OSADA	PŚ
109			5	ŚLAD OS.	NEOLIT
110			5	ŚLAD OS.	CZASY NOW
111			6	ŚLAD OS.	OR(?)
112			7	ŚLAD OS.	OR(?)
113			8	ŚLAD OS.	CZASY NOW
114			9	ŚLAD OS.	PŚ
115			10	OSADA	SCHN
116			10	OSADA	PŚ
117			11	ŚLAD OS.	WŚ
118			12	ŚLAD OS.	EP. KAMIENIA
119			12	OSADA	CZASY NOW
120			13	ŚLAD OS.	CZASY NOW
121			13	OSADA	WŚ-PŚ
122			14	OSADA	HA-LA
123			14	ŚLAD OS.	WŚ
124			14	ŚLAD OS.	PŚ
125			15	OSADA	PŚ
126			16	OSADA	PŚ
127			29	ŚLAD OS.	PŚ
128			17	CMENT.(?)	?
129			17	OSADA	WŚ
130			17	ŚLAD OS.	PŚ
131			18	ŚLAD OS.	WŚ
132			18	OSADA	PŚ
133			19	ŚLAD OS.	HA-LA
134			19	OSADA	PŚ-CZASY NOW
135			19	ŚLAD OS.	?
136			20	OSADA	PŚ
137			21	OSADA	PŚ
138			21	ŚLAD OS.	WŚ
139			22	OSADA	PŚ
140			23	OSADA	WŚ
141			23	OSADA	PŚ
142			24	ŚLAD OS.	NEOLIT
143			24	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
144			24	OSADA	PŚ
145			25	ŚLAD OS.	WŚ
146			26	ŚLAD OS.	WŚ IX-X w
147			26	ŚLAD OS.	WŚ IX-X w
148			27	ŚLAD OS.	PŚ
149			28	OSADA	PŚ
150			18	ŚLAD OS.	WŚ
151			30	ŚLAD OS.	WŚ
152			30	OSADA	PŚ
153			31	ŚLAD OS.	HA-LA
154			31	OSADA	PŚ.CZASY NOW
155			33	ŚLAD OS.	EP. KAMIENIA
156			34	ŚLAD OS.	NEOLIT
157			35	ŚLAD OS.	PŚ

158			35	ŚLAD OS.	OR
159			36	ŚLAD OS.	SCHIN
160			37	ŚLAD OS.	SCHN(?)
161			38	ŚLAD OS.	OR
162			39	ŚLAD OS.	HA-LA
163	38-48		42	ŚLAD OS.	WŚXII-XIII w
164			42	OSADA	PŚ
165			42	ŚLAD OS.	CZASY NOW
166			43	OSADA	PŚ
167			44	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
168			45	ŚLAD OS.	PŚ
169			45	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
170			46	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
171			46	OSADA	WŚXI-XII w
172			46	OSADA	PŚ
173	39-47	MACIKOWO	001	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
174			001	ŚLAD OS.	NEOLIT
175			002	ŚLAD OS.	HA-LA
176			002	ŚLAD OS.	NEOLIT
177			003	KRZEMIENICĄ	EP.KAMIENIA
178			003	OSADA	WEB(?)
179			003	ŚLAD OS.	WŚ(?)
180			004	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
181			005	ŚLAD OS.	PŚ
182			005	ŚLAD OS.	HA-LA
183			006	ŚLAD OS.	HA-LA
184			006	ŚLAD OS.	NEOLIT
185			007	ŚLAD OS.	NEOLIT
186			008	ŚLAD OS.	WŚ
187			009	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
188			009	ŚLAD OS.	WEB
189			009	ŚLAD OS.	NEOLIT
190			010	ŚLAD OS.	NEOLIT
191	37-49	MOKRY LAS	000	ZNAL.LUŹNE	NEOLIT
192	37-48	NOWA WIEŚ	001	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
193			001	OSADA	WŚ
194			001	OSADA	HA-LA
195			002	OSADA	WŚ
196			002	ŚLAD OS.	PŚ
197			003	OSADA	HA-LA
198			003	OSADA	WŚ
199			003	OSADA	PŚ
200			003	ŚLAD OS.	C2ASY NOW
201			003	ŚLAD OS.	?
202			004	ŚLAD OS.	WŚ IX-X w
203			005	ŚLAD OS.	C2ASY NOW
204			005	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
205			006	ŚLAD OS.	EP. KAMIENIA
206			006	ŚLAD OS.	PŚ
207			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
208			008	ŚLAD OS.	?

209			008	ŚLAD OS.	CZASY NOW
210			009	OSADA	CZASY NOW
211			009	ŚLAD OS.	WŚ
212			009	-	NEOLIT
213			010	ŚLAD OS.	WŚ
214			010	ŚLAD OS.	OR(?)
215			011	OSADA	PŚ
216			012	ŚLAD OS.	HA-LA
217			013	OSADA	PŚ
218			014	ŚLAD OS.	WŚ
219			014	ŚLAD OS.	PŚ
220			015	OSADA	WŚ
221			016	ŚLAD OS.	WŚ
222			016	ŚLAD OS.	HA-LA
223			017	ŚLAD OS.	WŚ-PŚ
224			018	ŚLAD OS.	WŚ
225			019	OSADA	HA-LA
226			020	OSADA	HA-LA
227			021	OSADA	HA-LA
228			022	OSADA	PŚ
229			023	OSADA	PŚ
230			024	ŚLAD OS.	CZASY NOW
231	39-46	NOWOGRÓD	020	ŚLAD OS.	OR
232			020	ŚLAD OS.	PŚ
233	39-47		003	ŚLAD OS.	WŚ XII XIII w
234			004	ŚLAD OS.	PŚ
235			004	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
236			006	OSADA	HA-LA
237			006	OSADA	WŚ XII-XIII w
238			006	ŚLAD OS.	PŚ
239			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
240			007	ŚLAD OS.	NEOLIT
241			007	ŚLAD OS.	HA-LA
242			008	OSADA	PŚ
243			011	OSADA	WŚX-XIII w
244			001	GRODŹ.	WŚ X-XIII w
245			011	ŚLAD OS.	LA
246			011	GRODŹ.	WŚ X-XIII w
247			010	GRODŹ.	WŚ X-XIII w
248			010	ŚLAD OS.	LA
249			011	OSADA	WŚXII-XIII w
250	39-47		011	ŚLAD OS.	PŚ
251			010	ŚLAD OS.	PŚ
252			001	ŚLAD OS.	PŚ
253			001	OSADA	WŚXII-XIII w
254			010	OSADA	WŚ XII-XIII w
255			010	OSADA	WŚ X-XIIIw
256			001	OSADA	WŚ X-XIIIw
257			001	ŚLAD OS.	LA
258			009	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
259			012	ŚLAD OS.	WŚ

260			013	ŚLAD OS.	HA-LA
261			013	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
262			014	ŚLAD OS.	WŚ(?)
263			015	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
264			016	ŚLAD OS.	WŚ
265			017	OSADA	WŚ XII-XIII w
266			018	ŚLAD OS.	HA-LA
267			019	OSADA	PŚ-CZASY NOW
268			002	GRODŹ.	WŚ(?)
269			021	OSADA	PŚ
270			022	ŚLAD OS.	PŚ
271			022	ŚLAD OS.	WŚ
272			023	OSADA	CZASY NOW
273			023	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
274			002	ŚLAD OS.	PŚ
275			003	OSADA	PŚ
276			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
277			004	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
278			004	ŚLAD OS.	PŚ
279			019	OSADA	PŚ
280			005	ŚLAD OS.	PŚ
281			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
282			007	ŚLAD OS.	WŚ XII-XIII w
283			007	ŚLAD OS.	PŚ
284			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
285			008	ŚLAD OS.	PŚ
286			009	ŚLAD OS.	WŚ(?)
287			010	OSADA	WŚ XII-XIII w
288			010	ŚLAD OS.	PŚ
289			011	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
290			013	ŚLAD OS.	HA-LA
291			013		PLA
292			014	OSADA	WŚ IX-XII w
293			014	ŚLAD OS.	PŚ
294			015	OSADA	WŚ
295			015	OSADA	PŚ
296			016	ŚLAD OS.	WŚ
297			016	ŚLAD OS.	PŚ
298			017	ŚLAD OS.	wś
299			017	ŚLAD OS.	PŚ
300			018	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
301			005	OSADA	SCHN-WEB
302			005	ŚLAD OS.	CZASY NOW
303			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
304			005	ŚLAD OS.	WŚ
305	38-47	PALIWODZIZNA	001	ŚLAD OS.	WŚ(?)
306			001	ŚLAD OS.	NEOLIT
307			002	ŚLAD OS.	OR
308			002	ŚLAD OS.	PŚ
309			002	ŚLAD OS.	HA-LA
310			002	ŚLAD OS.	NEOLIT

311			002	ŚLAD OS.	NEOLIT
312			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
313			003	KRZEMIENICĄ	EP.KAMIENIA
314			003	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
315			003	ŚLAD OS.	WŚ
316			003	OSADA	OR
317			003	OSADA	HA
318			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
319			004	ŚLAD OS.	PŚ
320			004	ŚLAD OS.	NEOLIT
321			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
322			005	ŚLAD OS.	SCHN(?)
323			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
324			006	ŚLAD OS.	NEOLIT
325			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
326			008	ŚLAD OS.	NEOLIT
327			008	ŚLAD OS.	HA-LA
328			008	OSADA	OR
329			008	ŚLAD OS.	WŚ
330			009	ŚLAD OS.	HA-LA
331			009	OSADA	PLA-OR
332			010	ŚLAD OS.	WŚ
333			010	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
334			010	OSADA	HA-LA
335			011		NEOLIT
336			011	ŚLAD OS.	OR
337			012.		NEOLIT
338			012	ŚLAD OS.	HA-LA
339			012	ŚLAD OS.	WŚ
340			012	ŚLAD OS.	PŚ
341			013	OSADA	PŚ
342			013	ŚLAD OS.	WŚ
343			014	OSADA	OR
344			014	ŚLAD OS.	WŚ
345			014	ŚLAD OS.	NEOLIT
346			015	ŚLAD OS.	WŚ
347			015	ŚLAD OS.	PŚ
348			016	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
349	38-48		017	ŚLAD OS.	PALEOLIT
350			017	ŚLAD OS.	PŚ
351			018	ŚLAD OS.	WŚ(?)
352			018	ŚLAD OS.	CZASY NOW
353			019	ŚLAD OS.	WEB(?)
354			020	ŚLAD OS.	MEZOLIT
355			021	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
356	38-47		029	ŚLAD OS.	WŚ(?)
357			030	ŚLAD OS.	NEOLIT
358			031	ŚLAD OS.	HA-LA
359			032	OSADA(?)	HA-LA
360	35-49	PLĄCHOTY	001	ŚLAD OS.	OR
361			002	ŚLAD OS.	PŚ

362			003	OSADA	CZASY NOW
363			004	OSADA	CZASY NOW
364			005	OSADA	PŚ
365			006	OSADA	PŚ
366			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
367			007	ŚLAD OS.	PŚ
368			007	ŚLAD OS.	WŚ
369			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
370			008	ŚLAD OS.	PŚ
371			009	OSADA	PŚ
372			010	OSADA	PŚ
373			011	OSADA	PŚ
374			012	OSADA	PŚ
375			013	OSADA	CZASY NOW
376			014	OSADA	WŚ IX-XI w
377			014	OSADA	CZASY NOW
378			015	ŚLAD OS.	CZASY NOW
379			016	ŚLAD OS.	PŚ
380			017	OSADA	CZASY NOW
381			018	ŚLAD OS.	PŚ
382			019	OSADA	CZASY NOW
383			020	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
384			021	OSADA	CZASY NOW
385	36-49		022	ŚLAD OS.	HA-LA
386			022	OSADA	CZASY NOW
387	37-47	PODZAMEK GOLUBSKI	001	OSADA	PŚ
388	38-47		002	ŚLAD OS.	PŚ
389			003	ŚLAD OS.	HA
390			003	ŚLAD OS.	PŚ
391			004	ŚLAD OS.	OR
392			004	OSADA	PŚ
393			005	ŚLAD OS.	WEB
394			005	OSADA	PŚ-CZASY NOW
395			006	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
396	36-49	PUSTA DĄBRÓWKA	002	ŚLAD OS. '	EP. KAMIENIA
397			002	OSADA	PŚ-CZASY NOW
398			003	ŚLAD OS.	OR
399			003	OSADA	CZASY NOW
400			004	OSADA	PŚ
401			005	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
402			005	OSADA	PŚ-CZASY NOW
403			006	OSADA	PŚ
404			007	OSADA	PŚ-CZASY NOW
405			008	OSADA	PŚ-CZASY NOW
406			008	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
407			009	OSADA	CZASY NOW
408			010	OSADA	CZASY NOW
409			011	ŚLAD OS.	HA-LA
410			012	OSADA	CZASY NOW
411	37-49		001	OSADA	NEOLIT
412			001	ŚLAD OS.	NEOLIT

413			001	OSADA	HA-LA
414			001	OSADA	PŚ
415	38-47	RUZIEC	000	KRZEMIENICĄ	EP.KAMIENIA
416			000	CMENT.	?
417	37-47	SKĘPSK	001	ŚLAD OS.	PŚ
418	38-47		002	ŚLAD OS.	WŚ
419			002	ŚLAD OS.	NEOLIT
420			002	ŚLAD OS.	HA-LA
421			002	ŚLAD OS.	WEB
422			003	OSADA	WŚ XIII w
423			003	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
424			004	ŚLAD OS.	NEOLIT
425			005	ŚLAD OS.	WŚ
426			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
427			006	OSADA	WŚ-PŚ
428			006	ŚLAD OS.	OR
429			007	ŚLAD OS.	WŚ
430			007	ŚLAD OS.	
431			008	ŚLAD OS.	WŚ
432			008	OSADA	PLA-OR
433			009	OSADA	OR
434			009	ŚLAD OS.	WŚ
435			010	ŚLAD OS.	WŚ
436			010	ŚLAD OS.	OR
437			010	ŚLAD OS.	HA-LA
438			011	ŚLAD OS.	OR
439			011	ŚLAD OS.	HA-LA
440			011	ŚLAD OS.	WEB
441			011	ŚLAD OS.	WŚ
442			012	ŚLAD OS.	WŚ
443			012	ŚLAD OS.	?
444			012	OSADA	OR
445			012	OSADA	HA-LA
446			013	ŚLAD OS.	NEOLIT
447			013	ŚLAD OS.	SCHN
448			014	ŚLAD OS.	OR(?)
449			015	ŚLAD OS.	NEOLIT
450			016	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
451			017	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
452			018	ŚLAD OS.	WŚ
453			018	ŚLAD OS.	PŚ
454			019	ŚLAD OS.	HA-LA
455			020	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
456			020	ŚLAD OS.	WŚ
457			020	OSADA	PŚ-C2ASY NOW
458			021	ŚLAD OS.	NEOLIT
459			021	ŚLAD OS.	HA-LA
460			021	ŚLAD OS.	WŚ
461			021	ŚLAD OS.	PŚ
462			022	ŚLAD OS.	NEOLIT
463			023	ŚLAD OS.	OR

464			024	ŚLAD OS.	HA-LA
465			025	OSADA	WŚ XII-XIII w
466			026	ŚLAD OS.	PŚ
467			027	ŚLAD OS.	PŚ XV-XVI w
468			028	ŚLAD OS.	PŚ
469			028	ŚLAD OS.	WŚ
470	36-47	SOKOLIGÓRA	022	ŚLAD OS.	NEOLIT
471	37-47		001	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
472			001	OSADA	PŚ
473			001	OSADA	CZASY NOW
474			002	ŚLAD OS.	WŚ
475			002	OSADA	PŚ
476			002	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
477			003	ŚLAD OS.	NEOLIT
478			004	ŚLAD OS.	NEOLIT
479			012	ŚLAD OS.	WŚ
480			005	OSADA	SCHN-WEB
481			005	ŚLAD OS.	NEOLIT
482			005	ŚLAD OS.	CZASY NOW
483			005	ŚLAD OS.	WŚ
484			006	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
485			007	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
486			008	ŚLAD OS.	NEOLIT
487			008	ŚLAD OS.	WŚ
488			009	ŚLAD OS.	SCHN-WEB
489			009	ŚLAD OS.	HA-LA
490			009	ŚLAD OS.	OR
491			010	CMENT.	HA
492			011	ŚLAD OS.	
493			011	ŚLAD OS.	CZASY NOW
494			013	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
495			014	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
496			015	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
497			016	ŚLAD OS.	?
498			017	ŚLAD OS.	CZASY NOW
499			017	ŚLAD OS.	PŚ
500			018	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
501			019	ŚLAD OS.	WEB
502			019	OSADA	HA-LA
503			019	OSADA	NEOLIT
504			020	OSADA	NEOLIT
505			020	ŚLAD OS.	PŚ
506			020	OSADA	HA-LA
507			020	OSADA	SCHN-WEB
508			020	OSADA(?)	EP.KAMIENIA
509			021	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
510			021	ŚLAD OS.	HA-LA
511	37-48		027	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
512			023	ŚLAD OS.	?
513			023	OSADA	HA-LA
514			024	OSADA	SCHN

515			025	ŚLAD OS.	CZASY NOW
516			025	ŚLAD OS.	NEOLIT
517			026	ŚLAD OS.	CZASY NOW
518			026	ŚLAD OS.	OR(?)
519	38-48	SOKOŁOWO	001	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
520			009	ŚLAD OS.	HA-LA
521			012	ŚLAD OS.	PŚ
522			012	ŚLAD OS.	HA-LA
523			002	OSADA	PŚ
524			003	ŚLAD OS.	PŚ
525			004	ŚLAD OS.	PŚ
526			004	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
527			005	ŚLAD OS.	PŚ
528			006	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
529			007	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
530			008	ŚLAD OS.	PŚ
531			010	ŚLAD OS.	HA-LA(?)
532			010	ŚLAD OS.	PŚ
533			011	ŚLAD OS.	PŚ
534			013	ŚLAD OS.	PŚ
535			014	ŚLAD OS.	HA-LA
536			015	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
537			016	ŚLAD OS.	PŚ
538			017	ŚLAD OS.	PŚ
539			018	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
540			019	ŚLAD OS.	PŚ
541			020	ŚLAD OS.	HA-LA
542			021	ŚLAD OS.	HA-LA
543			022	OSADA	PŚ
544			022	OSADA	PŚ
545			024	OSADA	PŚ
546			025	ŚLAD OS.	WŚ XII-XIII w
547			026	OSADA	PŚ
548			027	ŚLAD OS.	PŚ-CZASY NOW
549			028	ŚLAD OS.	CZASY NOW
550			028	ŚLAD OS.	PŚ
551			029	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
552			030	ŚLAD OS.	PŚ
553			031	ŚLAD OS.	?
554			032	ŚLAD OS.	PŚ
555			032	ŚLAD OS.	HA-LA
556			032	ŚLAD OS.	EP.KAMIENIA
557			033	ŚLAD OS.	NEOLIT
558			033	OSADA	WŚ XIII W
559			034	OSADA	PŚ
560			035	OSADA	PŚ
561			036	ŚLAD OS.	PŚ
562			037	OSADA	PŚ
563			038	ŚLAD OS.	?
564		SZAFARNIA	001	ŚLAD OS.	PŚ
565	39-47	WĘGIERSK	001	OSADA(?)	HA

566			001	ŚLAD OS.	NEOLIT
567	35-48	WROCKI	005	OSADA	PŚ
568	35-49		001	ŚLAD OS.	CZASY NOW
569			002	OSADA	CZASY NOW
570			003	OSADA	CZASY NOW
571			004	ŚLAD OS.	HA-LA
572	36-48		023	OSADA	PŚ-CZASY NOW
573			024	OSADA	WŚ IX W
574			025	OSADA	CZASY NOW
575			026	ŚLAD OS.	WŚ
576			027	ŚLAD OS.	WŚ
577			027	OSADA	PŚ
578			028	OSADA	PŚ
579			028	ŚLAD OS.	WŚ
580	36-49		006	OSADA	WŚ
581			007	OSADA	PŚ-CZASY NOW
582			008	OSADA	WŚ
583			009	OSADA	WŚ
584			010	OSADA	PŚ
585			011	OSADA	PŚ
586			012	ŚLAD OS.	NEOLIT
587			013	OSADA	CZASY NOW
588			014	OSADA	PŚ
589			015	ŚLAD OS.	PRADZIEJE
590			016	ŚLAD OS.	WŚ
591			016	OSADA	CZASY NOW
592			017	OBOZOWISKO	OR
593			018	OSADA	PŚ-CZASY NOW
594			018	ŚLAD OS.	HA-LA
595			019	OSADA	PŚ-CZASY NOW
596			020	OSADA	PŚ
597			021	OSADA	PŚ
598			022	OSADA	PŚ-CZASY NOW

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków. Stan na 2010 r.

Tabela 27. Zabytki architektury i budownictwa wskazane do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków

L.P.	MIEJSCOWOŚĆ	NR	OBIEKT - PIERWOTNA FUNKCJA	DATOWANIE
1	Antoniewo	19	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
2	Białkowo	3	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
3	Białkowo	12	d. strażnica graniczna, ob. budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
4	Bobrowisko		leśniczówka/stodoła	2 ćw. XX w.
5	Bobrowisko		leśniczówka/budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
6	Carski Dar	4	budynek mieszkalny	1935 r.
7	Cieszyny	3	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w
8	Cieszyny	5	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
9	Cieszyny	5	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
10	Cieszyny	7	budynek mieszkalny	ok. 1910 r.
11	Cieszyny	7	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
12	Cieszyny	12	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
13	Cieszyny	13	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
14	Cieszyny	15	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
15	Cieszyny	19	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
16	Cieszyny	26	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
17	Cieszyny	29	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
18	Cieszyny	30	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
19	Cieszyny	39	(dwojak) budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
20	Cieszyny	46	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
21	Cieszyny	55	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
22	Cieszyny	55	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
23	Cieszyny	57	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
24	Cieszyny	77	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
25	Cieszyny	82	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
26	Cieszyny	82	stodoła	2 ćw. XX w.
27	Cieszyny	83	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
28	Cieszyny	84	budynek gospodarczy nr 1	1 ćw. XX w.
29	Cieszyny	84	budynek gospodarczy nr 2	1 ćw. XX w.
30	Cieszyny		budynek gospodarczy	4 ćw. XIX w.
31	Cieszyny		budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
32	Cieszyny		budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
33	Gajewo	30	budynek mieszkalny	1935 r.
34	Gajewo	31	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
35	Gajewo	39	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
36	Gałczewko	3	(czworak) budynek mieszkalny	1893 r.
37	Gałczewko	7	(ośmiorak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
38	Gałczewko	4	(czworak) budynek mieszkalny	1893 r.
39	Gałczewko	6	(czworak) budynek mieszkalny	1897 r.
40	Gałczewko	5	(czworak) budynek mieszkalny	1891 r.

41	Gałczewko		budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
42	Gałczewo	1	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
43	Gałczewo	7	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
44	Gałczewo	7	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
45	Hamer	14	d. dwór, ob. budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
46	Handlowy Młyn	6	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
47	Handlowy Młyn	7	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
48	Handlowy Młyn	9	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
49	Handlowy Młyn	13	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
50	Handlowy Młyn	14	budynek mieszkalny	1936 r.
51	Handlowy Młyn	14	budynek gospodarczy	1936 r.
52	Handlowy Młyn	21	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w
53	Handlowy Młyn	24	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
54	Kamienny Smug		budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
55	Kamienny Smug	3	budynek gospodarczy	1938, 1970 r.
56	Kamienny Smug	3	stodoła	poł. XIX w.
57	Kamienny Smug	4	budynek mieszkalny	1936 r.
58	Kamienny Smug	3	budynek mieszkalny	1938 r.
59	Konstancjewo		budynek gospodarczy nadleśnictwa	1 ćw. XX w.
60	Konstancjewo	3	budynek gospodarczy	1939 r.
61	Konstancjewo	3	stodoła	1939 r.
62	Krążno	8	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
63	Kujawa	6	budynek mieszkalny	1937 r.
64	Kujawa	6	budynek gospodarczy	1937 r.
65	Kujawa	12	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
66	Kujawa	12	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
67	Kujawa		d. szkoła, ob. budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
68	Kujawa		budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
69	Lisewo		kapliczka	1945 r.
70	Lisewo		szkoła	1920, 1960 r.
71	Lisewo		budynek gospodarczy przy szkole	1920 r.
72	Lisewo	4	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
73	Lisewo	23	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
74	Lisewo	32	budynek gospodarczy	1939 r.
75	Lisewo	33	budynek mieszkalny	1902 r.
76	Lisewo	41	(czworak) budynek mieszkalny	1911 r.
77	Lisewo	42	(czworak) budynek mieszkalny	1911 r.
78	Macikowo		kapliczka	1900 r.
79	Macikowo		mleczarnia	1920 r.
80	Macikowo	3	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
81	Macikowo	56	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
82	Macikowo	57	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
83	Macikowo	57	budynek mieszkalny i gospodarczy	1 ćw. XX w.
84	Nowa Wieś		budynek gospodarczy/folwark	1 ćw. XX w.

85	Nowa Wieś		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
86	Nowa Wieś		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
87	Nowogród		budynek mieszkalny	1937 r.
88	Nowogród		kapliczka	1945 r.
89	Nowogród	16	budynek mieszkalny	1932 r.
90	Nowogród	17	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
91	Nowogród	17	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
92	Nowogród	18	(poczta) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
93	Nowogród	42	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
94	Nowogród	57	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
95	Nowogród	66	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
96	Nowogród	70	budynek gospodarczy	1936 r.
97	Nowogród	89	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
98	Olszówka	5	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
99	Olszówka	6	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
100	Olszówka	7	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
101	Olszówka	15	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
102	Olszówka	24	strażnica graniczna	4 ćw. XIX w.
103	Olszówka		krzyż-kapliczka	1930 r.
104	Olszówka	27	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
105	Olszówka	35	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
106	Olszówka	36	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
107	Ostrowite	2	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
108	Ostrowite	7	d. karczma ob. budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
109	Ostrowite	7	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
110	Ostrowite	19	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
111	Ostrowite	20	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
112	Ostrowite	24	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
113	Ostrowite	29	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
114	Ostrowite	32	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
115	Ostrowite		kapliczka	1 ćw. XX w.
116	Ostrowite	35	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
117	Ostrowite	37	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
118	Ostrowite	38	budynek mieszkalny przy gorzelni	1 ćw. XX w.
119	Ostrowite	39	budynek mieszkalny d. gospodarczy	4 ćw. XIX w.
120	Ostrowite	41	owczarnia w dawnym folwarku	1 ćw. XX w.
121	Ostrowite	41	budynek mieszkalny i kuźnia (d. folwark)	1 ćw. XX w.
122	Ostrowite	43	warsztat w d. folwarku	1 ćw. XX w.
123	Ostrowite	43	stodoła	2 ćw. XX w.
124	Ostrowite	44	d. budynek gospodarczy, ob. bud. mieszkalny	1899 r.
125	Ostrowite	47	(czworak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
126	Ostrowite	48	(czworak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
127	Ostrowite	50	(czworak) budynek mieszkalny	4 ćw. XIX w.
128	Ostrowite	53	budynek gospodarczy w d. folwarku	1 ćw. XX w.

129	Ostrowite	71	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
130	Ostrowite	72	budynek mieszkalny i gospodarczy	2 ćw. XX w.
131	Ostrowite	73	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
132	Ostrowite	76	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
133	Ostrowite	91	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
134	Ostrowite	95	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
135	Ostrowite	97	budynek mieszkalny i gospodarczy	2 ćw. XX w.
136	Ostrowite	99	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
137	Ostrowite	99	budynek gospodarczy	ok. 1900 r.
138	Ostrowite	102	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
139	Ostrowite	106	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
140	Ostrowite	108	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
141	Ostrowite	110	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
142	Ostrowite	112	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
143	Ostrowite	113	budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
144	Ostrowite	113	budynek gospodarczy	1 ćw. XX w.
145	Ostrowite	114	budynek mieszkalny	1908 r.
146	Ostrowite	114	budynek gospodarczy	1908 r.
147	Ostrowite	114	stodoła	2 ćw. XX w.
148	Ostrowite	119	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
149	Ostrowite		budynek gospodarczy (kolejowy)	1 ćw. XX w.
150	Ostrowite		budynek gospodarczy (kolejowy)	1 ćw. XX w.
151	Owieczkowo	1	pałac	1914 r.
152	Owieczkowo	4	budynek mieszkalny	2 ćw. XX w.
153	Owieczkowo	4	budynek gospodarczy	2 ćw. XX w.
154	Owieczkowo		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.
155	Owieczkowo		(czworak) budynek mieszkalny	1 ćw. XX w.

Źródło: Wojewódzki Konserwator Zabytków. Stan na 2010 r.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHRONY ICH ZDROWIA

5.1 Potencjał demograficzny

Według głównych wskaźników demograficznych przedstawionych w tabeli 1 w roku 2010 na 1 km2 przypadały 42 osoby, stan ten utrzymuje się na podobnym poziomie przez cały analizowany okres tzn. (2002 – 2010). Średnia liczba kobiet przypadająca na stu mężczyzn wynosi 99, średnia liczba małżeństw przypadająca na 1 000 mieszkańców wynosi 5 par, współczynnik dzietności kształtuje się na poziomie 11 urodzeń na 1000 ludności. Wskaźnik zgonów na 1 000 osób kształtuje się na poziomie 9 osób. Przyrost naturalny wynosi 2,0.

Tabela 28. Zestawienie głównych wskaźników demograficznych dla gminy Golub-Dobrzyń

Rok	jednostka	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ludność na 1 km2 (gęstość zaludnienia)	osoba	40	40	41	41	42	42	42	42	42
kobiety na 100 mężczyzn	osoba	97	97	98	97	98	98	98	98	99
małżeństwa na 1000 ludności	para	6,5	6,3	6,7	5,4	8,7	8,5	8,7	6,8	5,3
urodzenia żywe na 1000 ludności	osoba	11,6	11,6	11,1	12,8	12,4	14,8	13,0	11,1	11,0
zgony na 1000 ludności	osoba	10,5	10,3	8,8	9,1	9,3	10,5	7,5	10,0	9,0
przyrost naturalny na 1000 ludności	osoba	1,1	1,4	2,3	3,7	3,1	4,3	5,5	1,2	2,0

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Jak wynika z danych Głównego Urzędu Statystycznego w roku 2010 teren gminy zamieszkiwały 8 373 osoby, z czego 4 213 mężczyzn. Wykres 1 obrazuje wzrost liczby mieszkańców pomiędzy latami 2003-2004. W roku 2003 wystąpił nieznaczny spadek liczby ludności w gminie do porównaniu do roku 2002. Niezmiennie przez cały badany okres od roku 2001 występuję przewaga mężczyzn w strukturze demograficznej.

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

Tabela 29. Liczba ludności gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 - 2010.

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ogółem	7 959	7 994	7 992	8 062	8 109	8 212	8 241	8 288	8 291	8 373
mężczyźni	4 023	4 056	4 054	4 079	4 111	4 151	4 167	4 187	4 187	4 213
kobiety	3 936	3 938	3 938	3 983	3 998	4 061	4 074	4 101	4 104	4 160

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Wykres 6. Ludność gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010.

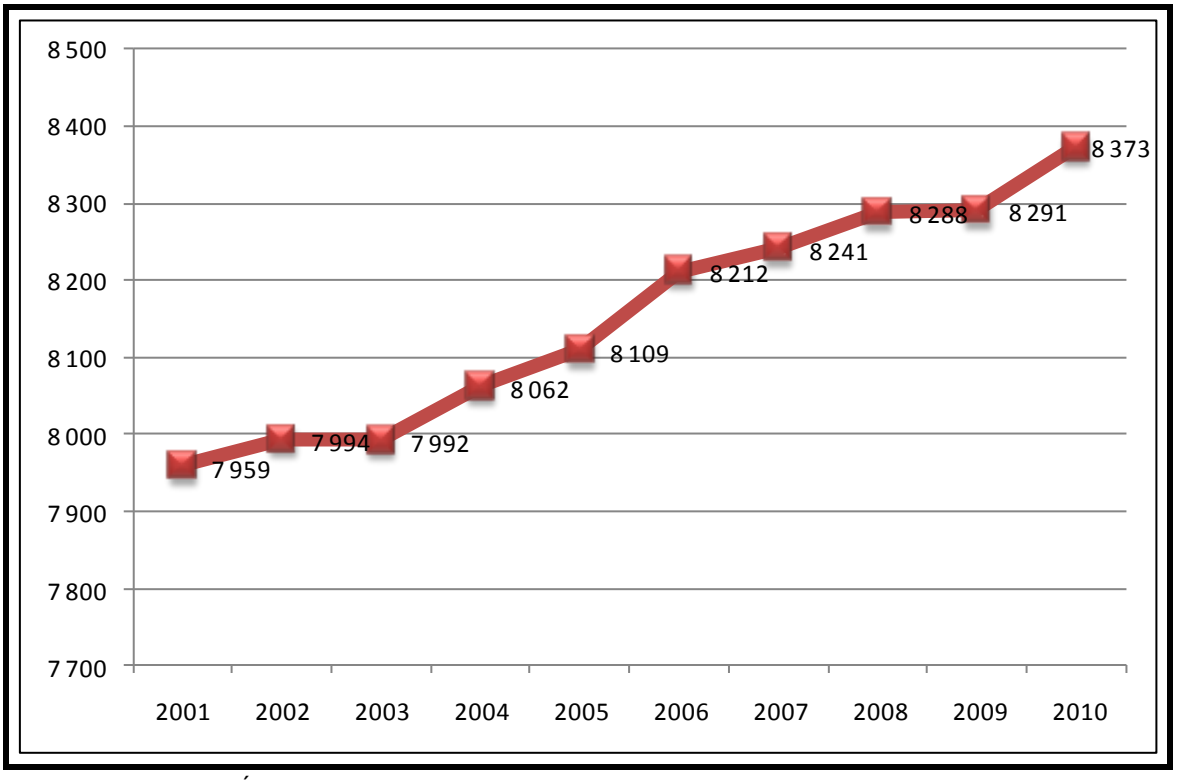

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Analizując liczbę ludności w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego, należy stwierdzić, że gmina Golub-Dobrzyń zajmuje trzecie miejsce.

Największy wzrost liczby ludności w gminach tego powiatu zanotowano właśnie w Gminie Golub-Dobrzyń – wzrost między latami 2003 i 2009 o 299 osób. Natomiast jedyną gminą, w której spadła liczba ludności jest gmina miejska Golub-Dobrzyń. Fakt ten może świadczyć o migracji ludności na obszary wiejskie.

Wykres 7. Ludność w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego w 2003 i 2009 r.

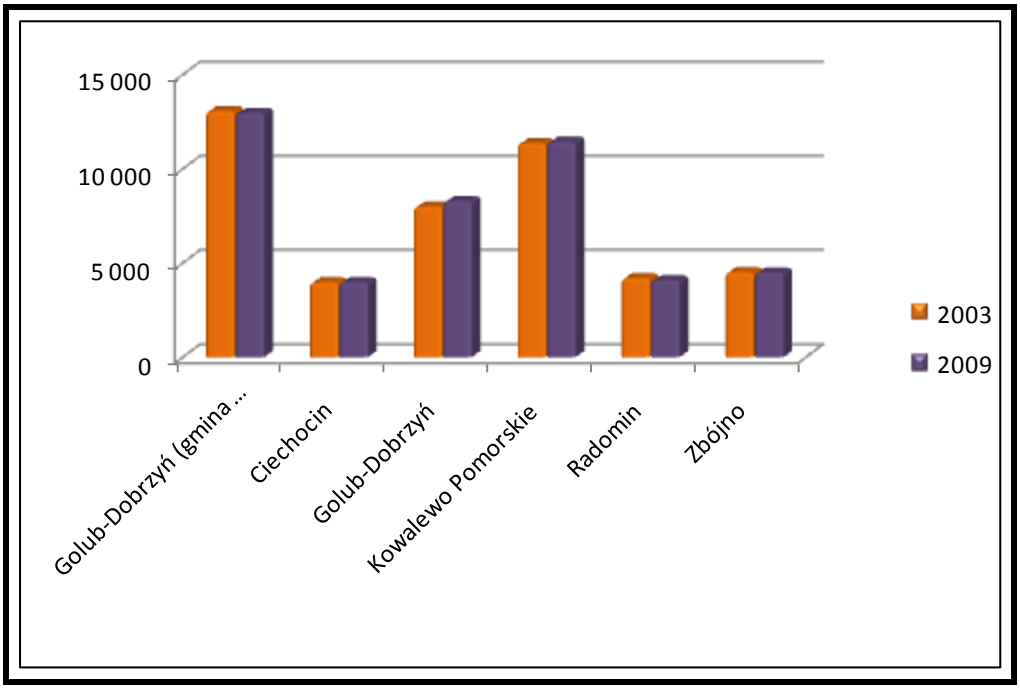

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Zgodnie z przedstawioną poniżej tabelą przyrost naturalny w gminie utrzymuje się na zmiennym poziomie. Największą wartość osiągnął w roku 2008 i wynosił 46 osób, a najniższą w 2001 roku, gdy osiągnął wartość 7. Najwięcej narodzin dzieci zaobserwowano w 2007 roku. Jak wynika z tabeli 3 średnia liczba urodzeń żywych jest dla narodzin dzieci płci męskiej i wynosi 51, natomiast dla narodzić dzieci płci żeńskiej oszacowuje się na poziomie 48.

Tabela 30. Ruch naturalny wg płci w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Rok		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Urodzenia żywe											
ogółem	osoba	81	94	94	91	106	103	124	109	94	94
mężczyźni	osoba	38	55	52	49	59	50	66	53	48	44
kobiety	osoba	43	39	42	42	47	53	58	56	46	50
Zgony ogółem											
ogółem	osoba	74	85	83	72	75	77	88	63	84	77
mężczyźni	osoba	33	53	46	48	38	43	48	38	43	49
kobiety	osoba	41	32	37	24	37	34	40	25	41	28
Przyrost naturalny											
ogółem	osoba	7	9	11	19	31	26	36	46	10	17
mężczyźni	osoba	5	2	6	1	21	7	18	15	5	-5
kobiety	osoba	2	7	5	18	10	19	18	31	5	22

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Najkorzystniejszym okresem pod względem wysokiego przyrostu naturalnego dla gminy Golub-Dobrzyń były lata 2007 i 2008. Wskaźnik przyrostu naturalnego utrzymywał się na wysokim poziomie również w latach 2005 i 2006. Niepokojącym zjawiskiem jest nagły spadem przyrostu w roku 2009 z 46 na 10.

Wykres 8. Przyrost naturalny w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010.

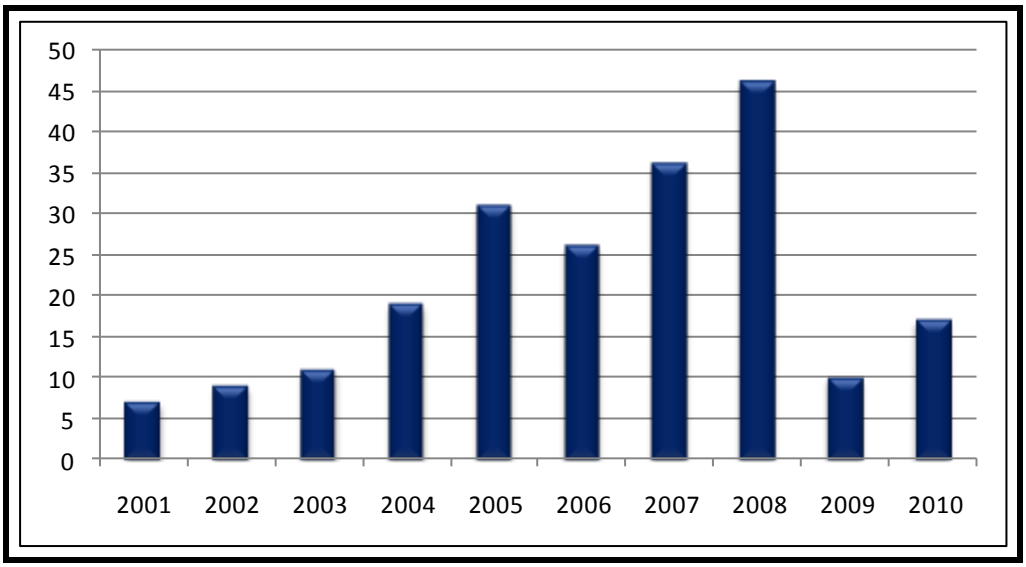

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Kolejną cechą aktualnych stosunków ludności w gminie Golub-Dobrzyń jest przewaga osób z grupy wiekowej 25 – 29, fakt ten może mieć duże znaczenie z punktu widzenia potencjalnych możliwości rozwoju terenów gminy.

Wykres 9. **Ludność wg grup wiekowych roku 2010 w gminie Golub-Dobrzyń**

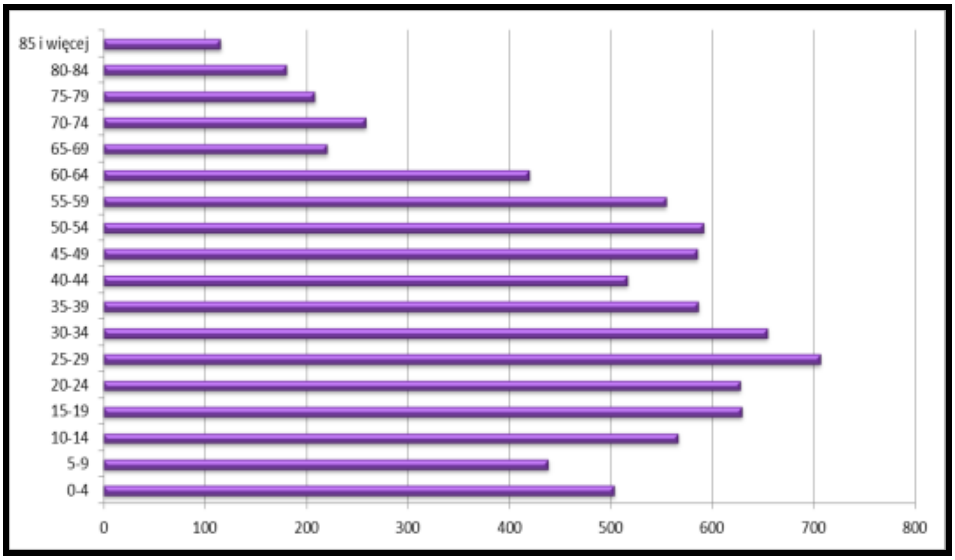

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Na uwagę zasługuje również wzrost liczby mieszkańców w wieku powyżej 80 lat. Fakt ten może świadczyć o starzeniu się społeczeństwa gminy Golub-Dobrzyń. Taka tendencja występuje w całym kraju.

Tabela 31. Ludność wg grup wiekowych w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
0-4	482	452	438	425	437	456	481	497	499	504
5-9	599	592	592	571	537	490	459	433	428	439
10-14	658	652	636	658	628	632	613	616	596	567
15-19	758	758	706	667	666	656	655	643	659	630
20-24	653	662	702	704	723	765	744	683	635	628
25-29	577	594	607	623	643	634	655	692	682	707
30-34	478	504	508	539	562	575	585	595	626	655
35-39	524	502	485	500	488	520	527	539	557	587
40-44	566	572	554	554	564	573	548	535	531	517
45-49	551	575	611	578	588	580	587	576	574	586
50-54	504	516	535	583	563	561	583	619	569	592
55-59	290	315	336	388	450	490	503	533	581	555
60-64	297	287	269	260	250	272	295	319	366	420
65-69	302	299	299	292	288	274	260	239	226	221
70-74	-	-	-	-	258	255	261	270	262	259
75-79	-	-	-	-	242	252	245	242	229	209
80-84	-	-	-	-	148	143	158	169	160	181
85 i więcej	-	-	-	-	74	84	82	88	111	116

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS

Z demograficznego punktu widzenia istotne są wskaźniki salda migracji ludności. Na podstawie zestawienia w tabeli 5 i na wykresie, w gminie Golub-Dobrzyń, w latach 2001 – 2010 trudno jest prognozować wzrost liczby ludności mieszkańców gminy lub ewentualny jej spadek. Szansą zwiększenia liczby mieszkańców może być dalszy wzrost wskaźnika przyrostu naturalnego oraz dodatnie saldo migracji. Z poniższej tabeli wynika, że saldo migracji miało wartość ujemną w latach 2001,2002,2007 i 2008. Największa ujemne saldo migracji -21 wystąpiło w roku 2007, natomiast najwyższe dodatnie w roku 2004.

Tabela 32. Ruchy migracyjne latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

Rok	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Zameldowania	98	113	110	181	136	195	140	154	134	158
Wymeldowania	104	121	108	86	120	125	161	164	121	93
Saldo migracji	-6	-8	2	95	16	70	-21	-10	13	65

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

W ciągu analizowanych 10 lat (2001-2010) na terenie gminy Golub-Dobrzyń dokonano 1 419 zameldowań i 1 203 wymeldowań. Saldo migracji było dodatnie i wyniosło 216 osoby. Przeciętna wartość roczna tego wskaźnika wynosiła 22 osby. Średnio rocznie na terenie gminy osiedla się ok. 142 osób, a opuszcza teren gminy 120 osób.

Wykres 10. Saldo migracji społeczeństwa w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń

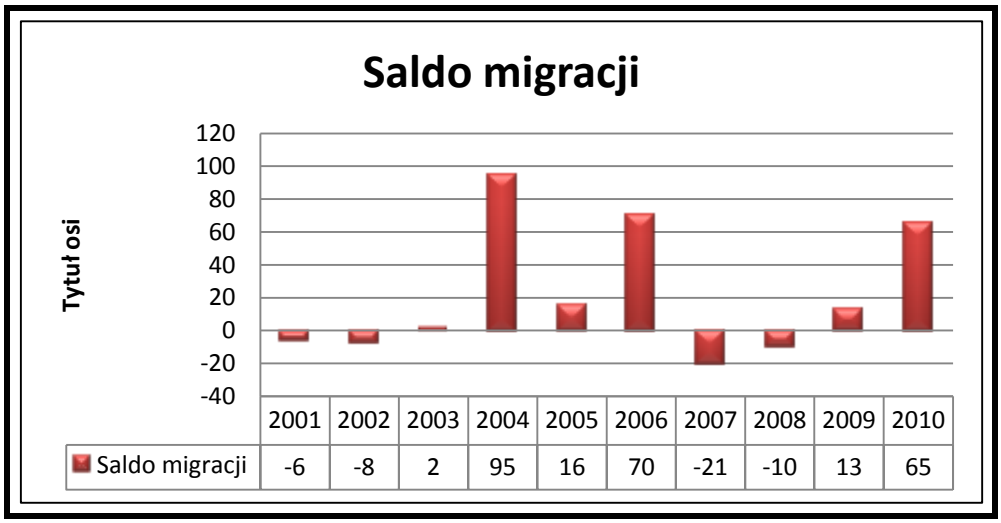

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Gminę Golub-Dobrzyń cechuje znaczny udział ludności w wieku produkcyjnym. Udział tej grupy ludności wynosił w 2010 roku aż około 68%. Ludność w wieku przedprodukcyjnym stanowiła około 18%, zaś w wieku poprodukcyjnym 14%. Są to wielkości, które utrzymują się na zbliżonym poziomie w stosunku do całego województwa kujawsko – pomorskiego i powiatu golubsko-dobrzyńskiego. Niepokojące może być zjawisko spadku liczby ludności w wieku przedprodukcyjnym.

Wykres 11. Struktura ludności wg grup ekonomicznych w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010

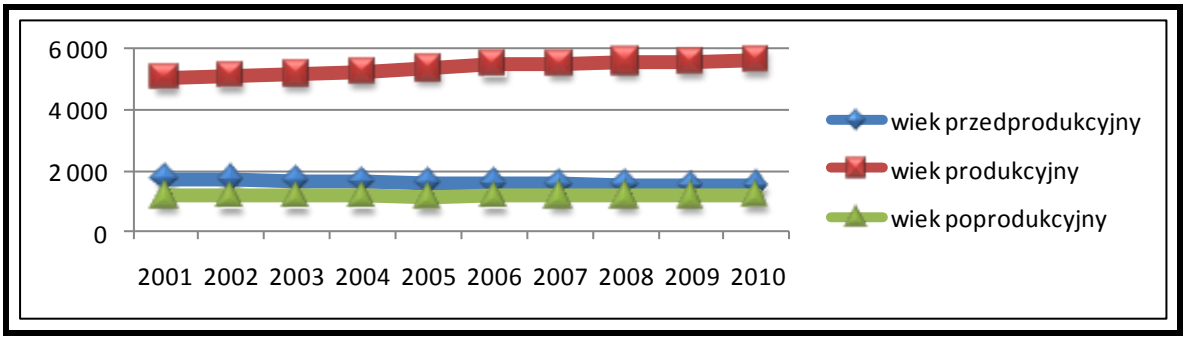

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 12. Struktura płci w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010

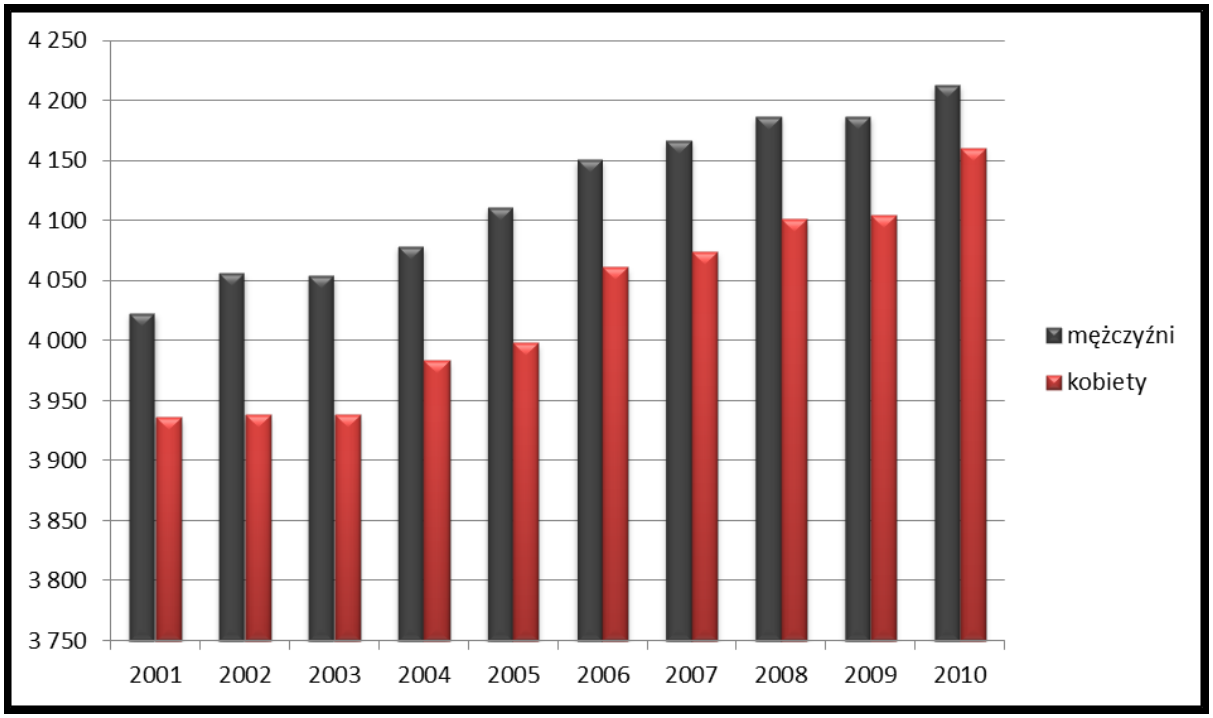

Źródło: Opracowano na podstawie danych Głównego Urzędu Statystycznego

Z analizy powyższego wykresu wywnioskować można, że w całym analizowanym okresie liczba mężczyzn przewyższała liczbę kobiet. Największa różnica między tymi wielkościami wystąpiła w latach 2002 i 2003.

5.2 Rynek pracy

Od roku 2002 w gminie Golub-Dobrzyń liczba pracujących w głównym miejscu pracy systematycznie wzrasta, z poziomu 416 osób do poziomu 532 w roku 2009. Pozytywnym zjawiskiem jest rosnący wskaźnik osób pracujących w głównym miejscu pracy do osób w wieku produkcyjnym. W gminie Golub-Dobrzyń wskaźnik ten w roku 2002 wynosił jedynie 6,43% natomiast w roku 2009 9,5%. W gminie Golub-Dobrzyń liczba zatrudnionych mężczyzn jest wyższa od liczby zatrudnionych kobiet, średnia tej różnicy w badanym okresie wynosi 74 osoby.

Tabela 33. Rynek pracy w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001-2009.

PRACUJĄCY WG PŁCI										
ROK		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Liczba osób w wieku produkcyjnym	osoba	5 046	5 135	5 165	5 249	5 360	5 472	5 518	5 562	5 587
Pracujący w główny miejscu pracy	osoba	416	330	373	401	409	422	458	524	532
Liczba pracujących w głównym miejscu pracy/Liczbę osób w wieku produkcyjnym	%	8,24	6,43	7,22	7,64	7,63	7,71	8,30	9,42	9,52
Mężczyźni	osoba	248	193	203	236	230	251	280	313	311
Kobiety	osoba	168	137	170	165	179	171	178	211	221

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wg danych GUS wskaźnik osób bezrobotnych zarejestrowanych w Powiatowym Urzędzie Pracy zamieszkujących Gminę Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2008 systematycznie spadał, jednak w roku 2009 ponownie wzrósł do 652 osób. Najniższy poziom udziału osób bezrobotnych w liczbie ludności w wieku poprodukcyjnym zarejestrowano w roku 2008 i wskaźnik ten wynosił jedynie 9,7%, dla porównania w roku 2003 poziom tego wskaźnika wynosił 21,2%.

Tabela 34. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010.

Rok	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
ogółem	1 008	964	969	815	627	504	652	637
mężczyźni	511	486	461	337	232	204	313	284
kobiety	497	478	508	478	395	300	339	353

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Biorąc pod uwagę płeć we wszystkich latach (prócz roku 2002) większość bezrobotnych stanowiły kobiety. Odsetek bezrobotnych mężczyzn po spadku do roku 2008 w roku 2009 wzrasta do poziomu 313, następnie w roku 2010 ponownie zanotowano spadek bezrobotnych mężczyzn. W przypadku bezrobotnych kobiet spadek w stosunku do roku poprzedniego występuje w roku 2004, następnie rok później w 2005 zanotowano wzrost do poziomu 508 kobiet. W kolejnych latach do roku 2008 wystąpił spadek liczby osób bezrobotnych, natomiast lata 2009 i 2010 to ponowny wzrost liczby bezrobotnych kobiet. W 2010 roku liczba bezrobotnych kobiet stanowiła 6,2% ogółu ludności w wieku produkcyjnym.

Wykres 13. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010.

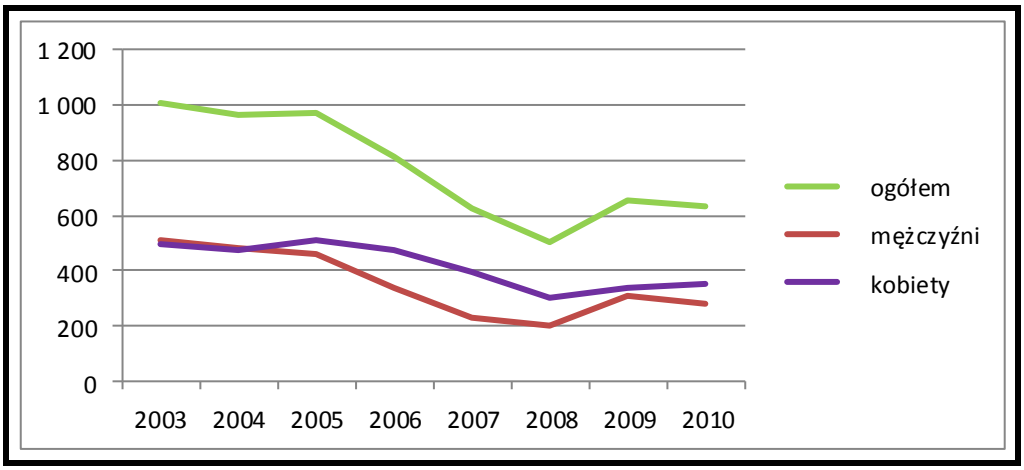

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Liczbę bezrobotnych w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskim w roku 2010 przedstawiała się następująco:

Tabela 35. Bezrobotni powiatu golubsko-dobrzyńskiego

GMINA	2010		
	ogółem	mężczyźni	kobiety
Powiat golubsko-dobrzyński	3 535	1 632	1 903
Golub-Dobrzyń gmina miejska	1 226	580	646
Ciechocin	246	110	136
Golub-Dobrzyń	637	284	353
Kowalewo Pomorskie	843	388	455
Radomin	301	140	161
Zbójno	282	130	152

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

5.3 Gospodarka mieszkaniowa

Zasoby mieszkaniowe, przedstawione w tabeli poniżej, w gminie Golub-Dobrzyń systematycznie zwiększały się. Wyjątkiem był 2002 rok, w którym nastąpiło nieznaczne zmniejszenie się zasobów mieszkaniowych w gminie, gdzie liczba mieszkań zmniejszyła się o 12. W kolejnym latach liczba mieszkań wzrastała średnio o 29 na rok, największy wzrost wystąpił w roku 2008, przybyło na terenie gminy 53 mieszkania. Na jedno mieszkanie w latach 2000 – 2009 przypadało średnio prawie 4 osoby, natomiast powierzchnia użytkowa na 1 osobę wynosiła w roku 2009 – 23,85. W sytuacji niewielkiego wzrostu liczby ludności oraz wzrostu liczby dostępnych mieszkań, powierzchnia użytkowa przypadająca na jednego mieszkańca wzrasta.

Tabela 36. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2009.

Rok	Mieszkania	Izby	Powierzchnia użytkowa mieszkań	Ludność ogółem	Liczba osób na 1 mieszkanie	Powierzchnia użytkowa na 1 osobę
	miesz.	izba	m²	osoba	osoba	m²
2001	2 163	7 812	141 792	7 959	3,68	17,82
2002	2 147	8 244	170 924	7 994	3,72	21,38
2003	2 175	8 405	175 050	7 992	3,67	21,90
2004	2 198	8 531	178 299	8 062	3,67	22,12
2005	2 220	8 663	181 367	8 109	3,65	22,37
2006	2 245	8 821	185 089	8 212	3,66	22,54
2007	2 269	8 960	188 064	8 241	3,63	22,82
2008	2 322	9 249	194 811	8 288	3,57	23,51
2009	2 347	9 380	197 758	8 291	3,53	23,85

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Biorąc pod uwagę strukturę własności zasobów mieszkaniowych widoczny jest spadek zasobów zakładów pracy. W 2007 roku zasoby mieszkaniowe zakładów pracy zmniejszyły do 140 mieszkań. Wzrost zasobów mieszkaniowych nastąpił wśród osób fizycznych. Powodem takiego zjawiska jest również przejmowanie przez osoby fizyczne zasobów mieszkaniowych od zakładów pracy. Na takim samym poziomie utrzymuje się liczba mieszkań należących do pozostałych podmiotów.

Tabela 37. Zasoby mieszkaniowe wg form własności.

ZASOBY MIESZKANIOWE ROK	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Zasoby gminy (komunalne)						
mieszkania	158	176	176	165	165	152
izby	404	327	327	296	296	273
powierzchnia użytkowa mieszkań	6 560	6 827	6 827	6 296	6 296	5 628
Zasoby zakładów pracy						
mieszkania	182	182	182	148	148	140
izby	611	611	611	526	526	498
powierzchnia użytkowa mieszkań	10 577	10 577	10 577	8 445	8 445	8 006
Zasoby osób fizycznych						
mieszkania	1 802	1 812	1 835	1 902	1 927	1 972
izby	7 210	7 448	7 574	7 822	7 980	8 170
powierzchnia użytkowa mieszkań	153 316	157 175	160 424	166 155	169 877	173 959
Zasoby pozostałych podmiotów						
mieszkania	5	5	5	5	5	5
izby	19	19	19	19	19	19
powierzchnia użytkowa mieszkań	471	471	471	471	471	471

Źródło: Opracowano na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wykres 14. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń wg form własności.

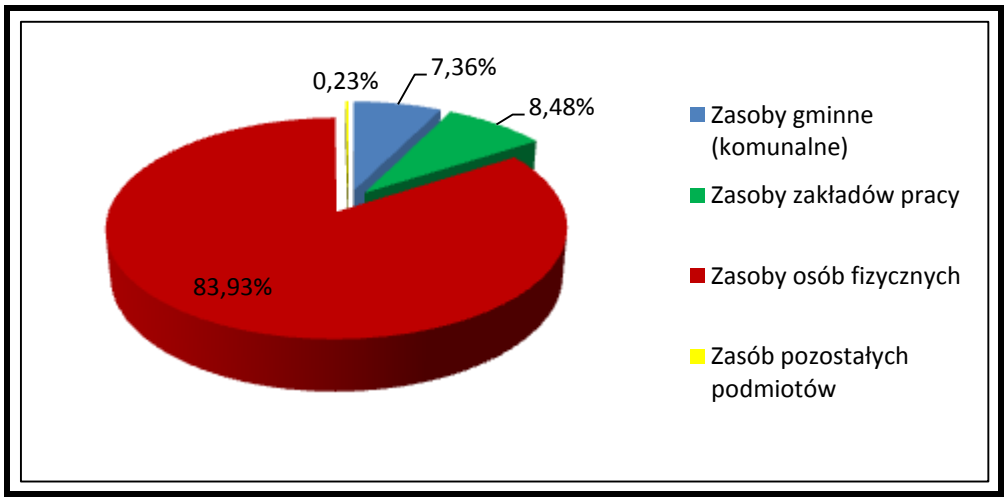

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Biorąc pod uwagę parametry istniejących zasobów mieszkaniowych oraz wskaźniki demograficzne należy przyjąć, iż obecna sytuacja jest korzystna. Z roku na rok zasoby mieszkaniowe powoli powiększają się, przy niewielkim wzroście liczby ludności co sprawia, że wskaźniki określające zasoby mieszkaniowe ulegają poprawie. Widoczna jest tendencja zwiększania się zasobów mieszkaniowych wśród osób fizycznych.

Analizując poniższe zestawienie należy stwierdzić, iż korzystnie przedstawia się wyposażenie mieszkań w instalacje typu: wodociągi, łazienka, ustęp spłukiwany, centralne ogrzewanie. Wyposażenie np. w wodociągi wynosi 91,7% wszystkich mieszkań w gminie, a więc tylko nieliczne mieszkania nie mają dostępu do wodociągu. Jednak gmina we wszystkich wymienionych wskaźnikach w tabeli 10 wypada poniżej przeciętnej powiatu golubsko-dobrzyńskiego.

Tabela 38. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń wyposażone w instalacje na tle powiatu golubsko-dobrzyńskiego w 2009 r.

Mieszkania wyposażone w instalacje:	Powiat golubsko-dobrzyński	Gmina Golub-Dobrzyń
	(%)	(%)
wodociąg	94,1	91,7
ustęp spłukiwany	80,1	74,8
łazienka	79,9	77,0
centralne ogrzewanie	71,5	66,9

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

5.4 Infrastruktura społeczna

5.4.1 Oświata

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowane są następujące placówki oświatowe:

- Szkoła Podstawowa w Lisewie;
- Szkoła Podstawowa w Nowogrodzie;
- Szkoła Podstawowa w Ostrowitem;
- Szkoła Podstawowa w Węgiersku;
- Szkoła Podstawowa we Wrockach;
- Publiczne Gimnazjum w Gałczewie.

Istnieje również niepubliczna szkoła podstawowa w miejscowości Sokołowo. Ponadto na terenie gminy funkcjonuje Przedszkole Gminne w Ostrowitem przygotowujące dzieci do nauki w szkole oraz oddział przedszkolny we Wrockach.

Z przedstawionych poniżej danych wynika, że w latach 2008 – 2010 liczba uczniów i absolwentów w szkołach podstawowych w gminie Golub-Dobrzyń maleje. Spadek tego współczynnika spowodowany jest spadkiem liczby osób w wieku przedprodukcyjnym i niewielkim wskaźnikiem przyrostu naturalnego.

Tabela 39. Statystyka uczniów i absolwentów na terenie gminy Golub-Dobrzyń

ROK	jednostka	2008	2009	2010
SZKOLNICTWO PODSTAWOWE				
uczniowie ogółem	osoba	461	460	450
absolwenci ogółem	osoba	92	88	84
SZKOLNICTWO GIMNAZJALNE				
uczniowie ogółem	osoba	372	374	347
absolwenci ogółem	osoba	120	119	132

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Ważnymi wskaźnikami rozwoju szkolnictwa jest dostępność w placówkach szkolnych komputerów z dostępem do Internetu. W/w wskaźniki zostały zestawione w tabelach poniżej. Pozytywnym zjawiskiem zaobserwowanym po przeanalizowaniu danych z tabeli 12 jest coraz mniejsza liczba osób przypadająca na jeden komputer z dostępem do internatu zarówno w szkołach podstawowych i gimnazjum.

Tabela 40. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów.

Wskaźnik	2007	2008	2009	2010
udział % szkół wyposażonych w komputery przeznaczone do użytku uczniów z dostępem do Internetu				

szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	%	83,33	83,33	83,33	100,00
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	%	100,00	100,00	100,00	100,00
uczniowie przypadający na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów					
szkoły podstawowe dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	9,60	6,59	6,57	5,77
gimnazja dla dzieci i młodzieży bez specjalnych	osoba	20,11	19,58	19,68	18,26

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

5.4.2 Ochrona zdrowia

Opiekę medyczna na terenie gminy zapewniają ośrodki zdrowia we Wrockach i mieście Golub-Dobrzyń. Ośrodek we Wrockach obsługuje następujące sołectwa gminy: Wrocki, Cieszyny, Pląchoty, Pusta Dąbrówka, Karczewo i Kujawa. Liczba mieszkańców przypadająca na ośrodek wynosi 1946 osób. Zatrudnia dwóch lekarzy (w tym ginekolog), jednego dentystę i dwie pielęgniarki. Liczba osób przypadająca na lekarza - 973 osoby, na dentystę - 1946 osoby, na pielęgniarkę - 973 osoby. Są to wskaźniki (na 10000 osób), w porównaniu z innymi gminami wiejskimi, bardzo korzystne i wynoszą odpowiednio dla gminy (dla średniej gminy wiejskiej): 10,3 (2,7); 5,1 (1,3); 10,3 (8,3).

Liczba osób chorych objętych opieką czynną w ośrodku wynosi 85 pacjentów, co stanowi 4% obsługiwanej ludności. Budynek jest własnością gminy Golub-Dobrzyń, znajduje się w dobrym stanie technicznym.

5.4.3 Opieka społeczna

Z opieką społeczną na terenie gminy zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej. Ośrodek zatrudnia 10 osób w tym 1 kierownika, 1 specjalistę pracy społecznej, 3 starszych pracowników socjalnych, 1 pracownika socjalnego, 2 pracowników wykonujących usługi opiekuńcze i 2 pozostałych pracowników. W ramach udzielonych świadczeń obejmujących zdania zlecone gminom w 2005 roku wypłacono świadczenia na łączną kwotę 197717 zł. Świadczenia objęły 66 rodzin (168 osób)

5.4.4 Stan bezpieczeństwa

Za bezpieczeństwo na terenie Gminy Golub-Dobrzyń odpowiada Komenda Powiatowa Policji w Golubiu-Dobrzynie, Komenda Powiatowa Państwowej Straży Pożarnej w Golubiu-Dobrzynie oraz 14 gminnych jednostek Ochotniczej Straży Pożarnej.

5.4.5 Kultura

Głównymi ośrodkami życia kulturalnego w gminie Golub-Dobrzyń są 4 gminne biblioteki publiczne tj. jedna główna i trzy filie, z księgozbiorem wynoszącym 52052 sztuk oraz świetlice wiejskie i szkoły. Oprócz tego życie kulturalne w Gminie Golub-Dobrzyń kształtowane jest również przez licznie

działające organizacje pozarządowe. Na terenie gminy funkcjonuje 15 stowarzyszeń, które w większości kierują swoje działania na rozwój swojej okolicy:

- Stowarzyszenie “Dzieci Wsi”, Gajewo 10, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Sokołowo, Sokołowo 13, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Ostrowite Golubskie, Ostrowite 45, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Wspierające Dzieci i Osoby Niepełnosprawne “Daj Szanse”, Plac Tysiąclecia 25, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo na Rzecz Rozwoju Wsi Węgiersk i Macikowo, Węgiersk 95, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Rozwoju Gminy Golub-Dobrzyń, Gałczewko 7, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Rozwoju Wsi Skępsk i Okolic, Skępsk 1, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Wsi Nowogród i Okolic, Nowogród 32, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Wsi Lisewo i Okolic, Lisewo, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Towarzystwo Rozwoju Wsi Wrocki i Okolic, Wrocki 14, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Rozwoju Wsi Gałczewko, Gałczewko, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Na Rzecz Rozwoju Wsi Owieczkowo i Sokoligóra „OwoS", Owieczkowo 13, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Świętego Huberta, Lisak 5, 87-400 Golub – Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Krzewienia Kultury "ANIMATOR", Antoniewo 25, 87-400 Golub – Dobrzyń,
- Stowarzyszenie Przyjaciół Macikowa i Okolic, Macikowo 30, 87-400 Golub-Dobrzyń.

Ponadto na terenie gminy swą działalność prowadzą Golubsko-Dobrzyńska Organizacja Turystyczna i Stowarzyszenie Lokalna Grupa Działania „Dolina Drwęcy”, których gmina jest członkiem.

Na terenie gminy działa 13 Ochotniczych Straży Pożarnych oraz 16 Kół Gospodyń Wiejskich. Do najważniejszych organizowanych w gminie imprez należą: Dożynki Gminne, Gminne Zawody Sportowo-Pożarnicze, Liga halowej piłki nożnej na hali sportowej w Gałczewie oraz Festiwal Pieśni i Muzyki Ludowej w Nowogrodzie organizowany przez Szkołę Podstawową w Nowogrodzie oraz Towarzystwo Wsi Nowogród i Okolic.

Na rozwój życia kulturalnego w Gminie Golub-Dobrzyń bardzo ważny wpływ ma życie sportowe. Na obszarze Gminy Golub-Dobrzyń działa kilka prężnie funkcjonujących organizacji sportowych:

- Ludowy Klub Sportowy "ZRYW" Wrocki, Wrocki, 87-400 Golub-Dobrzyń,

- Uczniowski Klub Sportowy "SATURN" przy Szkole Podstawowej im. T. Jędryczki w Ostrowitem,
- Ludowy Uczniowski Klub Sportowy "GRODNO", Nowogród 32, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Golubsko-Dobrzyński Klub Karate Kyokushin, Sokoligóra 44, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Klub Sportowy „LZS POĆWIARDOWO", Ostrowite 5, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Klub Sportowy „LZS GAŁCZEWKO", Gałczewko 2, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Klub Sportowy „LUDOWY ZESPÓŁ SPORTOWY OSTROWITE", Ostrowite 42/3, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy w Białkowie, Białkowo 21, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „OWIECZKOWO", Owieczkowo 4/4, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „GRYF", Sokołowo 11/2 , 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „NOWOGRÓD", Nowogród 85, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „WĘGIERSK", Węgiersk 22, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „SILVA", Konstancjewo, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy „SKĘPSK", Skępsk 10, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ludowy Zespół Sportowy w Karczewie, Karczewo 10/4, 87-400 Golub-Dobrzyń.

Organizacje sportowe zajmują się promocją i czynnym wdrożeniem w życie sportu na terenie gminy Golub-Dobrzyń. Ważnym czynnikiem kształtującym życie kulturalne i ożywiającym lokalną społeczność są napływający turyści i stworzona z myślą o nich infrastruktura. W miejscowości Ostrowite znajduje się Ośrodek Wypoczynkowo – Wędkarski. Obszar ten predysponowany jest dla turystyki krajoznawczej oraz wypoczynkowo-rekreacyjnej. Jezioro Grodno wraz z przyległymi terenami jest w części zagospodarowane na potrzeby wypoczynku.

Poza wymienionymi ośrodkami bazę rekreacyjno-turystyczną na terenie gminy Golub-Dobrzyń tworzą:

- Ośrodek AGRO-SPA Wzgórze Słońca, Nowogród 88, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Agroturystyka Leśna Polana, Sadykierz 11, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Agroturystyka Sokołowo, Sokołowo 20, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Halina Grzębska, Macikowo 13, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Pałac w Sokołowie- Dworek myśliwski, Sokołowo, 87-400 Golub-Dobrzyń,

- Gospodarstwo Agroturystyczne Lucyna Kowalska, Handlowy Młyn 20, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Gospodarstwo Agroturystyczne Andrzej Orłowski, Nowogród 44, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Rybaczówka Ruziec Jolanta Siarnik, Ruziec 10a, 87-400 Golub-Dobrzyń,
- Ranczo ALIBABA w Skępsku,
- Gospodarstwo Agroturystyczne "Nowogród" Karolina i Paulina Borys,
- Gospodarstwo Agroturystyczne "Paliwodzizna" Alicja Blokowska.

Doskonałym miejscem rekreacji i wypoczynku, w tym wędkowania jest rzeka Drwęca. Rzeka jest bardzo atrakcyjna dla przeprowadzania spływów kajakowych, o czym świadczy fakt, iż przebiega nią trasa międzynarodowego spływu kajakowego. Jest to też doskonałe miejsce do wędkowania. Stosunkowo niedawno odkryto tu łowisko trociowe, przyciągające wielu wędkarzy. Ekosystem rzeki stwarza także dogodne warunki do występowania licznych gatunków ptactwa wodno-błotnego, co przyciąga licznych amatorów przyrody. W dolinie rzeki panują odpowiednie warunki dla wędrówek pieszych oraz zbierania runa leśnego w przybrzeżnych lasach.

5.5 Działalność gospodarcza

W 2001 r. w gminie zarejestrowanych było 424 podmiotów prowadzących działalność gospodarczą, natomiast 2010 r. liczba ta wynosiła 558. Spadek liczby podmiotów gospodarczych widoczny jest w roku 2004 i 2009. Największy spadek liczby podmiotów gospodarczych nastąpił w 2004 r. (o 51 podmiotów).

Tabela 41. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych.

PODMIOTY GOSPODARKI NARODOWEJ ZAREJESTROWANE W REJESTRZE REGON WG SEKTORÓW WŁASNOŚCIOWYCH											
ROK		**2001**	**2002**	**2003**	**2004**	**2005**	**2006**	**2007**	**2008**	**2009**	**2010**
Ogółem											
Podmioty gospodarki narodowej ogółem	jed.gosp.	424	460	496	445	452	482	491	515	509	558
Sektor publiczny											
ogółem	jed.gosp.	9	9	9	9	9	9	10	9	9	9
państwowe i samorządowe jednostki prawa budżetowego	jed.gosp.	7	7	7	7	7	7	7	6	6	6
Sektor prywatny											
ogółem	jed.gosp.	415	451	487	436	443	473	481	506	500	549
osoby fizyczne prowadzące działalność gospodarczą	jed.gosp.	387	423	460	406	407	419	420	443	436	479
spółki handlowe	jed.gosp.	4	4	6	6	6	8	11	11	11	11
spółki handlowe z udziałem kapitału zagranicznego	jed.gosp.	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1
spółdzielnie	jed.gosp.	2	2	2	2	2	2	2	1	1	1
stowarzyszenia i organizacje społeczne	jed.gosp.	5	5	5	6	7	18	22	28	29	31

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Wg podziału na sekcje PKD wzrost działalności gospodarczej odnotowywany jest w sekcjach F, L, N i O. Sekcje F i O rozwijają się najdynamiczniej w badanym okresie liczba podmiotów gospodarczych w sekcji F wzrosła o 38 podmiotów, natomiast w sekcji O liczba podmiotów wzrosła z 21 do 42 podmiotów. Najliczniejsza grupa podmiotów skupia się w sekcji G – handel detaliczny i hurtowy. W roku 2009 grupa ta liczyła 120 podmiotów gospodarczych.

Spadkiem liczby podmiotów gospodarczych wg PKD wyróżniają się sekcje A, D. W sekcjach tych nastąpił spadek kolejno o 20 i 10 podmiotów.

Tabela 42. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD.

Rok		2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
ogółem	jed.gosp.	424	460	496	445	452	482	491	515	509
Sekcja A	jed.gosp.	82	86	92	60	67	66	60	60	62
Sekcja D	jed.gosp.	74	78	85	80	75	70	74	84	64
Sekcja E	jed.gosp.	1	1	2	2	2	2	2	1	1
Sekcja F	jed.gosp.	41	41	41	41	46	55	63	69	79
Sekcja G	jed.gosp.	110	126	136	125	124	127	122	121	120
Sekcja H	jed.gosp.	8	9	9	10	11	12	13	11	11
Sekcja I	jed.gosp.	44	44	50	48	45	47	53	50	47
Sekcja J	jed.gosp.	9	9	9	8	10	10	10	11	9
Sekcja K	jed.gosp.	22	32	37	31	26	26	25	35	34
Sekcja L	jed.gosp.	0	0	0	0	0	11	13	14	14
Sekcja M	jed.gosp.	7	7	8	8	9	10	8	9	9
Sekcja N	jed.gosp.	4	4	4	6	10	10	13	12	16
Sekcja O	jed.gosp.	21	22	22	25	26	35	34	37	42

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

Oznaczenie sekcji PKD:

- Sekcja A - Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo;
- Sekcja D - wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych;
- Sekcja E - dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją;
- Sekcja F – Budownictwo;
- Sekcja G - Handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle;
- Sekcja H - Transport i gospodarka magazynowa;
- Sekcja I - Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznym;
- Sekcja J - Informacja i komunikacja;
- Sekcja K - Działalność finansowa i ubezpieczeniowa;
- Sekcja L - Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości;
- Sekcja M - Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna;
- Sekcja N - Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca;
- Sekcja O - Administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne.

W 2010 roku, spośród wszystkich gmin w powiecie golubsko-dobrzyńskim, gmina Golub-Dobrzyń figurowała na trzecim miejscu pod względem liczby zarejestrowanych podmiotów gospodarczych.

Wykres 15. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w powiecie golubsko-dobrzyński.

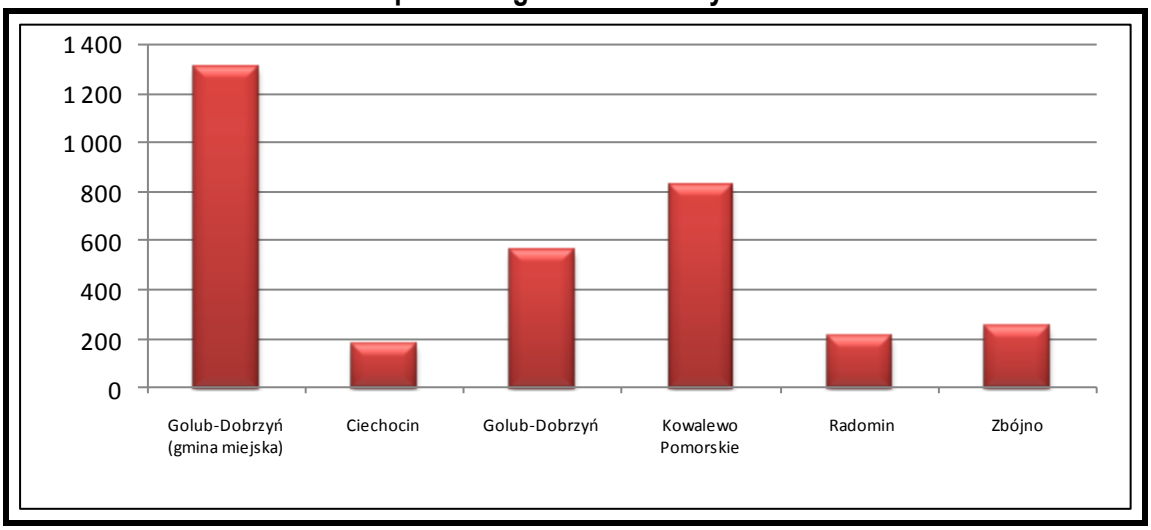

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Banku Danych Lokalnych GUS.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Na terenie gminy nie występują obiekty, obszar i urządzenia, które mogą powodować potencjalne zagrożenie bezpieczeństwa ludności i jej mienia w myśl przepisów dotyczących ochrony osób i mienia.

Według danych Wojewódzkiego Centrum Zarządzania Kryzysowego w Bydgoszczy na obszarze województwa kujawsko-pomorskiego mogą wystąpić potencjalne zagrożenia:

- pochodzenia naturalnego:
  - powodzie spowodowane wylewami rzek i kanałów oraz wynikłe z wystąpienia nawalnych opadów atmosferycznych i roztopów,
  - obejmujące dużą powierzchnię pożary traw, zarośli i lasów spowodowane czynnikami naturalnymi (np. uderzenie pioruna, samoistna reakcja chemiczna, itp.),
  - zakażenia biologiczne ludzi i zwierząt gospodarskich występujące, jako konsekwencja epidemii i epizootii;
  - wichury, śnieżyce gradobicia,
  - trzęsienia ziemi (pochodzenia naturalnego);
- związane z rozwojem cywilizacyjnym i działalnością człowieka:
  - skażenia toksycznymi środkami przemysłowymi (TSP) emitowanymi do atmosfery, wód powierzchniowych i podziemnych oraz gleby w wyniku:
    - awarii urządzeń, instalacji przemysłowych i zbiorników w zakładach produkujących, wykorzystujących w procesie produkcji lub magazynujących te środki,
    - wypadków w czasie transportu tych środków drogami kolejowymi i samochodowymi;
    - wielkich pożarów występujących na dużym obszarze lub obejmujące wiele obiektów, a powstałe w wyniku zapłonu lub wybuchu przemysłowych substancji chemicznych, awarii sieci przemysłowych, maszyn i urządzeń, zaprószenia ognia lub podpalenia;
  - katastrofalne powodzie w wyniku awarii obiektów hydrotechnicznych;
  - wypadki komunikacyjne mogące mieć charakter katastrof np.: drogowe z udziałem wielu pojazdów,
  - katastrofy budowlane mogące powstać w wyniku błędów budowlanych, awarii instalacji komunalnych, wad konstrukcyjnych;

- zakłócenia porządku i bezpieczeństwa publicznego spowodowane zamachami terrorystycznymi i inną działalnością zorganizowanych grup przestępczych, masowymi wystąpieniami lub protestami społecznymi na różnym tle;
- związane z występowaniem konfliktów zbrojnych;
- sytuacje kryzysowe będące skutkami wtórnymi katastrof np.: głód, epidemie, klęska ekologiczna.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń do najważniejszych zagrożeń, mających wpływ na życie człowieka należą:

- zagrożenia powietrza atmosferycznego:
  - emisja zanieczyszczeń z domowych instalacji grzewczych (ogrzewanie oparte o węgiel i drewno),
  - spalanie w paleniskach domowych i lokalnych kotłowniach materiałów takich jak opakowania z powłoką aluminiową, butelki PET,
  - emisja komunikacyjna (narażone są zwłaszcza tereny zabudowy znajdujące się w sąsiedztwie ważniejszych szlaków komunikacyjnych,
  - emisja przemysłowa;
- zagrożenie hałasem:
  - przebieg drogi krajowej nr 15 i drogi wojewódzkich, gdzie jest największe natężenie ruchu;
- pola elektromagnetyczne:
  - stacje radiowe, telewizyjne i telefonii komórkowej,
  - medyczne urządzenia diagnostyczne i terapeutyczne,
  - urządzenia przemysłowe,
  - urządzenia gospodarstwa domowego,
  - systemy przesyłowe energii elektrycznej,
- poważne awarie przemysłowe:
  - transport gazu,
  - transport substancji niebezpiecznych drogowym,
  - niewłaściwie postępowanie z odpadami zawierającymi substancje niebezpieczne,
  - wpływ zakładu zaliczonego do Zakładów Zwiększonego Ryzyka firmy Eurogaz Jacek Pakulski znajdujący się w miejscowości Białkowo.

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU

GMINY

Klasycznym narzędziem, stosowanym od wielu lat w analizie strategicznej, jest zestawienie mocnych i słabych stron analizowanego podmiotu (w tym przypadku gminy) oraz określenie jego szans i zagrożeń rozwojowych . Nazwa SWOT pochodzi z języka angielskiego i oznacza: S – Strengths (silne strony), W – Weeknesses (słabości), O - Opportunities (możliwości), T – Threats (zagrożenia). Przyjęta metoda pozwala na zebranie i uszeregowanie informacji o potencjale rozwojowym gminy oraz o dostrzeganych barierach. Zwraca jednocześnie uwagę na pojawiające się zewnętrzne szanse i zagrożenia.

W ramach analizy SWOT skoncentrowano się na ocenie wewnętrznych zasobów gminy, jej atutów i problemów wynikających z przedstawionych uwarunkowań społecznych, gospodarczych, przyrodniczych, infrastrukturalnych.

7.1 Mocne strony

Do mocnych stron gminy Golub-Dobrzyń zakwalifikowano:

- wartościowy potencjał ludzki – uczciwi i rzetelni mieszkańcy, zaangażowani mieszkańcy w sprawy gminy i jej rozwoju;
- położenie gminy wokół miasta Golub-Dobrzyń, które mimo swych słabości stanowi jednak jako miasto powiatowe czynnik aktywizujący przyległy teren;
- duża atrakcyjność turystyczno – rekreacyjna południowego obszaru gminy;
- dobry poziom produkcji rolniczej;
- dostępność terenów pod budownictwo mieszkaniowe;
- bliskość Torunia;
- własne ujęcia wody;
- położenie gminy przy szlaku komunikacyjnym Wielkopolska – Mazury, przy drodze krajowej nr 15;
- dobra gęstość dróg wojewódzkich zapewniająca połączenia z przyległymi ośrodkami;
- baza oświatowa;
- znaczący udział osób w wieku produkcyjnym.

7.2 Słabe strony

Do słabych stron gminy Golub-Dobrzyń zakwalifikowano:

- utrudniony zbyt produkcji rolniczej;

- słaby stan techniczny dróg gminnych i powiatowych;
- brak inwestorów wewnętrznych z kapitałem;
- wysokie bezrobocie;
- niskie dochody mieszkańców;
- niski poziom wykształcenia ludności;
- brak sieci gazowej;
- słaby stan sieci energetycznej.

7.3 Szanse

Do szans gminy Golub-Dobrzyń zaliczono:

- możliwość pozyskania zewnętrznych środków unijnych na finansowanie inwestycji związanych z ochroną środowiska, wynikająca z konieczności wypełnienia zobowiązań akcesyjnych oraz polityki ekologicznej państwa;
- dalsza promocja gminy na zewnątrz;
- ożywienie gospodarcze w regionie;
- wykorzystanie walorów Drwęcy i jej dopływów;
- realizacja gazociągu wysokiego ciśnienia na relacji Wąbrzeźno – Brodnica, umożliwiająca wyposażenie gminy w system zasilania w gaz;
- atrakcyjność lokalizacyjna miejscowości Wrocki;

7.4 Zagrożenia

Do zagrożeń, mogących mieć negatywny wpływ na gminę Golub-Dobrzyń:

- brak zainteresowania ze strony inwestorów zewnętrznych;
- niewystarczająca ilość instytucji szczebla ponadpodstawowego;
- wzrost natężenia ruchu pojazdów przy braku wydajnego systemu komunikacji międzyregionalnej;
- emigracja wykształconych i przedsiębiorczych młodych ludzi za granicę i do większych miast;
- wysoki poziom fiskalizmu i skomplikowane procedury prowadzenia działalności gospodarczej;
- zagrożenia bezpieczeństwa, patologie;
- zagrożenia związane z oddziaływaniem firmy Eurogaz Jacek Pakulski – zakład zaliczony do zakładu zwiększonego ryzyka wystąpienia awarii przemysłowej.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Tabela 43. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

Wyszczególnienie gruntów	Powierzchnia ewidencyjna w ha
Grunty Skarbu Państwa	7 358
Grunty gmin i zw. międzygminnych	339
Grunty osób fizycznych	11 777
Grunty kościołów i związków wyznaniowych	102
Grunty spółdzielni	1
Grunty powiatów	100
Grunty województw	8
Pozostałe	15
Razem	19 700

Źródło: Starostwo Powiatowe w Golubiu-Dobrzyniu. Stan na 2011 r.

Wykres 16. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń.

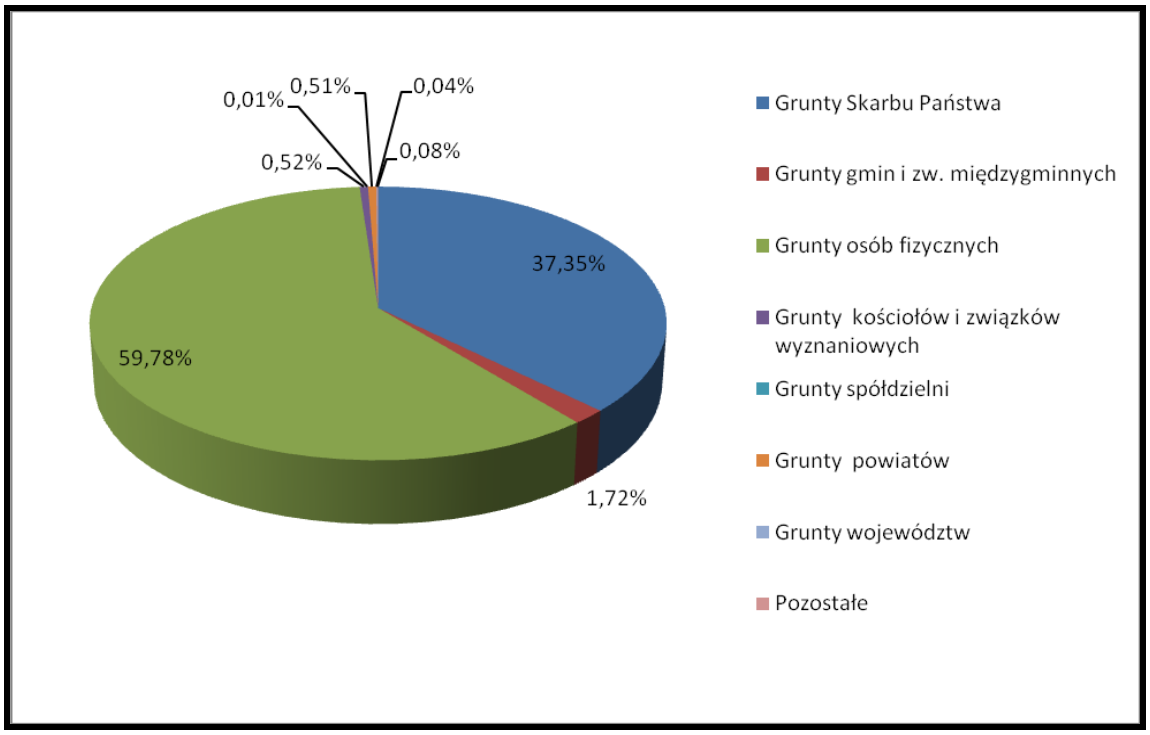

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu. Stan na 2011 r.

Według danych ze Starostwa Powiatowego w Golubiu-Dobrzyniu, dotyczących struktury prawnej gruntów, w gminie Golub-Dobrzyń najliczniejszą grupę stanowią grunty osób fizycznych – 59,78%. Najmniejszą powierzchnię stanowią grunty spółdzielni – 0,01%.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

9.1 Obszary i obiekty chronione prawem

W granicach gminy wiejskiej Golub-Dobrzyń znajdują się następujące tereny (lub ich fragmenty) objęte ochroną na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tekst jednolity z 2010 r., Dz. U Nr 76, poz. 489 z późniejszymi zmianami):

- Rezerwat Przyrody „Rzeka Drwęca";
- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy;
- Specjalny Obszar Ochrony Siedlisk PLH280001 Dolina Drwęcy;
- pomniki przyrody;
- użytki ekologiczne.

9.1.1 Rezerwat Przyrody „Rzeka Drwęca"

Rezerwat Przyrody został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. (Monitor Polski nr 71, poz. 302). Ochroną objęto koryto rzeki wraz z przybrzeżnym pasem o szerokości 5 m po obu stronach rzeki. Celem uznania rezerwatu jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, w szczególności pstrąga, łososia, troci i certy. Ww. Zarządzenie wprowadza na terenie rezerwatu szereg zakazów m.in. zakaz przegradzania rzeki urządzeniami uniemożliwiającymi rybom swobodny przepływ, niszczenia i usuwania oraz jakiejkolwiek eksploatacji roślinności wodnej, wycinania drzew i krzewów, wycinania trzciny, sitowia i innych roślin oraz koszenia trawy. Na obszarze rezerwatu przyrody obowiązują najbardziej rygorystyczne reżimy ochronne i ściśle określone zasady gospodarowania, które należy uwzględniać w bieżącej i planowanej działalności gospodarczej. Wszystkie działania w zakresie zagospodarowania brzegów rzeki (w tym dla potrzeb turystyki i rekreacji) należy uzgadniać z Regionalny Dyrektorem Ochrony Środowiska. Orientacyjną lokalizacje rezerwatu przedstawia rysunek nr 2. Dla rezerwatu wykonano „Plan ochrony na okres od 1.01.2009 do 31.12.2028". Jednakże trzeba zaznaczyć iż w chwili opracowania studium plan nie jest zatwierdzony – prawnie umocowany. Głównym przedmiotem ochrony jest ochrona warunków trwania populacji gatunków ryb i minogów pierwotnie występujących w rzece Drwęcy ze szczególnym uwzględnieniem gatunków wędrownych: łososia, troci i certy oraz jesiotra bałtyckiego i minoga rzecznego. Natomiast drugorzędowym przedmiotem jest ochrona warunków trwania zespołów ryb charakterystycznych dla poszczególnych odcinków rzeki i jej dopływów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rzadkich bądź zagrożonych. Jak wskazuje „Plan ochrony…" lokalnie zagrożeniem dla fauny kręgowej jest zjawisko tzw. rozlewania się miast. Należy wskazać, iż stopniowa

zabudowa trenów przyległych do rezerwatu może w istotny sposób obniżyć jego atrakcyjność dla fauny kręgowej. Dlatego też w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego znaleźć się powinny zapisy ograniczające możliwość lokalizacji nowej zabudowy na terenach bezpośrednio przyległych do rezerwatu. Najgroźniejszym przejawem działalności ludzkiej są zmiany w strukturze strefy brzegowej. Należy zapobiec przekształceniom antropogenicznym łąk w obszarze rezerwatu w bezwartościowe przyrodniczo formacje roślinności, zwłaszcza o składzie gatunkowym obfitującym w gatunki obce, które stanowić mogą zagrożenie dla rodzimej flory i nie mające żadnej wartości dla rodzimej fauny. Przekształcanie obszarów nadbrzeżnych jest jednym z największych zagrożeń dla fauny rezerwatu. Objęty ochroną obszar powinien zostać powiększony do granic zasięgu terasy zalewowej. Włączone powinny zostać połączone z rzeką starorzecza. W planach zagospodarowania przestrzennego terenów przyległych do rezerwatu należy umożliwić swobodną migrację zwierząt.

Ponadto „Plan ochrony…" postuluje o powiększenie rezerwatu do granic zasięgu terasy zalewowej. Powinny zostać połączone z rzeką starorzecza.

9.1.2 Obszar Chronionego Krajobrazu Dolina Drwęcy

Przedmiotowy O.Ch.K., to wyróżniające się przyrodniczo i krajobrazowo teren o zróżnicowanych typach ekosystemów, chroniony ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub ze względu na istniejące bądź odtwarzane korytarze ekologiczne. Na obszarze gminy Golub-Dobrzyń znajduje się jedynie część O.Ch.K., który chroni malowniczy krajobraz klasycznie wykształconej pradoliny Drwęcy z kompleksami leśnymi i licznymi jeziorami. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Nr 21/92 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Toruńskiego nr 27, poz. 178 z późniejszymi zmianami).Aktualnie obowiązujące nakazy, położenie, ustalenia dotyczące ochrony zostały przedstawione w Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (opublikowana w Dz. U. Województwa Kujawsko-Pomorskiego nr 99 poz. 793 z dnia 22 kwietnia 2011r.). Wyżej wymieniona uchwała zabrania m.in. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Istnieje jednakże odstępstwo od tego w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego i kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów na tym obszarze polegają na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona doliny rzeki Drwęcy wraz z pasem roślinności okalającej, propagowanie

nasadzeń gatunków rodzimych drzew i krzewów liściastych, racjonalna gospodarka leśna, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk w obrębie Doliny Drwęcy.

Rysunek 16. Gmina Golub-Dobrzyń na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu

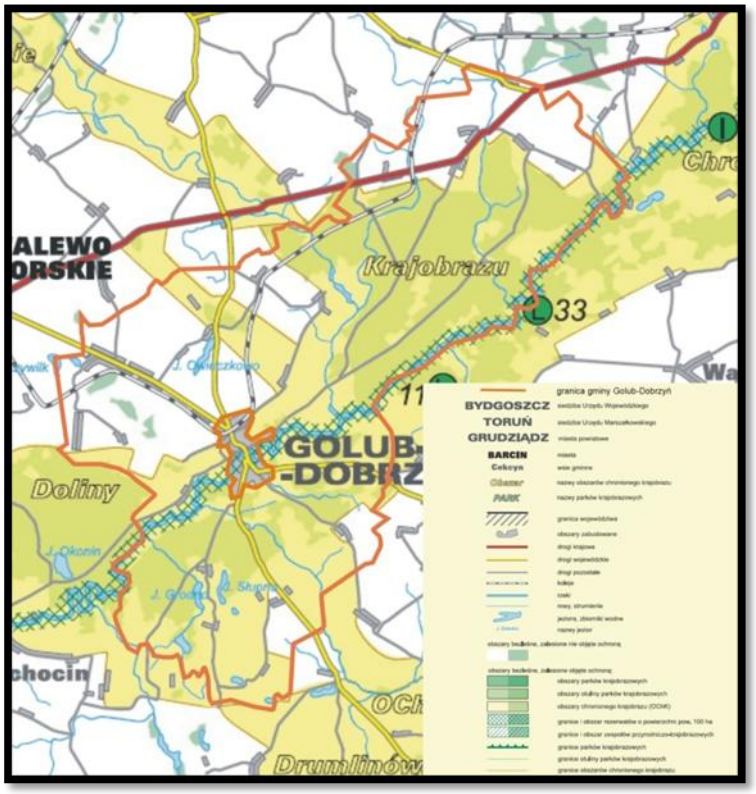

Źródło: RDOŚ Bydgoszcz.

9.1.3 Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001

Obszar stanowi teren rezerwatu "Rzeka Drwęca" z dopływami Grabiczek i Dylewka, z przyujściowymi fragmentami rzek: Dylewki, Pobórskiej Strugi, Gizeli, Bałcynki, Iławki i Elżki oraz Wel i przepływowymi jeziorami Ostrowin i Drwęckie, a także nie wchodzący w obszar rezerwatu, cenny przyrodniczo fragment rzeki Wel, który łączy inny typowany do sieci Natura 2000 obszar o nazwie "Zakole rzeki Wel" z rzeką Drwęcą. W skład ostoi wchodzi także jedno z 3 istniejących w regionie jezior lobeliowych - J. Czarne. Oprócz samych wód, teren ostoi obejmuje pasy gruntu o szerokości 5 m, po obu stronach w/wych rzek wchodzących w skład rezerwatu "Rzeka Drwęca" i rzeki Wel oraz obszar stanowiący siedliska z różnego typu zbiornikami wodnymi (starorzecza), lasami łęgowymi i ekstensywnie użytkowanymi łąkami w dolinie rzeki.

Obszar w większości położony jest na terenie rezerwatu przyrody Rzeka Drwęca (1 888,27 ha; 1961); niewielka część na terenie Welskiego Parku Krajobrazowego (20 300 ha; 1995) oraz Obszaru Chronionego Krajobrazu Dolina Drwęcy (56 854 ha).

Rysunek 17. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001 na terenie Gminy Golub-Dobrzyń

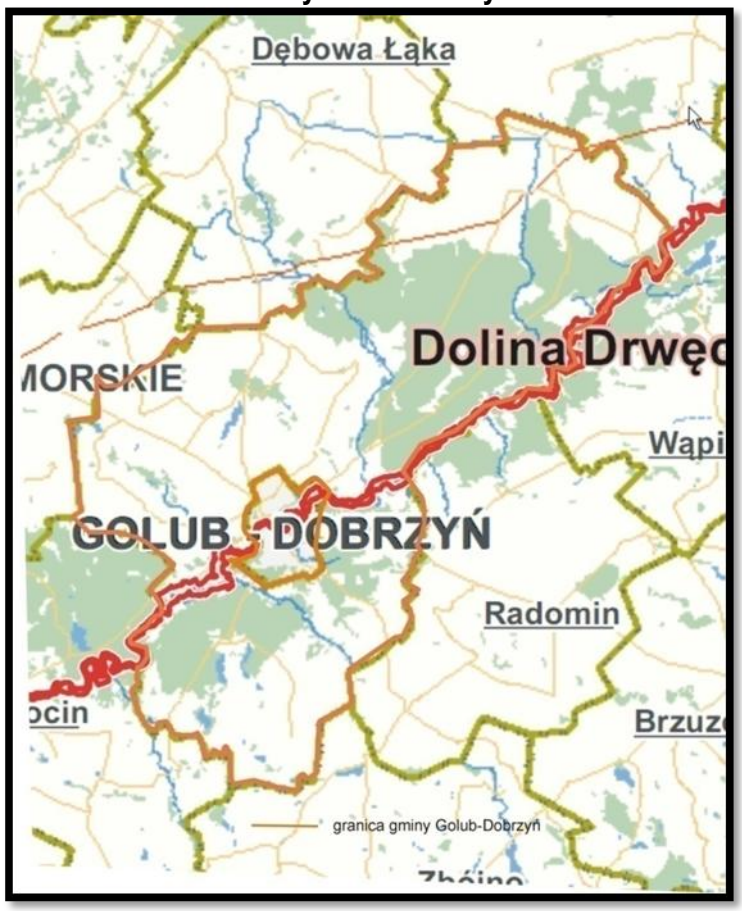

Źródło: RDOŚ Bydgoszcz.

Na terenie obszaru Natura 2000 znajdują się następujące typy siedlisk:

- 3110 Jeziora lobeliowe (1% pokrycia terenu SOO);
- 3130 Brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea (3%);
- 3150 Starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion (3%);
- 3160 Naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (12%);
- 3270 Zalewane muliste brzegi rzek (0,01%);
- 6430 Ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) (0,01%);
- 6510 Niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) (15%);
- 7140 Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) (1%);

- 7150 Obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion (0,01%);
- 7230 Górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (1%);
- 9170 Grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) (1,5%);
- 91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe (7%).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione ssaki, wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

- 1337 Castor fiber (bóbr europejski);
- 1355 Lutra Lutra (wydra).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki płazów i gadów, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1166 Triturus cristatus (traszka grzebieniasta);
- 1188 Bombina bombina (kumak nizinny).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki ryby, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1099 Lampetra fluviatilis (minóg rzeczny);
- 1106 Salmo salar (łosoś atlantycki);
- 1130 Aspius aspius (boleń);
- 1134 Rhodeus sericeus amarus (różanka);
- 1145 Misgurnus fossilis (piskorz);
- 1149 Cobitis taenia (koza);
- 1163 Cottus gobio (głowacz białopłetwy).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ssaków:

- Alces alces;
- Capreolus capreolus;
- Cervus elaphus;
- Glis glis;
- Lepus capensis;
- Myotis daubentonii,
- Neomys fodiens,
- Nyctalus noctula,

- Pipistrellus nathusii;
- Plecotus auritus;
- Sicista betulina;
- Sorex araneus;
- Sorex minutus.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki płazów i gadów:

- Bufo bufo;
- Bufo calamit;
- Bufo viridis;
- Pelobates fuscus;
- Rana arvalis;
- Rana esculenta;
- Rana ridibunda;
- Triturus vulgaris.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ryb:

- Chondrostoma nasus;
- Thymallus thymallus;
- Vimba vimba;

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki roślin:

- Carex aren aria;
- Carlina acaulis;
- Chimaphila umbellate;
- Coeloglossum viride;
- Convallaria majalis;
- Daphne mezereum;
- Equisetum telmateia;
- Frangula alnus;
- Galium odoratum;
- Hedera helix;
- Helichrysum arenarium;
- Hierochloe australis;
- Hierochloe odorata;

- Jovibarba sobolifera;
- Lathyrus palustris;
- Lilium martagon;
- Lycopodium clavatum;
- Nymphaea alba;
- Platanthera bifolia;
- Polypodium vulgare;
- Primula veris;
- Ribes nigrum;
- Viburnum opulus.

Obszar ważny dla ochrony bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Stwierdzono tu występowanie 12 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Sama Drwęca stanowi jedyny ichtiologiczny rezerwat na terenie województwa warmińsko-mazurskiego. Rzeka Drwęca i jej dorzecze objęte jest krajowym programem restytucji ryb wędrownych, zaś rzeka Wel jest wymieniana jako jeden z głównych cieków dorzecza Drwęcy o walorach kwalifikujących ją jako podstawowe tarlisko anadromicznych ryb wędrownych i siedlisko ryb prądolubnych, będących w sferze zainteresowania Unii Europejskiej. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym - występuje tu 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 7 gatunków ryb. Dodatkowym atutem obszaru jest jego kształt, sprzyjający zachowaniu tras migracji i rozprzestrzeniania się wielu gatunków fauny i flory. Jest to korytarz ekologiczny między Doliną Wisły a Pojezierzem Mazurskim. Warto podkreślić, że rzeka Drwęca stanowi rezerwuar wody pitnej dla miasta Torunia, co powinno sprzyjać zachowaniu jej walorów przyrodniczych.

9.1.4 Pomniki przyrody

Na terenie gminy wiejskiej Golub-Dobrzyń zlokalizowanych jest 24 pomniki przyrody (do 1993 25 pomników przyrody), są to głównie pojedyncze drzewa zaś w parkach skupiska drzew. Położenie, obwód, wysokość oraz gatunki oraz akt prawny utworzenia lub zniesienia pomnika przedstawia tabela poniżej.

Tabela 44. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń

Lp.	Rodzaj pomnika przyrody	Jeśli skupisko - liczba sztuk	Nazwa polska	Obwód	Wysokość	Położenie	Obowiązująca podstawa prawna, ustanawiająca formę ochrony przyrody wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
1	Drzewo	1	Dąb	182	27	Park w miejscowości Karczewo	Dec. Nr 364/RLop-410/22/70 wydz. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r./Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970r.
2	Drzewo	1	Lipa	118	26	Park w miejscowości Karczewo	
3	Drzewo	1	Dąb	430	24	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
4	Drzewo	1	Dąb	330	23	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
5	Drzewo	1	Dąb	300		Park wiejski na terenie miejscowości Gajewo	
6	Drzewo	1	Dąb	340	24	Wieś Owieczkowo, blisko starego dworku	
7	Drzewo	1	Dąb	375	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	Orzeczenie Prez. WRN w Bydgoszczy, nr 183/56 z dn. 8.02.55r. (Dz. Urz. WRN w Bydgoszczy nr 4 poz. 13-19 z 25.05.1957 r.)
8	Drzewo	1	Dąb	323	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
9	Drzewo	1	Dąb	425	12	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
10	Drzewo	1	Jarząb szwedzki	215	14	Nadleśnictwo Golub – Dobrzyń Leśnictwo Bobrowisko w parku Nadleśnictwie Konstancjewo	Rozporządzenie Nr 40/93 Wojewody Toruńskiego z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994 r. Nr 1, poz. 1)
11	Drzewo	1	Dąb	324	25	Park Sokołowo	Orzeczenie Prez. WRN. w Bydgoszczy, nr 149/55 z dn. 8.02. 55r. (Dz. U WRN w Bydgoszczy nr 5/56,poz. 19 z 1956 r.)
12	Drzewo	1	Dąb	323	25	Park Sokołowo	
13	Drzewo	1	Dąb	343	25	Park Sokołowo	
14	Drzewo	1	Dąb	354	25	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wydz. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r. /Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r./
15	Drzewo	1	Dąb	282	22	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wydz. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r. /Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r.

16	Drzewo	1	Dąb	335	25	Wieś Zaręba	
17	Drzewo	1	Jesion wyniosły	290	25	Park wiejski we wsi Pusta Dąbrówka	
18	Drzewo	1	Dąb szypułkowy	362	25	Park wiejski we wsi Gałczewko	
19	Drzewo	1	Dąb dwupienny	415 i 362	27	Miejscowość Cieszyny na granicy dwóch gospodarstw	
20	Drzewo	1	Wiąz	247	20	Miejscowość Ostrowie, park wiejski	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
21	Skupisko drzew	5	Lipa	308-496	22-25	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
22	Skupisko drzew	?	lipa	308-497	22-26	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
23	Skupisko drzew	?	lipa	308-498	22-27	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
24	Drzewo	1	Dąb szypułkowy	382	23	Miejscowość Konstancjewo	Zachowane ze względów naukowo-dydaktycznych, Zarz. Nr 66/83 Wojewody Toruńskiego z 31.12.1983r.

Źródło: Urząd Gminy Golub-Dobrzyń oraz Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń.

Pomnik nr 10 – drzewo obumarło i pomnik został zniesiony rozporządzeniem, o którym mowa w powyższej tabeli.

Pomnik przyrody nr 1 – dąb o obwodzie 182cm, rosnący na terenie parku w miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 2 – lipa o obwodzie 118cm, rosnąca na terenie parku w miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, została utworzona pomnikiem przyrody w 1970 r.

Pomnik przyrody 3 – dąb o obwodzie 430cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 4 – dąb o obwodzie 330cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo, w obrębie Karczewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody 5 – dąb o obwodzie 300cm, rosnący w parku wiejskim w miejscowości Gajewo, obręb Gajewo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody 6 – dąb o obwodzie 340cm, rosnący na terenie wsi Owieczkowo, niedaleko starego dworku, w obrębie Sokoligóra, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 7 – dąb o obwodzie 375 cm, rosnący w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, obręb Skępsk, ma około 700 lat. Utworzony 25.05.1957 r.

Pomnik przyrody nr 8 – dąb o obwodzie 323cm, znajdujący się w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, w obrębie Skępsk, Utworzony 25.05.1957 r.

Pomniki przyrody nr 9 – dąb o obwodzie 425 cm, znajdujący się w Nadleśnictwie Golub-Dobrzyń, w obrębie Skępsk ma około 700 lat. Utworzony 25.05.1957 r.

Pomnik przyrody nr 10 – jarząb szwedzki o obwodzie 215 cm, rosnący na terenie Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń, w obrębie Kujawa ma około 700 lat. Utworzony w 1960 r. Niestety drzewo obumarło i zostało wykreślone z Rejestru Pomników Przyrody.

Pomnik przyrody nr 11 – dąb o obwodzie 324 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, w obrębie Sokołowa ma około 180 lat. Utworzone w 1956 r.

Pomnik przyrody nr 12 – dąb o obwodzie 323 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, w obrębie Sokołowo ma około 180 lat. Utworzone w 1956 r.

Pomnik przyrody nr 13 – dąb o obwodzie 343 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obręb Sokołowo w gminie Golub-Dobrzyń ma około 180 lat. Utworzone w 1956 r.

Pomnik przyrody nr 14 – dąb o obwodzie 354cm, rosnący na terenie parku we wsi Sokołowo, w obrębie Sokołowo, utworzony w 1970 r.

Pomnik przyrody nr 15 – lipa o obwodzie 282 cm, rosnąca na terenie parku we wsi Sokołowo, w obrębie Sokołowo utworzony 1970 r.

Pomnik Przyrody nr 16 – dąb o obwodzie 325cm, rosnący we wsi Zaręba, obręb Paliwodzizna, gmina Golub-Dobrzyń. WG Zarządzenia Nr 13/85: dąb o obw. 335 wys. 25m w wieku ok 250 lat na terenie wsi Zaręba na granicy 2 prywatnych gospodarstw. Utworzony 18.03.1985 r.

Pomnik przyrody nr 17 – jesion wyniosły o obwodzie 290 cm rosnący w parku wiejskim we wsi Pusta – Dąbrówka, w obrębie Pusta – Dąbrówka. Utworzony 31.12.1982 r.

Pomnik przyrody nr 18 – dąb szypułkowy o obwodzie 362 cm, rosnący w parku wiejskim we wsi Gałczewko, obręb Gałczewko. Utworzony 31.12. 1982 r.

Pomnik przyrody nr 19 – dąb dwupienny o obwodzie 415 cm i 362 cm rosnący na granicy dwóch gospodarstw w miejscowości Cieszyny, obrębie Cieszyny. Utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 20 – wiąz o obwodzie 247 cm rosnący w parku wiejskim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 21 – skupienie 5 lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 496 cm, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 22 – skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 497 cm, wieku 130 lat rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, w obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 23 – skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 498 cm, wieku 130 lat, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, w obrębie Ostrowite, utworzony 21.10.1981 r.

Pomnik przyrody nr 24 – dąb szypułkowy o obwodzie 382 cm, rosnący w miejscowości Konstancjewo, w obrębie Kujawa utworzony 31.12.1983 r.

W stosunku do ww. drzew wprowadzono ochronę polegającą na stosowaniu zakazów i wycinania, niszczenia lub uszkadzania drzew, zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści, zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew, umieszczania tablic, napisów i innych znaków oraz wznoszenia budowli w pobliżu drzew.

W stosunku do pomników przyrody należy poprawiać warunki wzrostu i żywotności poprzez usuwanie drzew negatywnie oddziałujących,

- nie prowadzić szlaków zrywkowych w pobliżu wykazanych drzew;
- na bieżąco porządkować najbliższe otoczenie drzew;
- zwalczać pasożytnicze grzyby w pobliżu i na pomnikach przyrody;
- zaleca się sprawdzić stan oznaczenia pomników, nieoznaczone oznaczyć właściwymi tabliczkami.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowane są trzy projektowane pomniki przyrody. Pierwszy zlokalizowany jest na terenie leśnictwie Paliwodzizna w oddziale 297 jx jest nim dąb szypułkowy w wieku 250 lat, obwodzie 471ck i wysokości 25 m. Drugi w obrębie Leśno w oddziale 173 c, jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat obwodzie 520cm i wysokości 17 m . Trzeci podobnie jak drugi zlokalizowany jest w obrębie Leśno w oddziale 173 c i jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat, jego wysokość sięga 22m a obwód 390cm.

W stosunku do projektowanych pomników przyrody powinno się :

- podjąć starania o jak najszybsze uznanie pomników odpowiednimi aktami prawnymi;
- po ich uznaniu odpowiednio oznaczyć w terenie;
- postępować zgodnie z uwagami podanymi dla istniejących pomników przyrody.

Fotografia 10. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewko

Źródło: Materiały własne

Fotografia 11. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości Gałczewko

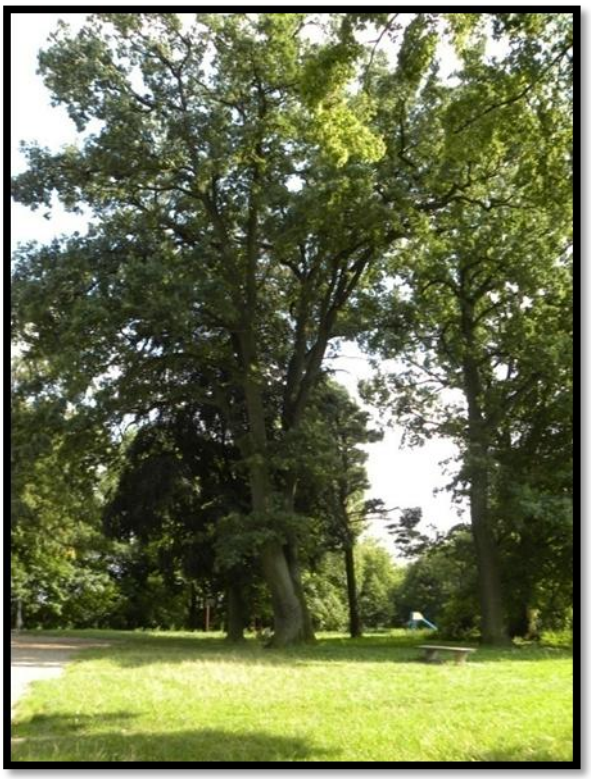

Źródło: Materiały własne

9.1.5 Użytki ekologiczne

Na terenie gminy istnieje 85 użytków ekologicznych, uznanych Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko - Pomorskiego Nr 1/2004 Wojewody Kujawsko-Pomorskiego z 19 stycznia 2004 r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne (Dz. Urz. Woj. Tor. z 2004 r. Nr 8, poz. 76) oraz Rozporządzeniem Nr 22/96 Wojewody Toruńskiego z dnia 28 czerwca 1996r. w sprawie uznania za użytki ekologiczne utworów przyrody położonych na terenie województwa toruńskiego (Dz. Urz. Woj. Tor. z 1996 r. Nr 15, poz. 88). Ich charakterystykę zamieszczono w tabeli poniżej. Wszystkie położone są na terenie Lasów Państwowych, tworzą je bagna starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową, zatopione zagłębienia porośnięte olchą i brzozą, brzegi rzeki Kujawki porośnięte roślinnością szuwarową, Zatorfione nisze jeziora, rzek, porośnięte bezodpływowe zagłębienia, oczka wodne, bagna. Szczegółowe dane dotyczące użytków ekologicznych zostały przedstawione w tabeli poniżej.

Tabela 45. Użytki ekologiczne na terenie gminy

Lp.	Nazwa	Położenie		Pow. [ha]	Opis obiektu
		Leśnictwo/obręb/Nadleśnictwo	Oddz/ pododdz		
1	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń,	155d	0,36	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
2	Bagno	Leśnictwo Gajewo, obręb Leśno, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń,	170g	0,25	Bagno porośnięte roślinnością szuwarową
3	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279t	1,15	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
4	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279o	1,34	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
5	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280h	0,27	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
6	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Płonne, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280d	0,24	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
7	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279c	0,29	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
8	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280g	0,24	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
9	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	284b	0,70	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
10	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Paliwodzizna, Nadleśnictwo Golub-	288g	0,30	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością

		Dobrzyń			szuwarową i zaroślową
11	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Paliwodzizna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	287b	0,37	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
12	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43i	0,47	Zatopione zagłębienie porośnięte olchą i brzozą
13	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	37c	0,23	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem brzozy i olszy
14	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	68Ad	0,23	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
15	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	39b	0,28	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem
16	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	40n	1,38	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
17	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	41d	0,71	Porośnięte bezodpływowe zagłębienie
18	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43h	0,47	Zatopione zagłębienie wytopiskowe porośnięte olszą, bzem i zespołem szuwarów.
19	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43d	1,00	Zatopione zagłębienie porośnięte olchą i brzozą
20	Brzeg rzeki Kujawki	Leśnictwo Mokry Las, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	114f	0,49	Brzeg rzeki Kujawki porośnięty roślinnością szuwarową i zaroślową.
21	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	21c	0,56	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową

		Dobrzyń			
22	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	56c	0,51	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem brzozy i olszy
23	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	41d	0,53	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte zespołem szuwarów i zarośli
24	Łąka	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	127f	6,41	Łąka śródleśna z oczkiem wodnym
25	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Tokary, Nadleśnictwo Golub Dobrzyń	39b	0,63	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz nalotem brzozy i olszy
26	Porośnięte zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	114b	0,49	Zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
27	Porośnięte zagłębienie	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	192i	1,42	Zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową
28	Bagno	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	158o	0,46	Bagno nad Drwęcą
29	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	9k	1,91	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki Wawrzonki
30	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	23c	9,70	Zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki
31	Brzeg rzeki Drwęcy	Leśnictwo Bobrowisko, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	192k	0,77	Brzeg d. kor. Drwęcy, porośnięty wierzbą i brzozą
32	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	24f	4,79	Zatorfiona nisza jeziorna

		Dobrzyń			
33	Zatorfiona rynna rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	45g	1,07	Zatorfiona rynna rzeki Wawrzonki
34	Pastwisko	Leśnictwo Gałczewko, obręb Konstancjewo, nadleśnictwo Golub-Dobrzyń,	70d	0,33	Pastwisko okresowo zalewane, porośnięte łozą
35	Zatorfiona rynna rzeki Wawrzonki	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	45g	0,78	Zatorfiona rynna odpł. w dol. Wawrzonki
36	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66b	0,88	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olszą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
37	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66b	0,76	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olchą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
38	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66f	7,25	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olchą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
39	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Paliwodzizna/Płonne, Nadleśnictwo Golub Dobrzyń	Paliwodzizna: 284b, Płonne: 280f	1,05	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
40	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Kujawa, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	97b	1,46	Porośnięte bezodpływowe zagłębienie
41	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Cieszyny, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	49t	1,67	Porośnięte bezodpływowe zagłębienie
42	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Płonne, Nadleśnictwo Golub Dobrzyń	279r	1,15	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
43	Zatorfione zagłębienie	Leśnictwo Nowa Wieś, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	101g, h	5,94	Zatorfione zagłębienie rzeki Wawrzonki

		Dobrzyń			
44	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297fx	0,25	Bagno starorzecza Drwęcy porosnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
45	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297o	0,40	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
46	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	279s	0,40	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
47	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Białkowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	280f	2,28	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
48	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń, oddział leśny 153d.	153d	1,67	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
49	Zatopione zagłębienie	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	43d	2,24	Zatopione zagłębienie wytopiskowe porośnięte olszą, bzem i zespołem szuwarów.
50	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72k, 104b, 105d	3,16	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
51	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297f	0,29	Bagno starorzecza Drwęcy
52	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72f	3,65	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
53	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297a	0,38	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
54	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-	297s, ix, cx, dx	4,51	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową

		Dobrzyń,			
55	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń,	297hx	0,15	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
56	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297h	0,10	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
57	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297k, m	1,13	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
58	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	298d	1,76	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
59	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	307b	0,85	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
60	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	308c	1,00	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
61	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	308h	1,32	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
62	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	315h	0,90	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
63	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	317h	2,61	Śródleśne bagno porośnięte roślinnością szuwarową
64	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	327d	0,37	Śródleśne bagno porośnięte roślinnością szuwarową
65	Zatorfione	Leśnictwo Bobrowisko,	101b	3,98	Zatorfione zagłębienie rzeki

	zagłębienie rzeki Wawrzonki	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń			Wawrzonki porośnięte łozą.
66	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	287c	0,37	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
67	Bagno	Leśnictwo Paliwodzizna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	297g, i, j, k, l	5,17	Bagno starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
68	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	29h	0,25	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
69	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	24c	5,79	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olchą, roślinnością szuwarową i zaroślową.
70	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72b	0,39	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
71	Zatorfiona nisza jeziorna	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	66f	8,14	Zatorfiona nisza jeziorna porośnięta olszą oraz roślinnością zaroślową i szuwarową
72	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72d	3,65	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
73	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	72j, 104b, h, 105c	3,81	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
74	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Cieszyny, nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	148h, 149j, 155b, 156a	9,97	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową.
75	Zatorfiona rynna odpływowa w dolina rzeki	Leśnictwo Przeszkoda, Nadleśnictwo Golub-	23c, 9j	11,26	Zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki porośnięta zespołami

	Wawrzonki	Dobrzyń,			szuwarowymi.
76	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Golub-Dobrzyń	144c	0,36	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
77	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	149k, 156b	4,62	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
78	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	153d	1,63	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
79	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Paliwodzizna, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	330a, b	14,30	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową oraz brzozą i olchą.
80	Bezodpływowe zagłębienie	Leśnictwo Pusta Dąbrówka, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	155b	1,06	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
81	Zatorfiona dolina rzeki Ruziec	Leśnictwo Paliwodzizna, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	331b	0,68	Zatorfiona dolina rzeki Ruziec
82	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	330a	7,10	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
83	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	330c, d	7,01	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
84	Zagłębienie bezodpływowe	Leśnictwo Sokołowo, obręb Konstancjewo, Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń	288k	0,30	Bezodpływowe zagłębienie porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową
85	Oczko wodne	Leśnictwo Gajewo, obręb Leśno, Nadleśnictwo	170c	0,58	Śródleśne oczko wodne

		Golub-Dobrzyń			

Źródło: RDOŚ Bydgoszcz

W nadleśnictwie Golub-Dobrzyń nie ma projektowanych użytków ekologicznych. W stosunku do istniejących użytków ekologicznych należy postępować zgodnie z celem utworzenia użytku ekologicznego oraz podjąć starania o aktualizację powierzchni użytków ekologicznych w uznających je aktach prawnych (ewentualnie uczestniczyć przy opracowywaniu nowych aktów prawnych).

Tego typu ochroną objęte zostały jedynie tereny leśne i użytki zielone. Brak jest natomiast niniejszej formy ochrony przyrody i krajobrazu w rolniczej części gminy. W związku z czym zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2004 – 2007z perspektywą na lata 2008 – 2016" należy dążyć do rozpoznawania zasobów przyrody i ich waloryzacji w celu objęcia ochroną prawną kolejnych obszarów i obiektów, zwłaszcza na terenach rolniczych. Należy zaznaczyć iż na terenach tych wiele jest zadrzewień śródpolnych i przywodnych, zagłębień bezodpływowych, jednakże w wyniku postępującej antropopresji w ich okolicach w postaci melioracji, intensywnej produkcji rolnej ulegają one zanikowi. Brak tego typu skupień roślinności pozbawia miejsc schronienia dla okolicznej fauny, co jest zjawiskiem niekorzystnym.

9.2 Zielone Płuca Polski

Zielone Płuca Polski to organizacja ekologiczna utworzona w 1991 r. Idea organizacji zakłada integrację ochrony środowiska z rozwojem gospodarczym i postępem cywilizacyjnym na terenie północno - wschodniej Polski. Obejmują powierzchnię 63 229 km2, co stanowi około 20 % powierzchni Polski. Jest to słabo zaludniona część kraju: na tym obszarze mieszka około 4 mln osób, co stanowi około 10 % ludności Polski. W dniu 28 września 2005 r. podpisany został akt notarialny zakładający Fundację Zielone Płuca Polski. Celem Fundacji jest organizowanie i finansowanie zadań określonych w "Porozumieniu w sprawie współdziałania na rzecz zrównoważonego rozwoju oraz promocji obszaru Zielone Płuca Polski z zachowaniem jego różnorodności biologicznej i tożsamości kulturowej", poprzez:

- ożywienie oraz proekologiczne ukierunkowanie rozwoju społeczno-gospodarczego obszaru Zielone Płuca Polski, ze szczególnym uwzględnieniem rolnictwa, przetwórstwa rolno-spożywczego, leśnictwa, gospodarki wodnej, turystyki i lecznictwa uzdrowiskowego,
- wspieranie inicjatyw organizacyjnych i finansowych tworzących materialne podstawy rozwoju obszaru Zielone Płuca Polski,
- pozyskiwanie środków Unii Europejskiej,
- wzrost atrakcyjności i konkurencyjności obszaru Zielone płuca Polski w przestrzeni europejskiej,

- doskonalenie i promocja produktów oraz usług wytwarzanych na obszarze Zielone Płuca Polski,
- uwzględnienie areału i funkcji Zielonych Płuc polski w polityce przestrzennej i regionalnej państwa,

  podnoszenie poziomu wiedzy o walorach przyrodniczych i kulturowych obszaru Zielone Płuca polski wśród mieszkańców regionu, Polski, Europy.

Gmina Golub-Dobrzyń została włączona do obszaru funkcjonalnego Zielone Płuca Polski 25 października 2006r. wraz z innymi gminami położonymi w granicach administracyjnych których położony jest rezerwat „Rzeka Drwęca": Zbiczno, Brzozie, Brodnica, Bobrowo, Wąpielsk, Radomin, , Ciechocin, Lubicz Dolny.

Rysunek 18. Gmina i cały powiat golubsko-dobrzyński na tle zachodniej części Zielonych Płuc Polski

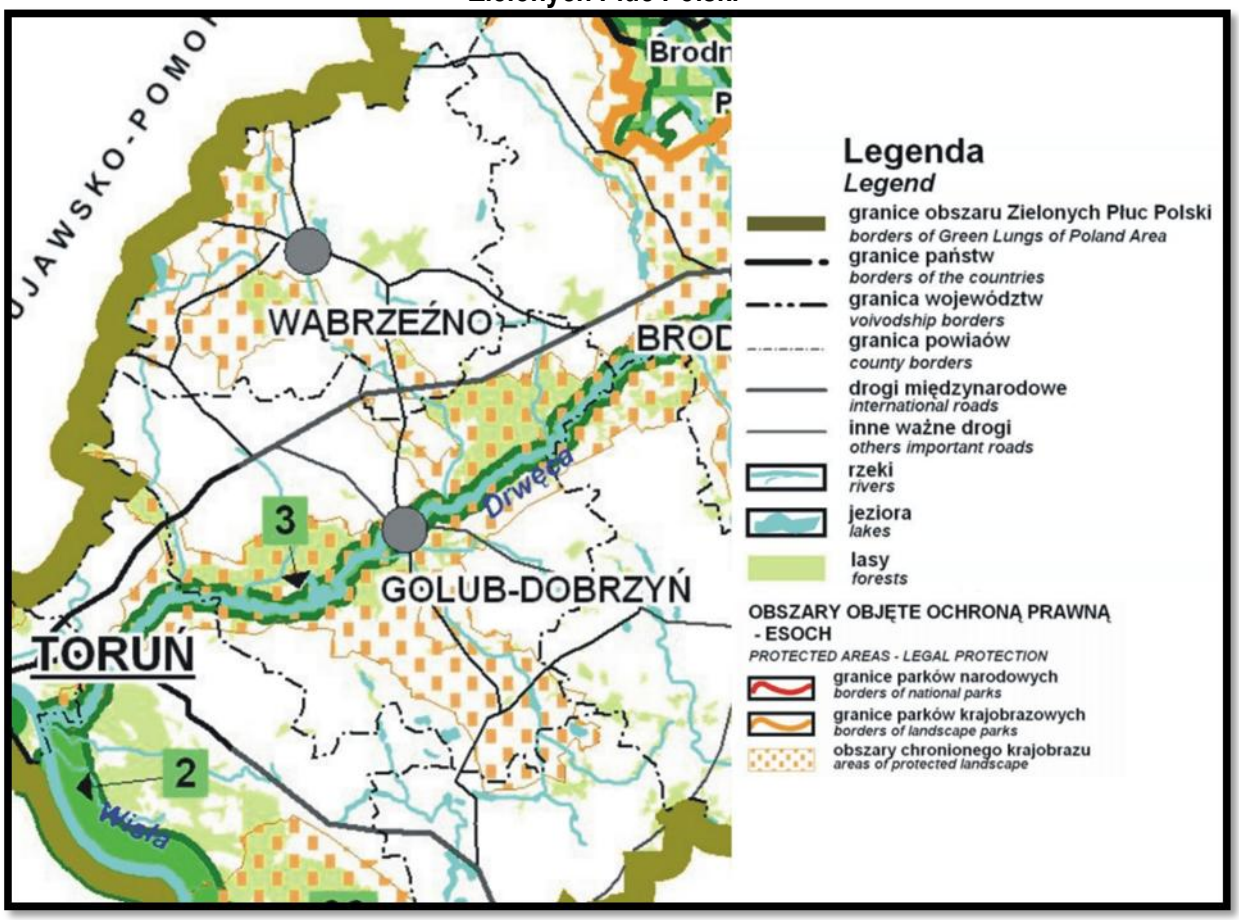

Źródło: Fundacja Zielone Płuca Polski.

9.3 Gleby pochodzenia organicznego

W obniżeniach terenowych, w dolinach rzek i rynnach glacjalnych występują gleby mułowo – torfowe, na obrzeżach gleb torfowych i mułowo – torfowych, a także w płytko zatorfionych dolinach wytworzyły się gleby murszowo – mineralne. Powstałe one z płytkich lub średnio głębokich torfowisk na podłożu mineralnym (przeważnie piasek luźny). W wyniku osuszenia terenu i nasilania się procesów tlenowych – masa torfowa uległa zmineralizowaniu. Gleby tego typu spotykamy jedynie pod użytkami zielonymi. Inne typy gleb występują tutaj w znikomym procencie.

9.4 Strefy ochronne wokół ujęć wód podziemnych

Wokół ujęć wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarstw domowych oraz do produkcji artykułów żywnościowych i farmaceutycznych istnieje (zgodnie z rozporządzeniem MIŚZNiL z dnia 5 listopada 1991 r.) obowiązek ustanawiania stref ochronnych. Na terenie gminy Nowe zlokalizowane są ujęcia wód podziemnych służących do zbiorowego zaopatrywania ludności w wodę pitną i na potrzeby gospodarstw domowych. Wokół nich wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej, zawierające się w granicach geodezyjnych działek, na których są posadowione ujęcia wody.

Dla w/w ujęć wód nie zaistniała konieczność ustalenia stref ochrony pośredniej (korzystne warunki geologiczne, brak szkodliwego lub mogącego zagrażać jakości wód zagospodarowania).

9.5Strefa ochronna wód powierzchniowych

W pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych zabronione jest lokalizowanie obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśne, rolnej lub rybackiej) – zgodnie z przepisami odrębnymi. . Szerokość pasa może ulec korekcie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w wyniku kontynuacji i uzupełnień zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.

9.6Strefy ochrony sanitarnej cmentarzy czynnych

Przy lokalizowaniu wszelkiej nowej zabudowy mieszkalnej, zakładów żywienia zbiorowego, bądź zakładów przechowujących żywność oraz studzien służących do czerpania wody do celów konsumpcyjnych i potrzeb gospodarczych zachować odległości wokół cmentarzy wynikające z norm prawa powszechnie obowiązującego.

9.7 Pasy technologiczne linii elektroenergetycznych

Dla napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego i średniego napięcia oraz dla projektowanych linii elektroenergetycznych należy wyznaczyć pasy techniczne zgodnie z Polską Normą PN-E-05100-1:1998. W obszarze pasów technicznych należy uwzględnić następujące wymagania:

- nie należy lokalizować budynków mieszkalnych lub innych przeznaczonych na stały pobyt ludzi, w indywidualnych przypadkach odstępstwa od tej zasady może udzielić właściciel linii na określonych przez siebie warunkach;
- pod linią nie należy sadzić roślinności wysokiej, zalesienia terenów rolnych w pasie technicznym linii mogą być przeprowadzane w uzgodnieniu z właścicielem linii, który określi maksymalną wysokość sadzonych drzew i krzewów;
- teren w pasie technicznym linii nie może być kwalifikowany jako teren przeznaczony pod zabudowę mieszkaniową ani jako teren związany z działalnością gospodarczą (przesyłową) właściciela linii.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

W gminie Golub-Dobrzyń zlokalizowane są obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych występują one w strefach krawędziowych Wysoczyny morenowej oraz zboczach dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. W południowej części gminy występują także na zboczach jezior Słupno, Grodno, Plebanka, Stawek i cieków je zasilających, zaś w północnej na zboczach rzeki Czarnej w okolicy jeziora Czarnego oraz południowym brzegu jeziora Oszczywilk. Procesy geodynamiczne mogą się rozwijać szczególnie przy spadkach powierzchni terenu powyżej 12%.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń zlokalizowano 7 złóż kruszywa naturalnego zlokalizowane są głównie w obrębie tarasu nadzalewowego rzeki Drwęcy m.in. złoże czwartorzędowych piasków pochodzenia wodnolodowcowego „Olszówka" średnia grubość nakładu to 0,45m, miąższość złoża 4,05m, głębokość spągu 5,10m. Wg PIG MIDASW złoże było eksploatowane w 1992 r. pod koniec tego roku eksploatacji zaniechano eksploatacji z powodu braku zbytu. Danych o ubytku zasobów brak. Niekoncesjonowaną eksploatację prowadzono do 1998r. Nieopodal Olszówki zlokalizowane jest złoże Olszówka I, serię złożoną o miąższości 7,3m -8,2m (średnio 7,70m) tworzą piaski.

Tabela 46. Złoża kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa złoża	Opis położenia	kopalina	Pow. złoża	Stan zagospodarowania	Rekultywacja	Koncesja
1.	Białkowo II	Zlokalizowane w miejscowości Białkowo	KN- złoża piasków budowlanych	0,67ha	Eksploatacja złoża zaniechana	sportowo - rekreacyjny	-
2.	Lisewo I	Lisewo dz. nr 110	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	1,74	złoże rozpoznane szczegółowo	Rolniczo-leśny	-
3.	Macikowo	Macikowo	NK- złoża piasków budowlanych	1,62	złoże rozpoznane szczegółowo	Rolniczo leśny	do 31.12.2020 r.
4.	Olszówka	Olszówka	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	0,90	złoże rozpoznane szczegółowo	rolniczy	-
5.	Olszówka I	Olszówka dz. nr 286/3 (część)	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,00	złoże rozpoznane szczegółowo	Nie ustalona	-
6.	Podzamek Golubski I	Podzamek Golubski	Złoża piasków poza piaskami szklarskimi	1,77	Złoże zagospodarowane-status aktywny	Rolniczo-wodna	Data rozp. eksploatacji 1.10.2008
7.	Pusta Dąbrówka I	Pusta Dąbrówka	Złoża mieszanek żwirów –piaskowych (pos.)	13,35	Złoże rozpoznane wstępnie	leśny	-
8.	Nowogród	Nowogród	Złoże piasków budowlanych	1,46	Złoże rozpoznane szczegółowo	wodna	-
9.	Sokołowo I	Sokołowo	Złoże piasków budowlanych	1,37	Złoże rozpoznane szczegółowo	rolnicza	do 31.12.2015 r.
10.	Sokoligóra I	Sokoligóra	Złoże piasku ze żwirem	0,61	Złoże eksploatowane okresowo	rolnicza	-

Wg podziału regionalnego zwykłych wód powierzchniowych wód podziemnych Polski (B.Paczyński) teren gminy należy do rejonu chełmińsko-dobrzyńskiego Ic będącego jednostką podrzędną regionu mazowieckiego. W rejonie gminy podstawowe znaczenia użytkowe ma Pietro czwartorzędowe, lokalnie w zachodniej części również trzeciorzędowe. Poziom czwartorzędowy występuje tutaj jako międzyglinowy zbudowany z piasków drobno- i średnioziarnistych, rzadziej

gruboziarnistych. Należy zaznaczyć iż poziom ten w obrębie dolin Drwęcy oraz Ruźca pozbawiony jest izolacji. Wśród glin zarówno górnych jak i dolnych , występują drobne przewarstwienia piasków. W obrębie doliny Drwęcy miąższości osadów wodonośnych mieszczą się w przedziale od kilkunastu do ponad 20 m, na pozostałym obszarze od około 20 do 50m w okolicach Nowogrodu. Na wcześniej wspomnianych terenach pozbawionych izolacji zwierciadło wody występuje na głębokości od 2 do 10m. Na pozostałym terenie poziom wodonośny jest izolowany, zmiennej grubości pokrywą słabo przepuszczalnych glin zwałowych. Wydajność potencjalna została przedstawiona na rysunku poniżej. Wydajność potencjalna na podstawie Mapy PSH w przeważającej części gminy wynosi od 10-30 m^3/24h Paliwodzizna, Olszówka, Białkowo, Kujawa, Wrocki, Cieszyny Płąchoty. Najwyższa występuje w okolicy Owieczkowa, Ostrowitego, Gajewa większe od 70 m^3/24h, najmniejsze zaś w okolicach miejscowości Ostrowite oraz wschodniej granicy gminy w okolicy miejscowości Pusta Dąbrówka mniejsze od 10 m^3/24h. Na obszarze gminy rudzieli można następujące jednostki hydrogeologiczne 1 bQI/TR, 2 aQI/Tr, 3bcrI. Jednostka 1bQI/Tr jest jednostką trójdzielną obejmującą czwartorzędowy poziom miedzymoenowy. Charakteryzuje się on średnią miąższością 23,9m, współczynnikiem filtracji 15.5 m/24h i przewodnością 358m^2/24h. Na terenie gminy w północnozachodniej (okolice m. Owieczkowo, Gałczewko) części występuje pierwszy człon tej jednostki. Na tym obszarze poziom wodonośny występuje na głębokości 24-50 m pod ciągłą pokrywą glin zwałowych. Miąższość osadów wodonośnych wynosi 8-30m, przewodowość hydrauliczna 200-500 m^2/24h, lokalnie w okolicach Gałczewka 500-1000 m^2/24h. Izolacja od powierzchni terenu utworami słabo przepuszczalnymi jest zmienna i wynosi 24-42m. W Gałczewku zlokalizowana jest stacja uzdatniania wody o wydajności 121 m^3/h. Trzeci człon tej jednostki (2 na terenie gminy) zlokalizowany jest w południowo-zachodniej części gminy w okolicach m. Macikowo. Poziom wodonośny na tym terenie występuje na głębokości 15-46m, jego miąższość wacha się od 8-14 m w części północnej zaś w okolicach Nowogrodu nawet do 40m. Przewodowość sięga 200-500 m^2/24h. Poziom wodonośny jest izolowany cienką pokrywą glin o miąższości 15-50m. W rejonie tej jednostki zlokalizowane jest ujęcie wód w Nowogrodzie (o zasobach eksploatacyjnych wynoszących 50m^3/24 h.km^2, wydajności 100 m^3/h). Kolejną jednostka hydrogeologiczną na terenie gminy jest jednostka 2 aQI/Tr. Podobnie jak poprzednia składa się z trzech członów, obejmują one obszary dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. Jednostka ta nie posiada izolacji utworami słabo przepuszczalnymi od powierzchni terenu, charakteryzuje się również swobodnym zwierciadłem terenu. Człon zajmujący odcinek doliny Drwęcy o powierzchni ok. 2 km^2 okolicy miejscowości Pomorzany. Średnia miąższość piasków wodonośnych wynosi 8m, przewodowości 190 m^2/24h.

Kolejny człon jednostki 2 stanowi obszar doliny Drwęcy w północno-wschodniej części gminy. Swobodne zwierciadło wody występuje na głębokości 2-16 m. Miąższość piasków wodonośnych zawiera się w przedziale od 10 do ponad 16m. Przewodowość hydrauliczna wynosi 100m^2/24h. We Wrockach zlokalizowane jest ujecie wody o wydajności 100 m^3/h. Trzeci człon obejmuje rzekę Ruziec o powierzchni 20 km^2, obszary wodonośne występują tu na głębokości 3-15 m, ich miąższość mieści się w przedziale 18-22m. Przewodowość hydrauliczna w części północnej wynosi 100m^2/24h, a na południu 50-70 m^3/h.

Trzecią jednostką zlokalizowaną na obszarze gminy jest jednostka 3bcTrI zlokalizowana jest ona w okolicach Paliwodzizny. Poziom wodonośny tej jednostki zbudowany jest z piasków drobnoziarnistych miocenu o miąższości około 8 metrów i występuje na głębokości ponad 50m. Powierzchnia jednostki przekracza 15 km^2. Przewodowość hydrauliczna wynosi poniżej 100 m^2/24h.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące tereny górnicze:

- Podzamek Golubski I:
  - eksploatacja kruszywa naturalnego,
  - powierzchnia obszaru górniczego wynosi 19 593 m^2,
  - powierzchnia terenu górniczego wynosi 36 253 m^2,
  - posiada koncesję Z1:OS.7510-4/10/2008 z dnia 24.11.2008 r., obowiązującą do dnia 31.12.2023 r.;
- Lisewo I:
  - eksploatacja kruszywa naturalnego,
  - powierzchnia obszaru górniczego wynosi 17 400 m^2,
  - powierzchnia terenu górniczego wynosi 17 400 m^2,
  - posiada koncesję RiOŚ.6522.6.2011.JZ z dnia 8.07.2011 r., obowiązującą do 31.12.2031 r.;
- Sokołowo I:
  - eksploatacja kruszywa naturalnego,
  - posiada koncesję OS.7510-7/4/2003 z dnia 17.12. 2003 r., obowiązującą do 31.12.2015 r.;
- Sokoligóra I:
  - eksploatacja kruszywa naturalnego,
  - posiada koncesję OS.7510-17/2004 z dnia 15.11.2004 r., obowiązującą do 31.12.2018 r.;
- Macikowo:
  - eksploatacja kruszywa naturalnego,
  - powierzchnia obszaru górniczego wynosi 16 366 m^2,
  - powierzchnia terenu górniczego wynosi 33 237 m^2,
  - posiada koncesję OS.7510-21/2007 z dnia 20.07.2007 r., obowiązującą do 31.12.2020 r.

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ, W TYM STOPNIA UPORZĄDKOWANIA GOSPODARKI WODNO ŚCIEKOWEJ, ENERGETYCZNEJ ORAZ GOSPODARKI ODPADAMI

13.1. Komunikacja i transport

13.1.1 Komunikacja drogowa

Gmina Golub-Dobrzyń jest położona w odległości około 85 km od Bydgoszczy – siedziby wojewody, około 40 km od Torunia – siedziby sejmiku samorządowego. Do Bydgoszczy można dojechać drogą krajową nr 15 do Torunia, zaś potem drogą krajową nr 80 do Bydgoszczy. Do Torunia podróż można za pośrednictwem drogi krajowej nr 15.

Układ drogowy w gminie stanowi droga krajowa, drogi wojewódzkie, powiatowe i gminne. Połączenia komunikacyjne stanowią:

- drogi krajowe:
  - droga krajowa nr 15 relacji Trzebnica - Ostróda, zlokalizowana w północnej części gminy.

Ze względu na standard techniczny drogę krajową nr 15 przewidziano do przebudowy do klasy drogi głównej ruchu przyśpieszonego GP (2/2), z włączeniem do węzła autostradowego „Turzno". Droga krajowa przeznaczona jest dla wszystkich użytkowników, zapewnia spójność całej sieci dróg krajowych, stanowi połączenie ponadregionalnych ośrodków gospodarczych, administracyjnych i turystycznych oraz obsługuje międzynarodowy ruch tranzytowy i ma znaczenie obronne.

- drogi wojewódzkie:
  - droga nr 554 relacji Sierakowo – Kikół,
  - droga nr 534 relacji Grudziądz – Rypin,
  - droga nr 548 relacji Stolno – Pląchoty;
  - droga nr 569 relacji Golub-Dobrzyń – Dobrzejewice;

- drogi powiatowe:

Tabela 47. Drogi powiatowe na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Nazwa drogi	Nr drogi	Lokalizacja		Długość drogi (km)	w tym o nawierz. twardej (km)
			od km	do km		
1.	Niedźwiedź-Łobdowo-Tokary	1726 C	7+136	9+144	2,008	2,008
2.	Łobdowo -Wrocki	1730 C	1+497	4+224	2,727	0,913

3.	Dąbrówka- Płąchoty	1823 C	6+657	7+029	0,372	0,372
4.	Bobrowo-Małki-Pusta Dąbrówka	1826 C	8+694	10+215	1,521	1,521
5.	Chełmonie- Ostrowite	2109 C	3+095	3+900	0,805	0
6.	Kiełpiny- Ostrowite	2110 C	2+297	3+946	1,649	1,649
7.	Ostrowite-Skępsk-Golub-Dobrzyń	2111 C	0+000	9+081	9,081	9,081
8.	Ostrowite- Owieczkowo	2112 C	0+000	3+050	3,05	3,05
9.	Owieczkowo- Gałczewko	2113 C	0+000	2+505	2,505	2,505
10.	Gałczewko-Nowa Wieś-Golub-Dobrzyń	2114 C	0+000	10+319	10,319	10,319
11.	Wrocki- Golub-Dobrzyń	2115 C	0+000	13+045	13,045	13,045
12.	Wrocki-Pusta Dąbrowka-Radziki Duże	2116 C	0+000	4+973	4,973	4,973
13.	Cieszyny- Lisewski Młyn	2117 C	0+000	11+278	11,278	3,065
14.	Ruziec-Paliwodzizna-Nowa Wieś	2124 C	0+000	6+269	6,269	6,269
15.	Paliwodzizna-Macikowo-Węgiersk	2125 C	0+000	9+554	9,554	9,554
16.	Golub-Dobrzyń-Dulsk- Radomin	2127 C	0+000	5+214	5,214	5,214
	Razem w gminie				84,37	79,116

Drogi powiatowe to drogi stanowiące połączenie regionalnych ośrodków z gminnymi ośrodkami i ośrodków gminnych między sobą.

- drogi gminne:
  - nr 110202C Owieczkowo – Ostrowite,
  - nr 110203C Poćwiardowo – granica gminy;
  - nr 110204C granica gminy – do drogi gminnej 110205C,
  - nr 110205C Czerwonka – granica gminy,
  - nr 110206C od drogi gminnej 110205C – granica gminy,
  - nr 110207C od drogi gminnej 110205C – granica gminy,
  - nr 110208C od drogi wojewódzkiej nr 534 – Gałczewo – do drogi gminnej 110228C,
  - nr 110209C granica gminy – do drogi gminnej 110210C,
  - nr 110210C granica gminy – do drogi gminnej 110232C,
  - nr 110211C od drogi wojewódzkiej nr 534 – Gałczewko,
  - nr 110213C od drogi krajowej nr 15 – granica gminy,
  - nr 110214C Wrocki – granica gminy,
  - nr 110215C Płąchoty – do drogi powiatowej nr 2117,
  - nr 110216C Płąchoty – Cieszyny,
  - nr 110217C Karczewo – do drogi powiatowej nr 1726,
  - nr 110218C Cieszyny – granica gminy,
  - nr 110219C od drogi gminnej nr 110218C – Pusta Dąbrówka,

- nr 110220C Pusta Dąbrówka – Józefat,
- nr 110221C Przeszkoda – Gałczewko,
- nr 110222C granica gminy – do drogi krajowej nr 15,
- nr 110223C Owieczkowo – do drogi wojewódzkiej nr 554,
- nr 110224C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Skępsk,
- nr 110225C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Słuchaj,
- nr 110226C Czerwonka – Podzamek Golubski,
- nr 110227C od drogi powiatowej 2114 – Gałczewo,
- nr 110228C Lisewo – Nowa Wieś,
- nr 110229C od drogi gminnej 110209C – Nowa Wieś,
- nr 110230C Nowa Wieś – Lisewo,
- nr 110231C od drogi gminnej 110228C – Nowy Młyn,
- nr 110232C Mokrylas – Nowa Wieś,
- nr 110233C granica gminy – do drogi powiatowej nr 2115,
- nr 110234C Konstancjewo – granica gminy,
- nr 110235C od drogi powiatowej nr 2117 – do drogi gminnej nr 110222C,
- nr 110236C od drogi powiatowej nr 2117 – Lisewski Młyn,
- nr 110237C Lisewo – Handlowy Młyn,
- nr 110240C Gajewo – granica gminy,
- nr 110241C Skępsk – do drogi gminnej 110240C,
- nr 110242C Olszówka – granica gminy,
- nr 110244C Pasieka – Antoniewo,
- nr 110245C od drogi wojewódzkiej nr 569 – do drogi gminnej nr 110242C,
- nr 110246C Sokołowo – Białkowo,
- nr 110247C od drogi gminnej nr 110249C – do drogi gminnej nr 110238C,
- nr 110248C Sokołowo – do drogi gminnej 110249C,
- nr 110249C granica gminy – do drogi gminnej 110238C,
- nr 110250C Sokołowo – granica gminy,
- nr 110251C od drogi powiatowej nr 2127 – granica gminy,
- nr 110252C Ruziec – do drogi gminnej 110253C,
- nr 110253C granica gminy – do drogi powiatowej 2124
- nr 110254C od drogi gminnej 110253C – do drogi gminnej nr 110255C,

- nr 110255C granica gminy – do drogi powiatowej nr 2124,
- nr 110256C od drogi powiatowej 2124 – Paliwodzizna – Węgiersk,
- nr 110257C Węgiersk – Nowogród – Praczka,
- nr 110258C Plebanka – do drogi powiatowej nr 2125,
- nr 110259C Nowogród – do drogi powiatowej nr 2125,
- nr 110260C Macikowo – granica gminy,
- nr 110261C granica gminy – Macikowo,
- nr 110263C od drogi gminnej nr 110259C – do drogi powiatowej nr 2125,
- nr 110264C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Wygoda,
- nr 110265C od drogi powiatowej nr 2127 – Wygoda,
- nr 110266C od drogi wojewódzkiej nr 554 – Rumunki Sokołowskie,
- nr 110267C Wygoda – Sokołowo,
- nr 110268C Cesarski Dar – granica gminy,
- nr 110269C od drogi powiatowej nr 2125 – granica gminy,

Najniższa kategorię połączeń stanowią drogi gminne, które zaliczane są do klasy dróg lokalnych. Są to drogi o znaczeniu lokalnym służące miejscowym potrzebom.

Tabela 48. Długość dróg na terenie gminy.

Kategoria drogi	Ogółem/km/	W tym nawierzchni twardej w km
Drogi krajowe	9,00	9,00
Drogi wojewódzkie	21,00	21,00
Drogi powiatowe	84,37	79,116
Drogi gminne	178,00	19,10
Ogółem	292,37	128,216

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i Dane Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

Z zestawienia wynika, że według łącznej długości dróg w gminie:

- 3,07 % stanowi droga krajowa;
- 7,18 % - drogi wojewódzkie;
- 28,85 % - drogi powiatowe;

- 60,88 % drogi gminne;
- 43,8% dróg ma nawierzchnie twardą, w tym drogi krajowe i wojewódzkie w całości, drogi powiatowe w 93,70%, a drogi gminne tylko w 10,60%.

Istotnym elementem charakteryzującym gminę pod względem infrastruktury drogowej jest wskaźnik gęstości dróg twardych. Określa on długość dróg o nawierzchni twardej przypadają na 100km^2 powierzchni. Wskaźnik ten w gminie wnosi obecnie 64,8 km/100km^2 wobec średniej wojewódzkiej 84,3 km/100km^2. Gęstość dróg stawia gminę w rzędzie o przeciętnym stopniu wyposażenia w sieć drogową.

Innym ważnym parametrem charakteryzującym stan sieci drogowej jest wielkość ruchu. Na obszarze gminy na drodze krajowej nr 15 na dwóch wyznaczonych punktach pomiarowych na odcinakach pomiędzy miejscowościami Wrocki – Szabra obciążenie ruchem wyniosło 5028 poj./dobe oraz Szabra – Brodnica obciążenie ruchem wyniosło 5848 poj./dobę.

Bezpośrednim czynnikiem wpływającym na obciążenie sieci drogowej jest szybki wzrost motoryzacji indywidualnej i znaczny wzrost ruchu wynikający z dynamicznie rozwijającej się gospodarki rynkowej. Te czynniki oraz wieloletnie niedoinwestowanie sieci drogowej ograniczyły możliwość utrzymania odpowiedniego standardu technicznego poszczególnych kategorii dróg. Dotyczy to przede wszystkim drogi krajowej Nr 15, nie normatywnych parametrów geometrii trasy i skrzyżowań, szerokości jezdni i poboczy, nośności i jakości nawierzchni. Dotyczy to także pozostałych dróg wojewódzkich, powiatowych i gminnych.

Dokonując analizy tras rowerowych i ciągów pieszych w kontekście bezpieczeństwa ruchu na drogach ta pozostawia wiele do życzenia. W większości przypadków brakuje oddzielnie wydzielonych ciągów pieszych i rowerowych, co wpływa na pogorszenie tych użytkowników dróg.

13.1.2 Komunikacja kolejowa

Przez gminę przebiega jedna nieczynna linia kolejowa nr 209 Bydgoszcz – Chełmża - Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń - Brodnica. Obecnie jest to nieczynna linia kolejowa, planowana jest do przebudowy i przywróceniem ruchu pasażerskiego. Całkowita długość linii nr 209 relacji Bydgoszcz – Brodnica wynosi około 109 km. Przez teren gminy Golub-Dobrzyń przebiega na odcinku około 23 km.

Na trasie tej zlokalizowane są następujące dworce – przystanki kolejowe Wrocki, Tokary, Gałczewko, Ostrowite. Obecnie są nieczynne.

13.1.3 Transport publiczny

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń funkcjonuje obsługa pasażerska Polskiej Komunikacji Samochodowej. Oprócz wyżej wymienionego przewoźnika od kilku lat na terenie tym działają również prywatne firmy przewozowe.

Ruch pasażerski polega głównie na połączeniach z miejscowościami: Wąbrzeźno, Rypin, Lipno, Kowalewo Pomorskie oraz Toruniem, gdzie ludność miasta znajduje zatrudnienie oraz korzysta z bazy usług. Przyjmuje się utrzymanie dotychczasowych połączeń komunikacji autobusowej i dopuszcza się stałe usprawnianie tej formy komunikacji masowej w dostosowaniu do aktualnych potrzeb.

Ponadto z siedziby powiatu golubsko-dobrzyńskiego autobusy jeżdżą do takich miejscowości położonych w gminie Golub-Dobrzyń jak Gałczewko, Nowogród, Ostrowite, Podzamek Golubski, Ruziec i Sokołowo.

13.1.4 Urządzenia komunikacyjne

Z motoryzacją i przede wszystkim z wielkością ruchu występującego na sieci drogowej, związane są urządzenia komunikacyjne obsługujące ten ruch. Są to głownie stacje paliw, parkingi przydrożne oraz obiekty hotelowe, gastronomiczne i handlowe. Zaspokajają one potrzeby kierowców i podróżnych zarówno bezpośrednio związane z samochodem – zaopatrzenie w paliwo, usługi techniczne, potrzeby osobiste – wypoczynek, nocleg, gastronomia.

<u>Stacje paliw</u>

Na terenie gminy zlokalizowane są następujące stacje paliw:

- Stacja paliw LPG zlokalizowana przy drodze wojewódzkiej 534;
- Stacja paliw przy drodze krajowej nr 15 we Wrockach;
- Stacja paliw LPG przy drodze wojewódzkiej nr 554 w Podzamku Golubskim przy trasie Golub-Dobrzyń – Kowalewo Pomorskie;
- Stacja paliw LPG w miejscowości Białkowo..

Pozostałe stacje paliw znajdują się w granicach administracyjnych miasta Golub-Dobrzyń i służą zaopatrzeniu ludności gminy i obsługi pasażerskiej i tranzytowej:

- Polski Koncern Naftowy Orlen S.A. Stacja Paliw nr 764 przy ulicy Piłsudskiego 13;
- ,,Stacja Paliw Olkop przy ulicy PTTK;
- Stacja Auto-Gazu oraz stacja firmy OLKOP przy ulicy Szosa Rypińska.

13.2. Zaopatrzenie w wodę, odprowadzanie ścieków i ich oczyszczanie

13.2.1 Zaopatrzenie w wodę

Dość dobrze gmina prezentuje się pod względem zwodociągowania. Jego wskaźnik wynosi ok. 95%. Siecią wodociągową objęte są zarówno tereny zurbanizowane, jak i pojedyncze gospodarstwa rolne, które zgłosiły stosowne zapotrzebowanie. Ujęcia wody zlokalizowane są w miejscowościach Gałczewko, Nowogród, Wrocki.

Tabela 49. Sieć wodociągowa na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

URZĄDZENIA SIECIOWE WODOCIĄGI	ROK									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Długość czynnej sieci rozdzielczej (km)	212,9	212,2	215,3	215,7	217,4	217,8	219,6	221,1	223,4	224,3
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania (szt)	1 535	1 533	1 650	1 683	1 739	1 699	1 734	1 774	1 816	1 831
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	199,0	196,5	197,3	196,9	211,0	207,4	207,4	197,1	203,0	201,9
Ludność korzystająca z sieci wodociągowej osoba	-	6 611	6 683	6 940	7 235	7 465	7 503	7 559	7 575	0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności wodociąg	-	82,7	83,6	86,1	89,2	90,9	91,0	91,2	91,4	0
Sieć rozdzielcza na 100 km^2 sieć wodociągowa	-	107,5	109,0	109,2	110,1	110,1	111,0	111,8	112,9	0
Zużycie wody na 1 mieszkańca m3	-	24,7	24,7	24,5	26,0	25,5	25,2	23,9	24,5	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i Dane Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

W 2010 r. długość sieci wodociągowej w gminie wynosiła 224,3 km (ok. 112,1km/ 100km²) i wystarczająco zaspokaja aktualnie zgłaszany popyt, wskazana długość sieci wodociągowej pozwala na dostarczenie bieżącej wody do 91% mieszkańców gminy. Na koniec r. 2010 liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania wynosiła 1831.

Istniejąca sieć wodociągowa zasilana jest z gminnych ujęć wody, zlokalizowanych w Gałczewie o wydajności 121 m^3/h, Wrockach o wydajności 100 m^3/h i Nowogrodzie o wydajności 100 m^3/h. Według ustaleń Geologa Wojewódzkiego, zasoby eksploatacyjne istniejących na terenie gminy ujęć wód podziemnych wynoszą 757 m^3/h.

Zużycie wody w gminie na jednego mieszkańca w 2009 roku wynosiło 24,5 m^3.

13.2.2 Odprowadzanie ścieków

Na gospodarkę ściekową w gminie składają się: systemy kanalizacji zbiorczej, wyposażone w grupowe (gminne, zakładowe) oczyszczalnie ścieków; systemy kanalizacji indywidualnej z małymi

(przyzagrodowymi) oczyszczalniami ścieków; systemy kanalizacji indywidualnej ze zbiornikami wybieralnymi (szambami).

Zgodnie ze stanem na koniec 2010 roku, zbiorcza sieć kanalizacji sanitarnej liczyła łącznie 48,2 km (344 przyłączy). Obsługiwała ona 64,4 % ludności gminy, odprowadzając 42,3 dam^3 ścieków. W gminie znajdują się 3 zbiorcze oczyszczalnie ścieków. Są to obiekty usytuowane w Ostrowitem, Wrockach i Sokołowie. Oczyszczalnia ścieków w Ostrowitem obsługuje teren wsi Ostrowite, Owieczkowo, Podzamek Golubski, Poćwiardowo, Gałczewo, Gałczewko, Nowawieś, Sokoligóra. Jej przepustowość wynosi (Qśrd) 195 m^3/d. Oczyszczalnia ścieków we Wrockach obsługuje miejscowość Wrocki oraz tereny przyległe, a jej przepustowość (Qśrd) wynosi 64 m^3/d. Ostatnia ze wskazanych oczyszczalni obsługuje miejscowość Sokołowo i jest najmniejszym tego typu obiektem w gminie. Jej przepustowość (Qśrd) wynosi 20,6 m^3/d.

Na terenie gminy funkcjonują przyzagrodowe oczyszczalnie ścieków, których ilość aktualnie wynosi 514.

Należy wskazać również na możliwości jakie stwarza obecność oczyszczalni ścieków w mieście Golub-Dobrzyń. Mogłaby ona objąć swym zasięgiem gminne tereny podmiejskie.

Tabela 50. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

URZĄDZENIA SIECIOWE KANALIZACJA	ROK									
	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	31,2	31,2	31,3	41,1	41,3	41,3	48,2	48,2	48,2	48,2
Połączenia prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	190	190	194	266	267	270	336	337	343	344
Ścieki odprowadzone dam3	45,0	44,0	26,1	29,0	38,5	33,4	44,6	46,7	42,3	0,0
Ludność korzystająca z sieci kanalizacyjnej	-	1 527	1 551	3 693	5 344	5 450	5 550	5 583	5 592	0
Korzystający z instalacji w % ogółu ludności	-	19,1	19,4	45,8	65,9	66,4	67,3	67,4	67,4	0
Sieć rozdzielcza na 100 km2	-	15,8	15,9	20,8	20,9	20,9	24,4	24,4	24,4	0

Źródło: Bank Danych Lokalnych GUS i Dane Urzędu Gminy Golub-Dobrzyń.

13.3. Energetyka

Źródłem zasilania gminy Golub-Dobrzyń w energię elektryczną jest główny punkt zasilania GPZ zlokalizowany na terenie miasta Golub-Dobrzyń.

Przez obszar gminy przebiegają następujące linie najwyższych i wysokich napięć:

- 400 kV o relacji Płock – Wągrowo;

- 110 kV o relacji Golub-Dobrzyń – Wąbrzeźno;
- 110 kV o relacji Golub-Dobrzyń – Lipno;

Z głównego punktu zasilania, w kierunku obszaru gminy wyprowadzono linie napowietrzne średniego napięcia, które przez stacje transformatorowe zasilają obszar gminy. Główne problemy związane z energetyką gminy to:

- niedostatecznie rozwinięta sieć elektroenergetyczna średniego i niskiego napięcia;
- niedostateczna liczba stacji transformatorowych o napięciu 15/0,4 kV;
- nadmierne wydłużenie linii przesyłowych;
- zły stan techniczny niektórych odcinków sieci i urządzeń;

Wyżej wymienione problemy są przyczyną niepewności zasilania, dużych spadków napięć, dużej awaryjności oraz ograniczeń w dostawie mocy.

13.4. Gazownictwo

Gmina Golub-Dobrzyń nie posiada sieci gazowej. Mieszkańcy korzystają z gazu (propan - butan) dostarczanego w butlach. Obecnie żadna z miejscowości nie jest zgazyfikowana, natomiast ze względu na czynniki ekonomiczne oraz łatwość użytkowania, na potrzeby gospodarstw domowych powszechnie używa się gazu butlowego. Nie jest to stan korzystny, gdyż gaz jest jednym z tańszych i ekologicznych metod grzewczych, a jego wykorzystanie może się w znaczący sposób przyczynić do poprawy jakości powietrza na terenie gminy. Na terenie gminy projektowany jest gazociąg wysokiego ciśnienia Dn 80 – Dn 700, wraz ze stacja redukcyjna. Projektowany gazociąg może stanowić źródło zasilania w gaz całego obszaru gminy.

Rysunek 19. Projektowany gazociąg na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

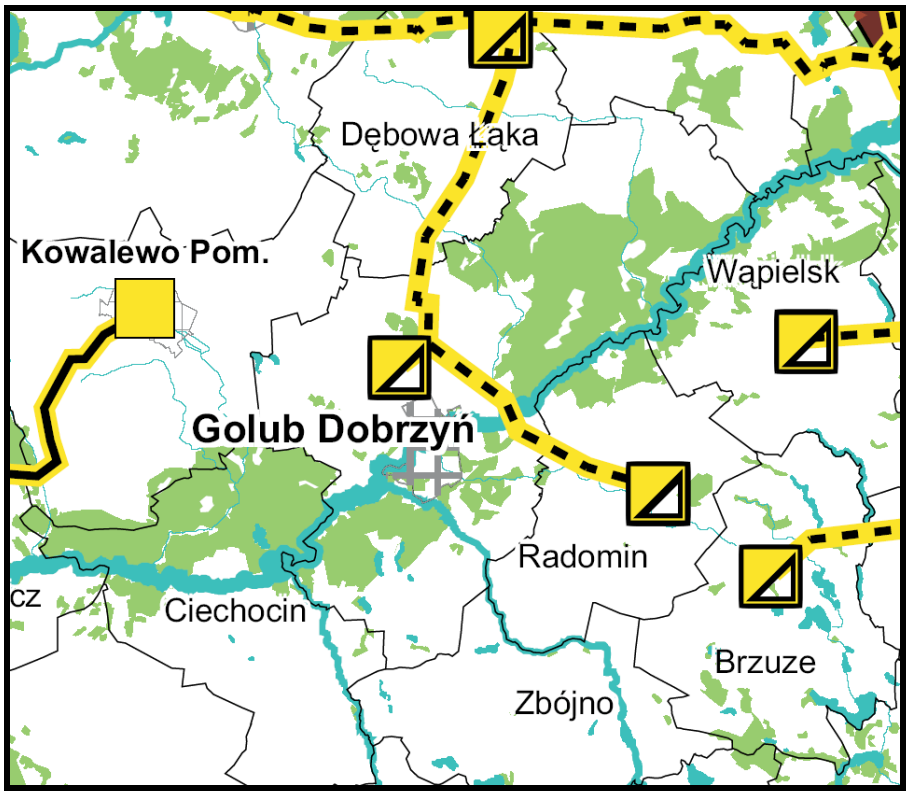

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

13.5. Ciepłownictwo

Obiekty użyteczności publicznej (urząd, szkoły, sklepy), jak również budownictwo wielorodzinne i jednorodzinne oraz obiekty przemysłowe ogrzewane są z lokalnych indywidualnych kotłowni opalanych głównie węglem. Na terenie gminy znajdują się lokalne systemy ciepłownicze zlokalizowane w zakładach. Kotłownie te ogrzewają głownie obiekty mieszkalne wielorodzinne oraz nieliczne obiekty produkcyjne i biurowe. Pozostałe obiekty mieszkalne i usługowe na terenie gminy posiadają lokalne własne urządzenia grzewcze o różnych źródłach zasilania (paliwa stałe, płynne, gazowe i elektryczność).

W okresie perspektywicznym nie przewiduje się na terenie gminy tworzenie nowych systemów ciepłowniczych, rozwój energetyki upatruje się na bazie urządzeń grzewczych lokalnych, własnych. Istotną zmianą jakościową winno być odchodzenie od zasilania kotłowni paliwami stałymi na rzecz paliw czystych dla środowiska jak: paliwa płynne, gaz, energia elektryczna, pompy ciepła itp.

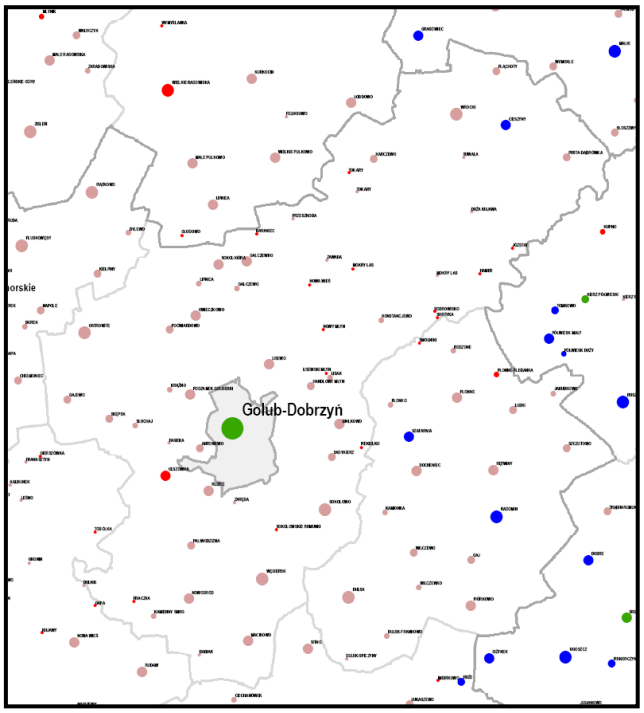

13.6. Telekomunikacja

Głównym operatorem telefonii w gminie jest Telekomunikacja Polska S. A. Stan sieci napowietrznych i ziemnych w opinii operatora sieci uważany jest za dobry. Na terenie gminy Golub-Dobrzyń dostępne są wszystkie sieci telefonii komórkowej.

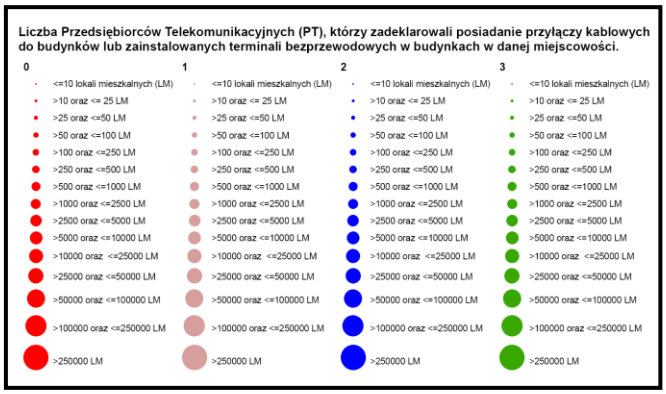

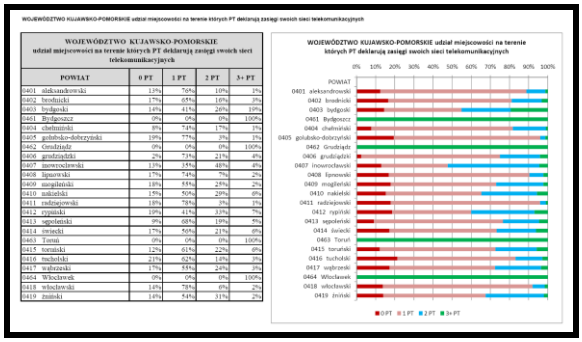

Z badań Urzędu Komunikacji Elektronicznej przeprowadzonych w 2010 roku wynika iż w powiecie golubsko dobrzyńskim przedsiębiorcy telekomunikacyjni deklarują zasięg sieci w następujący sposób:

- 20% powierzchni powiatu bez pokrycia;
- ok. 85 % powierzchni pokrycia przez 1 przedsiębiorcę telekomunikacyjnego;
- ok. 3 % powierzchni pokrycia przez 2 przedsiębiorców telekomunikacyjnych;
- ok. 2 % powierzchni pokrycia przez 3 i więcej przedsiębiorców telekomunikacyjnych.

Przedstawiony schemat opracowany przez UKE obrazuje liczbę przedsiębiorców telekomunikacyjnych posiadających przyłącze kablowe do budynków lub zainstalowanych terminali bezprzewodowych. Z przedstawionego wynika iż zdecydowana większość powierzchni gminy Golub-Dobrzyń obsługiwana jest przez jednego operatora. Tylko jedna miejscowość (Cieszyny) jest obecnie

obsługiwana przez dwóch operatorów. Wymienić należy również niewielkie miejscowości, które nie są obsługiwane przez żadnego operatora: Józefat, Hamer, Piekiełko, Olszówka, Praczka.

Jak wynika z badań naukowych, ale również analiz dokumentacji sporządzanych na etapie lokalizacji i budowy - stacje bazowe telefonii komórkowej, przy prawidłowym zainstalowaniu i wprowadzeniu zabezpieczeń związanych z dostępem do anten, charakteryzują się bardzo małymi natężeniami pól elektromagnetycznych (EM). Anteny stacji bazowych instalowane są na wysokich wspornikach, tworząc w ten sposób strefy ochronne. Według danych literaturowych można podać, że np. bezpośrednio pod wieżą o wysokości 40 m, na której zainstalowano 3 zestawy anten (trzy sektory) maksymalna gęstość mocy emitowanej przez wszystkie trzy anteny (co możliwe jest tylko w teorii) wynosi 0,001 W/m^2 przy dopuszczalnej 0,1 W/m^2; można więc stwierdzić, że jakikolwiek wpływ tego pola na środowisko pod antenami jest zupełnie marginalny. Z badań prowadzonych przez służby pomiarowe Państwowej Inspekcji Sanitarnej w roku 2002, nie stwierdzono w województwie kujawsko - pomorskim (a tym samy na terenie miasta) przypadków przekroczeń norm dopuszczalnych w zakresie promieniowania elektromagnetycznego.

W Golubiu-Dobrzynie w zasadzie nie występują lokalne uwarunkowania rozwojowe, z wyjątkiem konfliktów krajobrazowych i społecznych związanych z budową stacji bazowych telefonii komórkowej.

Budowa wież radiotelekomunikacyjnych ma niekorzystny wpływ na krajobraz, dlatego za pożądane należy uznać ograniczenie ilości tego typu nowych inwestycji na rzecz lokalizacji stacji bazowych na istniejących obiektach wysokich. Konieczne, nowe lokalizacje, powinna poprzedzać analiza wpływu na krajobraz. Problemy społeczne przy budowie stacji bazowych wynikają z obaw co do niekorzystnego wpływu promieniowania mikrofalowego na organizmy żywe.

Lokalizacje masztów radiotelekomunikacyjnych powinny być uwzględniane w planach miejscowych w miarę potrzeb, na podstawie zgłaszanych wniosków w toku sporządzania planu.

13.7. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń od 1995 r. funkcjonowało składowisko odpadów w Białkowie. Składowisko pełniło funkcję składowiska międzygminnego i obsługiwało trzy gminy: Golub-Dobrzyń, Miasto Golub-Dobrzyń i gminę Radomin.

System gromadzenia odpadów na terenie gminy Golub-Dobrzyń polega na umieszczaniu pojemników przy każdej posesji. Pojemniki rozmieszczone są proporcjonalnie w każdym sołectwie. Pojemniki opróżniane są w systemie 1raz/miesiąc.

Na ogólną ilość zwiezionych odpadów komunalnych składały się: odpady komunalne wytwarzane przez mieszkańców (odpady z gospodarstw domowych), odpady komunalne pochodzące z sektora gospodarczego (handel, usługi i rzemiosło, szkolnictwo, obiekty, zakłady) oraz zebrane selektywnie surowce wtórne.

Tabela 51. Ilość odpadów komunalnych zwiezionych z terenu gminy Golub-Dobrzyń

ODPADY KOMUNALNE	2005	2006	2007	2008	2009
ogółem w tonach	679,70	949,51	1 016,95	909,56	1 148,87
z gospodarstw domowych w tonach	613,40	782,05	722,78	784,64	803,15
odpady zdeponowane na składowiskach w % zebranych	98,62	99,03	98,66	98,23	-
liczba budynków mieszkalnych objętych zbieraniem odpadów z gospodarstw domowych	-	-	-	-	1 757
liczba przedsiębiorstw odbierających odpady w badanym roku wg obszaru działalności	-	-	-	-	2

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Gminy Golub-Dobrzyń.

Z przedstawionych powyżej danych wynika iż liczba odpadów komunalnych dostarczanych na wysypisko w Białkowie stale rośnie od roku 2005, w 2009 wynosiła 1 148,87 ton odpadów. Jednocześnie aż ok. 99 % odpadów zostaje zdegradowanych.

Tabela 52. Charakterystyka składowiska odpadów Białkowo.

Lokalizacja składowiska	Wyposażenie składowiska /Infrastruktura techniczna	Pojemność niecki składowania[Mg]
Białkowo	Waga, sprzęt do ugniatania odpadów, boksy do segregacji odpadów, budynek do wstępnego przetwarzania surowców, piezometry badawcze szt. 3	59 906,7

Źródło: Plan Gospodarki Odpadami Gminy Golub-Dobrzyń.

Ponadto w miejscowości Sokołowo znajdował się mogilnik, który jest specjalnym rodzajem składowiska do przechowywania niebezpiecznych substancji. W 2010 roku został zlikwidowany, a teren poddano rekultywacji.

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

14. UWARUNKOWANIA WYNIKJACE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

14.1. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla krajowego i wojewódzkiego

14.1.1 Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju

13.12.2011 r. Rada Ministrów podjęła uchwałę w sprawie przyjęcia Koncepcji przestrzennego Zagospodarowania Kraju 2030. Jest to najważniejszy dokument dotyczący ładu przestrzennego Polski. Jego celem jest strategicznym jest efektywne wykorzystanie przestrzeni kraju i jej zróżnicowanych potencjałów rozwojowych do osiągnięcia: konkurencyjności, zwiększenia zatrudnienia i większej sprawności państwa oraz spójności społecznej, gospodarczej i przestrzennej w długim okresie czasu.

Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 kładzie szczególny nacisk na budowanie i utrzymanie ładu przestrzennego, ponieważ decyduje on o warunkach życia obywateli, funkcjonowaniu gospodarki i pozwala wykorzystywać szanse rozwojowe. Formułuje także zasady i działania służące zapobieganiu konfliktom w gospodarowaniu przestrzenią i zapewnieniu bezpieczeństwa, w tym powodziowego.

14.1.2 Plan zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego (2003)

<u>Uwarunkowania przyrodnicze:</u>

- na terenie gminy występuje obszar chronionego krajobrazu „ Obszaru Doliny Drwęcy”. Ponadto na terenie gminy występują pomniki przyrody i użytki ekologiczne;
- część Gminy Golub-Dobrzyń należy do obszarów zagrożonych erozją gleb;
- na terenie Gminy Golub-Dobrzyń występują zlewnie wymagające ochrony stanowiące źródło wody pitnej dla miasta;
- środkowa część gminy leży w granicach terenów zalewowych i powodziowych rzeki Drwęcy;
- rzekę Drwęce zaliczono do wód zanieczyszczonych ponad normę;

<u>Uwarunkowania rozwoju rolnictwa:</u>

- gminę Golub-Dobrzyń zakwalifikowano do obszarów o średnio korzystnych uwarunkowaniach przyrodniczych dla rozwoju rolnictwa;
- średnia długość trwania okresu wegetacji na obszarze gminy wynosi 210 dni, a średnie roczne sumy opadów poniżej 550 mm.

<u>Uwarunkowania przyrodniczo – turystyczne:</u>

- północna część gminy to obszary kulturowe regionu – historyczna Ziemia Chełmińska;

- ponadto do terenów atrakcyjnych turystycznie zaliczono dolinę rzeki Drwęcy , obszar o dużych walorach przyrodniczo-krajobrazowych, bogactwie dóbr kultury, o korzystnych warunkach klimatycznych dla wypoczynku letniego;
- w obszarze gminy występują obszary o koncentracji jezior (o powierzchni > 20 ha) o ponadnormatywnym stopniu zanieczyszczenia.

Uwarunkowania społeczno – demograficzne:

- gminę zakwalifikowano do obszaru problemowych województwa wyznaczonego na podstawie potencjału demograficznego obszarów wiejskich;
- gmina Golub-Dobrzyń należy do obszarów o bardzo niekorzystnym saldzie migracji;
- obszar o bardzo dużym udziale ludności wiejskiej utrzymujących się z zajęć rolniczych;
- wskaźniki:
  - wskaźnik gęstości zaludnienia gminy Golub-Dobrzyń jest niższy niż przeciętny na obszarach wiejskich województwa,
  - współczynnik feminizacji dla gminy wynosi 99 kobiet na 100 mężczyzn, średni wskaźnik dla województwa kujawsko – pomorskiego wynosi 106 kobiet na 100 mężczyzn,
  - na podobnym poziomie kształtuje się wskaźnik małżeństw na 1000 osób,
  - na podobnym poziomie zanotowano również wskaźnik urodzeń na 1000 osób,
  - przyrost naturalny dla gminy jest wyższy niż dla województwa kujawsko-pomorskiego;

Uwarunkowania gospodarcze:

- gmina zaliczona została do gmin o funkcji rolniczej w obszarach o przeciętnych lub niekorzystnych warunkach rozwoju rolnictwa;
- powiat w którym znajduję się gmina jest jednym z powiatów w których zarejestrowano najmniej firm;
- gmina należy do obszarów o najniższej wartości wskaźnika przedsiębiorczości na obszarach wiejskich w porównaniu do innych obszarów województwa kujawsko – pomorskiego;
- teren gminy zaliczony jest do obszarów problemowych wyznaczonych na podstawie stanu przedsiębiorczości .

Uwarunkowania w zakresie dostępności komunikacyjnej i infrastruktury technicznej:

- drogi układu nadrzędnego i podstawowego zapewniają powiązania komunikacyjne z ośrodkami regionalnymi, subregionalnymi oraz wszystkich zurbanizowanych terenów;
- gmina położona jest w zasięgu istniejącej sieci gazociągów wysokociśnieniowych;
- Gmina Golub-Dobrzyń charakteryzuje wyższym stopniem wskaźnik osób korzystających

z wodociągów i kanalizacji niż województwo kujawsko-pomorskie;

- przez obszar gminy przechodzi linia elektroenergetyczna WN 400 kV.

Koncepcja zagospodarowania przestrzennego

W planowanej strukturze przestrzennej gmina znalazła się w III wschodniej strefie polityki przestrzennej. Kierunki zagospodarowania obszar III strefy koncentrują się na: powiązaniu strefy ze stolicami województwa, rozwoju rolnictwa, przetwórstwa rolnego (w tym ekologicznego), rozwoju wypoczynku i rekreacji, a także agroturystyki. W strefie III ważne są działania na rzecz poprawy środowiska przyrodniczego i wyposażenia infrastrukturalnego tego niedoinwestowanego obszaru województwa.

Efektem kumulatywnym powinno być znaczne podniesienie jakości życia mieszkańców strefy i wyrównanie poziomu wyposażenia infrastrukturalnego.

Rysunek 20. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Koncepcja Zagospodarowania.

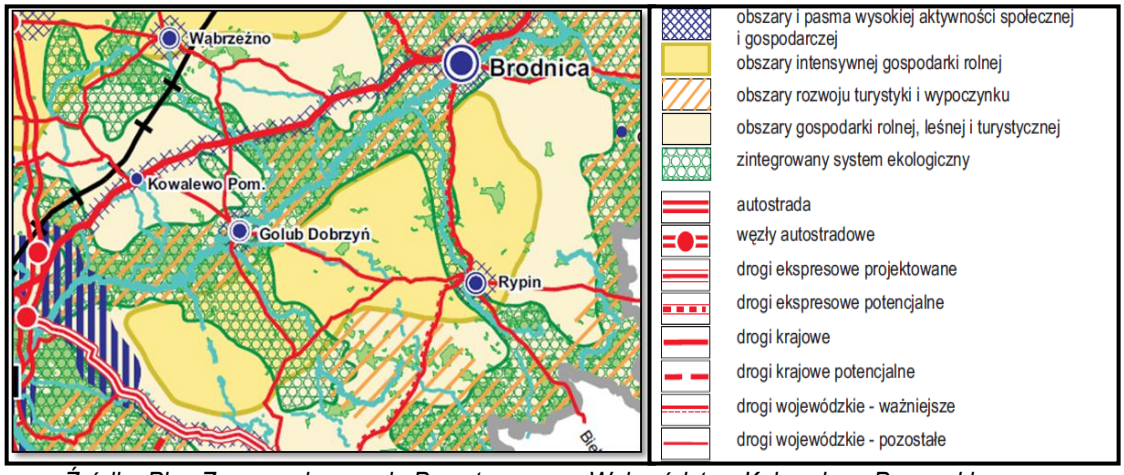

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Główne zasady zagospodarowania przestrzennego

- gospodarowanie z zachowaniem zasad zrównoważonego rozwoju, co pozwoli na prawidłowe funkcjonowanie systemów przyrodniczych;
- podporządkowanie działalności gospodarczej wymogom ochrony środowiska;
- zachowanie spójności przestrzennej najcenniejszych przyrodniczo i krajobrazowo obszarów, stąd gmina objęta jest zintegrowanym systemem ekologicznym;
- zalesienie gruntów najsłabszych klas bonitacyjnych mało przydatnych dla gospodarki rolnej;
- zachowanie dziedzictwa kulturowego;
- zapewnienie pełnej obsługi mieszkańców przez wielofunkcyjny rozwój układu osadniczego;

- poprawa parametrów technicznych i użytkowych infrastruktury technicznej.

Ustalenia w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu

- tworzenie nowych rezerwatów przyrody i powiększanie istniejących;
- opracowanie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów i ich realizacja zgodnie z przyjętymi zasadami gospodarowania;
- ochrona terenów zalewowych zagrożonych powodzią, zwłaszcza w dolinie dolnej i środkowej Drwęcy;
- modernizacja systemów melioracyjnych;
- dostosowanie składu gatunkowego drzewostanów do siedliska glebowego;
- ochrona zasobów wodnych, w tym:
  - utrzymanie jakości czystych wód jezior i cieków,
  - poprawa jakości zanieczyszczonych wód jezior i cieków,
- ograniczenie zabudowy, w szczególności na terenach zagrożonych powodzią;
- eliminację czynników degradacji i zanieczyszczania gleb;
- ochrona zasobów wodnych przez opracowanie spójnego, kompleksowego programu ochrony wód powierzchniowych, zwłaszcza jezior, przez obszarowymi zanieczyszczeniami pochodzenia rolniczego, ze wskazaniem sposobów i metod tej ochrony;
- przestrzeganie reżimów ochronnych w strefie ochrony powierzchniowych ujęć wody Drwęcy;
- ochrona złóż surowców naturalnych przed nadmierną i nieracjonalną eksploatacją oraz niezwłoczną rekultywację złóż wyeksploatowanych;
- edukacja ekologiczna na terenach parków krajobrazowych i obszarów chronionego krajobrazu;
- ochronę obszarów o wysokich wartościach środowiskowa przyrodniczego i kulturowego doliny Drwęcy.

Rysunek 21. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Ochrona przyrody i krajobrazu oraz uwarunkowania rozwoju leśnictwa

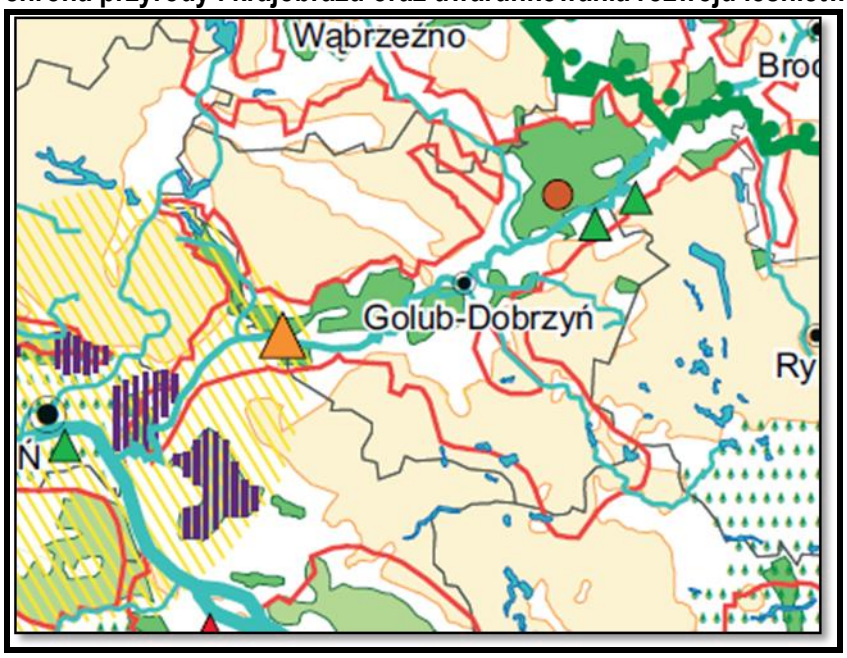

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Ustalenia w zakresie kierunków rolniczej przestrzeni produkcyjnej:

- tworzenie warunków do przekształceń struktury agrarnej m.in. w oparciu o obrót ziemią własności indywidualnych gospodarstw rolnych;
- intensywną produkcję rolną z równoczesną poprawą produktów rolnych i ich konkurencyjności na rynkach krajowych i zagranicznych;
- prowadzenie rolnictwa niekonwencjonalnego w oparciu o system obszarów chronionych;
- wprowadzanie przekształceń obszarów wiejskich w kierunku aktywizacji działalności pozarolniczych, na gruntach o niskiej produkcyjności rolniczej;
- aktywizacja działalności pozarolniczych przy tworzeniu korzystnych warunków prawnych, planistycznych, ekonomicznych do wielofunkcyjnego rozwoju obszarów wiejskich i prowadzoną z zachowaniem ochrony gruntów rolnych wysokoprodukcyjnych przed zainwestowaniem;
- koncentrację i specjalizację produkcji rolnej ukierunkowanej na chów zwierzą gospodarskich.

Ustalenia w zakresie rozwoju funkcji turystycznej:

- większe wykorzystanie dla wypoczynku terenów nad jeziorami, poprzez ich zagospodarowanie turystyczne ogólnodostępne, o charakterze całorocznym i wysokim standardzie;
- promocję i szersze wykorzystanie specjalistycznych ofert turystycznych międzynarodowych spływów kajakowych Drwęcą;
- dalszy rozwój agrotustyki na bazie istniejących siedlisk rolniczych;

- poprawa zagospodarowania istniejących szlaków w niezbędne urządzenia z zakresu ogólnodostępnej infrastruktury turystycznej przy wykorzystaniu istniejących walorów krajobrazowych i zasobów kulturowych

Ustalenia w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, zabytków i dóbr kultury współczesnej:

- wspieranie działań konserwatorskich dla zachowania obiektów sakralnych oraz zespołów dworsko – parkowych;
- rewaloryzacja historycznych układów urbanistycznych;
- utworzenie parku kulturowego Doliny Drwęcy.

Rysunek 22. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Kierunki rozwoju funkcji turystycznej.

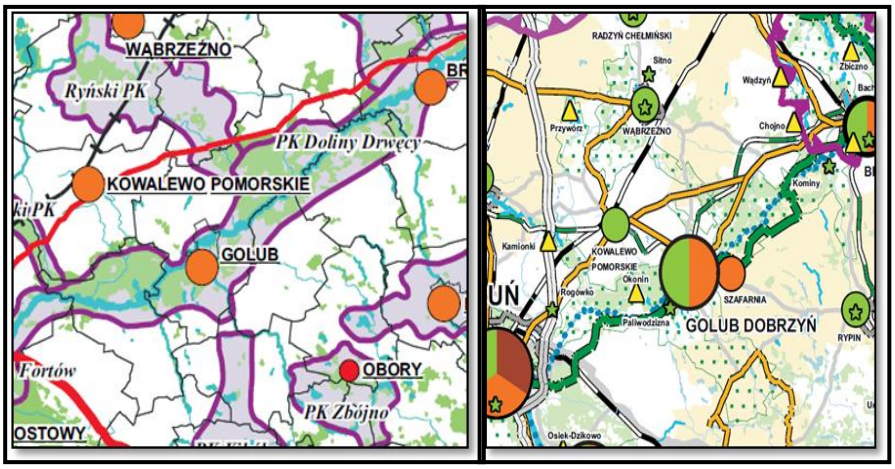

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego.

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju komunikacji:

- przebudowa w parametrach klasy technicznej GP (główna ruchu przyspieszonego 2/2) drogi krajowej nr 15;
- przebudowa dróg wojewódzkiej nr 534;
- przebudowa drogi wojewódzkich do klasy technicznej G (główna) z budową obwodnicy miasta Golubia-Dobrzynia w ciągu drogi 554: Orzechowo - Sierakowo - Kowalewo Pomorskiego - Golub-Dobrzyń;
- przebudowa dróg powiatowych i gminnych oraz linii kolejowych o znaczenia regionalnego zapewniająca dostępność siedzib urzędu powiatu i gminy.

Rysunek 23. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Kierunki rozwoju komunikacji.

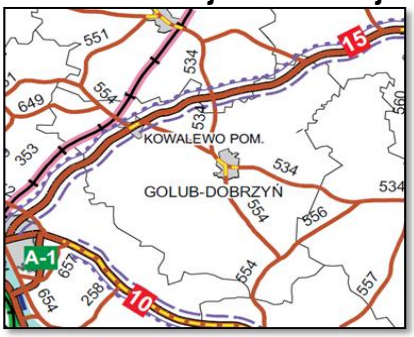

Źródło: Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego

Ustalenia w zakresie kierunków rozwoju gospodarki wodno – ściekowej i odpadami:

- uporządkowanie gospodarki ściekowej w obszarach wiejskich poprzez budowę oczyszczalni i sieci kanalizacyjnych dla miejscowości o zwartej zabudowie;
- realizacja przydomowych oczyszczalni w przypadku zabudowy rozproszonej;
- likwidacja mogilników w gminie;
- tworzenie instrumentów prawnych i ekonomicznych zapewniających rozwój rynku surowców wtórnych;
- likwidacja dzikich wysypisk;
- eliminacja odpadów niebezpiecznych ze strumienia odpadów komunalnych.

Reasumując do zadań służących realizacji ponadlokalnych celów publicznych, wynikających z Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego:

- zadania o znaczeniu krajowym:
  - zadanie nr 2 – ochrona gruntów o wysokiej przydatności dla rolnictwa przed zmianą użytkowania na cele nierolnicze,
  - zadanie nr 3 – utworzenie sieci rezerwatów i parków kulturowych (według Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko – Pomorskiego na terenie gminy Golub-Dobrzyń proponuje się utworzenie Parku Kulturowego Doliny Drwęcy),
  - zadanie nr 12 – przebudowa drogi krajowej nr 15,
- zadania o znaczeniu wojewódzkim:
  - zadanie nr 40 – realizacja programu zwiększania lesistości i zadrzewień województwa kujawsko – pomorskiego w latach 2001-2020,
  - zadania nr 43 – utworzenie Parku Krajobrazowego Doliny Drwęcy,

- zadanie nr 46 – opracowanie i ustanowienie planów ochrony dla wszystkich rezerwatów przyrody (na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajduje się rezerwat przyrody rzeki Drwęcy, dla którego ustanowiono plan ochrony na okres od 1 stycznia 2009 do 31 grudnia 2028,
- zadanie nr 47 – zachowanie korytarzy ekologicznych zapewniających ciągłość między obszarami prawnie chronionymi, w tym w dolinie Wisły i w dolinie Noteci (przez teren gminy Golub-Dobrzyń przechodzi korytarz ekologiczny Dolina Drwęcy – Dolina Dolnej Wisły Zachodni,
- zadanie nr 48 – modernizacja wadliwie funkcjonujących systemów melioracyjnych, w szczególności na Pojezierzu Chełmińsko – Dobrzyńskim i Kujawach,
- zadanie nr 49 – realizacja obiektów małej retencji wód, w szczególności w zlewniach: Noteci, Wełny, Orli, Kamionki, Sępolenki, Krówki, Osy, Lutryny, Rypienicy, Strugi Toruńskiej i Ruźca,
- zadanie nr 51 – likwidacja wszystkich nieczynnych mogilników niespełniających wymogów ochrony środowiska w gminach: Nakło, Aleksandrów Kujawski, Lubicz, Grudziądz, Lipno, Świekatowo, Kamień Krajeński, Dębowa Łąka, Kowalewo Pomorskie, Golub-Dobrzyń, Rypin, Szubin, Gąsawa, Dąbrowa Biskupia, Rogowo i Bytoń (na terenie gminy Golub-Dobrzyń w miejscowości Sokołowo znajdował się nieczynny mogilnik, który zlikwidowano, zaś teren poddano rekultywacji),
- zadanie nr 77 – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 534,
- zadanie nr 94 – przebudowa drogi wojewódzkiej nr 554,
- zadanie nr 153 – przebudowa linii kolejowej nr 208,
- zadanie nr 175 – budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 mm relacji Wąbrzeźno – Brodnica,
- zadanie nr 194 – odbudowa jazu na Wawrzonce.

Trzeba jednakże zaznaczyć, że trwają prace nad zmianą planu zagospodarowania przestrzennego województwa kujawsko-pomorskiego, wszczęte uchwałą nr VII/91/07 z dnia 23 kwietnia 2007 roku.

14.1.3 Strategia Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego

W grudniu 2005 r. Sejmik Województwa Kujawsko-Pomorskiego przyjął Strategię Rozwoju Województwa Kujawsko-Pomorskiego na lata 2007-2020 , która stanowi aktualizację Wizji Rozwoju do roku 2010. Utrzymany został cel nadrzędny strategii województwa kujawsko-pomorskiego z czerwca 2000 r.,tj. poprawa konkurencyjności regionu i podniesienie poziomu życia mieszkańców przy respektowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Wśród trzech priorytetowych działań strategicznych wskazano cele strategiczne i cele operacyjne związane z obszarami wiejskimi oraz życiem ludności obszarów wiejskich. Do powyższych zadań szczególnie można zaliczyć:

Priorytetowy obszar działań 1. Rozwój nowoczesnej gospodarki.

- **Działanie 1.2.: Wzmacnianie konkurencyjności regionalnej gospodarki rolnej**
  - Cel operacyjny 1.2.1.: Wspieranie adaptacji gospodarstw rolnych do funkcjonowania we współczesnych rynkach rolnych,
  - Cel operacyjny 1.2.2.: Wzmacnianie konkurencyjności przetwórstwa rolno-spożywczego;
- **Działanie 1.3.: Promocja rozwoju turystyki**
  - Cel operacyjny 1.3.1. Promocja walorów i produktów turystycznych,
  - Cel operacyjny 1.3.2. Rozwój sektora usług turystycznych.

Priorytetowy obszar działań 2. Unowocześnienie struktury funkcjonalno-przestrzennej regionu.

- **Działanie 2.1.: Wspieranie rozwoju sieci osadniczej**
  - Cel operacyjny 2.1.2.: Rewitalizacja miast i wsi regionu;
- **Działanie 2.2. Rozwój infrastruktury technicznej**
  - Cel operacyjny 2.2.1. Poprawa dostępności komunikacyjnej regionu,
  - Cel operacyjny 2.2.2. Unowocześnienie układów transportowych wewnątrzregionalnych,
  - Cel operacyjny 2.2.4. Rozwój infrastruktury gospodarki wodnej;
- **Działanie 2.4. Rozwój infrastruktury społecznej**
  - Cel operacyjny 2.4.2. Kształtowanie sieci usług publicznych z punktu widzenia ich dostępności;
- **Działanie 2.5. Promocja dziedzictwa kulturowego**
  - Cel operacyjny 2.5.1. Zachowanie dziedzictwa kulturowego;
  - Cel operacyjny 2.5.2. Adaptacja dziedzictwa kulturowego do współczesnych potrzeb społecznych;
- **Działanie 2.6. Zachowanie i wzbogacanie zasobów środowiska przyrodniczego.**
  - Cel operacyjny 2.6.1. Utrwalanie, wzbogacanie systemu ekologicznego regionu
  - Cel operacyjny 2.6.2. Rewaloryzacja środowiska przyrodniczego

Priorytetowy obszar działań 3. Rozwój zasobów ludzkich

- **Działanie 3.3.: Promocja zatrudnienie osób pozostających bez pracy lub zagrożonych jej utratą**
  - Cel operacyjny 3.3.1. Rozwój zatrudnienia osób bezrobotnych,

- Cel operacyjny 3.3.2.: Przeciwdziałanie bezrobociu osób zagrożonych utratą pracy w rolnictwie oraz sektorach mających problemy z dostosowaniem się do potrzeb rynku pracy.

14.1.4 Strategia Rozwoju Transportu w Województwie Kujawsko-Pomorskim

Strategia Rozwoju Transportu Województwa Kujawsko-Pomorskiego wyznacza cele całego sektora transportu do 2015 roku. Do głównych zadań w zakresie ulepszenia transportu drogowego gminy Golub-Dobrzyń należy:

- modernizacja i przebudowa drogi krajowej nr 15;
- przebudowa dróg wojewódzkich nr 534, 548, 554.

14.1.5 Odpady komunalne na terenie województwa kujawsko – pomorskiego: Koncepcja Gospodarowania.

Przyjęte cele w gospodarce odpadami dla województwa kujawsko-pomorskiego są zgodne z wytycznymi krajowego planu gospodarki odpadami. W krajowym planie gospodarki odpadami komunalnymi 2010 przyjęto następujące cele:

- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych biodegradowalnych kierowanych na składowiska;
- zwiększenie udziału odzysku, w tym w szczególności odzysku energii z odpadów, zgodnego z wymogami ochrony środowiska;
- zmniejszenie ilości odpadów kierowanych na składowiska odpadów;
- wyeliminowanie zjawiska, nielegalnego składowania odpadów.

Zgodnie z polskim i unijnym prawodawstwem w dziedzinie odpadów obowiązują następujące zasady postępowania z odpadami:

- zapobieganie i minimalizacja powstawania odpadów;
- zapewnienie odzysku, w tym głównie recyklingu odpadów, których powstania w danych warunkach techniczno-ekonomicznych nie da się uniknąć;
- unieszkodliwienie odpadów (poza składowaniem);
- bezpieczne dla zdrowia ludzkiego i środowiska składowanie odpadów, których nie da się z uwagi na warunki techniczno-ekonomiczne, poddać procesom odzysku lub unieszkodliwienia.

14.1.6 Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko-pomorskiego 2010

Program ochrony środowiska z planem gospodarki odpadami województwa kujawsko – pomorskiego 2010 jest podstawą działań o charakterze ekologicznym w woj. kujawsko-pomorskim. Jako podstawowy cel przyjmuje się zachowanie wysokich walorów środowiska przyrodniczego regionu w celu poprawy jakości życia jego mieszkańców oraz zwiększenia atrakcyjności i konkurencyjności województwa. Realizacja tego celu jest możliwa tylko dzięki zasadom zrównoważonego rozwoju.
Podstawowymi priorytetami ochrony środowiska w województwie kujawsko-pomorskim są:

- dalsza poprawa jakości środowiska oraz likwidacja i minimalizacja bezpośrednich zagrożeń dla zdrowia i życia mieszkańców województwa;
- zrównoważone wykorzystanie bogactw naturalnych, w tym wody oraz energii, racjonalne gospodarowanie odpadami;
- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne wykorzystanie zasobów przyrody;
- prowadzenie edukacji ekologicznej w celu podniesienia świadomości ekologicznej mieszkańców województwa;
- zapobieganie powstawaniu odpadów - warunkiem realizacji tego celu jest zmniejszenie materiałów i energochłonności produkcji (stosowanie czystych technologii), wykorzystywanie alternatywnych odnawialnych źródeł energii, stosowanie pełnego „cyklu życia" produktu (produkcji, transportu, opakowania, użytkowania, ewentualnego ponownego wykorzystania i unieszkodliwiania);
- objęcie wszystkich mieszkańców województwa zorganizowaną zbiórką odpadów i wyeliminowaniem niekontrolowanego wprowadzania odpadów do środowiska.

14.1.7 Krajowy Program Zwiększania Lesistości

Zwiększanie lesistości kraju jest jednym z ważniejszych elementów polityki leśnej państwa. Konsekwentna realizacja celów tej polityki powinna zapewnić zwiększenie lesistości kraju do 30% w roku 2020 i 33% po roku 2050.

Szczególną funkcją zalesień powinno być zatem odpowiednie kształtowanie struktur przestrzennych zasobów przyrody, zwiększanie ich biologicznej aktywności i różnorodności, a także estetycznych walorów krajobrazu. Ważnym zadaniem programu zalesień jest ochrona i wzmacnianie oraz łączenie we wspólny system najcenniejszych obszarów przyrodniczych. Bardzo istotnym problemem jest też racjonalne przestrzenne rozmieszczenie przyszłych zalesień. Rozmiar zadań, potrzeba systemowych rozwiązań w skali kraju i regionu, a przede wszystkim znaczenie zalesień dla

ochrony środowiska, racjonalizacji struktury użytkowania ziemi i tworzenia ładu w gospodarce przestrzennej nadają temu problemowi wysoką rangę.

Celem rządowego programu zwiększania lesistości do roku 2020 jest zatem zapewnienie warunków do zwiększenia lesistości do 30%, ustalenie priorytetów ekologicznych i gospodarczych oraz wykorzystanie ich do optymalnego rozmieszczenia zalesień, a także opracowanie odpowiednich instrumentów realizacyjnych.

Integralną częścią programu jest:

- przestrzenny model zwiększania lesistości (obejmujący ustalenie preferencji zalesieniowych gmin) oraz rozmiar zalesień w układzie kraju, województw i powiatów;
- założenia programów regionalnych i lokalnych;
- zadania dla administracji rządowej, władz samorządowych na szczeblu wojewódzkim, powiatowym i gminnym oraz dla gospodarki leśnej;
- harmonogram realizacji i aspekty ekonomiczne.

14.2. Uwarunkowania wynikające z dokumentów szczebla powiatowego i lokalnego

14.2.1 Planu Rozwoju Lokalnego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego na lata 2004 – 2006 oraz 2007 - 2013

W Planie Rozwoju Lokalnego Powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego na lata 2004 – 2006 oraz 2007 – 2013 wskazano następujące uwarunkowania dotyczące gminy Golub-Dobrzyń:

- gmina Golub-Dobrzyń odznacza się wysokim wskaźnikiem lesistości -31,3%;
- na terenie gminy położony jest częściowo rezerwat „Rzeka Drwęca”, którego celem jest ochrona środowiska wodnego i ryb w niej bytujących w szczególności pstrąga, łososia, troci i certy;
- na obszarze gminy znajduję się obszar chronionego krajobrazu;
- gmina cechują się największą ilością pomników przyrody;
- posiada najwięcej miejsc noclegowych „całorocznych” ze wszystkich gmin powiatu;
- podobnie jak pozostałe gminy powiatu Golub-Dobrzyń nie posiada sieci gazowej i mieszkańcy tego ternu korzystają z gazu dostarczanego butlach;
- w miejscowości Białkowo gm. Golub-Dobrzyń znajduję się międzygminne składowisko odpadów;
- gęstość zaludnienia gminy wynosi 42 os/km^2 i jest znacznie niższa od średniej powiatowej 75 os/km^2.

W dokumencie wyszczególniono następujące zadania:

- przebudowa dróg powiatowych oraz nawierzchni dróg powiatowych;
- stworzenie warunków do dalszego rozwoju sieci dróg krajowych (droga krajowa nr 15);
- stworzenie warunków do rozwoju turystyki agroturystyki;
- intensyfikacja działań na rzecz tworzenia nowych miejsc pracy;
- pozyskiwanie środków na aktywne formy walki z bezrobociem;
- modernizacja dotychczasowego zaplecza oświatowego (remonty klas i budynków szkolnych, remonty sal gimnastycznych, wymiana stolarki okiennej i drzwiowej).

W kategorii obszarów o wysokich i znaczących walorach przyrodniczych, wymagających koncentracji działań ochronnych wytypowano obszar:

- doliny Drwęcy na całej długości w granicach powiatu, ze względu na walory przyrodnicze i krajobrazowe (obszar chronionego krajobrazu);
- kompleks lasów na południe o Golubia-Dobrzynia oraz tereny w rejonie jeziora Grodno, Słupno, Plebanka ze względu na znaczenie dla rozwoju turystyki i rekreacji.

Głównymi celami strategicznymi w obszarze zadaniowym jakim jest turystyka są:

- funkcjonowanie turystyki w warunkach zrównoważonego rozwoju;
- ogólny wzrost gospodarczy w wyniku wzrostu ruchu turystycznego.

14.2.2 Strategia Rozwoju Lokalnego Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2007 – 2013

Generalnym celem strategicznym dla gminy powinno być:

Zapewnienie mieszkańcom gminy najlepszego środowiska życia i zamieszkiwania, dużej atrakcyjności inwestowania na terenie gminy oraz osiągnięcia sukcesu ekonomicznego społeczności lokalnej poprzez prowadzenie aktywnej polityki rozwoju przez władze samorządowe.

<u>Główne cele strategiczne:</u>

- podniesienie atrakcyjności lokalizacyjnej gminy dla potencjalnych inwestorów zewnętrznych i wewnętrznych;
- stworzenie zróżnicowanej bazy ekonomicznej gminy;
- aktywizacja funkcji gospodarczych gminy;
- stworzenie nowych miejsc pracy;
- racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska przyrodniczego;

- rozwój infrastruktury technicznej;
- podniesienie poziomu obsługi komunikacyjnej gminy;
- racjonalne gospodarowanie przestrzenią;
- minimalizowanie różnic w podstawowych warunkach życia i zamieszkiwania społeczności lokalnej.

Cele niższego rzędu:

- **SFERA SPOŁECZNA**
  - Zmniejszenie bezrobocia (zwiększenie ilości miejsc pracy);
  - Rozbudowa bazy szkolnej (izby lekcyjne, sale gimnastyczne, stołówki);
  - Poprawa opieki medycznej;
  - Lepsza organizacja czasu wolnego dla młodzieży;
  - Poprawa estetyki obejść i ogólnego wyglądu wsi;
  - Poprawa bazy mieszkaniowej.
- **SFERA GOSPODARCZA**
  - Poprawa rentowności gospodarstw. Uszlachetnienie produkcji (przetworzenie);
  - Stworzenie miejsc pracy;
  - Rozwój turystyki i rekreacji;
  - Wykorzystanie zasobów naturalnych, lasów i wód.
- **SFERA INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ**
  - Powstawanie dróg na odpowiednim poziomie;
  - Oczyszczanie ścieków;
  - Rozwój gazyfikacji;
  - Poprawa stanu melioracji;
  - Utylizacja odpadów;
  - Uzyskanie terenów pod rozbudowę cmentarza;
  - Poprawa stanu elektryfikacji.
- **SFERA EKOLOGII**
  - Likwidacja negatywnego oddziaływania ścieków na środowisko;
  - Ograniczenie emisji;
  - Poprawa stosunków wodnych. Mała retencja;
  - Zmniejszenie balastu odpadów na składowiskach;

- Poprawa estetyki wsi;
- Ograniczenie erozji gruntów.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001r. obszary szczególnego zagrożenia powodzią obejmują:

- Obszary bezpośredniego zagrożenia powodzią, tzn.:
  - tereny między wałem przeciwpowodziowym, a linią brzegu,
  - strefę wybrzeża morskiego,
  - strefę przepływów wezbrań powodziowych określoną w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego na podstawie studium określającego w szczególności granice obszarów bezpośredniego zagrożenia powodzią;
- Obszary potencjalnego zagrożenia powodzią, obejmujące tereny narażone na zalanie w przypadku:
  - przelania się wód przez koronę wału przeciwpowodziowego,
  - zniszczenia lub uszkodzenia wałów przeciwpowodziowych,
  - zniszczenia lub uszkodzenia budowli piętrzących albo budowli ochronnych pasa technicznego.

Zgodnie z dostępnymi danymi opracowanymi poprzez RZGW w Gdańsku wyznaczono tereny zalewowe dla gminy Golub-Dobrzyń z zasięgiem 1% zagrożenia powodziowego (maksymalnego zasięgu wód powodziowych o prawdopodobieństwie wystąpienia co 100 lat).

Wyznaczony zasięg wód powodziowych w gminie Golub-Dobrzyń opiera się na rzece Drwęcy. Aby zapewnić prawidłowa ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

SPIS TABEL

Tabela 1. Struktura użytkowania gruntów..... 11
Tabela 2. Powierzchnia ewidencyjna i geodezyjna gruntów w gminie Golub-Dobrzyń. 12
Tabela 3. Liczba ludności w sołectwach Gminy Golub-Dobrzyń. 15
Tabela 4. Decyzje o warunkach zabudowy w latach 2004 – 2011. 25
Tabela 5. Decyzje o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego w latach 2008 – 2011. 26
Tabela 6. Wykaz wybranych punktów dokumentacyjnych na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 32
Tabela 7. Złoża kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 40
Tabela 8. Obszary górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 43
Tabela 9. Tereny górnicze na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 44
Tabela 10. Waloryzacja rolniczej przestrzeni produkcyjnej 47
Tabela 11. Gniazdowanie ptaków chronionych w rejonie działania Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń 49
Tabela 12. Struktura wielkościowa – liczba i udział gospodarstw wg klas wielkościowych 55
Tabela 13. Struktura wielkościowa - powierzchnia gruntów i udział gospodarstw wg klas wielkościowych. 56
Tabela 14. Gospodarstwa domowe wg struktury dochodów 57
Tabela 15. Kierunki produkcji roślinnej w gminie 58
Tabela 16. Kierunki produkcji zwierzęcej w gminie. 59
Tabela 17. Wyposażenie gospodarstw w gminie 60
Tabela 18. Powierzchnia budynków i budowli. 60
Tabela 19. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów Nadleśnictwa 62
Tabela 20. Porównanie wybranych cech taksacyjnych drzewostanów w ramach grup funkcji lasu w obrębie Konstancjewo i Leśno. 62
Tabela 21. Liczba i wielkość kompleksów leśnych 63
Tabela 22. Naturalne siedliska przyrodnicze podlegające ochronie występujące na terenie Nadleśnictwa w gminie Golub-Dobrzyń. 63
Tabela 23. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków 71
Tabela 24. Zabytki architektury i budownictwa oraz zabytkowych układów przestrzennych ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków 74
Tabela 25. Zabytkowe cmentarze ujęte w wojewódzkiej ewidencji zabytków 79
Tabela 26. Nieruchome zabytki archeologiczne 81
Tabela 27. Zabytki architektury i budownictwa wskazane do ujęcia w wojewódzkiej ewidencji zabytków 94
Tabela 28. Zestawienie głównych wskaźników demograficznych dla gminy Golub-Dobrzyń 98
Tabela 29. Liczba ludności gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 - 2010. 99
Tabela 30. Ruch naturalny wg płci w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń 100
Tabela 31. Ludność wg grup wiekowych w latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń 102
Tabela 32. Ruchy migracyjne latach 2001 – 2010 w gminie Golub-Dobrzyń 102
Tabela 33. Rynek pracy w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001-2009. 105
Tabela 34. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010. 105
Tabela 35. Bezrobotni powiatu golubsko - dobrzyńskiego 106
Tabela 36. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2009. 107
Tabela 37. Zasoby mieszkaniowe wg form własności. 107
Tabela 38. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub Dobrzyń wyposażone w instalacje na tle powiatu golubsko – dobrzyńskiego w 2009 r. 108

Tabela 39. Statystyka uczniów i absolwentów na terenie gminy Golub-Dobrzyń 109
Tabela 40. Liczba uczniów przypadających na 1 komputer z dostępem do Internetu przeznaczony do użytku uczniów. 109
Tabela 41. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sektorów własnościowych. 114
Tabela 42. Podmioty gospodarki narodowej zarejestrowane w rejestrze REGON wg sekcji PKD. 115
Tabela 43. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń. 121
Tabela 44. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń 129
Tabela 45. Użytki ekologiczne na terenie gminy 135
Tabela 46. Złoża kopalin na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 148
Tabela 47. Drogi powiatowe na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 152
Tabela 48. Długość dróg na terenie gminy. 155
Tabela 49. Sieć wodociągowa na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 158
Tabela 50. Sieć kanalizacyjna na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 159
Tabela 51. Ilość odpadów komunalnych zwiezionych z terenu gminy Golub-Dobrzyń 164
Tabela 52. Charakterystyka składowiska odpadów Białkowo. 164

SPIS WYKRESÓW

Wykres 1. Powierzchnia gmin powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego. 11
Wykres 2. Struktura użytkowania gruntów w gminie Golub-Dobrzyń. 12
Wykres 3. Gospodarstwa rolne wg grup obszarowych w gminie Golub-Dobrzyń. 56
Wykres 4. Gospodarstwa domowe według struktury dochodów 58
Wykres 5. Gospodarstwa według wykształcenia osoby kierującej 61
Wykres 6. Ludność gminy Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010. 99
Wykres 7. Ludność w gminach powiatu golubsko-dobrzyńskiego w 2003 i 2009 r. 100
Wykres 8. Przyrost naturalny w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010. 101
Wykres 9. Ludność wg grup wiekowych roku 2010 w gminie Golub – Dobrzyń 101
Wykres 10. Saldo migracji społeczeństwa w latach 2001 – 2010 w gminie Golub – Dobrzyń 103
Wykres 11. Struktura ludności wg grup ekonomicznych w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010 103
Wykres 12. Struktura płci w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2001 – 2010 104
Wykres 13. Bezrobotni zarejestrowani w gminie Golub-Dobrzyń w latach 2003 – 2010. 106
Wykres 14. Zasoby mieszkaniowe w gminie Golub-Dobrzyń wg form własności. 107
Wykres 15. Liczba podmiotów gospodarki narodowej zarejestrowanych w rejestrze REGON w powiecie golubsko-dobrzyński. 116
Wykres 16. Stan prawny gruntów w gminie Golub-Dobrzyń. 121

SPIS RYSUNKÓW

Rysunek 1. Mapa powiatu Golubsko-Dobrzyńskiego 9
Rysunek 2. Położenie gminy Golub-Dobrzyń na tle województwa Kujawsko – Pomorskiego. 10
Rysunek 3. Sołectwa Gminy Golub-Dobrzyń. 14
Rysunek 4. Jednostki fizyczno- geograficzne i typy krajobrazu wg Kondrackiego. 27

Rysunek 5. Gmina Golub-Dobrzyń na tle województwa i powiatu. 28
Rysunek 6. Gmina na tle podziału Polski na regiony fizjograficzne wg Kondrackiego. 29
Rysunek 7. Lokalizacja ozu lisewskiego w okolicach miejscowości Lisewo 30
Rysunek 8. Wydajności potencjalne studni gminie Golub-Dobrzyń. 38
Rysunek 9. Złoże w Olszówka I 41
Rysunek 10. Lokalizacja złoża Białkowo II 41
Rysunek 11. Lokalizacja złoża Macikowo 42
Rysunek 12. Lokalizacja złoża Olszówka 42
Rysunek 13. Lokalizacja złoża Pusta Dąbrówka I 43
Rysunek 14. Obszar i teren górniczy Podzamek Golubski I 43
Rysunek 15. Rozkład opadów na terenie województwa kujawsko – pomorskiego. 45
Rysunek 16. Gmina Golub-Dobrzyń na tle Obszarów Chronionego Krajobrazu 124
Rysunek 17. Obszar mający znaczenie dla Wspólnoty SOO Dolina Drwęcy PLH280001 na terenie Gminy Golub-Dobrzyń 125
Rysunek 18. Gmina i cały powiat golubsko-dobrzyński na tle zachodniej części 144
Rysunek 19. Projektowany gazociąg na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 161
Rysunek 20. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Koncepcja Zagospodarowania. 167
Rysunek 21. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Ochrona przyrody i krajobrazu oraz uwarunkowania rozwoju leśnictwa 169
Rysunek 22. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Kierunki rozwoju funkcji turystycznej. 170
Rysunek 23. Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego – Kierunki rozwoju komunikacji. 171

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Stawy rybne w okolicach m. Zawada i budowla piętrząca wodę w okolicy m. Handlowy Młyn) 36
Fotografia 2. Złoże w Olszówka I 40
Fotografia 3. Gniazdo bocianów w miejscowości Józefat 50
Fotografia 4. Maruna bezwonna 51
Fotografia 5. Marchew zwyczajna 51
Fotografia 6. Karłątek ryska 52
Fotografia 7. Świerzbnica polna 52
Fotografia 8. Figura Matki Boskiej z Dzieciątkiem 80
Fotografia 9. Kościół p.w. św. Marcina i cmentarz przykościelny we Wrockach 80
Fotografia 10. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewko 133
Fotografia 11. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości Gałczewko 134

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

-UWARUNKOWANIA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO-

ORGAN SPORZĄDZAJĄCY
WÓJT GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

SKALA 1:10 000

0m 1000m 2000m 3000m 4000m 5000m

ZAŁĄCZNIK NR 1A
DO UCHWAŁY NR XLV/200/2014
RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ
Z DNIA 22 STYCZNIA 2014 R.

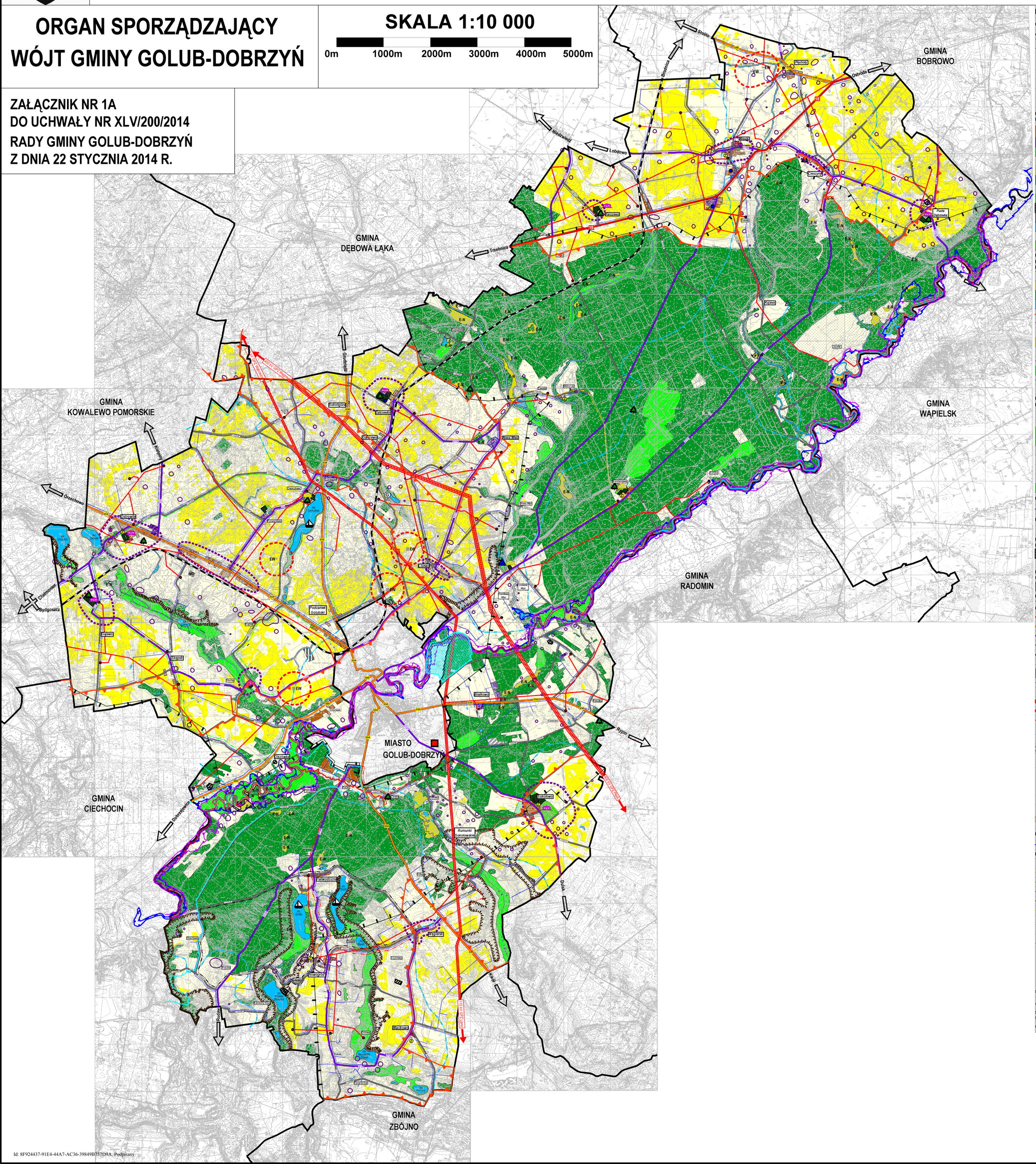
GMINA BOBROWO
GMINA DĘBOWA ŁĄKA
GMINA KOWALEWO POMORSKIE
GMINA WĄPIELSK
GMINA RADOMIN
MIASTO GOLUB-DOBRZYŃ
GMINA CIECHOCIN
GMINA ZBÓJNO
Stolno
Brodnica
Ostróda
Niedźwiedź
Łobdowo
Trzebnica
Grudziądz
Orzechowo
Kiełpiny
Chełmno
Bydgoszcz
Rypin
Dulsk
Radzyń
Dobrzejewice
Płock
Włocławek
Pluchowy
Karczewo
Kowalewo
Kozłowo
Skępsk
Podzamek Golubski
Białkowo
Kasalin
Dąbrówka
Rumunki Sokołowskie
Sokołowo
Pasłęka
Węgrynek
Nowogród
Maciejowo
Kujawa
Jeleszyno
Porta Dąbrowska
Nowy Wiec
Mszczyn
Kamionka
Zdrojowa
Kolonia
Podzamek Mały
Lisewo Małe
Lisewo Golubskie
Kozłowo

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

ZAŁĄCZNIK NR 2

DO UCHWAŁY NR XLV/200/2014

RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ Z DNIA 22 STYCZNIA 2014 R.

KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

GOLUB-DOBRZYŃ 2014 R.

SPIS TREŚCI

ZESPÓŁ AUTORSKI 5
1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW 6
1.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej 6
1.2. Koncepcja zagospodarowania 7
1.3. Zasady zagospodarowania przestrzennego 8
2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY 10
2.1. Kształtowanie struktury przestrzennego zagospodarowania gminy 10
2.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania w poszczególnych terenach funkcjonalnych .. 11
2.2.1 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i zagrodowej 11
2.2.2 Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami 12
2.2.3 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej, w tym usług publicznych 13
2.2.4 Tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług publicznych 14
2.2.5 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami 15
2.2.6 Tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami 16
2.2.7 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej 17
2.2.8 Tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej 17
2.2.9 Tereny rolne, w tym tereny zabudowy zagrodowej 18
2.2.10 Tereny lasów 18
2.2.11 Tereny wskazane do zalesienia 19
2.2.12 Tereny wód powierzchniowych 20
2.2.13 Tereny udokumentowanych złóż kopalin 20
2.2.14 Tereny górnicze 21
2.2.15 Tereny ogrodów działkowych 21
2.2.16 Tereny cmentarzy 21
2.2.17 Tereny zespołów dworsko-parkowych, pałacowo-parkowych lub zespołów młyńskich 22
2.2.18 Tereny zieleni parkowej 22
2.3. Ograniczenia w zabudowie, w tym tereny wyłączone z zabudowy 23
3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK 25
3.1. Ogólne cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska 25
3.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody 27
3.2.1 Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy 27
3.2.2 Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy 28
3.2.3 Rezerwat przyrody Rzeka Drwęca 31
3.2.4 Użytki ekologiczne 32
3.2.5 Pomniki przyrody 36
3.3. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych 41
3.4. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego 42
4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 47
4.1. Obiekty i obszary zabytkowe, objęte ochroną prawną 47
4.2. Obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków 47

4.3. Obiekty i tereny ujęte w ewidencji zabytków ... 47
4.4. Zasady ochrony w obrębie stref ochrony konserwatorskiej ... 47
4.5. Ochrona poszczególnych rodzajów obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych, kulturowych i krajobrazowych ... 48
4.5.1. Nieruchome zabytki archeologiczne ... 48
4.5.2. Wsie i osady o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych ... 48
4.5.3. Założenia dworsko- i pałacowo-parkowe oraz założenia podworskie oraz zespoły młyńskie ... 49
4.5.4. Obiekty sakralne ... 50
4.5.5. Obiekty techniki i kultury materialnej ... 50
4.5.6. Obiekty architektury i budownictwa ... 51
4.6. Działania gminy na rzecz ochrony zasobów kulturowych ... 51
5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ ... 53
5.1. Komunikacja drogowa ... 53
5.2. Komunikacja kolejowa ... 54
5.3. Gospodarka wodno-ściekowa ... 54
5.3.1. Zaopatrzenie w wodę ... 54
5.3.2. Odprowadzanie ścieków ... 55
5.4. Elektroenergetyka ... 56
5.5. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych ... 57
5.6. Gazownictwo i ciepłownictwo ... 57
5.6.1. Gazownictwo ... 57
5.6.2. Ciepłownictwo ... 58
5.7. Telekomunikacja ... 58
5.8. Gospodarka odpadami ... 59
6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM ... 62
7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM ... 62
8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M² ORAZ PRZESTRZENI PUBLICZNYCH ... 63
8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego ... 63
8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości ... 63
8.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m² ... 64
8.4. Obszary przestrzeni publicznej ... 64
9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE ... 65
10. KIERUNKI ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 66
11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH ... 68
12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY ... 70
13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271) 70
14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI 71
14.1. Obszary zabudowane wymagające przekształceń i rehabilitacji 71
14.2. Obszary niezabudowane wymagające rekultywacji 71
15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 72
16. INNE OBSZARY PROBLEMOWE 72
17. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI 72

ZESPÓŁ AUTORSKI

Uchwała Nr VII/26/2011 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy Golub-Dobrzyń.

opracowane przez:

„METROPOLIA – SATINI s.c.”,
ul. Waryńskiego 32-36, 86-300 Grudziądz
tel./ fax +48 56 46 130 44,
www.metropolia.info.pl, e-mail: metropolia@satini.com.pl

Zespół w składzie:

- główny projektant mgr Rafał Łucki wpis nr G-271/2010 na listę Północnej Okręgowej Izby Urbanistów
- asystenci głównego projektanta:
  - mgr Łukasz Piskurewicz
  - mgr inż. Paweł Góra
- specjaliści ds. spraw ochrony środowiska:
  - mgr Hanna Ollik
  - mgr inż. Joanna Klimek
- współpraca:
  - inż. Anna Szymańska
  - mgr inż. Agnieszka Dąb

1. KIERUNKI ZMIAN W STRUKTURZE PRZESTRZENNEJ GMINY ORAZ W PRZEZNACZENIU TERENÓW

Ważnym czynnikiem decydującym o kierunkach zmian w strukturze przestrzennej gminy jest środowisko przyrodnicze, dziedzictwo kulturowe, aktualne zainwestowanie, komunikacja i infrastruktura techniczna. Są to elementy warunkujące dalszy rozwój przestrzenny gminy, który w znacznej mierze opiera się także na uwarunkowaniach społecznych i ekonomicznych przedmiotowego obszaru.

Głównym celem określenia kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy oraz w przeznaczeniu terenu jest zapewnienie wysokiej jakości życia mieszkańców, poprzez rozwój społeczny (np. zapewnienie prawidłowego funkcjonowania usług publicznych), gospodarczy (np. wprowadzanie nowych funkcji, rozwój przedsiębiorczości i wzrost efektywności rolnictwa), rozwój infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, przy zachowaniu zasad zrównoważonego rozwoju.

Zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, studium wyznacza kierunki zagospodarowania przestrzennego uwzględniając przy tym uwarunkowania przedmiotowego obszaru. Dokument określa lokalne zasady zagospodarowania przestrzeni gminy, jednak granice obszarów funkcjonalnych ściśle nie przesądzają o faktycznej zmianie przeznaczenia tych terenów i o ich zainwestowaniu. Dokładne określenie granic oraz funkcji zagospodarowania poszczególnych terenów powinny być określone na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium zawiera generalne zasady zagospodarowania przestrzennego gminy oraz wytyczne, którymi należy kierować się w kreowaniu właściwej polityki przestrzennej. Ponadto zawiera nieobowiązkowe postulaty i sugestie, które warto wziąć pod uwagę w kształtowaniu ładu przestrzennego.

1.1. Cele i kierunki polityki przestrzennej

Podstawą formułowania celów polityki przestrzennej są zidentyfikowane problemy w kategorii założeń polityki przestrzennej, szans i mocnych stron, zagrożeń i słabych stron. W wyznaczonych celach dąży się do stopniowej likwidacji zagrożeń i wykorzystania szans jakimi gmina dysponuje. Hierarchia celów odnosi się do całego obszaru gminy, z podziałem na wyróżnione działy polityki przestrzennej.

Najważniejsze założenia polityki przestrzennej w gminie to zrównoważony rozwój przy minimalizacji zagrożeń środowiska przyrodniczego. Nadrzędnym celem rozwoju przestrzennego gminy jest ochrona wartości przyrodniczych oraz dążenie do przywrócenia równowagi

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

ekologicznej, a więc kształtowanie optymalnej struktury użytkowania i ładu przestrzennego gminy.

W wyniku przeprowadzonej analizy uwarunkowań wyodrębniono podstawowe kierunki polityki przestrzennej:

- ochrona istniejących zasobów środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz poprawa jego stanu;
- wyznaczenie terenów pod nową zabudowę;
- rozwój gospodarczy poprzez wskazanie potencjalnych terenów inwestycyjnych;
- dalszy rozwój usług z zakresu obsługi ludności;
- przeprowadzenie restrukturyzacji rolnictwa w celu zwiększenia jego efektywności;
- rozwój rolnictwa ekologicznego i leśnictwa;
- zwiększenie atrakcyjności turystyczno – wypoczynkowej gminy i upowszechnianie jej walorów przyrodniczo – krajobrazowych;
- dalsza rozbudowa i budowa nowej infrastruktury technicznej, w szczególności w zakresie systemu gospodarki wodno – ściekowej;

1.2. Koncepcja zagospodarowania

Głównym celem zagospodarowania przestrzennego gminy jest tworzenie warunków przestrzennych podnoszących konkurencyjność, atrakcyjność gminy, zapewniających poprawę warunków życia jej mieszkańców, przy zachowaniu równowagi między aktywnością ekonomiczną, gospodarczą, społeczna a środowiskiem przyrodniczym i kulturowym. Cel ten zakłada się osiągnąć m.in. przez ukształtowanie systemu ekologicznego gminy, dotrzymanie standardów jakości środowiska, właściwe ukształtowanie sieci osadniczej i dobrą dostępność komunikacyjną.

Ukształtowany system ekologiczny zawiera obszary o randze ponadlokalnej i lokalnej. Przenika całą przestrzeń gminy i jest powiązany z podobnymi terenami w jego otoczeniu. Tworzą go obszary objęte ochroną, kompleksy lasów, wody, korytarze ekologiczne, umożliwiające migracje roślin i zwierząt. System pozwoli na zachowanie bioróżnorodności gminy, zachowanie równowagi przyrodniczej oraz trwałości podstawowych procesów biologicznych.

Wzmocnienie potencjału gminy zamierza się uzyskać przez właściwe ukształtowanie sieci osadniczej – np. poprzez utworzenie tzw. pierścienia podmiejskiego wokół miasta Golubia-Dobrzynia. Dalszy rozwój i niezawodność systemów infrastruktury technicznej przyczyni się do podniesienia konkurencyjności i atrakcyjności gminy dla inwestorów z zewnątrz.

Powiązania zewnętrzne gminy umożliwi sieć dróg krajowych, wojewódzkich i powiatowych. Układ wewnętrzny opierać się będzie o sieć dróg gminnych. Modernizacja dróg poprawi komfort, bezpieczeństwo przejazdu i sprzyjać będzie społecznej oraz gospodarczej integracji. Ułatwi połączenie gminy z ośrodkami subregionalnymi i regionalnymi, a także z innymi gminnymi.

1.3. Zasady zagospodarowania przestrzennego

Zasady zagospodarowania przestrzennego dotyczą sfery osadnictwa, rolnictwa, produkcyjnej rekreacyjnej i przyrodniczej. Dla poszczególnych stref określono następujące zasady działania:

- w sferze osadnictwa:
  - kanalizacja sanitarna terenów o zwartej zabudowie,
  - budowa struktury gminnych dróg dojazdowych o normatywnych parametrach,
  - kontynuacja i uzupełnienia istniejącej zabudowy – obejmuje tereny zainwestowane wraz z rezerwami przestrzennymi, które umożliwiają dalszy rozwój zabudowy poprzez kontynuację dotychczasowej struktury urbanistycznej,
  - przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy,
  - stworzenie tzw. pierścienia podmiejskiego w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Golubia-Dobrzynia poprzez koncentrację zabudowy oraz usług związanych z obsługą ludności – dotyczy miejscowości Antoniewo, Olszówka, Sokołowo, Białkowo, Lisewo, Podzamek Golubski, Handlowy Młyn, Lisewski Młyn i Ruziec;
- w sferze rolnictwa:
  - prowadzenie zabiegów przeciwerozyjnych na gruntach ornych (zapobieganie przed erozja wodną i wietrzną) przede wszystkim przez wprowadzanie zadrzewień śródpolnych,
  - wprowadzanie zalesień na gruntach ornych klas V i VI oraz nieużytkach (piaski lotne, nieczynne wyrobiska i wysypiska), które docelowo powiększać powinny istniejący system ciągów ekologicznych np. w postaci zadrzewień śródpolnych,
  - wprowadzanie zadrzewień pełniących ważną funkcję w ochronie ekosystemów rolnych. Są to zadrzewienia przydrożne, przywodne, pasmowe, kępowe. Modyfikują one mikroklimat przyległych pól, zmieniając bilans cieplny i wodny krajobrazu, ograniczają migrację związków chemicznych na drodze erozji wodnej i wietrznej, ograniczają zanieczyszczenia wód gruntowych,

- na gruntach o wysokiej przydatności rolniczej prowadzenie intensywnej gospodarki rolnej,
- możliwość rozbudowy i przebudowy istniejących zagród oraz wymiany zabudowy mieszkaniowej w zagrodach,
- lokalizacja nowych zagród;

- w sferze produkcyjnej:
  - możliwość rozwoju przemysłu, rzemiosła, składów na wskazanych terenach inwestycyjnych;
- w sferze turystyczno – wypoczynkowej:
  - rozwój agroturystyki,
  - rozwój turystyki krajoznawczej ze szczególnym uwzględnieniem obszaru Doliny Drwęcy,
  - rozwój turystyki aktywnej związanej z Drwęcą i i licznymi jeziorami (sporty wodne, żeglarstwo, wędkarstwo);
- w sferze przyrodniczej:
  - respektowania przepisów odnoszących się do sposobu użytkowania istniejących terenów i obiektów chronionych,
  - eliminacja istniejących źródeł zagrożeń czystości wód powierzchniowych i podziemnych w celu doprowadzenia ich czystości do II klasy,
  - wprowadzenie zakazu likwidacji rowów melioracyjnych, bieżącej konserwacji, wprowadzenia dolesień,
  - pielęgnacja istniejących elementów zieleni oraz wprowadzenie nowych rodzimych elementów zieleni zwłaszcza zadrzewień i zakrzewień śródpolnych (pasy i szpalery drzew oraz krzewów).

2. KIERUNKI I WSKAŹNIKI DOTYCZĄCE ZAGOSPODAROWANIA ORAZ UŻYTKOWANIA TERENÓW, W TYM TERENY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

2.1. Kształtowanie struktury przestrzennego zagospodarowania gminy

W wyniku analizy uwarunkowań wyodrębniono następujące obszary funkcjonalne:

- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i zagrodowej;
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej, w tym usług publicznych;
- tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług publicznych;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami;
- tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej;
- tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej;
- tereny o najniższej przydatności rolniczej, w tym tereny zabudowy zagrodowej;
- tereny o najwyższej przydatności rolniczej, w tym tereny zabudowy zagrodowej;
- tereny lasów – obszary wyłączone z zabudowy, za wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej i realizacji inwestycji celu publicznego;
- tereny wskazane do zalesienia – obszary wyłączone z zabudowy, za wyjątkiem budowy obiektów i urządzeń służących gospodarce leśnej i realizacji inwestycji celu publicznego;
- tereny wód powierzchniowych tereny wyłączone z zabudowy z wyjątkiem urządzeń służących turystyce i gospodarce wodnej;
- tereny udokumentowanych złóż kopalin – predysponowane do eksploatacji złóż kopalin;
- tereny górnicze – obszary wyłączone z zabudowy, za wyjątkiem obiektów związanych z podstawową funkcją terenu (nie dotyczy okresu po zakończeniu eksploatacji i przeprowadzeniu rekultywacji terenu; w granicach terenu górniczego znajdują się udokumentowane złoża kopalin);
- tereny ogrodów działkowych;
- tereny cmentarzy – obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne – obszary wyłączone z zabudowy za wyjątkiem obiektów małej architektury i kultu religijnego;
- teren przeznaczony pod poszerzenie cmentarza czynnego – obszar wyłączony z zabudowy za wyjątkiem obiektów małej architektury i kultu religijnego;

- tereny zieleni parkowej w zespołach dworsko-parkowych, zespołach pałacowo-parkowych oraz zespołach młyńskich;
- tereny zespołów dworsko-parkowych.

Granice terenów rozwoju zabudowy należy traktować orientacyjne. Mogą nastąpić korekty ich granic w odniesieniu do podziału nieruchomości. Przyjmuje się wyznaczenie jednej funkcji w granicach jednej nieruchomości. Dokładniejsze określenie granic nastąpi w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

2.2. Kierunki i wskaźniki dotyczące zagospodarowania w poszczególnych terenach funkcjonalnych

2.2.1 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i zagrodowej.

Obejmują przede wszystkim obszary zwartej zabudowy miejscowości położonych na terenie gminy Golub-Dobrzyń, a więc tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej, zagrodowej. Studium przewiduje na tych terenach kontynuację i uzupełnienia zabudowy mieszkaniowej, wielorodzinnej, usługowej oraz usług publicznych i ewentualnej rozbudowy istniejącej zabudowy zagrodowej. Przyjmuje się rodzaj zabudowy wolnostojącej, bliźniaczej lub szeregowej. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się zalesienia. Na terenie strefy mieszkaniowo-usługowej postuluje się lokalizowanie rzemiosła produkcyjnego, mikro i małych przedsiębiorstw, które zaspokoją potrzeby mieszkańców, stworzą nowe miejsca pracy i przyczynią się do wzrostu konkurencyjności tych obszarów. Przy zmianach użytkowania terenów i wprowadzaniu nowej zabudowy, należy szczególnie dbać o ład przestrzenny i intensyfikować zabudowę, tak aby tworzyła spójne i harmonijne układy urbanistyczne. Zaleca się wprowadzenie dużego udziału powierzchni biologicznie czynnych (około 70%) oraz właściwie zagospodarowywać obszary przestrzeni publicznej poprzez utworzenie miejsc rozrywki, placów zabaw, ogólnie dostępnych miejsc przeznaczonych do zaspokojenia potrzeb mieszkańców gminy. Obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska. Zakaz lokalizowania obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej w otoczeniu oczyszczalni ścieków. Strefy ochronne dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej należy wprowadzić także wokół

terenów, na których znajdują się podczyszczalnie ścieków i przepompownie wraz z nakazem wykonania zieleni izolacyjnej. Wprowadzenie strefy wolnej od zabudowy o charakterze mieszkalnym w otoczeniu punktów gromadzenia odpadów problemowych (wydzielanych ze strumienia odpadów komunalnych) oraz w otoczeniu instalacji do odzysku i utylizacji odpadów medycznych, przemysłowych i komunalnych.

2.2.2 Tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami

Ustalenia dotyczące wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 50%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 40% powierzchni działki budowlanej;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- funkcje zabudowy mieszkaniowej mogą występować oddzielnie lub łącznie z zachowaniem odpowiednich proporcji (zabudowa usługowa nie powinna być większa niż 30% powierzchni zabudowy na danej działce budowlanej);
- preferuje się rodzaj zabudowy wolnostojącej, w przypadku niekorzystnych podziałów nieruchomości zabudowy szeregowej lub bliźniaczej;
- na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno się wykluczyć lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dopuszczając jednocześnie takie rozwiązanie w drodze wyjątku (zabudowa mieszkaniowa dla inwestora, pracowników itp.)

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującej tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej z usługami, wyznaczone w takich miejscowościach jak Białkowo, Podzamek Golubski, Wygoda i Zaręba, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 60%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego winno się wykluczyć lokalizację przedsięwzięć mogących zawsze i potencjalnie znacząco

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

oddziaływać na środowisko, łącznie z obiektami przeznaczonymi na stały pobyt ludzi, dopuszczając jednocześnie takie rozwiązanie w drodze wyjątku (zabudowa mieszkaniowa dla inwestora, pracowników itp.)

- zakaz lokalizowania obiektów mieszkalnych i użyteczności publicznej w otoczeniu oczyszczalni ścieków;
- strefy ochronne dla zabudowy mieszkaniowej i usługowej należy wprowadzić także wokół terenów, na których znajdują się podczyszczalnie ścieków i przepompownie wraz z nakazem wykonania zieleni izolacyjnej;
- wprowadzenie strefy wolnej od zabudowy o charakterze mieszkalnym w otoczeniu punktów gromadzenia odpadów problemowych (wydzielanych ze strumienia odpadów komunalnych) oraz w otoczeniu instalacji do odzysku i utylizacji odpadów medycznych, przemysłowych i komunalnych.

Dla terenów położonych w sąsiedztwie obszaru Natura 2000 oraz rezerwatu przyrody w takich miejscowościach jak Antoniewo, Handlowy Młyn oraz Białkowo ustala się:

- że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 40%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 60% powierzchni działki budowlanej;
- dopuszcza się lokalizację usług nieuciążliwych, rozumie się przez to przedsięwzięcia nie zaliczone do mogących zawsze i potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko,
- Nakaz odprowadzania ścieków do kanalizacji sanitarnej oraz zaopatrzenie w wodę z istniejącego wodociągu;
- W celu zapewnia ciągłości ekologicznej należy pozostawić istniejące drzewa i krzewy.

2.2.3 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej, w tym usług publicznych

Przewiduje się kontynuację i uzupełnienia dla istniejącej zabudowy. Dla terenów zabudowy usług publicznych ustala się następujące zasady zabudowy i zagospodarowania:

- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy niewiększą niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej w stosunku do powierzchni działki niemniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej;

- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej związanej z podstawową funkcją terenu;
- obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska;
- dopuszcza się lokalizację usług mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko.

2.2.4 Tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług publicznych

Dla terenów rozwoju zabudowy usługowej przyjmuje się następujące zasady zabudowy i zagospodarowania:

- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy na poziomie nieprzekraczającym 60%;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 30% powierzchni działki budowlanej;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej związanej z podstawową funkcją terenu;
- dopuszcza się wydzielenie parkingu samochodów osobowych oraz realizację obiektów małej architektury i zieleni ozdobnej, nawierzchnię parkingu należy wykonać z materiałów uniemożliwiających wnikanie substancji ropopochodnych do gruntu;
- dopuszcza się dotychczasowy sposób wykorzystania istniejącego zainwestowania o ile jego uciążliwość nie wykracza poza granice działki;
- przyjmuje się minimalną liczbę miejsc parkingowych zgodnie z charakterem zabudowy i przepisami odrębnymi oraz normatywnych parametrach;
- w terenach rozwoju zabudowy usługowej w miejscowości Białkowo dopuszcza się lokalizację gminnego targowiska, służącego potrzebom miejscowej ludności w zakresie handlu itp.
- obowiązuje zakaz lokalizowania przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w rozumieniu przepisów odrębnych dotyczących ochrony środowiska,
- dopuszcza się lokalizację usług mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, dla których przeprowadzona procedura oceny oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko;

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującego tereny rozwoju zabudowy usługowej, wyznaczone w miejscowości Białkowo, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 70%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej.

2.2.5 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami

Przewiduje się kontynuację i uzupełnienia dla istniejącej zabudowy. Dla terenów zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami przyjmuje się następujące zasady zabudowy i zagospodarowania:

- kontynuacja istniejącej zabudowy produkcyjnej, usługowej, składowej i magazynowej, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego;
- wprowadzenie na granicach terenów o różnym przeznaczeniu zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji;
- możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy;
- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy niewiększą niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalną liczbę miejsc parkingowych zgodnie z charakterem zabudowy i przepisami odrębnymi oraz normatywnych parametrach;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej związanej z podstawową funkcją terenu;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, wydobywanie kopalin i lokalizacja obiektów na potrzeby obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się lokalizację inwestycji z zakresu produkcji energii z odnawialnych źródeł (elektrownie słoneczne) za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującej tereny istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami, wyznaczone w miejscowości Białkowo, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 75%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 15% powierzchni działki budowlanej.

2.2.6 Tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami

Dla terenów rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami przyjmuje się następujące ustalenia:

- rozwój zabudowy produkcyjnej, usługowej, składowej i magazynowej, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego;
- lokalizację nowych zakładów produkcyjnych z zachowaniem istniejących uwarunkowań fizjograficznych, pod warunkiem stosowania rozwiązań technicznych minimalizujących ujemne skutki prowadzonej działalności na środowisko oraz tworzenia naturalnych izolacji poszczególnych form gospodarowania przestrzenią od terenów przyległych;
- wprowadzenie na granicach terenów o różnym przeznaczeniu zieleni niskiej i wysokiej, która będzie ograniczała hałas i potencjalne szkodliwe oddziaływanie projektowanych inwestycji;
- możliwość rozbudowy lub adaptacji istniejącej zabudowy;
- przyjmuje się maksymalną powierzchnię zabudowy niewiększy niż 70% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalny udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 20% powierzchni działki budowlanej;
- przyjmuje się minimalną liczbę miejsc parkingowych zgodnie z charakterem zabudowy i przepisami odrębnymi oraz normatywnych parametrach;
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- dopuszcza się lokalizację inwestycji z zakresu produkcji energii z odnawialnych źródeł (np. elektrownie słoneczne) za wyjątkiem elektrowni wiatrowych.

W strefie przyległej do miasta Golubia – Dobrzynia, obejmującej tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami, wyznaczone w Lisewie, Białkowie i Podzamku Golubskim, ustala się:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien zajmować więcej niż 75%;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 15% powierzchni działki budowlanej.

2.2.7 Tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej

Zakłada się kontynuację i uzupełnienia istniejącej zabudowy. Obejmują istniejące tereny zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej, które są zlokalizowane głównie w pobliżu jezior gminy Golub-Dobrzyń. Poza istniejącą zabudową rekreacyjną dopuszcza się obiekty sportu, turystyki, które wzbogacą i uatrakcyjnią warunki pobytu na tym terenie. Dopuszcza się uzupełnianie i przekształcanie istniejącej zabudowy w funkcje związane z obsługą ruchu turystycznego. Należy odpowiednio zagospodarować przestrzeń wokół jezior z uwzględnieniem potrzeb rekreacji i jednoczesnym zabezpieczeniem odpowiedniej infrastruktury (kąpieliska, pola biwakowe, pomosty itp.). Ponadto powinno się chronić środowisko przyrodnicze poprzez racjonalne zagospodarowanie przestrzeni terenu funkcjonalnego oraz odpowiednie uzbrojenie terenu przed realizacją nowych inwestycji. Projektowana zabudowa powinna charakteryzować się wysokimi walorami estetycznymi i harmonizować z otoczeniem poprzez odpowiednie zagospodarowanie terenów biologicznie czynnych, wykorzystywanie naturalnych materiałów budowlanych m.in. kamień, drewno, a także wkomponowywanie obiektów kubaturowych w istniejącą zieleń leśną i zadrzewienia przy zachowaniu przepisów przeciwpożarowych. Postuluje się o wprowadzenie w istniejącej zabudowie zagrodowej funkcję agroturystyczną.
Ustalenia dotyczące wskaźników zagospodarowania oraz użytkowania terenów zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej:

- przyjmuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien być większy niż 50% powierzchni działki;
- przyjmuje się udział powierzchni biologicznie czynnej niemniejszy niż 40% powierzchni działki (odpowiednio urządzone tereny zielone z zastosowaniem rodzimych gatunków roślin, drzew, krzewów harmonizujące z otoczeniem);
- zakaz lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

2.2.8 Tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej

Przyjmuje się następujące ustalenia przy kształtowaniu tych terenów:

- proponuje się, że obszar przeznaczony pod zabudowę, dojścia, dojazdy, parkingi, utwardzone nawierzchnie nie powinien być większy niż 50%;
- udział powierzchni biologicznie czynnej na poziomie niemniejszym niż 40% (odpowiednio urządzone tereny zielone z zastosowaniem rodzimych gatunków roślin, drzew, krzewów harmonizujące z otoczeniem);
- drogi dojazdowe powinny spełniać parametry dróg publicznych;
- zakaz lokalizacji inwestycji mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

2.2.9 Tereny rolne, w tym tereny zabudowy zagrodowej

Zajmują zdecydowaną większość obszaru gminy. Obejmują zarówno tereny o najniższej jak i najwyższej przydatności rolniczej. Studium zakłada rozwój zabudowy zagrodowej, zwiększanie areału gospodarstw z przewagą gleb wysokich klas bonitacyjnych oraz zalesianie gleb o niskiej przydatności dla rolnictwa i zabudowy, z uwagi m.in. na słabą jakość gleb, spadki terenu przekraczające 12%, okresowe zalewanie. Dopuszcza się lokalizację nowej zabudowy siedliskowej, a w uzasadnionych przypadkach budynków usługowych i produkcyjnych, która będą stanowić uzupełnienie istniejącej zabudowy zagrodowej zgodnie z ustaleniami dla tych obszarów funkcjonalnych. Możliwa jest realizacja nowej dodatkowej zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej w istniejących zagrodach rolnych zgodnie z ustaleniami dla tych obszarów funkcjonalnych. Należy dążyć do podnoszenia poziomu organizacji produkcji rolnej oraz rozwoju pozarolniczej działalności gospodarczej w gospodarstwach niskotowarowych.

W terenach rolnych dopuszcza się realizację urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii, za wyjątkiem nowych elektrowni wiatrowych.

W celu zachowania integralności obszaru Natura 2000 z innymi obszarami chronionymi oraz korytarzami ekologicznymi w okolicy miejscowości Handlowy Młyn na terenach nie wskazanych do zainwestowania, zaleca się rozwój rolnictwa ekologicznego.

2.2.10 Tereny lasów

Obejmują istniejące kompleksy leśne, których zasady zagospodarowania są określane poprzez plany urządzania lasów i operaty urządzeniowe lasu. Na etapie opracowania w/w dokumentów dopuszcza się korekty granic strefy. Z uwagi na leśny sposób użytkowania gruntów obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej. W przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia po

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

uzyskaniu stosownej zgody kompetentnych organów na etapie sporządzenia planu miejscowego. Obowiązują następujące ustalenia:

- obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, w tym dróg;
- w przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia po uzyskaniu stosownej zgody kompetentnych organów na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- obowiązuje pozostawienie w dotychczasowym użytkowaniu z jednoczesnym dopuszczeniem wprowadzenia zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie, architektura ogrodowa itp.;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.;
- gospodarowanie terenami musi być podporządkowane priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków oraz zgodne z przepisami odrębnymi;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2.11 Tereny wskazane do zalesienia

Obejmują obszary, w których występują gleby o niskiej przydatności dla rolnictwa, z uwagi m.in. na słabą jakość gleb, spadki terenu przekraczające 12%. Wolne od zalesień winny pozostać śródleśne łąki świeże oraz tereny silnie uwodnione. Ponadto obowiązują następujące ustalenia w kształtowaniu polityki przestrzennej tych obszarów:

- obowiązuje zakaz zabudowy poza budynkami i obiektami służącymi gospodarce leśnej;
- dopuszcza się realizację infrastruktury technicznej, w tym dróg;
- w przypadku lokalizacji strategicznych inwestycji gminnych przemawiających za zmianą

przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne dopuszcza się zmianę takiego przeznaczenia po uzyskaniu stosownej zgody kompetentnych organów;

- dopuszcza się wprowadzenie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego tj. leśne ścieżki przyrodnicze, trasy rowerowe, urządzenia turystyczne, oświetlenie, architektura ogrodowa itp.;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;
- przed zalesieniem należy dokonać rozpoznania przyrodniczego w celu przyporządkowania priorytetowi ochrony siedlisk i gatunków;
- dopuszcza się realizację inwestycji celu publicznego (infrastruktura techniczna, komunikacja, lokalizacja obiektów obronności i bezpieczeństwa państwa) zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2.12 Tereny wód powierzchniowych

Obowiązuje zakaz zabudowy poza obiektami i urządzeniami służącymi gospodarce wodnej. W obrębie linii brzegowej jezior, które są wykorzystywane na cele turystyczne i rekreacyjne dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń służących obsłudze ruchu turystycznego (plaż, pomostów, urządzeń wodnych itp.). Przy realizacji w/w inwestycji należy uwzględnić zasady ochrony środowiska przyrodniczego. Na odcinkach rzek wpadających do rzeki Drwęcy, z wyłączeniem terenów leśnych i rezerwatów przyrody, dopuszcza się lokalizację małych elektrowni wodnych po dokonaniu oceny potencjału hydroenergetycznego oraz oceny wpływu na środowisko.

2.2.13 Tereny udokumentowanych złóż kopalin

Obejmują obszary, gdzie badania geologiczne wykazały występowanie złóż kopalin pospolitych. Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajdują się następujące udokumentowane złoża kopalin: Białkowo II, Lisewo I, Macikowo, Olszówka, Olszówka I, Podzamek Golubski I, Pusta Dąbrówka I, Nowogród, Sokołowo I oraz Sokoligóra I. Zagospodarowanie tych terenów, zasady eksploatacji powinno być zgodne z przepisami odrębnymi (decyzje koncesyjne, projekty zagospodarowania złoża). Po zakończeniu eksploatacji tereny te powinny być zrekultywowane. Zasady rekultywacji przedstawiono w dalszej części studium.

2.2.14 Tereny górnicze

Obejmują obszary będące w ewidencji Państwowego Urzędu Górniczego. Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajdują się następujące tereny górnicze: Podzamek Golubski I, Lisewo I, Sokołowo I, Sokoligóra I oraz Macikowo. Zagospodarowanie terenów górniczych zgodnie z przepisami odrębnymi, decyzjami koncesyjnymi i projektami zagospodarowania złoża. Tereny poeksploatacyjne powinny być zrekultywowane. Zasady rekultywacji przedstawiono w dalszej części studium. W przypadku ustanowienia nowych terenów górniczych należy w drodze decyzji koncesyjnych ustalić zasady zagospodarowania na tych terenach, a także ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin, zgodnie z warunkami określonymi w projekcie zagospodarowania złoża i odpowiednich decyzjach koncesyjnych.

2.2.15 Tereny ogrodów działkowych

Poza istniejącym zagospodarowaniem terenu dopuszcza się ewentualne przeznaczenie pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługi towarzyszące oraz urządzenie miejsc parkingowych związanych z funkcją terenu.

2.2.16 Tereny cmentarzy

Obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne oraz teren wyznaczony pod poszerzenie istniejącego cmentarza w Nowogrodzie, wyznaczony na rysunku studium. Na terenach cmentarzy obowiązują następujące ustalenia:

- zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń tymczasowych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną podstawową funkcją terenu;
- przyjmuje się dostosować realizowane elementy zagospodarowania skalą, jakością i charakterem do pełnionych funkcji, krajobrazu, architektury istniejącego i planowanego otoczenia;
- dopuszcza się zabudowę związaną z podstawową funkcją terenu (kaplice) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki), a także ogrodzenia;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;

- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi.

2.2.17 Tereny zespołów dworsko-parkowych, pałacowo-parkowych lub zespołów młyńskich

Dla tych terenów proponuje się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego, zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych,
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów,
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.

2.2.18 Tereny zieleni parkowej

Proponuje się następujące zasady przy zagospodarowaniu tych terenów:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi;
- postuluje się zagospodarowanie obszarów, które będą pełnić funkcję przestrzeni publicznej,
- zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację cennych historycznie obiektów;
- dopuszcza się włączenie terenów zieleni w obszary sąsiadującej zabudowy mieszkaniowej;
- dopuszcza się modernizację istniejących i realizację nowych obiektów o charakterze architektury ogrodowej;

- obowiązuje zakaz podziału nieruchomości.

2.3. Ograniczenia w zabudowie, w tym tereny wyłączone z zabudowy

Wskazano następujące ograniczenia i zakazy w lokalizacji zabudowy:

- przez teren gminy Golub-Dobrzyń przebiegają sieci elektroenergetyczne najwyższych napięć i dystrybucyjne, dla tychże sieci proponuje się zachowanie stref ochronnych:
  - dla napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższych napięć 400 kV – 35 m po obu stronach osi sieci elektroenergetycznej
  - dla napowietrznej linii elektroenergetycznej wysokiego napięcia 110 kV – 20 m po obu stronach osi sieci elektroenergetycznej
  - dla napowietrznych linii elektroenergetycznych dystrybucyjnych średniego napięcia 15 kV – 6,5 m po obu stronach osi sieci elektroenergetycznej
- dla projektowanego gazociągu wysokiego ciśnienia wyznaczonego na rysunku studium ustala się strefy kontrolowane związane z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu
- z tytułu przepisów drogowych obowiązuje zakaz zabudowy w odległości określonej w tych przepisach;
- z tytułu przepisów kolejowych obowiązuje zakaz zabudowy w odległości określonej w tych przepisach;
- przy opracowaniu projektów budowlanych należy uwzględniać istniejąca infrastrukturę telekomunikacyjną nadziemną i podziemną, od której należy zachować odległości zgodne z obowiązującymi normami;
- wskazuje się ograniczenia dla terenów dolin rzecznych, strumieni, jezior i korytarzy ekologicznych położonych w obszarach chronionego krajobrazu i parkach krajobrazowych – możliwość zabudowy w odległości niemniejszej niż 100 m od jezior, cieków wodnych itp., w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego możliwa jest zmniejszenie tejże odległości;
- obowiązują zakazy i ograniczenia zabudowy na terenach szczególnego zagrożenia powodzią zgodnie z przepisami odrębnymi;
- z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe obowiązuje linia zabudowy od ściany lasu wynikająca z przepisów odrębnych;
- w przypadku ustanowienia terenów górniczych ustala się ograniczenia w ich użytkowaniu, w tym zakaz zabudowy, z wyjątkiem dopuszczenia realizacji obiektów

kubaturowych, urządzeń komunikacyjnych oraz urządzeń pomocniczych bezpośrednio związanych z eksploatacją kopalin, zgodnie z warunkami określonymi w projekcie zagospodarowania złoża i odpowiednich decyzjach koncesyjnych;

- w obszarze chronionego krajobrazu i rezerwacie przyrody w pasie 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych zabronione jest lokalizowanie obiektów budowlanych (z wyjątkami dla urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki leśne, rolnej lub rybackiej) – zgodnie z przepisami odrębnymi. Szerokość pasa może ulec korekcie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego lub w wyniku kontynuacji i uzupełnień zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ograniczenia w użytkowaniu terenów leżących w zasięgu stref ochronnych istniejących, komunalnych ujęć wody, zakazując lokalizacji przedsięwzięć mogących potencjalnie i zawsze znacząco oddziaływać na środowisko.

Ponadto na terenie gminy Golub-Dobrzyń do obszarów wyłączonych z zabudowy zaliczono:

- lasy, z wyłączeniem urządzeń służących gospodarce leśnej i pasów infrastruktury technicznej;
- tereny górnicze z wyjątkiem obiektów związanych z podstawową funkcją terenu;
- tereny wskazane do zalesienia;
- użytki ekologiczne;
- tereny cenne przyrodniczo;
- tereny wód powierzchniowych;
- tereny cmentarzy – obejmują zarówno cmentarze czynne i nieczynne oraz teren wyznaczony na poszerzenie cmentarza w miejscowości Nowogród z wyjątkiem obiektów małej architektury i kultu religijnego;
- obszary osuwania się mas ziemnych;
- tereny udokumentowanych złóż kopalin;
- rezerwat przyrody ,,Rzeka Drwęca” wraz z pasem 5 od jej brzegu od brzegu rzeki Drwęcy i Ruziec w obie strony.

3. OBSZARY ORAZ ZASADY OCHRONY ŚRODOWISKA I JEGO ZASOBÓW, OCHRONY PRZYRODY, KRAJOBRAZU KULTUROWEGO I UZDROWISK

3.1. Ogólne cele i kierunki działań w zakresie ochrony środowiska

Głównym kierunkiem działań planistycznych odnoszących się do środowiska przyrodniczego i kulturowego jest ich ochrona i zachowanie w jak najlepszym stanie. Ogół tych działań będzie korzystnie wpływać na poprawę jakości życia mieszkańców, a poprzez zwiększenie ogólnej atrakcyjności turystycznej gminy przyśpieszy rozwój aktywności związanych z obsługą ruchu turystycznego.

Jako podstawowy cel ekologiczny na obszarze gminy Golub-Dobrzyń przyjmuje się ochronę i kształtowanie środowiska przyrodniczego w celu poprawy jakości życia mieszkańców oraz zapewnienia zrównoważonego rozwoju gospodarczego gminy.

Zgodnie z Programem Ochrony Środowiska Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2004-2007 z perspektywą na lata 2008-2016 wyznaczono następujące cele i kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska:

- poprawa jakości wód powierzchniowych, zwłaszcza nadmiernego zanieczyszczenia dopływów Drwęcy, a także atrakcyjnych turystycznie jezior gminy, takich jak m.in.: Grodno, Słupno, Oszczywik, Ostrowite, Owieczkowo;
- poprawa warunków klimatu akustycznego – szczególnie dotyczy dróg wojewódzkich nr 534, 554 i 569;
- zachowanie jakości wód podziemnych i ochrona przed ich zanieczyszczeniem – szczególnie dotyczy to istniejących ujęć wody w miejscowościach Gałczewko, Nowa Wieś i Wrocki;
- ochrona gruntów przed ich erozją i przeciwdziałanie degradacji gleb;
- ochrona złóż kopalin przed nieracjonalną eksploatacją i rekultywacja terenów poeksploatacyjnych – dotyczy to terenów udokumentowanych złóż kopalin pospolitych w Olszówce, Pustej Dąbrówce i Białkowie;
- utrzymanie dobrego stanu aerosanitarnego powietrza, ograniczenie uciążliwości punktowych źródeł emisji – dotyczy głównie większych zakładów produkcyjnych m.in. Zakład Hetman w Olszówce;
- zachowanie i kształtowanie różnorodności biologicznej;
- zwiększanie lesistości poprzez wprowadzenie terenów wskazanych do zalesienia zgodnie z rysunkiem studium – dotyczy głównie obszarów wzdłuż rzeki Drwęcy w

okolicach wsi Józefat, rzeki Wawrzonka – okolice miejscowości Kujawa, okolice Węgierska, Sokołowa, Białkowa, Nowogrodu, Rumunek Sokołowskich;

- kształtowanie systemu obszarów chronionych;
- rozbudowa zbiorczych systemów kanalizacyjnych – głównie w potencjalnych terenach wskazanych do rozwoju zabudowy nieposiadających zbiorczych systemów kanalizacji sanitarnej;
- wdrożenie nowego systemu gospodarki odpadami – zgodnie z nowelizacją przepisów ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;
- wprowadzenie i respektowanie zasad segregacji odpadów.

Kierunki działań minimalizujące główne zagrożenia środowiska, takie jak emisja spalin, emisja hałasu, degradacja terenów cennych przyrodniczo:

- zwiększenie płynności i przepustowości sieci drogowej;
- zabezpieczenie mieszkańców przed nadmierną emisją hałasu do środowiska;
- podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców;
- ograniczenie emisji spalin do powietrza.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze produkcji rolniczej:

- rozwój rolnictwa ekologicznego oraz agroturystyki;
- modernizacja i odbudowa systemów melioracyjnych;
- poprawa struktury jakościowej i wartości przyrodniczej użytków rolnych.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze produkcji przemysłowej:

- większa aktywność zakładów przemysłowych na rzecz ochrony środowiska (wprowadzenie innowacyjnych rozwiązań produkcyjnych);
- rozwój przemysłu przyjaznego środowisku;
- wprowadzanie technologii mało i bezodpadowych;
- właściwa gospodarka na terenach przemysłowych;
- wprowadzanie zabudowy przemysłowej, produkcyjnej lub składowej poza zwarte tereny zabudowy mieszkaniowej;
- na granicach funkcji przemysłowej zaleca się wprowadzenie zieleni izolacyjnej, ochronnej.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze turystyki:

- przestrzeganie wymagań ochrony środowiska w odniesieniu do nowo powstających obiektów turystycznych i rekreacyjnych;

- selektywny dostęp do terenów cennych przyrodniczo, w tym ochrona cennych terenów przed zainwestowaniem;
- edukacja ekologiczna mieszkańców;
- rozwój agroturystyki.

Kierunki działań minimalizujące zagrożenia środowiska w sferze osadnictwa:

- zmiana systemu ogrzewania – wprowadzenie ekologicznych paliw grzewczych, takich jak gaz ziemny, gaz płynny i biopaliwa, olej opałowy;
- uporządkowanie gospodarki wodno – ściekowej;
- utrzymywanie dotychczasowych i wprowadzanie wewnątrz terenów wsi nowych terenów zieleni.

3.2. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów o ochronie przyrody

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń występują następujące obszary objęte ochroną z tytułu przepisów o ochronie przyrody:

- Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy;
- obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy;
- rezerwat przyrody Rzeka Drwęca;
- użytki ekologiczne;
- pomniki przyrody;

3.2.1 Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy

Przedmiotowy Obszar Chronionego Krajobrazu to wyróżniające się przyrodniczo i krajobrazowo teren o zróżnicowanych typach ekosystemów, chroniony ze względu na możliwość zaspokajania potrzeb związanych z masową turystyką i wypoczynkiem lub ze względu na istniejące bądź odtwarzane korytarze ekologiczne. Na obszarze gminy Golub-Dobrzyń znajduje się jedynie część Obszaru Chronionego Krajobrazu, który chroni malowniczy krajobraz klasycznie wykształconej pradoliny Drwęcy z kompleksami leśnymi i licznymi jeziorami. Obszar został wyznaczony Rozporządzeniem Nr 21/92 Wojewody Toruńskiego z dnia 10 grudnia 1992 r. (Dziennik Urzędowy Województwa Toruńskiego nr 27, poz. 178 z późniejszymi zmianami). Aktualnie obowiązujące nakazy, położenie, ustalenia dotyczące ochrony zostały przedstawione w Uchwale nr VI/106/11 Sejmiku Województwa Kujawsko-Pomorskiego z dnia 21 marca 2011r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (opublikowana w Dz. U. Województwa Kujawsko-

Pomorskiego nr 99 poz. 793 z dnia 22 kwietnia 2011 r.). Wyżej wymieniona uchwała zabrania m.in. lokalizowania obiektów budowlanych w pasie szerokości 100 m od linii brzegów rzek, jezior i innych zbiorników wodnych, z wyjątkiem urządzeń wodnych oraz obiektów służących prowadzeniu racjonalnej gospodarki rolnej, leśnej lub rybackiej. Ustalenia dotyczące czynnej ochrony ekosystemów na tym obszarze polegają na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk, ochrona doliny rzeki Drwęcy wraz z pasem roślinności okalającej, propagowanie nasadzeń gatunków rodzimych drzew i krzewów liściastych, racjonalna gospodarka leśna, polegająca na zachowaniu różnorodności biologicznej siedlisk w obrębie Doliny Drwęcy.

3.2.2 Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy

Obszar stanowi teren rezerwatu "Rzeka Drwęca" z dopływami Grabiczek i Dylewka, z przyujściowymi fragmentami rzek: Dylewki, Pobórskiej Strugi, Gizeli, Bałcynki, Iławki i Elżki oraz Wel i przepływowymi jeziorami Ostrowin i Drwęckie. Oprócz samych wód, teren ostoi obejmuje pasy gruntu o szerokości 5 m, po obu stronach w/wych rzek wchodzących w skład rezerwatu "Rzeka Drwęca" i rzeki Wel oraz obszar stanowiący mozaikę siedlisk z różnego typu zbiornikami wodnymi (starorzecza), lasami łęgowymi i ekstensywnie użytkowanymi łąkami w dolinie rzeki.
Na terenie obszaru Natura 2000 znajdują się następujące typy siedlisk:

- 3110 jeziora lobeliowe (1% pokrycia terenu SOO);
- 3130 brzegi lub osuszane dna zbiorników wodnych ze zbiorowiskami z Littorelletea, Isoëto-Nanojuncetea (3%);
- 3150 starorzecza i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami z Nympheion, Potamion (3%);
- 3160 naturalne, dystroficzne zbiorniki wodne (12%);
- 3270 zalewane muliste brzegi rzek (0,01%);
- 6430 ziołorośla górskie (Adenostylion alliariae) i ziołorośla nadrzeczne (Convolvuletalia sepium) (0,01%);
- 6510 niżowe i górskie świeże łąki użytkowane ekstensywnie (Arrhenatherion elatioris) (15%);
- 7140 torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z Scheuchzerio-Caricetea) (1%);
- 7150 obniżenia na podłożu torfowym z roślinnością ze związku Rhynchosporion (0,01%);
- 7230 górskie i nizinne torfowiska zasadowe o charakterze młak, turzycowisk i mechowisk (1%);

- 9170 grąd środkowoeuropejski i subkontynentalny (Galio-Carpinetum, Tilio-Carpinetum) (1,5%);
- 91E0 łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (Salicetum albo-fragilis, Populetum albae, Alnenion glutinoso-incanae, olsy źródliskowe (7%).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione ssaki, wymienione w Załączniku I Dyrektywy Rady 79/409/EWG:

- 1337 Castor fiber (bóbr europejski);
- 1355 Lutra Lutra (wydra).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki płazów i gadów, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1166 Triturus cristatus (traszka grzebieniasta);
- 1188 Bombina bombina (kumak nizinny).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione gatunki ryby, wymienione w Załączniku II Dyrektywy Rady 92/43/EWG:

- 1099 Lampetra fluviatilis (minóg rzeczny);
- 1106 Salmo salar (łosoś atlantycki);
- 1130 Aspius aspius (boleń);
- 1134 Rhodeus sericeus amarus (różanka);
- 1145 Misgurnus fossilis (piskorz);
- 1149 Cobitis taenia (koza);
- 1163 Cottus gobio (głowacz białopłetwy).

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ssaków:

- Alces alces;
- Capreolus capreolus;
- Cervus elaphus;
- Glis glis;
- Lepus capensis;
- Myotis daubentonii,
- Neomys fodiens,
- Nyctalus noctula,
- Pipistrellus nathusii;
- Plecotus auritus;

- Sicista betulina;
- Sorex araneus;
- Sorex minutus.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki płazów i gadów:

- Bufo bufo;
- Bufo calamit;
- Bufo viridis;
- Pelobates fuscus;
- Rana arvalis;
- Rana esculenta;
- Rana ridibunda;
- Triturus vulgaris.

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki ryb:

- Chondrostoma nasus;
- Thymallus thymallus;
- Vimba vimba;

Na terenie obszaru Natura 2000 występują niżej wymienione pozostałe gatunki roślin:

- Carex aren aria;
- Carlina acaulis;
- Chimaphila umbellate;
- Coeloglossum viride;
- Convallaria majalis;
- Daphne mezereum;
- Equisetum telmateia;
- Frangula alnus;
- Galium odoratum;
- Hedera helix;
- Helichrysum arenarium;
- Hierochloe australis;
- Hierochloe odorata;
- Jovibarba sobolifera;
- Lathyrus palustris;

- Lilium martagon;
- Lycopodium clavatum;
- Nymphaea alba;
- Platanthera bifolia;
- Polypodium vulgare;
- Primula veris;
- Ribes nigrum;
- Viburnum opulus.

Obszar ważny dla ochrony bogatej ichtiofauny i mozaiki siedlisk związanych z doliną rzeczną. Stwierdzono tu występowanie 12 rodzajów siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Obszar stanowi cenny zasób zróżnicowanych siedlisk dla gatunków zwierząt rzadkich i poddanych ochronie związanych ze środowiskiem wodnym - występuje tu 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG, w tym 7 gatunków ryb. Dodatkowym atutem obszaru jest jego kształt, sprzyjający zachowaniu tras migracji i rozprzestrzeniania się wielu gatunków fauny i flory. Jest to korytarz ekologiczny między Doliną Wisły a Pojezierzem Mazurskim. Warto podkreślić, że rzeka Drwęca stanowi rezerwuar wody pitnej dla miasta Torunia, co powinno sprzyjać zachowaniu jej walorów przyrodniczych.

3.2.3 Rezerwat przyrody Rzeka Drwęca

Rezerwat Przyrody został ustanowiony Zarządzeniem Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 27 lipca 1961 r. (Monitor Polski nr 71, poz. 302). Ochroną objęto koryto rzeki wraz z przybrzeżnym pasem o szerokości 5 m po obu stronach rzeki. Celem uznania rezerwatu jest ochrona środowiska wodnego i ryb w nim bytujących, w szczególności pstrąga, łososia, troci i certy. Ww. Zarządzenie wprowadza na terenie rezerwatu szereg zakazów m.in. zakaz przegradzania rzeki urządzeniami uniemożliwiającymi rybom swobodny przepływ, niszczenia i usuwania oraz jakiejkolwiek eksploatacji roślinności wodnej, wycinania drzew i krzewów, wycinania trzciny, sitowia i innych roślin oraz koszenia trawy. Na obszarze rezerwatu przyrody obowiązują najbardziej rygorystyczne reżimy ochronne i ściśle określone zasady gospodarowania, które należy uwzględniać w bieżącej i planowanej działalności gospodarczej. Wszystkie działania w zakresie zagospodarowania brzegów rzeki (w tym dla potrzeb turystyki i rekreacji) należy uzgadniać z Wojewódzkim Konserwatorem Przyrody. Orientacyjną lokalizacje rezerwatu przedstawia rysunek nr 2. Dla rezerwatu wykonano „Plan ochrony na okres od 1.01.2009 do 31.12.2028", Głównym przedmiotem ochrony jest ochrona warunków trwania

populacji gatunków ryb i minogów pierwotnie występujących w rzece Drwęcy ze szczególnym uwzględnieniem gatunków wędrownych: łososia, troci i certy oraz jesiotra bałtyckiego i minoga rzecznego. Natomiast drugorzędnym przedmiotem jest ochrona warunków przetrwania ryb charakterystycznych dla poszczególnych odcinków rzeki i jej dopływów, ze szczególnym uwzględnieniem gatunków rzadkich bądź zagrożonych. Jak wskazuje „Plan ochrony…" lokalnie zagrożeniem dla fauny kręgowej jest zjawisko tzw. rozlewania się miast. Należy wskazać, iż stopniowa zabudowa trenów przyległych do rezerwatu może w istotny sposób obniżyć jego atrakcyjność dla fauny kręgowej. Dlatego też w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego znaleźć się powinny zapisy ograniczające możliwość lokalizacji nowej zabudowy na terenach bezpośrednio przyległych do rezerwatu. Najgroźniejszym przejawem działalności ludzkiej są zmiany w strukturze strefy brzegowej. Należy zapobiec przekształceniom antropogenicznym łąk w obszarze rezerwatu w bezwartościowe przyrodniczo formacje roślinności, zwłaszcza o składzie gatunkowym obfitującym w gatunki obce, które stanowić mogą zagrożenie dla rodzimej flory i nie mające żadnej wartości dla rodzimej fauny. Przekształcanie obszarów nadbrzeżnych jest jednym z największych zagrożeń dla fauny rezerwatu. Objęty ochroną obszar powinien zostać powiększony do granic zasięgu terasy zalewowej. Powinny zostać połączenia z rzeką starorzecza. W planach zagospodarowania przestrzennego terenów przyległych do rezerwatu należy umożliwić swobodną migrację zwierząt.
Ponadto „Plan ochrony…" postuluje powiększenie rezerwatu do granic zasięgu terasy zalewowej.

3.2.4 Użytki ekologiczne

Na terenie gminy istnieją 63 użytki ekologiczne, uznane Rozporządzeniem Wojewody Kujawsko - Pomorskiego Nr 1/2004 z 19 stycznia 2004 r. Ich charakterystykę zamieszczono w tabeli poniżej. Wszystkie położone są na terenie Lasów Państwowych, tworzą je bagna starorzecza Drwęcy porośnięte roślinnością szuwarową i zaroślową, zatopione zagłębienia porośnięte olchą i brzozą, brzegi rzeki Kujawki porośnięte roślinnością szuwarową, Zatorfione nisze jeziora, rzek, porośnięte bezodpływowe zagłębienia, oczka wodne, bagna. Szczegółowe dane dotyczące użytków ekologicznych zostały przedstawione w tabeli poniżej

Tabela 1. Użytki ekologiczne na terenie gminy Golub-Dobrzyń.

Lp.	Położenie		Rodz. użytku	Pow. [ha]	Opis obiektu
	Oddz. Wydz.	leśnictwo			
1	9 i	Tokary	E/N	2,09	zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki, porośnięta
2	21 d	Tokary	E/N	0,56	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi

3	23 h	Tokary	E/N	9,70	zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki, porośnięta
4	24 f	Tokary	E/N	4,79	zatorfiona nisza jeziora porośnięta zespołami szuwarowymi
5	29 h	Cieszyny	E/N	0,25	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
6	37 c	Tokary	E/N	0,23	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
7	39 b	Tokary	E/N	0,28	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
8	40 o	Tokary	E	1,38	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
9	41 d	Tokary	E/N	0,71	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
10	43 d	Tokary	E/N	1,00	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
11	43 i	Tokary	E/N	0,47	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi
12	45 h	Tokary	E/N	1,07	zatorfiona rynna odpływowa w dolinie rzeki Wawrzonki, porośnięta
13	49 n	Cieszyny	E/N	1,67	bezodpływowe zagłębienie porośnięte zespołami szuwarowymi
14	56 c	Tokary	E/N	0,51	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
15	66 b	Tokary	E/N	0,76	zatorfiona nisza jeziora porośnięta zespołami szuwarowymi
16	66 f	Tokary	E/N	7,25	zatorfiona nisza jeziora porośnięta zespołami szuwarowymi
17	68A d	Tokary	E/N	0,23	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
18	70 f	Tokary	E/Ps	0,33	okresowo zalewane pastwisko porośnięte wierzbą
19	72 b	Cieszyny	E/N	0,39	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
20	72 d	Cieszyny	E/N	3,65	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
21	72 k	Cieszyny	E/N	0,45	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
22	97 b	Mokry Las	E/N	1,46	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
23	101 f	Mokry Las	E/N	5,94	zatorfione zagłębienie w dolinie Wawrzonki porośnięte łozą
24	104 b	Cieszyny	E/N	1,36	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
25	105 c	Cieszyny	E/N	2,00	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
26	114 b	Cieszyny	E/N	0,49	brzeg rz. Kujawki porośnięty zespołami szuwarowymi i zaroślowymi
27	127 b	Mokry Las	E/Ps	6,41	podmokłe pastwisko z oczkiem wody, ostoja żurawi
28	144 c	Cieszyny	E/Ł	0,36	zabagniona łąka porośnięta zaroślami
29	149 k	Cieszyny	E/N	1,00	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
30	153 d	Cieszyny	E/N	1,63	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
31	155 b	Cieszyny	E/N	1,06	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
32	155 d	Cieszyny	E/N	0,36	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
33	156 b	Cieszyny	E/N	3,62	bagno odpływowe porośnięte zespołami szuwarowymi i zaroślami
34	192 i	Mokry Las	E/N	1,42	podtopiony brzeg Drwęcy porośnięty Wb, Brz

35	279 r	Płonne	E/N	1,15	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
36	279 w	Płonne	E/N	1,34	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
37	279 z	Płonne	E/N	0,40	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
38	280 j	Płonne	E/N	2,28	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
39	280 k	Płonne	E/N	0,24	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
40	280 l	Płonne	E/N	0,27	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
41	284 b	Paliwodzizna	E/N	0,70	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
42	287 d	Paliwodzizna	E/N	0,37	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
43	288 k	Paliwodzizna	E/N	0,30	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
44	297 a	Paliwodzizna	E/N	0,38	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
45	297 cx	Paliwodzizna	E/N	4,26	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
46	297 dx	Paliwodzizna	E/N	0,24	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
47	297 f	Paliwodzizna	E/N	0,30	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
48	297 gx	Paliwodzizna	E/N	0,15	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
49	297 h	Paliwodzizna	E/N	0,08	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
50	297 k	Paliwodzizna	E/N	0,42	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
51	297 m	Paliwodzizna	E/N	0,72	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
52	297 o	Paliwodzizna	E/N	0,40	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
53	297 s	Paliwodzizna	E/N	0,26	bagno, starorzecze Drwęcy porośnięte szuwarami i zaroślami
54	298 f	Paliwodzizna	E/N	1,76	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
55	307 b	Paliwodzizna	E/N	0,85	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
56	308 c	Paliwodzizna	E/N	1,00	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
57	308 h	Paliwodzizna	E/N	1,32	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
58	315 h	Paliwodzizna	E/N	0,90	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
59	317 f	Paliwodzizna	E/N	2,61	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
60	327 d	Paliwodzizna	E/N	0,37	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
61	330 a	Paliwodzizna	E/N	7,10	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
62	330 c	Paliwodzizna	E/N	7,01	bezodpływowe zagłębienie porośnięte szuwarami i zaroślami
63	331 b	Paliwodzizna	E/N	0,68	zatorfiona dolina rzeki Ruziec

W stosunku do użytków ekologicznych wprowadzono następujące ogólne zakazy, zawarte w w/w rozporządzeniu:

1) niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu;

2) wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających rzeźbę terenu z wyjątkiem obiektów związanych z

zabezpieczeniem przeciwsztormowym lub przeciwpowodziowym;

3) uszkadzania i zanieczyszczania gleby;

4) wysypywania, zakopywania i wylewania odpadów lub innych nieczystości;

5) zaśmiecania obiektu i terenów wokół niego;

6) dokonywania zmian stosunków wodnych, jeżeli służą innym celom niż ochrona przyrody i zrównoważone

wykorzystanie użytków rolnych i leśnych oraz gospodarki rybackiej;

7) likwidowania małych zbiorników wodnych, starorzeczy oraz obszarów wodno-błotnych;

8) wylewania gnojowicy z wyjątkiem nawożenia własnych gruntów rolnych;

9) lokalizacji budownictwa letniskowego poza miejscami wyznaczonymi w miejscowym planie zagospodarowania

przestrzennego;

10) budowy budynków, budowli, obiektów małej architektury i tymczasowych obiektów budowlanych mogących

mieć negatywny wpływ na obiekt chroniony bądź spowodować degradację krajobrazu;

11) wypalania roślinności i pozostałości roślinnych, wydobywania skał, minerałów, torfu oraz niszczenia gleby.

W nadleśnictwie Golub-Dobrzyń nie ma projektowanych użytków ekologicznych. W stosunku do istniejących użytków ekologicznych należy postępować zgodnie z celem utworzenia użytku ekologicznego oraz podjąć starania o aktualizację powierzchni użytków ekologicznych w uznających je aktach prawnych (ewentualnie uczestniczyć przy opracowywaniu nowych aktów prawnych).

Tego typu ochroną objęte zostały jedynie tereny leśne i użytki zielone. Brak jest natomiast niniejszej formy ochrony przyrody i krajobrazu w rolniczej części gminy. W związku z czym zgodnie z „Programem Ochrony Środowiska Gminy Golub-Dobrzyń na lata 2004 – 2007z perspektywą na lata 2008 – 2016" należy dążyć do rozpoznawania zasobów przyrody i ich waloryzacji w celu objęcia ochroną prawną kolejnych obszarów i obiektów, zwłaszcza na terenach rolniczych. Należy zaznaczyć iż na terenach tych wiele jest zadrzewień śródpolnych i przywodnych, zagłębień bezodpływowych, jednakże w wyniku postępującej antropopresji w ich okolicach w postaci melioracji, intensywnej produkcji rolnej ulegają one zanikowi. Brak tego typu

skupień roślinności pozbawia miejsc schronienia dla okolicznej fauny, co jest zjawiskiem niekorzystnym.

3.2.5 Pomniki przyrody

Na terenie gminy wiejskiej Golub -Dobrzyń zlokalizowane są 24 pomniki przyrody (do 1993 roku było 25 pomników przyrody), są to głównie pojedyncze drzewa zaś w parkach skupiska drzew. Położenie, obwód, wysokość oraz gatunki oraz akt prawny utworzenia lub zniesienia pomnika przedstawia poniższa tabela.

Tabela 2. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń

Lp.	Rodzaj pomnika przyrody	Jeśli skupisko - liczba sztuk	Nazwa polska	Obwód	Wysokość	Położenie	Obowiązująca podstawa prawna, ustanawiająca formę ochrony przyrody wraz z oznaczeniem miejsca ogłoszenia aktu prawnego
1	Drzewo	1	Dąb	182	27	Park w miejscowości Karczewo	Dec. Nr 364/RLop-410/22/70 wydz. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r./Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970r.
2	Drzewo	1	Lipa	118	26	Park w miejscowości Karczewo	
3	Drzewo	1	Dąb	430	24	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
4	Drzewo	1	Dąb	330	23	Sad owocowy znajdujący się w miejscowości Karczewo	
5	Drzewo	1	Dąb	300		Park wiejski na terenie miejscowości Gajewo	
6	Drzewo	1	Dąb	340	24	Wieś Owieczkowo, blisko starego dworku	
7	Drzewo	1	Dąb	375	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	Orzeczenie Prez. WRN w Bydgoszczy, nr 183/56 z dn. 8.02.55r. (Dz. Urz.WRN w Bydgoszczy nr 4 poz. 13-19 z 25.05.1957 r.)
8	Drzewo	1	Dąb	323	25	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
9	Drzewo	1	Dąb	425	12	Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń Leśnictwo Drwęca, miejscowość Słuchaj	
10	Drzewo	1	Jarząb szwedzki	215	14	Nadleśnictwo Golub – Dobrzyń Leśnictwo Bobrowisko w parku Nadleśnictwie Konstancjewo	Rozporządzenie Nr 40/93 Wojewody Toruńskiego z dnia 27 grudnia 1993 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody oraz wykreślenia z Wojewódzkiego Rejestru Tworów Przyrody nieistniejących pomników przyrody (Dz.Urz.Woj.Tor. z 1994 r. Nr 1, poz. 1)
11	Drzewo	1	Dąb	324	25	Park Sokołowo	Orzeczenie Prez. WRN. w Bydgoszczy, nr 149/55 z dn. 8.02. 55r. (Dz. U WRN w Bydgoszczy nr 5/56,poz. 19 z 1956 r.)
12	Drzewo	1	Dąb	323	25	Park Sokołowo	
13	Drzewo	1	Dąb	343	25	Park Sokołowo	
14	Drzewo	1	Dąb	354	25	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wydz. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r. /Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r./

15	Drzewo	1	Dąb	282	22	Park Sokołowo	Dec. Nr434RL OP-410/90/70 Wydz. R i L PWN w Bydgoszczy 22.04.70r. /Dz. Urz. WRN nr 20/70 poz. 208 z 1970 r./
16	Drzewo	1	Dąb	335	25	Wieś Zaręba	
17	Drzewo	1	Jesion wyniosły	290	25	Park wiejski we wsi Pusta Dąbrówka	
18	Drzewo	1	Dąb szypułkowy	362	25	Park wiejski we wsi Gałczewko	
19	Drzewo	1	Dąb dwupienny	415 i 362	27	Miejscowość Cieszyny na granicy dwóch gospodarstw	
20	Drzewo	1	Wiąz	247	20	Miejscowość Ostrowie, park wiejski	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
21	Skupisko drzew	5	Lipa	308-496	22-25	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
22	Skupisko drzew	?	lipa	308-497	22-26	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
23	Skupisko drzew	?	lipa	308-498	22-27	Miejscowość Ostrowite przy byłym kościele ewangelickim w parku wiejskim	Zarządzenie mr 28/81 Wojewody Toruńskiego z dnia 21.10.1981 r. /Dz. Urz. WRN nr 4 poz. 57/
24	Drzewo	1	Dąb szypułkowy	382	23	Miejscowość Konstancjewo	Zachowane ze względów naukowo-dydaktycznych, Zarz. Nr 66/83 Wojewody Toruńskiego z 31.12.1983r.

Źródło: Urząd Gminy Golub-Dobrzyń oraz Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń.

Pomnik nr 10 – drzewo obumarło i pomnik został zniesiony rozporządzeniem o którym mowa w powyższej tabeli.

Pomnik przyrody nr 1 - dąb o obwodzie 182cm, rosnący na terenie parku w miejscowości Karczewo, obrębie Karczewo, utworzony 1970r. jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 2- lipa o obwodzie 118cm, rosnąca na terenie parku w miejscowości Karczewo, obrębie Karczewo, została utworzona pomnikiem przyrody 1970r., jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody 3 - dąb o obwodzie 430cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo, obrębie Karczewo, utworzony 1970 jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 4 - dąb o obwodzie 330cm, rosnący w sadzie na terenie miejscowości Karczewo , obrębie Karczewo, utworzony 1970 jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik przyrody 5 - dąb o obwodzie 300cm, rosnący w parku wiejskim w miejscowości Gajewo, obręb Gajewo, utworzony 1970r. jest własnością Urzędu Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody 6- dąb o obwodzie 340cm, rosnący na terenie wsi Owieczkowo, niedaleko starego dworku, obrębie Sokoligóra, utworzony 1970r. jest własnością pana Michała Kałuszyńskiego.

Pomnik przyrody nr 7- dąb o obwodzie 375 cm, rosnący w Nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obręb Skępsk, ma około 700 lat. Utworzony 25.05. 1957r. Własności Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń z/s w Konstancjewie.

Pomnik przyrody nr 8 - dąb o obwodzie 323cm , znajdujący się w Nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obrębie Skępsk, Utworzony 25.05. 1957, własności Nadleśnictwa Golub- Dobrzyń z/s w Konstancjewie.

Pomniki przyrody nr 9- dąb o obwodzie 425 cm, znajdujący się w Nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obrębie Skępsk ma około 700 lat. Utworzony 25.05. 1957, własności Nadleśnictwa Golub- Dobrzyń z/s w Konstancjewie.

Pomnik przyrody nr 10- jarząb szwedzki o obwodzie 215 cm, rosnący w nadleśnictwie Golub – Dobrzyń, obrębie Kujawa ma około 700 lat. Utworzony 1960 jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń. Niestety drzewo obumarło i zostało wykreślone z Rejestru Pomników Przyrody.

Pomnik przyrody nr 11 - dąb o obwodzie 324 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obrębie Sokołowa ma około 180 lat. Utworzone 1956r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlanego Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 12 - dąb o obwodzie 323 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obrębie Sokołowo ma około 180 lat. Utworzone 1956r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlanego Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 13 - dąb o obwodzie 343 cm, znajdujący się w parku Sokołowo, obręb Sokołowo w gminie Golub- Dobrzyń ma około 180 lat. Utworzone 1956r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlanego Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 14- dąb o obwodzie 354cm, rosnący na terenie parku we wsi Sokołowo, obrębie Sokołowo, utworzony w 1970r. jest własnością Gospodarstwa Rolno – Hodowlane Sokołowo.

Pomnik przyrody nr 15- lipa o obwodzie 282 cm, rosnąca na terenie parku we wsi Sokołowo, obrębie Sokołowo utworzony 1970r. jest własnością Nadleśnictwa Golub-Dobrzyń.

Pomnik Przyrody nr 16 dąb o obwodzie 325cm, rosnący we wsi Zaręba, obręb Paliwodzizna, gmina Golub – Dobrzyń. WG Zarzadzenia Nr 13/85: dąb o obw. 335 wys 25m w wieku ok 250 lat na terenie wsi Zaręba na granicy 2 prywatnych gospodarstw. Utworzony 18.03.1985r. Własność Wojciecha Wrzesińskiego oraz Henryka Kowalskiego.

Pomnik przyrody nr 17 jesion wyniosły o obwodzie 290 cm rosnący w parku wiejskim we wsi Pusta – Dąbrówka, obrębie Pusta – Dąbrówka. Utworzony 31.12. 1982, właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 18 dąb szypułkowy o obwodzie 362 cm, rosnący w parku wiejskim we wsi Gałczewko, obręb Gałczewko. Utworzony 31.12. 1982, właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 19 dąb dwupienny o obwodzie 415 cm i 362 cm rosnący na granicy dwóch gospodarstw w miejscowości Cieszyny, obrębie Cieszyny. Utworzony 21.10.1981r. współwłasność p. Kopczyńskiego, zam. Wrocki i p. Myszki, zam. Cieszyny.

Pomnik przyrody nr 20 wiąz o obwodzie 247 cm rosnący w parku wiejskim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. współwłasności Szkoły Podstawowej w Ostrowitem

Pomnik przyrody nr 21 skupienie 5 lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 496 cm, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń.

Pomnik przyrody nr 22 skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 497 cm, wieku 130lat rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń

Pomnik przyrody nr 23 skupienie lip o obwodzie w pierśnicy od 308- 498 cm, wieku 130lat, rosnące przy byłym kościele ewangelickim w miejscowości Ostrowite, obrębie Ostrowite, Utworzony 21.10.1981r. właściciel Urząd Gminy Golub – Dobrzyń

Pomnik przyrody nr 24 dąb szypułkowy o obwodzie 382 cm, rosnący w miejscowości Konstancjewo, obrębie Kujawa utworzony 31.12. 1983r.

W stosunku do ww. drzew wprowadzono ochronę polegającą na stosowaniu zakazów i wycinania, niszczenia lub uszkadzania drzew, zrywania pączków, kwiatów, owoców i liści, zanieczyszczania terenu w pobliżu drzew, umieszczania tablic, napisów i innych znaków oraz wznoszenia budowli w pobliżu drzew.

W stosunku do pomników przyrody należy poprawiać warunki wzrostu i żywotności poprzez usuwanie drzew negatywnie oddziałujących,

- nie prowadzić szlaków zrywkowych w pobliżu wykazanych drzew;
- na bieżąco porządkować najbliższe otoczenie drzew;
- zwalczać pasożytnicze grzyby w pobliżu i na pomnikach przyrody;
- zaleca się sprawdzić stan oznaczenia pomników, nieoznaczone oznaczyć właściwymi tabliczkami.

Na terenie gminy Golub –Dobrzyń zlokalizowane są trzy projektowane pomniki przyrody. Pierwszy zlokalizowany jest na terenie leśnictwie Paliwodzizna w oddziale 297 jx jest nim dąb szypułkowy w wieku 250 lat, obwodzie 471ck i wysokości 25 m. Drugi w obrębie Leśno

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

w oddziale 173 c, jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat obwodzie 520cm i wysokości 17 m . Trzeci podobnie jak drugi zlokalizowany jest w obrębie Leśno w oddziale 173 c i jest nim dąb szypułkowy, w wieku 300 lat, jego wysokość sięga 22m a obwód 390cm.

W stosunku do projektowanych pomników przyrody powinno się :

- podjąć starania o jak najszybsze uznanie pomników odpowiednimi aktami prawnymi;
- po ich uznaniu odpowiednio oznaczyć w terenie;
- postępować zgodnie z uwagami podanymi dla istniejących pomników przyrody.

Fotografia 1. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewo

Źródło: Materiały własne

Fotografia 2. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości Gałczewko

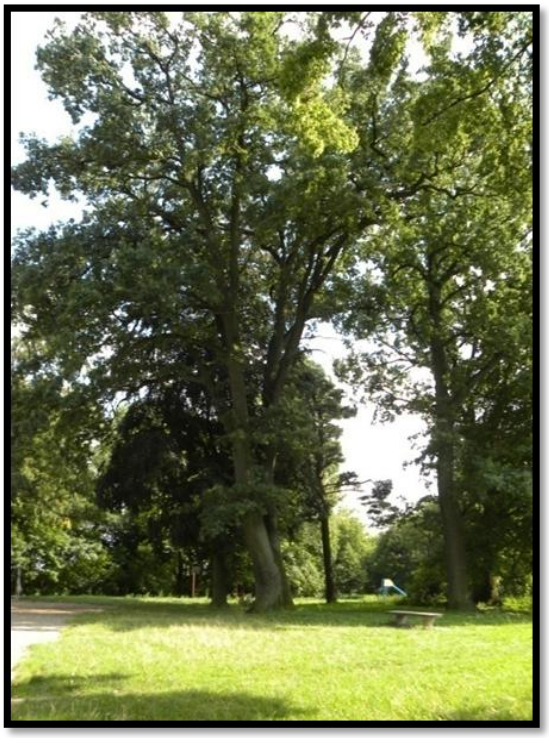

Źródło: Materiały własne

3.3. Elementy środowiska przyrodniczego objęte ochroną na podstawie przepisów odrębnych

Na podstawie przepisów o ochronie gruntów rolnych i leśnych, użytki klas bonitacyjnych I – III wskazane są do użytkowania rolniczego. Zmiana przeznaczenia może nastąpić w uzasadnionych przypadkach za zgodą właściwych organów takich jak minister właściwy ds. rolnictwa.

Lasy ochronne podlegają ochronie na podstawie przepisów ustawy o lasach. W lasach ochronnych zabrania się prowadzenia gospodarki leśnej na tym obszarze.

W przypadku występowania terenów górniczych i eksploatacji kopalin obowiązuje ochrona przed trwałym zainwestowaniem oraz rekultywacja terenów eksplotacyjnych.

3.4. Ochrona wartości środowiska przyrodniczego

W celu zapewnienia prawidłowego funkcjonowania środowiska przyrodniczego należy dążyć do:

- zachowania wartości oraz ciągłości powiązań przyrodniczych i ich różnorodności w procesie planistycznym poprzez:
  - ograniczenie lokalizacji wszelkiego rodzaju obiektów kubaturowych na terenach o trudnych warunkach geotechnicznych (tereny podmokłe, skarpy, doliny),
  - unikanie przerywania podczas inwestycji naturalnych ciągów wodnych,
  - nawiązanie do struktur terenowych podczas projektowania terenów komunikacyjnych;
- podporządkowanie zagospodarowania terenów pod potrzeby prawidłowego funkcjonowania środowiska:
  - proces budowlany, prace ziemne przeprowadzać w sposób skoordynowany w celu uniknięcia przesuszania terenu i zmniejszenia erozji,
  - przestrzeganie przepisów dotyczących ochrony gruntów najwyższych klas i gruntów organicznych;
- ograniczenia takich uciążliwości jak emisja hałasu, zanieczyszczeń do powietrza atmosferycznego, nadmiernego poboru wody, niezgodnego z przepisami sposobu gromadzenia ścieków:
  - ograniczenie poboru z indywidualnych ujęć wody,
  - ochrona i wykorzystanie naturalnych zagłębień terenu, zwłaszcza podmokłych, istniejących stawów, starorzeczy oraz budowa sztucznych zbiorników wodnych do retencjonowania wód w tym podczyszczonych ścieków deszczowych i roztopowych,
  - zachowanie jak największego udziału powierzchni biologicznie czynnej na terenach przewidzianych do urbanizacji,
  - nakłady inwestycyjne na infrastrukturę techniczną: likwidacja bezodpływowych zbiorników do gromadzenia ścieków, rozbudowa systemów kanalizacji sanitarnej i deszczowej,
  - budowa ekranów akustycznych w celu minimalizacji zagrożenia hałasem,
  - ograniczenie działań związanych z wytwarzaniem pól elektromagnetycznych,
  - ochrona czystości rzek oraz jezior,
  - usprawnienie systemu melioracji wodnych,
  - ograniczać lokalizację (przede wszystkim na terenach zabudowy mieszkaniowej oraz

    o znacznym udziale tej zabudowy) obiektów wymagających pozwolenia na wprowadzenie gazów i pyłów do powietrza – głównego źródła emisji ze źródeł

technologicznych (zanieczyszczenia powodowane głównie przez zły stan techniczny zabezpieczeń),

- stopniową eliminację nieekologicznych źródeł ciepła (głównie z sektora komunalno – bytowego) powodujących tzw. rozproszoną emisję niską na rzecz uciepłowienia obszarów zwartej zabudowy w oparciu o sieć lokalnych systemów centralnego zaopatrzenia w ciepło, ogrzewania gazowego oraz systemów wykorzystujących: energię elektryczną, olej niskosiarkowy lub odnawialne źródła energii czy spalanie biomasy;

- ochrona dziedzictwa przyrodniczego i racjonalne użytkowanie zasobów przyrody:
  - ochrona terenów wodno – błotnych,
  - poprawa stanu czystości wód powierzchniowych,
  - ochrona i renaturalizacja ciągów i połączeń ekologicznych,
  - określenie w planach zagospodarowania przestrzennego obszarów wrażliwych na antropopresję,
  - rozbudowa sieci ścieżek rowerowych i szlaków spacerowych pieszych w celu uniknięcia samowolnych wędrówek turystów, które prowadzą najczęściej do dewastacji terenów cennych pod względem przyrodniczym i kulturowym,
  - traktowanie lasów jako najważniejszego składnika równowagi ekologicznej i krajobrazu gminy,
  - zalesienia najsłabszych gleb,
  - zachowanie bogactwa i różnorodności krajobrazowej poprzez pozostawienie śródlądowych łąk, bagien, nieużytków i innych otwartych powierzchni,
  - szacuje się iż ruch na drodze krajowej zwiększy się, dlatego też w przyszłości trasy o natężeniu ruchu większym niż 10 tys. pojazdów na dobę, przecinające korytarze ekologiczne lub tereny leśne, powinny być grodzone siatką, w pozostałych miejscach winno się zastosować znaki ostrzegawcze;

- ochrona powierzchni ziemi:
  - rekultywacja obszarów zdegradowanych i zdewastowanych (zgodnie z Ustawą Prawo Ochrony Środowiska),
  - likwidacja i rekultywacja nielegalnych wyrobisk,
  - racjonalne gospodarowanie gruntami (poprzez ustalenia opisane przy kierunkach zmian w przeznaczaniu terenów),

- zachowanie wartości przyrodniczych (poprzez ustalenia opisane w punktach powyżej),
- zachowanie możliwości produkcyjnego wykorzystania (poprzez ustalenia opisane przy kierunkach zmian w przeznaczaniu terenów),
- ograniczanie zmian naturalnego ukształtowania,
- utrzymanie jakości gleby i ziemi na istniejącym poziomie, a w przypadku przekroczenia wymaganych standardów doprowadzenie ich jakości (poprzez działania rekultywacyjne) co najmniej do wymaganej,
- zachowanie wartości kulturowych, z uwzględnieniem archeologicznych dóbr kultury, poprzez ustalenia opisane w rozdziale ochrony wartości kulturowych,
- wzdłuż ciągów komunikacyjnych o dużym natężeniu ruchu, pasa zieleni izolacyjnej, celem eliminacji zwiększonej erozji gleb,
- zmniejszenie ryzyka skażenie gleby poprzez ograniczanie lokalizacji zakładów, wymagających pozwolenia na wytwarzanie, gromadzenie i/lub transport odpadów oraz zakładów wymagających opracowania programu gospodarki odpadami niebezpiecznymi,
- bieżąca kontrola realizacji przez mieszkańców obowiązków w zakresie utrzymania czystości i porządku;

- dla charakterystycznych form ukształtowania terenu – eksponowanych i identyfikowalnych w krajobrazie gminy obowiązują następujące zasady ochrony:
  - zachowanie ukształtowania naturalnych form rzeźby terenu za wyjątkiem potrzeb wynikających z realizacji przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym drogowych) służących obsłudze mieszkańców,
  - zakaz wykonywania prac ziemnych trwale zniekształcających naturalne formy rzeźby terenu i obniżających walory krajobrazowe, za wyjątkiem prac związanych z zabezpieczeniem przeciwpowodziowym lub przeciwosuwiskowym, z utrzymaniem, budową, odbudową urządzeń wodnych oraz przedsięwzięć infrastrukturalnych (w tym drogowych) służących obsłudze mieszkańców,
  - zachowanie skarpy poprzez zakaz wprowadzania nowej zabudowy oraz wytyczania nowych dróg prostopadłych do skarp,

- celu zabezpieczenia osuwisk wskazane jest wykonanie odpowiednich odprowadzeń wody z pól powyżej osuwisk oraz obsadzenie roślinnością (krzewy) odsłoniętych gruntów osuwiska,
- należy zinwentaryzować wskazane na załączniku graficznym potencjalne osuwiska,
- zachowanie i ochrona roślinności utrwalającej zbocza skarp oraz kształtowanie powiązań przyrodniczych w oparciu o formy rzeźby terenu,
- realizacja zagospodarowania z priorytetem zachowania i wyeksponowania naturalnych elementów krajobrazu w kompozycjach urbanistycznych i przestrzennych;

- ochrona zasobów wód podziemnych:
  - budowa i rozbudowa systematyczna sieci kanalizacyjnej,
  - budowa przydomowych oczyszczalni ścieków na terenach nie objętych kanalizacją,
  - wspieranie i egzekwowanie programów racjonalnej gospodarki ściekowej,
  - odprowadzanie ścieków sanitarnych do istniejących i projektowanych kanalizacji, a stamtąd do oczyszczalni ścieków,
  - odprowadzanie wód deszczowych do gruntu w granicach poszczególnych działek, na terenach zabudowy mieszkaniowej o niskim i średnim wskaźniku intensywności w zależności od warunków gruntowo-wodnych w obszarze wiejskim gminy, na terenie miasta funkcjonuje kanalizacja deszczowa,
  - określenie w planach miejscowych zasad zagospodarowania – między innymi znaczny udział powierzchni biologicznie czynnej - zapewniających gromadzenie, przechowywanie i powolny odpływ wód opadowych i roztopowych,
  - w strefach: bezpośredniej i pośredniej ochrony wód należy stosować przepisy odrębne;
- ochrona przed polami elektroenergetycznymi:
  - zachowanie cennych ekosystemów, różnorodności biologicznej i utrzymaniu równowagi przyrodniczej, w tym ochronę obszarów i obiektów cennych przyrodniczo, realizowane poprzez ustalenia opisane w podrozdziałach powyżej (system przyrodniczy, obszary i obiekty ochrony przyrody),
  - zapobieganie zagrożeniom naturalnych kompleksów i tworów przyrody oraz abiotycznych elementów środowiska, realizowane poprzez ustalenia opisane w podpunktach powyżej;

- ochrona przed hałasem:
  - należy dążyć do poprawy istniejącego stanu zgodnie z obowiązującymi standardami, na etapie planowania, projektowania i eksploatacji systemu transportowego,
  - należy zmodernizować ulice i stosować takie rozwiązania techniczne jak np. nawierzchnie o niskich emisjach hałasu od kół pojazdu lub ekrany akustyczne,
  - zwiększanie konkurencyjności transportu publicznego w stosunku do samochodu osobowego.

Na obszarze Gminy Golub-Dobrzyń nie występują uzdrowiska.

4. OBSZARY I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

4.1. Obiekty i obszary zabytkowe, objęte ochroną prawną

Spośród obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych i kulturowych, znajdujących się na terenie gminy Golub-Dobrzyń część objęta jest ochroną prawną, poprzez wpis do rejestru zabytków, a część ujęta w ewidencji konserwatorskiej i wskazana do objęcia ochroną ustaleniami w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego albo w decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego, decyzji o warunkach zabudowy, decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji drogowej, decyzji o ustaleniu lokalizacji linii kolejowej lub decyzji o zezwoleniu na realizację inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego, zgodnie z Ustawą o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami z dnia 23 lipca 2003 r. (Dz.U. 2003 nr 162 poz. 1568, z późniejszymi zmianami, w tym zmianą z dnia 18 marca 2010 r. – Dz.U. 2010 nr 75 poz. 474).

4.2. Obiekty i tereny wpisane do rejestru zabytków

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń znajdują się obiekty i tereny, objęte ochroną konserwatorską na mocy wpisu do rejestru zabytków. Wszelkie działania przy tychże obiektach wymagają pozwolenia Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków.

4.3. Obiekty i tereny ujęte w ewidencji zabytków

W stosunku do obiektów sakralnych, architektury, budownictwa oraz techniki i kultury materialnej znajdujące się na terenie gminy Golub-Dobrzyn (ujęte w ewidencji konserwatorskiej) w niniejszym Studium postuluje się o :

- wpisanie do rejestru zabytków dobrze zachowanych obiektów i terenów o wartościach zabytkowych;
- wykonanie korekty stref ochrony konserwatorskiej i zasad ochrony w ich obrębie oraz uzupełnienie zasad ochrony dla poszczególnych rodzajów obiektów i terenów o wartościach zabytkowych, historycznych, kulturowych i krajobrazowych.

4.4. Zasady ochrony w obrębie stref ochrony konserwatorskiej

W celu ochrony wartości środowiska kulturowego gminy Golub-Dobrzyń wyznacza się następujące strefy ochrony konserwatorskiej:

- Strefa ochrony ekspozycji ,,E'' zabytkowych i historycznych założeń pałacowo- i dworsko-parkowych, założeń podworskich wpisanych do rejestru zabytków oraz układów ruralistycznych wsi i osad o zachowanym układzie przestrzennym i zabudowie o wartościach zabytkowych. W obrębie strefy „E" obowiązują następujące zasady ochrony:
  - zalecenie porządkowania lub usunięcia substandardowej zabudowy z obszaru,
  - sukcesywna likwidacja lub przebudowa obiektów dysharmonizujących,
  - nie dopuszczenie do budowy obiektów, których wysokość mogłaby stanowić przesłonę widokową i dysonans w krajobrazie kulturowym,
  - stosowanie przesłon widokowych z zieleni wysokiej, w przypadku konieczności wytworzenia przesłon dla obiektów istniejących, stanowiących dysonans przestrzenny,
- Strefa ochrony archeologicznej ,,OW''- obejmująca rozpoznane i potencjalne obszary występowania nieruchomych zabytków archeologicznych. Zasady ochrony archeologicznej w obrębie nieeksponowanych zabytków archeologicznych powinny sprowadzać się do warunku nałożonego na osobę lub jednostkę zamierzającą prowadzić prace ziemne w obrębie zabytków archeologicznych;
- Strefa ochrony archeologicznej grodziska wczesnośredniowiecznego ,,W" – na terenie strefy powinna być zakazana wszelka działalność budowlana. Wykluczona jest tam jakakolwiek ingerencja w substancję zabytku.

4.5. Ochrona poszczególnych rodzajów obiektów, terenów i obszarów o wartościach zabytkowych, kulturowych i krajobrazowych

4.5.1. Nieruchome zabytki archeologiczne

Należą do nieruchomych zabytków archeologicznych nieeksponowanych w terenie jak wskazano na rysunku studium, gdzie ingerencja w substancję nieruchomego zabytku archeologicznego jest możliwa pod warunkiem przeprowadzenia archeologicznych badań wykopaliskowych, wyprzedzających realizacje inwestycji. Ponadto wszystkie prowadzone na terenie gminy działania inwestycyjne w obrębie nieruchomych zabytków archeologicznych powinny być poprzedzone nadzorem archeologicznym.

4.5.2. Wsie i osady o zachowanym układzie i zabudowie o wartościach kulturowych

Ochronie podlegają elementy historycznej struktury przestrzennej: układ przestrzenny, zabudowa o cechach tradycyjnych, budowle sakralne, tereny cmentarzy oraz charakterystyczne elementy naturalnego krajobrazu, tworzące z w/w kompozycję architektoniczno-krajobrazową.

Dla wsi, w których przewidziana jest budowa obiektów lub zespołów obiektów budowlanych należy opracować plany zagospodarowania przestrzennego terenu w celu zapewnienia właściwej integracji przestrzennej i funkcjonalnej projektowanych i istniejących, o wartości kulturowej, elementów zagospodarowania.

Nowe obiekty budowlane i związane z nimi urządzenia winny być zaprojektowane w formach architektonicznych dostosowanych do krajobrazu i otaczającej zabudowy.

4.5.3. Założenia dworsko- i pałacowo-parkowe oraz założenia podworskie oraz zespoły młyńskie

Wykaz zespołów przedstawiono w części tekstowej dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium. Tereny parków dworskich lub ich tereny i założenia zieleni komponowanej zajmują część obszaru gminy. Dla terenów tych proponuje się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację ciągów pieszo-rowerowych, placów wypoczynkowych i widokowych wraz z urządzeniami rekreacyjnymi, z ograniczeniami wynikającymi z ochrony środowiska kulturowego, zakaz zmniejszania powierzchni parków zabytkowych;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji założeń oraz ochrona i pielęgnacja drzewostanu i zachowanie oraz renowacja cennych historycznie obiektów zabytkowych;
- dopuszcza się wprowadzanie zagospodarowania rekreacyjno-wypoczynkowego, w szczególności ścieżki, oświetlenie, architekturę ogrodową itp.;
- ochrona dworów poprzez konserwacje zachowanych elementów zabytkowych, odtworzenie na podstawie dokumentów archiwalnych, przekazów itp. zniszczonych elementów architektonicznych, uwzględnienie przy adaptacji obiektów pierwotnego czytelnego układu, historycznego kształtu bryły, przy uwzględnieniu stosowanych badań architektonicznych w celu uzyskania wytycznych konserwatorskich do planowanych w tych obiektach zmian;
- zakaz podziałów geodezyjnych niezgodnych z historyczną parcelacją gruntów;
- zakaz lokalizacji na terenie parku i w jego sąsiedztwie inwestycji uciążliwych i mogących potencjalnie wpływać na środowisko przyrodnicze;
- zakaz znaczących ingerencji w rzeźbę terenu;

- zakaz lokalizacji nadziemnej infrastruktury technicznej;
- zakaz ingerencji w warunki wodno-gruntowe mogących negatywnie wpłynąć na stan zachowania zabytku w szczególności drzewostanu parkowego.

4.5.4. Obiekty sakralne

Kościoły i kaplice oraz cmentarze wszystkich wyznań, czynne i zamknięte – jako obiekty o szczególnej wartości zabytkowej i walorach krajobrazowych, a ponadto kościoły – jako dominanty architektoniczne, cmentarze jako miejsca pamięci i pomniki historii, podlegają bezwzględnej ochronie.

Ponadto w stosunku do cmentarzy (obejmują zarówno te czynne i nieczynne) obowiązują następujące ustalenia:

- zabronione jest sytuowanie wszelkich obiektów budowlanych i urządzeń tymczasowych, które nie są ściśle związane lub kolidują z planowaną podstawową funkcją terenu;
- ustala się obowiązek dostosowania realizowanych elementów zagospodarowania skalą, jakością i charakterem do pełnionych funkcji, krajobrazu, architektury istniejącego i planowanego otoczenia,
- dopuszcza się zabudowę o charakterze architektury ogrodowej, związanej z podstawową funkcją terenu (kaplice) oraz związanych z funkcją komunikacyjną (schody, ścieżki) a także ogrodzenia;
- dla obiektów zabytkowych lub o wartościach kulturowych wyznacza się obowiązek rewaloryzacji według wymogów wynikających z ochrony wartości zabytkowych i kulturowych przede wszystkim utrzymanie lub uczytelnienie kompozycji, w tym poprzez ochronę i pielęgnację drzewostanu oraz zachowanie lub renowację obiektów architektury cmentarnej;
- dla cmentarzy czynnych obowiązek utrzymania stref sanitarnych i obowiązujących w niej zakazów zgodnie z przepisami odrębnymi;

Ochronie podlegają także kapliczki i figurki, w sensie ich lokalizacji i formy przestrzennej, będące przejawem kultu religijnego i tradycji.

4.5.5. Obiekty techniki i kultury materialnej

Są to obiekty przemysłowe, jak: młyny, a także linia kolejowa wraz z zabudową i całą substancją budowlaną (np. typu wiadukt, przepusty itp.), infrastrukturą komunikacyjną, trakcyjną i towarzyszącą im zielenią, system schronów - podlegają ochronie. Ochronie podlega również starodrzew rosnący na terenie i w sąsiedztwie obiektów o wartości kulturowej oraz założenia

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

zieleni komponowanej towarzyszącej ww. obiektom, a wobec założeń zieleni komponowanej – stosowanie zasad ochrony, analogicznych jak wobec parków w obrębie założeń dworsko- i pałacowo-parkowych oraz założeń podworskich.

Obiektami kultury materialnej są także dawne trakty drogowe, objęte ochroną w sensie ich przebiegu i towarzyszących im zadrzewień. Powinny być zachowane w maksymalnym stopniu, jako jedne z elementów historycznego wizerunku krajobrazu kulturowego gminy.

4.5.6. Obiekty architektury i budownictwa

Obiekty architektury i budownictwa winny być utrzymywane w dobrym stanie. Powyższe dotyczy również budynków gospodarczych w zespołach dworsko-parkowych i folwarkach oraz towarzyszących szkołom, plebaniom, w obrębie zagród itp. Ochronie podlega również starodrzew rosnący w sąsiedztwie obiektów o wartości kulturowej i założenia ogrodowe i zieleni komponowanej towarzyszącej zabudowie (m.in. przy plebaniach, szkołach itd.), a wobec założeń zieleni komponowanej – stosowanie zasad ochrony, analogicznych jak wobec parków w zespołach dworsko - parkowych oraz folwarkach.

Zabudowa mieszkalna, drewniana i murowana o cechach tradycyjnych charakterystycznych dla miejsca i regionu winna być zachowana i stanowić inspirację do kształtowania nowej zabudowy. Dopuszcza się wymianę zabudowy, której stan techniczny zagraża bezpieczeństwu ludzi i mienia.

Przy odtwarzaniu zabudowy należy kierować się zasadą, że nowy budynek powinien usytuowaniem, gabarytem, kształtem i pokryciem dachu nawiązywać do poprzedniego. W lokalizacji nowej zabudowy należy uwzględniać sąsiedztwo obiektów o wartości kulturowej - nowe budynki nie mogą być sytuowane w sposób degradujący istniejącą, tradycyjną zabudowę a ich forma architektoniczna winna być dostosowana do otaczającej zabudowy i krajobrazu.

4.6. Działania gminy na rzecz ochrony zasobów kulturowych

Wobec ochrony zasobów kulturowych gminna powinna respektować następujące zasady działania:

- bezwzględne przestrzeganie stref ochrony konserwatorskiej (oznaczonych na rysunku Studium);
- wnioskowanie tworzenia nowych stref ochrony konserwatorskiej;
- utworzenie kompletnej ewidencji obiektów (architektury, zabytków techniki, krajobrazów komponowanych, obiektów archeologicznych) o znacznych walorach zabytkowych;
- przeprowadzenie aktualizacji ewidencji parków wiejskich na terenie gminy;

- tworzenie długofalowych projektów zagospodarowania obszarów o dużych wartościach kulturowych;
- harmonijne wkomponowanie w krajobraz obiektów nowych (zwłaszcza związanych ze strefą gospodarczą i użyteczności publicznych) znacznie odbiegających od modelu zabudowy tradycyjnej;
- czynne wspieranie przez gminę działań zmierzających do utrzymania lub przywrócenia jak najlepszego stanu terenom i obiektom o wysokiej wartości kulturowej lub zabytkowej wskazanym przez instytucje powołane do opieki na danym terenie;
- kontynuacja form zabudowy tradycyjnej w zabudowie współczesnej;
- unikanie zabudowy wielkogabarytowej w bezpośrednim sąsiedztwie obiektów i zespołów zabytkowych;
- tworzenie neutralnych pasów zieleni (filtrów) wokół zespołów o szczególnej wartości w oparciu o wyznaczone strefy ochrony konserwatorskiej;
- przeciwdziałanie samowoli budowlanej, a zwłaszcza dotyczącej prac przy obiektach zabytkowych;
- zharmonizowanie tzw. małej architektury z istniejącymi formami zabudowy oraz prawidłowe wkomponowanie poszczególnych obiektów w obszary o dużych walorach krajobrazowo – kulturowych.

5. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW KOMUNIKACJI I INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

5.1. Komunikacja drogowa

Nadrzędny układ drogowy będzie stanowić droga krajowa nr 15. Trochę niekorzystne jest peryferyjne położenie tej drogi w układzie komunikacyjnym gminy. Jako docelowe rozwiązanie przewiduje się o dostosowanie drogi krajowej nr 15 do parametrów drogi głównej ruchu przyśpieszonego GP o przekroju dwujezdniowym. Sposób powiązań komunikacyjnych terenów przyległych z drogą krajową nr 15 przewidzieć w taki sposób, aby zachowane zostały ograniczenia dostępności bezpośredniej wymagane odległościami pomiędzy sąsiednimi skrzyżowaniami. W tym celu ograniczenie jest liczby skrzyżowań i zjazdów, przewidywanie obsługi terenów poprzez istniejące i projektowane drogi niższych kategorii. Wskazane jest przeprowadzenie analizy ilości niezbędnych włączeń dróg niższych kategorii do drogi krajowej klasy głównej ruchu przyśpieszonego GP.

Ze względu na niekorzystne peryferyjnie położenie drogi krajowej nr 15 w układzie komunikacyjnym gminy do nadrzędnego układu zaliczono drogi wojewódzkie (drogi nr 534, 548, 554). Podstawowy układ stanowić będą drogi powiatowe – wyszczególnione w części tekstowej dotyczącej uwarunkowań niniejszego studium i oznaczone na rysunku niniejszego studium. Natomiast drogi gminne będą pełnić rolę uzupełniającego układu drogowego.

Z punktu widzenia prawidłowego funkcjonowania obszarów rozwojowych ważne jest zabezpieczenia obsługi komunikacyjnej tychże obszarów.

Ponadto proponuje się następujące ustalenia:

- dopuszcza się lokalizację obiektów budowlanych i urządzeń technicznych związanych z prowadzeniem, zabezpieczeniem i obsługą ruchu, a także urządzeń związanych z potrzebami zarządzania ruchem;
- dopuszcza się lokalizację urządzeń infrastruktury technicznej niezwiązanych z podstawową funkcją drogi, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- ostateczne rozstrzygnięcie klasy drogi powinno nastąpić na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania;
- obowiązuje zakaz lokalizacji budynków, budowli i urządzeń z wyłączeniem urządzeń infrastruktury technicznej, niezwiązanych z podstawowym przeznaczeniem terenu;
- dopuszcza się realizację sieci i urządzeń infrastruktury technicznej związanych z obsługą techniczną drogi – odwodnienia, oświetlenia itp., na warunkach zarządcy drogi

w porozumieniu z gestorami sieci;

- parametry techniczne dróg wyznacza się na podstawie przepisów odrębnych oraz proponuje się minimalną szerokość projektowanych dróg wewnętrznych 10,0 m;
- dopuszcza się realizacje ciągów pieszo – rowerowych;
- dla drogi krajowej nr 15 należy przewidzieć rezerwę terenu dla rozbudowy drogi do klasy technicznej drogi głównej ruchu przyśpieszonego GP o przekroju dwujezdniowym;
- tereny zarezerwowane pod poszerzenie drogi krajowej nr 15, nie wykorzystane do jej realizacji w miejscowym planie zagospodarowania należy przeznaczyć na powiększenie funkcji sąsiedniej.

Prognozuje się, że na obsługę komunikacyjną terenów gminy położonych w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Golubia-Dobrzynia, w część południowej (miejscowości Ruziec, Wygoda, Zaręba), będzie miała projektowana obwodnica miasta Golub-Dobrzyń w ciągu drogi wojewódzkiej. Przebieg jej oznaczono na rysunku studium.

5.2. Komunikacja kolejowa

Przyjmuje się utrzymać ciągłość przestrzenną i nieczynną linię kolejową nr 209 Brodnica – Bydgoszcz. Zgodnie z kierunkami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego linia kolejowa nr 209 przewidziana jest do przebudowy i przystosowania jej do ruchu z prędkością 120 km/h. Zaproponowano lokalizację przystanków w ciągu linii kolejowej. Lokalizacje dotyczą miejscowości Ostrowite, Gałczewo i Wrocki zgodnie z rysunkiem studium. Z uwagi na sprawność handlową nowego taboru kolejowego ustala się możliwość zagęszczenia przystanków kolejowych w miejscowości Ostrowite.

5.3. Gospodarka wodno-ściekowa

5.3.1. Zaopatrzenie w wodę

Zaopatrzenie w wodę pitną dla mieszkańców gminy Golub-Dobrzyń będzie realizowane z istniejących ujęć wody w Gałczewku, Wrockach i Nowej Wsi. Zachowuje się istniejące ujęcia wody. Zakłada się ich modernizację, automatyzację dla dostosowanie ich do zmieniających się przepisów i standardów. Nie wykorzystywane i nieudokumentowane zasoby wód podziemnych czwartorzędowych i kredowych powinny zostać udokumentowane i zbilansowane i stanowić rezerwę zasobów czystych wód podziemnych na okres kierunkowy.

W zależności od tempa rozwoju przestrzennego gminy, dla zachowania odpowiednich ciśnień w sieci przewiduje się realizację kolejnych odcinków sieci wodociągowej. Dla terenów rozwojowych przewiduje się lokalizację sieci wodociągowych o średnicach wynikających z odpowiednich norm, przepisów i standardów, przy czym lokalizacja tych tras powinna być przewidziana w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto do zadań służących poprawie jakości zaopatrzenia gminy w wodę należy:

- zapewnienie wszystkim mieszkańcom wody na cele bytowo-socjalne, o jakości spełniającej wymagane przepisami normy i standardy;
- utrzymanie wysokiego stopnia pewności dostawy wody w warunkach normalnych i w sytuacjach awaryjnych i zagrożenia kryzysowego;
- poprawa stanu technicznego sieci dla zminimalizowania jej awaryjności, zapobiegania stratom wody i uniknięcia wtórnego zanieczyszczenia;
- racjonalizacja gospodarki wodnej;
- kontynuacja budowy sieci wodociągowej na terenie nadal nieuzbrojonym;
- kontynuacja budowy przyłączy do budynków;
- rozbudowa ujęcia wody, z modernizacją stacji uzdatniania – dotyczy ujęcia wody w Nowej Wsi.

5.3.2. Odprowadzanie ścieków

Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków komunalnych będzie realizowanie w oparciu o zbiorczy system kanalizacji sanitarnej ze zlokalizowanymi oczyszczalniami ścieków w miejscowościach Ostrowite, Wrocki i Sokołowo.

Zachowuje się istniejące oczyszczalnie ścieków w Ostrowitem, Wrockach i Sokołowie. Dopuszcza się wszelkie niezbędne inwestycje w granicach oczyszczalni.

Istnieje konieczność zachowania istniejących sieci kolektorów, kanałów i rurociągów tłocznych wraz z obiektami towarzyszącymi np. za pomocą przepompowni i przelewami, z dopuszczeniem ich rozbudowy i modernizacji.

Przewiduje się lokalizację nowych kolektorów służących odciążeniu istniejącej sieci kanalizacyjnej, modernizację istniejących kolektorów, przepompowni, przelewów i rurociągów tłocznych związanych z transportowaniem ścieków komunalnych z poszczególnych terenów zainwestowanych i tych zarezerwowanych pod zabudowę. Trasy projektowanych kolektorów i lokalizacja obiektów inżynierskich, dobór średnic z nimi związanych będą wyznaczone na etapie sporządzenie odpowiednich projektów budowlanych.

Bardzo ważnym zadaniem jest rozbudowa sieci kanalizacji sanitarnej i deszczowej w celu ochrony gleby i wód podziemnych przed skażeniem lokalnymi szambami oraz poprawy warunków sanitarnych mieszkańców.

Dla obszarów istniejącej i projektowanej zabudowy zakłada się konieczność budowy kanalizacji sanitarnej i deszczowej z włączeniem jej do istniejącego i projektowanego układu. Należy zaplanować kanalizację rozdzielczą ułożoną w pasach rozgraniczających dróg, których przebieg będzie dostosowany do projektowanego układu komunikacyjnego oraz do planowanej zabudowy.

W stosunku do rozproszonej zabudowy zagrodowej gospodarka ściekowa będzie realizowana w oparciu o przydomowe oczyszczalnie ścieków i zbiorniki bezodpływowe.

Należy wskazać również na możliwości jakie stwarza umiejscowienie oczyszczalni ścieków w mieście Golub-Dobrzyń. Mogłaby ona objąć swym zasięgiem gminne tereny podmiejskie.

5.4. Elektroenergetyka

Zakłada sie, że wraz z rozwojem nowoprojektowanych terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej, dla pokrycia zapotrzebowania na energię elektryczną niezbędna będzie modernizacja i rozbudowa istniejącej sieci elektroenergetycznej. W związku z rozwojem terenów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności dopuszcza się lokalizację potencjalnych Głównych Punktów Zasilania GPZ. Lokalizację potencjalnych GPZ – ów należy przewidzieć w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. Ponadto w omawianym zakresie należy podjąć następujące działania:

- budowa linii średniego i niskiego napięcia;
- budowa nowych odcinków sieci rozdzielczej średniego i niskiego napięcia oraz stacji transformatorowych;
- realizacja stacji transformatorowych na terenach zainwestowanych, wynikająca ze zwiększonego obciążenia;
- poprawa stanu technicznego.

Planowane lokalizacje nowych linii elektroenergetycznych powinno nastąpić na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Sieć najwyższych napięć 400 kV oraz sieć rozdzielcza wysokiego napięcia – 110 kV, mieszcząca się na terenie gminy wykonana jest za pomocą elektroenergetycznych linii napowietrznych, charakteryzujących się strefami oddziaływania pola elektromagnetycznego mającymi znaczny

wpływ na sposób zainwestowania terenów, na których jest wybudowana. Na terenach planowanego zainwestowania oraz terenach intensywnej zabudowy istniejącej, celowe jest rozważenie możliwości przebudowy linii napowietrznych na linie elektroenergetyczne kablowe – podziemne. Ponadto na rysunku studium wyznaczono pasy technologiczne dla sieci elektroenergetycznych związane z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenów.
Linie i stację elektroenergetyczne wysokich i najwyższych napięć emitują pole elektromagnetyczne niejonizujące o częstotliwości 50 Hz. Lokalizowanie tych obiektów oraz dopuszczalne poziomy pól elektromagnetycznych w środowisku musza być zgodne z obowiązującymi aktami prawnymi.

5.5. Wytwarzanie energii ze źródeł odnawialnych

Na terenie gminy Golub – Dobrzyń w terenach rolnych, dopuszcza się lokalizację odnawialnych źródeł energii. Na rysunku studium oznaczono istniejące elektrownie wiatrowe wraz ze strefami ochronnymi związanymi z ograniczeniami w zabudowie i zagospodarowaniu terenu. Strefy te należy zwiększyć w przypadku stwierdzenia, na podstawie badań porealizacyjnych, iż nie zapewniają one jak najwyższego stanu akustycznego środowiska.

W miejscowości Handlowy Młyn zlokalizowano elektrownie wodną wraz z jazem na rzece Wawrzonce, która jest jednym z odnawialnych źródeł energii. Ponadto na odcinkach rzek wpadających do rzeki Drwęcy, z wyłączeniem terenów leśnych i rezerwatów przyrody, dopuszcza się lokalizację małych elektrowni wodnych po dokonaniu oceny potencjału hydroenergetycznego oraz oceny wpływu na środowisko.

Zaleca się również stosowanie kolektorów słonecznych do pozyskania energii dla potrzeb uzyskania ciepłej wody i do ogrzewania pomieszczeń w gospodarstwach domowych. Rozwój technologii wykorzystania odnawialnych źródeł energii stwarza szanse dla społeczności lokalnej oraz lokalnych inwestorów na uzyskanie pewnej niezależności energetycznej, rozwoju lokalnego oraz proekologiczną modernizację i decentralizację sektora energetycznego gminy.

5.6. Gazownictwo i ciepłownictwo

5.6.1. Gazownictwo

Kierunki rozwoju sieci gazowych winny stwarzać możliwości kompleksowego rozwiązania problemu dostarczania wystarczającej ilości energii i ciepła mieszkańcom i podmiotom gospodarczym, wykorzystując do tego istniejący system sieci ciepłowniczej i gazowej.

Zgodnie z kierunkami zawartymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego przez teren gminy Golub-Dobrzyń przewiduje się budowę gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 Wąbrzeźno-Brodnica wraz ze stacją redukcyjną.

Lokalizacja projektowanego gazociągu winna być uściślona poprzez wykonanie specjalistycznych opracowań, a jego realizacja poprzez sporządzenie projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego lub decyzję o lokalizacji inwestycji celu publicznego.

Planowane gazociągi wymagają zachowania stref kontrolowanych o szerokościach zgodnych z obowiązującymi przepisami.

Gazyfikacja realizowana powinna być w projektowane sieci gazowe. Budowa ma na celu podłączenie odbiorców znajdujących się w zasięgu obsługi tejże sieci, względnie podłączenie odbiorców projektowanych terenów stanowiących rezerwy inwestycyjne gminy Golub-Dobrzyń. Przy znacznym wzroście zapotrzebowania na gaz przewiduje się zwiększenie przepustowości stacji gazowej.

5.6.2. Ciepłownictwo

Jednym z kierunków polityki energetycznej i ekologicznej państwa jest ciągłe zmniejszanie zużycia energii pierwotnej dla celów komunalnych i mieszkaniowych oraz zastępowanie jej energią odpadową i odnawialną. Takimi działaniami mogą być:

- wykorzystanie biogazu i ciepła ze ścieków oczyszczalni;
- wykorzystanie odpadów komunalnych do celów energii cieplnej;
- wykorzystanie biomasy do ogrzewania budynków;
- wykorzystanie ciepła niskopotencjalnego odpadowego i ze środowiska za pomocą pomp ciepła dla potrzeb ogrzewania i przygotowania ciepłej wody.

Rozwój ciepłownictwa powinien uwzględniać rozwój urbanistyczny gminy Golub-Dobrzyń, jak i również wiele innych czynników takich jak polityka ekologiczna państwa, ceny nośników energii, ochrona środowiska (w tym likwidacja kotłowni węglowych), zmniejszenie energii związanej z postępem technicznym.

5.7. Telekomunikacja

W zakresie telekomunikacji przewiduje się dalsza rozbudowę sieci telekomunikacyjnych zarówno w formie tradycyjnej jak i wykorzystując nowe technologie, postuluje się rozbudowę i modernizację infrastruktury światłowodowej i objęcie całej gminy zintegrowanym systemem połączonym z systemami sieci wojewódzkiej i krajowej z zachowaniem w lokalizacji wymogów ustawy o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych.

Ustala się rozwój systemów telekomunikacyjnych i teleinformatycznych przewodowych i bezprzewodowych stosownie do zapotrzebowania na usługi telekomunikacyjne i teleinformatyczne w gminie i regionie.

W zakresie telekomunikacji zakłada się pełną dostępność do łączy telekomunikacyjnych, rozwój sieci teleinformatycznych. Dla zwiększenia dostępności sieci internetowej i rozwoju społeczeństwa informacyjnego, wskazuje się rozwój szerokopasmowego dostępu do Internetu, urządzenie ogólnodostępnych kawiarenek internetowych, rozwój sieci bezprzewodowych – budowę systemu nieodpłatnego dostępu do Internetu np. za pomocą sieci Hotspotów.

Szczegółowe zasady lokalizacji obiektów infrastruktury sieciowej na terenach planowanej zabudowy zostanie określona w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Rozwój obszarów zabudowy mieszkaniowej i terenów aktywności gospodarczej oraz przewidywany wzrost poziomu życia mieszkańców tworzą także dynamiczny rynek konsumentów usług dla systemów telefonii cyfrowej komórkowej. Lokalizacja, wiążących sie z systemami telefonii komórkowej, systemów typowych bazowych stacji przekaźnikowych (BTS) będzie określona w ramach opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego na wniosek zainteresowanych operatorów.

5.8. Gospodarka odpadami

Głównym celem nadrzędnym polityki w zakresie gospodarowania odpadami (zgodnie z Planem Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko – Pomorskiego) jest zapobieganie powstawaniu odpadów, przy rozwiązywaniu problemu odpadów u źródła, odzyskiwanie surowców i ponowne wykorzystywanie odpadów oraz bezpieczne dla środowiska końcowe unieszkodliwianie odpadów.

W zakresie gospodarki odpadami istnieje pilna potrzeba podjęcia działań, które umożliwiłyby sukcesywny rozwój systemu selektywnej zbiórki, recyklingu i utylizacji odpadów komunalnych. Bardzo istotne i niezbędne będzie wdrożenie nowych technologii, dzięki którym nastąpi zmniejszenie szkodliwości i redukcja ilości odpadów przemysłowych.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń w miejscowości Białkowo zlokalizowane jest składowisko odpadów. Zgodnie z ustaleniami Planu Gospodarki Odpadami dla Województwa Kujawsko-Pomorskiego przewidywane termin zakończenia eksploatacji składowiska wyznaczono po 2012 roku.

Priorytetowe działania powinny obejmować:

- systematyczne zwiększanie poziomu odzysku i recyklingu odpadów komunalnych;
- budowę instalacji do odzysku i utylizacji odpadów medycznych, przemysłowych i komunalnych;
- utworzenie punktów gromadzenia odpadów problemowych w celu wydzielania odpadów niebezpiecznych i wielkogabarytowych ze strumienia odpadów komunalnych;

Lokalizacja instalacji do odzysku i utylizacji odpadów komunalnych powinna być przesądzona na etapie sporządzenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Warto również podjąć kwestię likwidacji i zabezpieczenia tzw. dzikich składowisk oraz prowadzić stały monitoring zanieczyszczeń, w celu zapobiegania ich tworzeniu.

Ponadto ważnymi aspektami są:

- edukacja ekologiczna społeczeństwa w zakresie właściwego gospodarowania odpadami komunalnymi;
- uwzględnienie kryteriów ochrony środowiska przy finansowaniu zadań ze środków publicznych;
- wzmocnienie kontroli podmiotów prowadzących działalność w zakresie zbierania, transportu, odzysku i unieszkodliwiania odpadów.

Na terenie składowiska w Białkowie znajduje się sortownia odpadów.

Dnia 1 stycznia 2012 roku weszła w życie zmiana ustawy o utrzymaniu czystości i porządku w gminach oraz niektórych innych ustaw. W wyniku tych zmian powstają nowe Wojewódzkie Plany Gospodarki Odpadami sporządzane na okres 6 lat z perspektywą do 12 lat. Niniejszy plan zakłada utworzenie systemu rozwiązań regionalnych tzw. Regionów Gospodarki Odpadami Komunalnymi, w ramach których funkcjonować winny wszelkie niezbędne urządzenia i instalacje, w tym istniejące na terenie województwa składowiska odpadów, spełniające w zakresie technicznym kryteria najlepszej dostępnej techniki i posiadające przepustowość wystarczającą do przyjmowania i przetwarzania odpadów. Gminę Golub-Dobrzyń zakwalifikowano do Regionu Gospodarki Odpadami Komunalnymi Świecko – Wąbrzeskiego. W regionie funkcjonować będą instalacje regionalne w Osnowie I (gmina Chełmno), Osnowie II (gmina Chełmno) i Niedźwiedziu (gmina Dębowa Łąka). Instalacja regionalna Osnowo I będzie pełnić funkcje składowiska komunalnego. W instalacji regionalnej Osnowo II będą przetwarzane zmieszane odpady komunalne metodą mechaniczno – biologiczną i odpady zielone i inne bioodpady oraz wytwarzane produkty o właściwościach nawozowych lub środki wspomagające uprawę roślin. W instalacji regionalnej Niedźwiedź będą przetwarzane zmieszane odpady komunalne metodą mechaniczno – biologiczną i odpady zielone i inne bioodpady oraz

wytwarzane produkty o właściwościach nawozowych lub środki wspomagające uprawę roślin oraz będzie funkcjonować składowisko komunalne. Zgodnie z powyższymi ustaleniami składowisko odpadów w Białkowie będzie funkcjonować do czasu wypełnienia.

Ponadto w miejscowości Sokołowo znajdował się nieczynny mogilnik, który jest specjalnym rodzajem składowiska do przechowywania niebezpiecznych substancji. W 2010 roku został zlikwidowany, a teren poddano rekultywacji.

W miejscowości Olszówka funkcjonuje zakład Hetman, który zajmuje się utylizacją odpadów zwierzęcych szczególnego, wysokiego i niskiego ryzyka. Utylizacja dotyczy zwierząt padłych, odpadów poubojowych i żywieniowych. Zakład jest wpisany przez Głównego Lekarza Weterynarii na listę zakładów utylizacyjnych. Może przetwarzać odpady szczególnego i wysokiego ryzyka. Spełnia warunki unijne. Wyposażony jest w profesjonalne środki transportu i nowoczesne linie technologiczne. Należy postępować zgodnie z przepisami odrębnymi.

6. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU LOKALNYM

Do inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym na terenie gminy Golub-Dobrzyń zaliczono:

- rozbudowa i modernizacja sieci kanalizacyjnej w gminie;
- rozbudowa i modernizacja ujęć wody w Nowej Wsi, Nowogrodzie, Gałczewie, Wrockach;
- przebudowa dróg gminnych;
- budowa hali gimnastycznej w Lisewie i Węgiersku;
- modernizacja świetlicy wiejskiej w Białkowie;
- budowa chodników dla pieszych w ciągach dróg gminnych, powiatowych i wojewódzkich;
- rozbudowa i modernizacja sieci wodociągowych;
- modernizacja oczyszczalni ścieków w gminie z dostosowaniem do nowych technologii.

7. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO O ZNACZENIU PONADLOKALNYM

Zgodnie z Planem Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego do inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym na terenie gminy Golub-Dobrzyń zaliczono:

- modernizacja, przebudowa drogi krajowej nr 15 do klasy technicznej drogi głównej ruchu przyśpieszonego;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 548 Stolno – Wąbrzeźno – Pląchoty;
- przebudowa drogi wojewódzkiej nr 554 Sierakowo – Kikół;
- przebudowa drogi wojewódzkiej 569 Golub-Dobrzyń – Dobrzejewice;
- modernizacja linii kolejowej nr 209 Brodnica – Bydgoszcz wraz z lokalizacją przystanków kolejowych na tej linii;
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 Brodnica – Wąbrzeźno;
- budowa gazociągu wysokiego ciśnienia DN 250 – DN 315 Kowalewo Pomorskie – Golub-Dobrzyń;
- odbudowa jazu na rzece Wawrzonce;
- utworzenie parku kulturowego Doliny Drwęcy zgodnie z ustaleniami Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego;
- przebudowa dróg powiatowych;

- wspieranie działań konserwatorskich dla zachowania obiektów sakralnych oraz zespołów dworsko-parkowych;
- modernizacja urządzeń melioracji wodnych.

8. OBSZARY, DLA KTÓRYCH OBOWIĄZKOWE JEST SPORZĄDZENIE MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE SPORZĄDZENIE SCALEŃ I PODZIAŁU NIERUCHOMOŚCI, A TAKŻE OBSZARY ROZMIESZCZENIA OBIEKTÓW HANDLOWYCH O POWIERZCHNI SPRZEDAŻY POWYŻEJ 2000 M^2 ORAZ PRZESTRZENI PUBLICZNYCH

8.1. Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego

Obecnie na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie występują obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

Ponadto plany miejscowe sporządza się, dla:

- realizacji inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym;
- dla obszarów uzdrowisk i ochrony uzdrowiskowej – zgodnie z przepisami ustawy o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskowej i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz gminach uzdrowiskowych;
- obszary rolne i leśne, w przypadku zmiany przeznaczenia tych gruntów na cele inne niż rolne i leśne można uzyskać w drodze sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – zgodnie z przepisami ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych
- w przypadku utworzenia parku kulturowego – zgodnie z przepisami ustawy o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami

8.2. Obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziałów nieruchomości

W gminie Golub-Dobrzyń nie określono obszarów wymagających przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości. Uzależnione to jest od szczegółowego określenia przeznaczenia terenu oraz powierzchni i kształtu działki inwestycyjnej. Propozycje scaleń i podziałów poprzez wyznaczenie granic działek odbywać się będzie w miejscowych planach zagospodarowania

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

przestrzennego i odpowiednich decyzjach administracyjnych. Ponadto na terenach oraz przy obiektach wpisanych do rejestru zabytków na podział działek lub ich scalenie należy uzyskać pozwolenie Kujawsko – Pomorskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków w formie decyzji administracyjnej.

8.3. Obszary rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie wyznacza się obszarów rozmieszczenia obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2.

8.4. Obszary przestrzeni publicznej

Warto zadbać o stworzenie ciekawych przestrzeni publicznych, które sprawiłyby lepszy odbiór gminy przez mieszkańców, użytkowników, jak również mogłyby stanowić wizytówkę gminy Golub-Dobrzyń. Przestrzenie te należy wyeksponować i sprawić by stały się miejscami o ciekawych walorach architektonicznych.

Rozwój gospodarczy gminy Golub-Dobrzyń wymusza wyznaczenie nowych terenów rozwojowych, zarówno w dziedzinie gospodarczej, usługowej, produkcyjnej, jak i mieszkaniowej. Obszary o szczególnym przeznaczeniu wymagają sporządzenia miejscowych planów, które umożliwią ich prawidłowe zagospodarowanie i funkcjonowanie oraz niezbędną ochronę środowiska.

Potencjalnymi obszarami ogólnie dostępnych przestrzeni publicznych mogą być zlokalizowane w miejscowościach Ostrowite, Podzamek Golubski czy Paliwodzizna.

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

9. OBSZARY, DLA KTÓRYCH GMINA ZAMIERZA SPORZĄDZIĆ MIEJSCOWY PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENEGO, W TYM OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

W oparciu o priorytety rozwoju społeczno-gospodarczego gminy sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego wymagają następujące obszary:

- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej z usługami w miejscowościach Ostrowite, Wrocki, Karczewo, Gałczewo, Gałczewko, Antoniewo, Handlowy Młyn, Zaręba, Paliwodzizna, Sadykierz, Węgiersk, Nowogród, Macikowo, Lisewo, Nowa Wieś, Cieszyny wyznaczone na rysunku studium;
- tereny rozwoju zabudowy usługowej przy drodze krajowej nr 15 w miejscowości Karczewo wyznaczony na rysunku studium;
- tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej, składowej z usługami w miejscowościach Wrocki (przy drodze krajowej nr 15), Białkowie oraz Nowej Wsi wyznaczone na rysunku studium;
- tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej w miejscowościach Kujawa, Białkowie, Paliwodziźnie, Kamiennym Smugu wyznaczone na rysunku studium;

Od czasu uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń sporządzono już plany miejscowe dla części obszarów wymagających sporządzenia tych planów. Sporządzone plany nie obejmują często w całości postulowanego przez obecne studium obszaru. Należy zatem dążyć do objęcia planami pozostałych terenów określonych w niniejszej zmianie Studium.

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego sporządzane będą wedle rozwoju i potrzeb społeczności lokalnej. Na aktualnym etapie prac planistycznych nie określa się ściśle obszarów, które przesądzałyby o zamiarze sporządzenia stosownych planów miejscowych.

10. KIERUNKI ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESRTRZENI PRODUKCYJNEJ

Rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz zasady jej funkcjonowania powinny wyrażać się m.in. poprzez:

- stymulowanie rozwoju wszystkich form przedsiębiorczości, a w szczególności branż o strategicznym dla rozwoju gminy znaczeniu np. przetwórstwa-rolnego; w tym rolno-spożywczego i owocowo-warzywnego;
- ochronę obszarów o najlepszych warunkach fizjograficznych dla rolnictwa przed przeznaczeniem na cele nierolnicze;
- przeznaczanie obszarów o wysokich spadkach (zagrożenie erozyjne) oraz w stref wododziałowych do zadrzewień i zakrzewień;
- wyłączenie z produkcji rolnej gruntów najniższych klas bonitacyjnych celem przeznaczenia ich do zalesienia lub zagospodarowania rekreacyjnego;
- wprowadzanie kierunków produkcji optymalnych w istniejących warunkach lokalnych i najbardziej efektywnych;
- aktywizację rolników na rzecz tworzenia grup marketingowych, producenckich i rozwoju nowoczesnej spółdzielczości;
- rozwijanie agroturystyki jako szansy zaktywizowania gospodarki rolnej na obszarach atrakcyjnie położonych;
- propagowanie form, metod i zasad prowadzenia nowoczesnej gospodarki rolnej, w tym gospodarki ekologicznej poprzez działalność ukierunkowaną na fachowe doradztwo, organizowanie szkoleń;
- zwiększanie konkurencyjności lokalnych produktów rolnych;
- propagowanie rolnictwa wielofunkcyjnego, wielozadaniowego o alternatywnych funkcjach w stosunku do tradycyjnego poprzez wzrost udziału usług i drobnej wytwórczości;
- rozwijanie nowoczesnych systemów energetycznych, w tym elektrowni wiatrowych jako dodatkowe źródło dochodów gospodarstw rolnych z tytułu dzierżawy gruntów;
- stymulowanie rozwoju infrastruktury technicznej, w tym przede wszystkim kształtowanie właściwej gospodarki wodno-ściekowej (pozyskiwanie funduszy Unii Europejskiej na realizację zadań infrastrukturalnych);
- ograniczenie i przeciwdziałanie degradacji i zanieczyszczenia środowiska przyrodniczego wynikającego z prowadzenia działalności rolniczej;

- stwarzanie warunków do podnoszenie poziomu kwalifikacji i wykształcenia ludności rolniczej.

Rozwój leśnej przestrzeni produkcyjnej oraz zasady jej funkcjonowania powinny wyrażać się m.in. poprzez:

- dążenie do wzrostu poziomu lesistości poprzez zalesienie gruntów o słabej przydatności dla rolnictwa;
- opracować i wdrażać szczegółowego gminnego program zwiększenia lesistości i zadrzewień;
- zwiększenie powierzchni lasów ochronnych;
- zakładanie, uzupełnianie i właściwa pielęgnacja zadrzewień przydrożnych;
- ograniczenie zrębów zupełnych;
- poprawę stanu sanitarnego lasów;
- dążenie do tworzenia zwartych kompleksów leśnych poprzez właściwe kształtowanie granicy polno-leśnej;
- maksymalne ograniczenie zmiany przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne.

11. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ I OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Zgodnie z Ustawą Prawo Wodne z dnia 18 lipca 2001r. obszary szczególnego zagrożenia powodzią stanowią:

- obszary, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest średnie i wynosi raz na 100 lat;
- obszary, dla których prawdopodobieństwo wystąpienia powodzi jest wysokie i wynosi raz na 10 lat;
- obszary między linią brzegu a wałem przeciwpowodziowym lub naturalnym wysokim brzegiem, w których wbudowano trasę wału przeciwpowodziowego, a także wsypy i przymuliska stanowiące działki ewidencyjne;
- pas techniczny w rozumieniu art. 36 ustawy z dnia 21 marca 1991 r. o obszarach morskich Rzeczypospolitej Polskiej i administracji morskiej.

Zgodnie z dostępnymi danymi opracowanymi poprzez RZGW w Gdańsku wyznaczono obszary szczególnego zagrożenia powodzią dla gminy Golub - Dobrzyń z prawdopodobieństwem wystąpienia 1%.

Wyznaczony zasięg wód powodziowych w gminie Golub - Dobrzyń opiera się na rzece Drwęcy. Aby zapewnić prawidłowa ochronę przeciwpowodziową należy:

- dokonywać oceny stanu technicznego obiektów ochrony przed powodzią i powstrzymanie ich degradacji oraz modernizacja w zakresie funkcjonalności w ochronie przed powodzią i stanu technicznego;
- systematycznie aktualizować dane o zasięgu i wielkości zalewów powodziowych oraz danych o poziomie zagrożenia i ryzyka powodziowego;
- wspomagać zarządzanie użytkowaniem i zabudową terenu dla ograniczenia wzrostu zagrożenia powodziowego w przyszłości;
- wpływać na wzrost świadomości społecznej;
- wspomaganie budowy systemu ostrzeżeń krótkoterminowych.

W gminie Golub-Dobrzyń zlokalizowane są obszary predysponowane do wystąpienia ruchów masowych występują one w strefach krawędziowych Wysoczyny morenowej oraz zboczach dolin rzecznych rzeki Drwęcy oraz Ruziec. W południowej części gminy występują także na zboczach jezior Słupno, Grodno, Plebanka, Stawek i cieków je zasilających oraz południowym brzegu

Id: 8F924437-91E4-44A7-AC36-39849B757D9A. Podpisany

jeziora Oszczywilk. Procesy geodynamiczne mogą się rozwijać szczególnie przy spadkach powierzchni terenu powyżej 12%.

12. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Zgodnie z opracowanymi projektami zagospodarowania złoża, na obszarach górniczych wyznacza się w złożu kopaliny filar ochronny. Filary ochronne wyznacza się w przypadku wystąpienia na terenach górniczych obiektów budowlanych, dróg, elementów linii elektroenergetycznych (np. słupy elektroenergetyczne). Zadaniem filara jest zabezpieczenie tychże elementów przed negatywnym skutkiem eksploatacji górniczej. W projektach zagospodarowania złoża w odniesieniu do filarów ochronnych określa się takie elementy jak:

- zachowanie bezpieczeństwa powszechnego;
- wymogi dotyczące ochrony środowiska;
- ochrona złoża i obiektów budowlanych przed zagrożeniem wodnym, pożarami i wybuchami.

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń występują następujące udokumentowane złoża kopalin: Białkowo II, Lisewo I, Macikowo, Olszówka, Olszówka I, Podzamek Golubski I, Pusta Dąbrówka I, Nowogród, Sokołowo I oraz Sokoligóra I. Ich szczegółową charakterystykę przedstawiono w części dotyczącej uwarunkowań zagospodarowania przestrzennego.

13. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH ORAZ OBOWIĄZUJĄCE NA NICH OGRANICZENIA PROWADZENIA DZIAŁALNOŚCI GOSPODARCZEJ, ZGODNIE Z PRZEPISAMI USTAWY Z DNIA 7 MAJA 1999 R. O OCHRONIE TERENÓW BYŁYCH HITLEROWSKICH OBOZÓW ZAGŁADY (DZ.U. NR 41, POZ. 412 ORAZ Z 2002 R. NR 113, POZ. 984 I NR 153, POZ. 1271)

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie występują pomniki zagłady i ich strefy ochronne oraz obowiązujące na nich ograniczenia prowadzenia działalności gospodarczej, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady (Dz. U. Nr 41, poz. 412 oraz z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 153, poz. 1271).

14. OBSZARY WYMAGAJĄCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

14.1. Obszary zabudowane wymagające przekształceń i rehabilitacji

Charakterystyka przestrzeni zabudowanej upoważnia do stwierdzenia, że krajobraz terenów zurbanizowanych jest w znacznej mierze zdegradowany. Wobec oczekiwań poprawy warunków życia mieszkańców gminy przekształceń wymaga znaczna ilość obiektów i założeń przestrzennych. Podstawowym zadaniem jest sanacja techniczna obiektów istniejących, głównie mieszkalnych. Wraz z poprawą warunków techniczno-użytkowych winna następować poprawa warunków estetycznych przez powrót do tradycyjnej zabudowy wiejskiej. Obszary zwartej zabudowy wiejskiej wymagają przekształceń i rehabilitacji (rozumianej ogólnie jako działania mające na celu przywrócenie pierwotnych lub nadanie nowych cech zdegradowanej przestrzeni i zabudowie zarówno historycznej jak i współczesnej). Zamiast poszukiwań nowych terenów osiedleńczych należy wykorzystać istniejące przestrzenie niezabudowane, co pozwoli na prawidłową kontynuację i zachowanie historycznych układów przestrzennych wsi. W ramach zachodzących przemian strukturalnych w rolnictwie należy przekształcać i rewaloryzować istniejące założenia folwarczne z dopuszczeniem do lokalizacji na ich terenie przetwórni płodów rolnych.

14.2. Obszary niezabudowane wymagające rekultywacji

Działalność eksploatacyjna złóż kruszyw naturalnych, niestety przeobraża na trwale tereny produkcyjnych gruntów rolnych i leśnych, w często trudne do rekultywacji nieużytki. Mając na względzie przywrócenie terenom przekształconym dawnych funkcji produkcyjnych i rekreacyjno-krajobrazowych należy dążyć do likwidacji na obszarach przeobrażonych powstałych deformacji powierzchni. W głównym zarysie polegać ona powinna na przemieszczeniu zdjętych i zdeponowanych w trakcie robót górniczych mas nadkładu do powstałych pustek poeksploatacyjnych. Dopuszcza się również pozostawienie głębszych wyrobisk celem zapełnienia ich wodą i utworzenia sztucznych zbiorników wodnych.

Rekultywacji podlega również teren składowiska w Białkowie po zakończeniu okresu eksploatacji składowiska.

15. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Golub – Dobrzyń znajdują się tereny linii kolejowej nr 209 relacji Bydgoszcz – Brodnica, które w myśl decyzji Ministra Transportu i Gospodarki Morskiej z sprawie ustalenia terenów, przez które przebiegają linie kolejowe są terenami zamkniętymi.

16. INNE OBSZARY PROBLEMOWE

Na terenie gminy Golub-Dobrzyń nie występują obszary problemowe, które według ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym są obszarami szczególnego zjawiska z zakresu gospodarki przestrzennej lub występowania konfliktów przestrzennych.

17. KIERUNKI ROZWOJU TURYSTYKI

Utrzymuje się na terenie gminy następujące szlaki turystyczne:

- trasy rowerowe:
  - kraina ozu,
  - krajobraz i zabytki,
  - górskie pojezierze;
- trasę konną;
- trasę pieszą.

Ponadto postuluje się o zachowanie tras wodnych na rzece Drwęcy i jeziorach: Grodno i Słupno. Wyznaczono tereny rekreacji indywidualnej i zbiorowej nad tymi jeziorami.

Ponadto w okolicach miejscowości Olszówka i w bezpośrednim sąsiedztwie miasta Golub-Dobrzyń wyznaczono teren z przeznaczeniem pod miejsce przystankowe dla kajaków wraz z infrastrukturą. Realizacja tego przedsięwzięcia będzie możliwa w przypadku zmiany Zarządzenia Nr 18/2011 z dnia 20 października 2011 Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w sprawie wyznaczenia szlaku turystycznego kajakowego na obszarze rezerwatu przyrody Rzeka Drwęca.

SPIS TABEL

Tabela 1. Użytki ekologiczne na terenie gminy Golub-Dobrzyń. 32
Tabela 2. Pomniki przyrody na terenie gminy Golub-Dobrzyń 36

SPIS FOTOGRAFII

Fotografia 1. Pomniki przyrody w parku w miejscowości Karczewo 40
Fotografia 2. Dąb będący pomnikiem przyrody zlokalizowany w parku w miejscowości Gałczewko 40

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

-KIERUNKI ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO-

ORGAN SPORZĄDZAJĄCY
WÓJT GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

SKALA 1:10 000

0m 1000m 2000m 3000m 4000m 5000m

ZAŁĄCZNIK NR 2A
DO UCHWAŁY NR XLV/200/2014
RADY GMINY GOLUB-DOBRZYŃ
Z DNIA 22 STYCZNIA 2014 R.

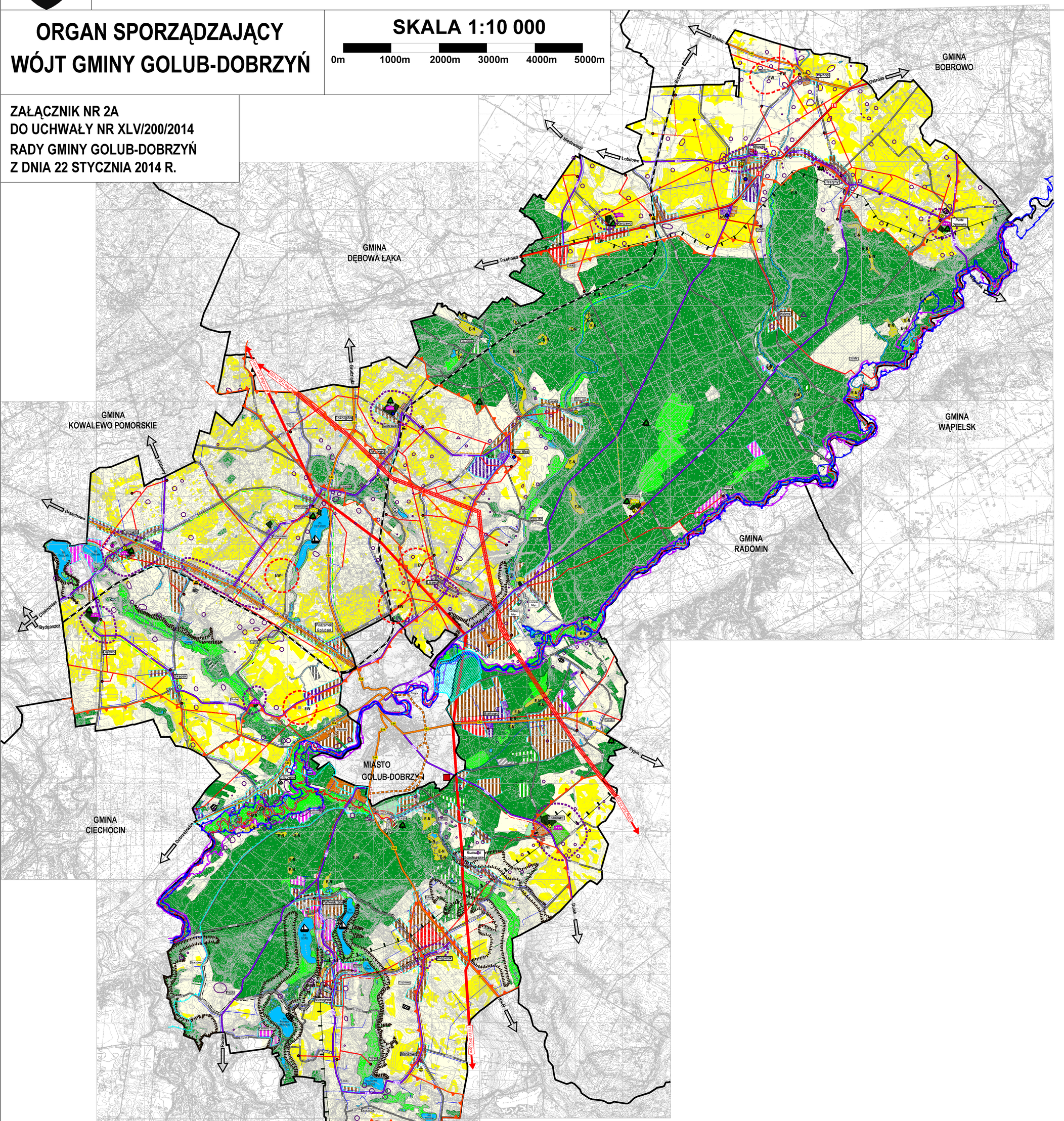
GMINA BOBROWO
GMINA DĘBOWA ŁĄKA
GMINA KOWALEWO POMORSKIE
GMINA WĄPIELSK
GMINA RADOMIN
MIASTO GOLUB-DOBRZYŃ
GMINA CIECHOCIN
GMINA ZBÓJNO
Słońsk
Brodnica
Ostróda
Niedźwiedź
Lubowo
Trzebnica
Grudziądz
Chełmno
Bydgoszcz
Nieżywięć
Orzechowo
Dobrzejewice
Rypin
Dąbrowa
Rudawy
Dylewska
Kowalewo
Płock
Włocławek
Sierpc
Mława
Działdowo
Ostrołęka
Przechowo
Skokowo
Podzamek Golubski
Rumunki Sokołowskie
Kamionka
Kurzętnik
Pustki Dąbrowskie
Wrocki
Przechody
Obrowo
Zelgno
Zakrzewo
Kaszczorek
Kamionki Małe
Kamionki Wielkie
Nowy Most
Nowy Młyn
Nowy Wiec
Nowe Grabowo
Nowe Kamionki
Nowe Kamionki Małe
Nowe Kamionki Wielkie
Nowe Kamionki Wielkie Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe Małe
Nowe Kamionki Wielkie Małe

STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY GOLUB-DOBRZYŃ

ZAŁĄCZNIK NR 3
UZASADNIENIE ZAWIERAJĄCE OBJAŚNIENIA PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ PROJEKTU STUDIUM

GOLUB-DOBRZYŃ 2013 R.

SPIS TREŚCI

1.PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE SPORZĄDZENIA STUDIUM 3
2.ROLA STUDIUM....3
3.GŁÓWNE ELEMENTY NINIEJSZEGO STUDIUM 3
4.PODZIAŁ NA STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ 4
5.OBSZARY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY....4
6.OGRANICZENIA W ZABUDOWIE I ZAGOSPODAROWANIU TERENÓW....5
7.OCHRONA PRZYRODY 5
8.OCHRONA ZABYTKÓW 5
9.ROZWÓJ KOMUNIKACJI....6
10. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 6
11. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO 6

1. PODSTAWY FORMALNO-PRAWNE SPORZĄDZENIA STUDIUM

Niniejsze Studium zostało opracowane zgodnie z art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym oraz zgodnie z art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, a prace nad nim zostały rozpoczęte na podstawie uchwały Nr VII/26/2011 Rady Gminy Golub-Dobrzyń z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

2. ROLA STUDIUM

Studium nie jest aktem prawa miejscowego i nie stanowi podstawy prawnej do wydawania decyzji administracyjnych. Jest natomiast wykładnią gminnej polityki przestrzennej i jedynym dokumentem, w którym gmina określa zasady rozwoju przestrzennego, a ustalenia w nim zawarte są wiążące przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Studium ma również za zadanie uporządkowanie zasobu informacji przestrzennych w gminie o uwarunkowaniach rozwoju i przyszłych planach inwestycyjnych. Studium określa optymalne kierunki rozwoju całej gminy mając na uwadze min. dotychczasowe zagospodarowanie, możliwości inwestycyjne oraz oczekiwania społeczne w związku ze złożonymi wnioskami.

3. GŁÓWNE ELEMENTY NINIEJSZEGO STUDIUM

Zasadniczym powodem zmiany studium jest znaczne już zdezaktualizowanie treści w nim zawartych, a także potrzeb wynikających ze złożonych licznie wniosków, analizy obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz wydanych decyzji o warunkach zabudowy. W przedmiotowym studium nie uległy zmianie zasadnicze kierunki polityki przestrzennej gminy. Zasięg terenów przeznaczonych na poszczególne funkcje, został w miarę możliwości dostosowany do złożonych wniosków przez mieszkańców i właścicieli nieruchomości. Wnioski te składane były nie tylko w trakcie procedury planistycznej, ale także w latach ją poprzedzających. Dotyczyły one przede wszystkim przeznaczenia działek pod zabudowę mieszkaniową jednorodzinną i usługi, realizacji funkcji produkcyjnej i przemysłowej, rozwoju zabudowy zagrodowej oraz rozwoju funkcji rekreacyjnej.

Kompleksowej zmiany wymagał za to sposób zapisu tekstowego i graficznego „Studium". Od czasu przyjęcia pierwotnego obowiązującego Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego, uległy zmianie wszystkie najważniejsze akty prawne mające wpływ na zakres i sposób zapisu tego dokumentu. Tym samym z racji uczytelnienia dokumentu Studium dokonano kompleksowego sporządzenia nowego dokumentu.

Zgodnie z art. 10 ust.1 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w części studium „Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego" (załącznik nr 1), przeprowadzono analizę dotychczasowego zagospodarowania, stanu ładu przestrzennego, środowiska przyrodniczego, dziedzictwa

kulturowego i zabytków oraz dóbr kultury współczesnej, systemów komunikacji i infrastruktury technicznej oraz uwarunkowań społeczno-gospodarczych.

Informacje i dane przedstawione w Studium pozyskano z urzędu gminy, oficjalnej strony internetowej gminy, z internetowego serwisu Głównego Urzędu Statystycznego (GUS) oraz z licznych opracowań branżowych niezbędnych do sporządzenia niniejszego dokumentu.

Zgodnie z art. 10 ust. 2 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, w części studium „Kierunki zagospodarowania przestrzennego" określono najkorzystniejsze kierunki przekształceń przestrzennych obszaru gminy, preferowane z uwagi na ich walory ekonomiczno – społeczne, poprawę warunków życia mieszkańców, ochronę środowiska przyrodniczego i kulturowego oraz wymogów ładu przestrzennego, z uwzględnieniem polityki przestrzennej zawartej w Koncepcji Przestrzennego Zagospodarowania Kraju do 2030 roku oraz Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Kujawsko-Pomorskiego.

W niniejszym studium gminę podzielono na obszary funkcjonalne.

4. PODZIAŁ NA STREFY POLITYKI PRZESTRZENNEJ

W wyniku analizy uwarunkowań wyodrębniono następujące obszary funkcjonalne:

- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy wsi, w tym tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, wielorodzinnej, usługowej i zagrodowej;
- tereny rozwoju zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej z usługami;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy usługowej, w tym usług publicznych;
- tereny rozwoju zabudowy usługowej, w tym usług publicznych;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami;
- tereny rozwoju zabudowy przemysłowej, produkcyjnej i składowej z usługami;
- tereny kontynuacji i uzupełnień istniejącej zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej;
- tereny rozwoju zabudowy rekreacji indywidualnej i zbiorowej;
- tereny rolne, w tym tereny zabudowy zagrodowej (tereny o najniższej i najwyższej przydatności rolniczej);
- tereny ogrodów działkowych;
- tereny zieleni parkowej;
- tereny zespołów dworsko-parkowych, pałacowo-parkowych lub zespołów młyńskich.

5. OBSZARY WYŁĄCZONE Z ZABUDOWY

W ramach wyznaczonych terenów wskazano także te na których nie dopuszcza się lokalizowania budynków innych niż wynika to z przepisów odrębnych dla danej formy zagospodarowania. Należą do nich:

- tereny górnicze;
- tereny lasów;
- tereny wskazane do zalesienia;
- tereny wód powierzchniowych;
- tereny udokumentowanych złóż kopalin;
- tereny cmentarzy;
- teren przeznaczony pod poszerzenie cmentarza czynnego.

6. OGRANICZENIA W ZABUDOWIE I ZAGOSPODAROWANIU TERENÓW

Ograniczenia w zabudowie i zagospodarowaniu terenów związane są z następującymi elementami przestrzeni, od których należy zachować następujące odległości, takie jak:

- infrastruktura telekomunikacyjna;
- tereny kolejowe;
- cieki wodne;
- tereny drogowe;
- napowietrzne linie elektroenergetyczne.

7. OCHRONA PRZYRODY

W studium uwzględniono istniejące formy ochrony przyrody takie jak: Obszar Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy, Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy – PLH 280001, Rezerwat Przyrody Rzeka Drwęca, użytki ekologiczne oraz pomniki przyrody. Dopuszcza się i sugeruje zalesianie terenów rolnych, o ile nie będzie to w sprzeczności z innymi funkcjami. W szczególności zaleca się powiększanie istniejących kompleksów leśnych i tworzenie powiązań pomiędzy nimi, co umożliwi wytworzenie na obszarze gminy sieci powiązań ekologicznych.

8. OCHRONA ZABYTKÓW

Na terenie gminy znajdują się kościoły i kaplice wpisane do rejestru zabytków, kościoły i kaplice wpisane do ewidencji zabytków, zespoły dworsko-parkowe, pałacowo-parkowe wpisane do rejestru zabytków, zespoły dworsko-parkowe, pałacowo-parkowe oraz zespoły młyńskie wpisane do ewidencji zabytków, tereny zieleni parkowej w zespołach dworsko-parkowych, pałacowo-parkowych oraz zespołach młyńskich, nieruchome zabytki archeologiczne – strefa ochrony archeologicznej „OW”, strefa ochrony ekspozycji „E” zespołów dworsko-parkowych, pałacowo-parkowych wpisanych do rejestru zabytków oraz zachowanych historycznych układów przestrzennych wsi a także tereny cmentarzy wyłączone z zabudowy oraz grodzisko wczesnośredniowieczne

wpisane do rejestru zabytków – strefa ochrony konserwatorskiej „W" – wskazana jako obszary wyłączone z zabudowy.

9. ROZWÓJ KOMUNIKACJI

Zachowano istniejący układ drogowy, do którego należą droga krajowa, drogi wojewódzkie, powiatowe, gminne i wewnętrzne. Nadrzędny układ drogowy stanowić będzie stanowiła droga krajowa oraz drogi wojewódzkie. Do podstawowego układu zaliczono drogi powiatowe. Uzupełnieniem będą drogi gminne. Dróg wewnętrznych nie zakwalifikowano do żadnej grupy, gdyż nie są drogami publicznymi.

Niezwykle istotne jest zachowanie i modernizacja szkieletu dróg wojewódzkich i powiatowych, które stanowią połączenia z drogami krajowymi, będącymi głównymi osiami komunikacyjnymi w województwie, czy nawet kraju. Istotna z punktu widzenia komunikacji w kontekście bezpieczeństwa ruchu drogowego staje się modernizacja nie normatywnych skrzyżowań, ale odizolowanie ruchu samochodowego od ruchu rowerowego poprzez budowę nowych odcinków ścieżek rowerowych.

Należy dążyć do utrzymania kolejowych przewozów pasażerskich na terenie gminy.

10. ROZWÓJ INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

W zakresie rozwoju infrastruktury technicznej wskazano przede wszystkim konieczność rozwoju gospodarki wodno-ściekowej.

11. STRATEGICZNA OCENA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO

Zgodnie z wymogami ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko równolegle z opracowaniem niniejszej zmiany studium przeprowadzana jest strategiczna ocena oddziaływania na środowisko w ramach, której sporządzona jest dla potrzeb niniejszego studium prognoza oddziaływania na środowisko.

Załącznik Nr 4
do Uchwały Nr XLV/200/2014
Rady Gminy Golub-Dobrzyń
z dnia 22 stycznia 2014 r.

Rozstrzygnięcie
Rady Gminy Golub-Dobrzyń
o sposobie rozpatrzenia uwag do projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

W dniach od 7 października 2013 r. do dnia 4 listopada 2013 r. wyłożono do publicznego wglądu projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń wraz z prognozą oddziaływania na środowisko do przedmiotowego projektu.

Zgodnie z art. 11 pkt 11 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2012 r. poz. 647 z późn. zm.) osoby prawne i fizyczne oraz jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej w nieprzekraczalnym terminie do dnia 29 listopada 2013 r. wnosiły uwagi do projektu studium.

Wykaz uwag złożonych podczas wyłożenia projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń do publicznego wglądu:

Uwaga nr 1:

- Treść uwagi: zmiana przyjętych w projekcie Studium kierunków zmian w strukturze przestrzennej gminy w zakresie przeznaczenia pod zabudowę mieszkaniową oraz zabudowę rekreacyjną obszarów na gruntach położonych w zwartych kompleksach leśnych.
- Rozstrzygnięcie: nieuwzględniona,
- Uzasadnienie: zgodnie z obowiązującym porządkiem prawnym podstawę do określenia zasad kształtowania polityki przestrzennej przez jednostki samorządu terytorialnego i organy administracji rządowej stanowi Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. z 2012 poz. 647 z późn. zm.) *[dalej: Ustawa]*. Jednym z aspektów uregulowanych w niniejszym akcie prawnym jest szeroko pojmowane planowanie przestrzenne na poziomie gminy, a w szczególności określenie jej polityki przestrzennej. W powyższym celu sporządza się Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy *[dalej: Studium]*. *P*odstawę prawną sporządzenia projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń stanowi art. 18 ust. 2 pkt 5 ustawy z dnia 8 marca 1990 roku o samorządzie gminnym (tj. Dz. U. z 2013 r. poz. 594 z późn. zm.) nadającym Radzie Gminy

kompetencje w zakresie uchwalenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy oraz art. 9 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym stanowiący, iż w celu określenia polityki przestrzennej gminy, polegającej w szczególności na określeniu lokalnych zasad zagospodarowania przestrzennego gminy rada gminy podejmuje uchwałę o przystąpieniu do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy. W oparciu o cyt. wyżej przepisy Rady Gminy Golub-Dobrzyń w dniu 29 marca 2011 r. podjęła uchwałę nr VII/26/2011 w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Golub-Dobrzyń.

Po zapoznaniu się z wniesioną przez Nadleśnictwo Golub-Dobrzyń uwagą dotyczącą wyznaczonych w projekcie studium obszarów zabudowy na gruntach położonych przy zwartych kompleksach leśnych, należy zauważyć, że zgodnie z określoną w ustawie procedurą projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedstawiono odpowiednim organom w celu wydania stosownych opinii i uzgodnień dotyczących rozwiązań przyjętych w projekcie Studium. Studium uzyskało m.in. pozytywne opinie oraz pozytywne uzgodnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie zgodności z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz. 1220 z późn. zm.), uwzględniając wymagania określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm.), a także ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235). Analizie poddano obszar gminy Golub-Dobrzyń pod kątem możliwości zagospodarowania jej obszaru w sposób wyznaczony w części projektu Studium odnoszącej się do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych, społeczno-gospodarczych, kulturowych i infrastrukturalnych.

Na aktualnym etapie sporządzania projektu Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń należy uznać, iż projekt ten przeszedł wszelkie prawem wymagane procedury w celu oceny jego zgodności z obowiązującymi przepisami, a przyjęte kierunki zagospodarowania przestrzennego są zgodne z zasadami zrównoważonego rozwoju i uwzględniają w pełni uwarunkowania zagospodarowania przestrzeni.

Uwaga nr 2:

- Treść uwagi: przeznaczenie działek nr 290, 142 i 144 położonych w miejscowości Białkowo pod zabudowę umożliwiającą realizację siedliska wiejskiego z przeznaczeniem pod realizację funkcji agroturystycznych, budowę przystani kajakowej, pola namiotowego

i obiektów małej architektury. Możliwość wykonania zbiornika wodnego przeciw-powodziowego przylegającego do działki nr 290 na rzece Drwęca służącego rekreacji mieszkańców i turystów z dodatkową funkcją przeciw –pożarową i produkcji energii elektrycznej o mocy do 1,5MW. Możliwość wykonania ścieżki rowerowej i pieszej przez Drwęcę.

- Rozstrzygnięcie: nieuwzględniona,
- Uzasadnienie: działki nr 290, 142 i 144 położone w miejscowości Białkowo oznaczone zostały w projekcie Studium (część – kierunki zagospodarowania przestrzennego) jako tereny leśne. Ze względu na swe uwarunkowania fizjograficzne – niekorzystna do rozwoju zabudowy rzeźba terenu charakteryzująca się dużymi spadkami terenu – obszar ten w projekcie Studium nie został wskazany jako możliwy do zabudowania. Ponadto obszar przedmiotowych działek położony jest w granicach Obszaru Chronionego Krajobrazu Doliny Drwęcy oraz w sąsiedztwie takich form ochrony przyrody jak: Obszar Natura 2000 Dolina Drwęcy – PLH 280001 a także Rezerwat Przyrody Rzeka Drwęca, które wyznaczone zostały w celu ochrony ekosystemu tego obszaru.

  Tereny położone w bliskim sąsiedztwie rzeki Drwęcy były szczegółowo analizowane przez Regionalną Dyrekcję Ochrony Środowiska na etapie dokonywania opinii i uzgodnień projektu przedmiotowego Studium przez wskazany organ.

  Zgodnie z określoną w ustawie procedurą projekt studium wraz z prognozą oddziaływania na środowisko przedstawiono odpowiednim organom w celu wydania stosownych opinii i uzgodnień dotyczących rozwiązań przyjętych w projekcie Studium. Projekt Studium uzyskał pozytywne opinie oraz pozytywne uzgodnienie Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w zakresie zgodności z przepisami ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (tj. Dz. U. z 2009 r. Nr 151 poz. 1220 z późn. zm.), uwzględniając wymagania określone w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (tj. Dz. U. z 2008 r. Nr 25 poz. 150 z późn. zm.), a także ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (tj. Dz. U. 2013 poz. 1235). Analizie poddano obszar gminy Golub-Dobrzyń pod kątem możliwości zagospodarowania jej obszaru w sposób wyznaczony w części projektu Studium odnoszącej się do kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy przy uwzględnieniu uwarunkowań przyrodniczych, społeczno-gospodarczych, kulturowych i infrastrukturalnych.

Uzasadnienie

Działając na podstawie art. 11 pkt 12 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (tj. Dz. U. 2012 poz. 647, 951, 1445, z 2013 poz. 21, 405, 1238) Wójt Gminy Golub-Dobrzyń przedstawia Radzie Gminy Golubia-Dobrzynia do uchwalenia projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń. Projekt studium zgodny jest z zakresem określonym uchwałą Nr VII/26/2011 Rady Gminy Golubia-Dobrzynia z dnia 29 marca 2011 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń.

Przedkładany do uchwalenia projekt studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Golub-Dobrzyń nie narusza przepisów odrębnych i nie pozostaje w sprzeczności z interesem publicznym oraz uwzględnia wymogi ochrony środowiska, zatem tworzy podstawę do realizacji celów wynikających z ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym i pozostałych przepisów odrębnych.